

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ TUTANAK DERGİSİ

64'üncü Birleşim 31 Mart 2016 Perşembe

(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi'nde yer alan ve kâtip üyeler tarafından okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve tırnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

İ Ç İ N D E K İ L E R

	<u>Sayfa</u>
I.- GEÇEN TUTANAK ÖZETİ	336
II.- GELEN KÂĞITLAR	339
III.- YOKLAMALAR	458, 470
IV.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR	340
<i>A) MİLLETVEKİLLERİNİN GÜNDEM DIŞI KONUŞMALARI</i>	<i>340:343</i>
1.- Ağrı Milletvekili Dirayet Taşdemir'in, Ağrı ilinin sorunlarına ilişkin gündem dışı konuşması	340:341
2.- Osmaniye Milletvekili Mücahit Durmuşoğlu'nun, Osmaniye Düziçi'nin düşman işgalinden kurtuluşunun 96'ncı yıl dönümüne ilişkin gündem dışı konuşması	341:342
3.- Kırklareli Milletvekili Türedi Kaya'nın, Kırklareli ilinin sorunlarına ilişkin gündem dışı konuşması	343

V.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI**344, 374, 410, 411, 414**

- 1.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Ayşe Nur Bahçekapılı'nın, 31/3/2015'te görevi başında öldürülen Savcı Mehmet Selim Kiraz'ı rahmet ve saygıyla andığına ve terörü şiddetle lanetlediğine ilişkin konuşması 344
- 2.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Ayşe Nur Bahçekapılı'nın, Eski Diyarbakır Barosu Başkanı Tahir Elçi'yi sevgiyle andığına ilişkin konuşması 374
- 3.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Ayşe Nur Bahçekapılı'nın, Türkiye'de "kürdistan" diye bir bölge olmadığına ve Parlamentoda ayrımcı bir dil kullanılmaması gerektiğine ilişkin konuşması 410
- 4.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Ayşe Nur Bahçekapılı'nın, "Kürdistan" ifadesinin hukuki ve siyasi bir terminoloji olarak kullanılmasına itirazını sonuna kadar savunacağına ilişkin konuşması 411
- 5.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Ayşe Nur Bahçekapılı'nın, Diyarbakır'da yaşanan terör saldırısında şehit olan 4 polise rahmet, yaralı polislere acil şifalar dilediğine ve Parlamentodan terör olayları ile şiddete karşı birlik çağrılarının yükselmesini temenni ettiğine ilişkin konuşması 414

VI.- AÇIKLAMALAR**344, 367, 399, 410, 412**

- 1.- Tokat Milletvekili Coşkun Çakır'ın, 31/3/2015'te teröristlerin saldırısı sonucu görevi başında hayatını kaybeden Savcı Mehmet Selim Kiraz'a Allah'tan rahmet dilediğine ve bu olayın Türk yargısına, Türk demokrasisine ve Türkiye'deki bütün vatandaşlara yapılmış bir saldırı olduğuna ilişkin açıklaması 344:345
- 2.- Ankara Milletvekili Levent Gök'ün, 31/3/2015'te teröristlerin saldırısı sonucu görevi başında hayatını kaybeden Savcı Mehmet Selim Kiraz'a Allah'tan rahmet dilediğine, Cumhuriyet Halk Partisi olarak bütün terör olaylarını lanetlediklerine ve Türkiye'nin sorunlarının demokrasi, insan hakları, hukukun üstünlüğü çerçevesinde çözülebileceğine ilişkin açıklaması 345
- 3.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, MHP Grubu olarak, 31/3/2015'te teröristlerin saldırısı sonucu görevi başında hayatını kaybeden Savcı Mehmet Selim Kiraz'ı rahmetle andıklarına, bugüne kadar meydana gelen bütün terör eylemlerini lanetlediklerine ve Hükûmetin terörle mücadele konusunda kapsamlı ve kararlı bir politikası olmadığına ilişkin açıklaması 345:346
- 4.- Diyarbakır Milletvekili Çağlar Demirel'in, İran devleti tarafından idam edilen Kürt Cumhuriyeti Başkanı Qazi Muhammed'in 69'uncu ölüm yıl dönümüne ve insanların yaşam haklarının ellerinden alınacağı hiçbir uygulamayı kabul etmeyeceklerine ilişkin açıklaması 346:347
- 5.- Hatay Milletvekili Serkan Topal'ın, Hatay ilinin Samandağ sahilinde rip akıntıları nedeniyle boğulma vakalarının yaşandığına ve bu bölgeye bir dalgakıran yapılmasının yerinde olacağına ilişkin açıklaması 347

- 6.- Uşak Milletvekili Özkan Yalım'ın, 31/3/2015'te teröristlerin saldırısı sonucu görevi başında hayatını kaybeden Savcı Mehmet Selim Kiraz'ı rahmetle andığına ve Uşak'ın bazı köylerindeki göletler için kira alınmasının doğru olmadığına ilişkin açıklaması 347:348
- 7.- İstanbul Milletvekili Serap Yaşar'ın, 31/3/2015'te teröristlerin saldırısı sonucu görevi başında hayatını kaybeden Savcı Mehmet Selim Kiraz'ı rahmetle andığına, terörün insanlığa karşı bir suç olduğuna ve tüm terör örgütlerini lanetlediğine ilişkin açıklaması 348
- 8.- Denizli Milletvekili Kazım Arslan'ın, Denizli'nin bazı ilçelerindeki adliyelerin kapatılmasına ve İŞKUR tarafından gönderilen işçilerin sosyal güvenlik primlerinin devlet tarafından ödenmesi gerektiğine ilişkin açıklaması 348
- 9.- Adıyaman Milletvekili Adnan Boynukara'nın, 31/3/2015'te teröristlerin saldırısı sonucu görevi başında hayatını kaybeden Savcı Mehmet Selim Kiraz'ı rahmetle andığına ve tüm terör örgütlerini lanetlediğine ilişkin açıklaması 349
- 10.- İstanbul Milletvekili Markar Eseyan'ın, 31/3/2015'te teröristlerin saldırısı sonucu görevi başında hayatını kaybeden Savcı Mehmet Selim Kiraz'ı rahmetle andığına ilişkin açıklaması 349
- 11.- Bursa Milletvekili Zekeriya Birkan'ın, 31/3/2015'te teröristlerin saldırısı sonucu görevi başında hayatını kaybeden Savcı Mehmet Selim Kiraz'ı rahmetle andığına ve terör örgütlerinin amaçlarına ulaşamayacaklarına ilişkin açıklaması 349
- 12.- Edirne Milletvekili Okan Gaytancıoğlu'nun, Edirne Millî Eğitim Müdürlüğü tarafından "Edebiyat Günleri" adı altında düzenlenen bir etkinliğe Mustafa Armağan'ın hangi sıfatla davet edildiğini öğrenmek istediğine ilişkin açıklaması 350
- 13.- Mersin Milletvekili Serdal Kuyucuoğlu'nun, muhtarların BAĞ-KUR primlerinin devlet tarafından ödenmesinin düşünülüp düşünülmediğini öğrenmek istediğine ilişkin açıklaması 350
- 14.- Zonguldak Milletvekili Faruk Çaturoğlu'nun, 31/3/2015'te teröristlerin saldırısı sonucu görevi başında hayatını kaybeden Savcı Mehmet Selim Kiraz'ı rahmetle andığına ve özellikle Meclis çatısı altında terörü kutsayanları şiddet ve nefretle kınadığına ilişkin açıklaması 350:351
- 15.- Millî Eğitim Bakanı Nabi Avcı'nın, Kırklareli Milletvekili Tüرابi Kayan'ın yaptığı gündem dışı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 367
- 16.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun sataşma nedeniyle yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 399
- 17.- Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı'nın, Manisa Milletvekili Özgür Özel'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 400:401

18.- Diyarbakır Milletvekili İdris Baluken'in, "kürdistan" ifadesini kullanmaya yasal ve anayasal herhangi bir engelin olmadığına ve Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Ayşe Nur Bahçekapılı'nın bu ifadeye itiraz etmesinin doğru olmadığına ilişkin açıklaması 410:411

19.- Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı'nın, Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Ayşe Nur Bahçekapılı'nın, Anayasa'da olmayan, tamamen ideolojik amaçlı etnik bir adlandırmaya itiraz etmesinin son derece haklı ve yerinde olduğuna ilişkin açıklaması 411

20.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, Diyarbakır Otogar Kavşağı'ndaki terör saldırısı neticesinde şehit olan 4 polise Allah'tan rahmet, yaralanan 14 polise acil şifalar dilediğine, "kürdistan" ifadesinin tarihî, kültürel ve coğrafi bir geçerliliği olmadığına ve siyasi bir maksatla dile getirildiğine ilişkin açıklaması 412

21.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Diyarbakır Otogar Kavşağı'ndaki terör saldırısı neticesinde şehit olan 4 polise Allah'tan rahmet, yaralanan 14 polise acil şifalar dilediğine ve CHP Grubu olarak bu saldırıyı lanetlediklerine ilişkin açıklaması 412

22.- Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı'nın, Diyarbakır Otogar Kavşağı'ndaki terör saldırısı neticesinde şehit olan 4 polise Allah'tan rahmet, yaralanan 14 polise acil şifalar dilediğine ve terörün insanlığın, ahlakın, halkın yanında olan herkes tarafından telin edilmesi gerektiğine ilişkin açıklaması 412:413

23.- Diyarbakır Milletvekili İdris Baluken'in, Diyarbakır'da meydana gelen saldırı neticesinde yaşamını yitiren 4 polise rahmet dilediğine ve yaşanan süreçle ilgili bütün şiddet yöntemlerinin reddedilmesi, diyalog kanallarının açılması gerektiğine ilişkin açıklaması 413

VII.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

351

A) MECLİS ARAŞTIRMASI ÖNERGELERİ

351:356

1.- İstanbul Milletvekili Barış Yarkadaş ve 24 milletvekilinin, İstanbul Tuzla'da artan yapılaşmanın kent dokusuna verdiği zararlar ile marina ve AVM gibi yapıların kentlilik kültürüne olan etkilerinin araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/133) 351:353

2.- İstanbul Milletvekili Gürsel Tekin ve 29 milletvekilinin, Rusya'yla olan ilişkilerimizde yaşanan sorunlar nedeniyle Türk vatandaşlarının Rusya'da yaşadığı zorlukların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/134) 353:354

3.- Manisa Milletvekili Mazlum Nurlu ve 23 milletvekilinin, Rusya'ya yapılan yaş meyve ve sebze ihracatında yaşanan sorunların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/135) 355:356

VIII.- ÖNERİLER

**356, 364, 368, 374, 381,
387, 403, 411, 414, 425,
428, 434**

A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ

*356:364, 364:367, 368:374,
374:377, 381:384, 387:391,
403:410, 411, 414:422,
425:426, 428:430, 434*

1.- MHP Grubunun, Muğla Milletvekili Mehmet Erdoğan ve arkadaşları tarafından, son yıllarda ülkemiz ile içinde bulunduğumuz coğrafyadaki belirsizlikler ve siyasi istikrarsızlıklar bağlamında turizm sektörünün içine düştüğü krizin sebeplerinin araştırılması, turizm sektörünün sorunlarının tespit edilmesi, tespit edilen sorunların giderilerek yaşanan mağduriyetlerin önüne geçilmesi, yapılacak olan yasal düzenlemeler de dâhil olmak üzere alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla 23/12/2015 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin, Genel Kurulun 31 Mart 2016 Perşembe günü birleşiminde sunuşlarda okunmasına ve ön görüşmelerinin aynı tarihli birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

356:364, 364:367, 368:371

2.- HDP Grubunun, Türkiye Büyük Millet Meclisi gündeminin “Genel Görüşme ve Meclis Araştırması Yapılmasına Dair Ön Görüşmeler” kısmında yer alan, Tahir Elçi’nin ölümüne ilişkin hususların tüm boyutlarıyla araştırılarak faili meçhul katliamının neden ve sonuçlarının tespiti ve sorumluların ortaya çıkarılmasına yönelik olarak Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan (10/38) esas numaralı Meclis Araştırması Önergesi’nin, ön görüşmelerinin Genel Kurulun 31 Mart 2016 Perşembe günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

371:374, 374:377,
381:384, 387:391, 403

3.- CHP Grubunun, Edirne Milletvekili Okan Gaytancıoğlu ve 24 milletvekili tarafından, atık yağların neden olduğu su ve çevre kirliliğinin boyutlarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla 6/1/2016 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin, Genel Kurulun 31 Mart 2016 Perşembe günü birleşiminde sunuşlarda okunmasına ve ön görüşmelerinin aynı tarihli birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

404:410, 411, 414:416

4.- AK PARTİ Grubunun, Genel Kurulun çalışma gün ve saatlerinin yeniden düzenlenmesine; bastırılarak dağıtılan (11/3) ve (11/4) esas numaralı Gensoru Önergelerinin 4 Nisan 2016 Pazartesi günü gündemin “Özel Gündemde Yer Alacak İşler” kısmının 1’inci ve 2’nci sıralarına alınmasına ve Anayasa’nın 99’uncu maddesi gereğince gündeme alınıp alınmayacağı hususundaki görüşmelerinin haftalık çalışma günlerinin dışında 4 Nisan 2016 Pazartesi günü saat 14.00’te toplanarak bu birleşimde yapılmasına ve gensoru önergelerinin görüşmelerinin tamamlanmasına kadar çalışmasına ilişkin önerisi

416:422, 425:426,
428:430, 434

IX.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR

364, 378, 384, 391, 401,
423, 426, 430

- 1.- Muğla Milletvekili Mehmet Erdoğan'ın, Antalya Milletvekili Gökçen Özdoğan Enç'in MHP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşması sırasında Milliyetçi Hareket Partisine sataşması nedeniyle konuşması 364
- 2.- Adana Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, Bartın Milletvekili Yılmaz Tunç'un HDP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşması sırasında HDP Grubuna sataşması nedeniyle konuşması 378
- 3.- Bartın Milletvekili Yılmaz Tunç'un, Adana Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması 379:380
- 4.- Adana Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, Bartın Milletvekili Yılmaz Tunç'un sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında HDP Grubuna sataşması nedeniyle konuşması 380:381
- 5.- Tokat Milletvekili Coşkun Çakır'ın, İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun HDP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşması sırasında AK PARTİ Grubuna sataşması nedeniyle konuşması 384:385
- 6.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Tokat Milletvekili Coşkun Çakır'ın sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması 385:386
- 7.- Adana Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, İzmir Milletvekili Mahmut Atilla Kaya'nın HDP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşması sırasında HDP Grubuna sataşması nedeniyle konuşması 391:393
- 8.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, İzmir Milletvekili Mahmut Atilla Kaya'nın HDP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması 393:395
- 9.- Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı'nın, Adana Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında Adalet ve Kalkınma Partisine sataşması nedeniyle konuşması 395:396
- 10.- Diyarbakır Milletvekili İdris Baluken'in, Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı'nın sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında Halkların Demokratik Partisine sataşması nedeniyle konuşması 396:397
- 11.- Tokat Milletvekili Coşkun Çakır'ın, İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında Adalet ve Kalkınma Partisine sataşması nedeniyle konuşması 397:399
- 12.- Bursa Milletvekili Hakan Çavuşoğlu'nun, Manisa Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun sataşma nedeniyle yaptığı konuşması ile Manisa Milletvekili Özgür Özel'in yaptığı açıklaması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması 401
- 13.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Bursa Milletvekili Hakan Çavuşoğlu'nun sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında Cumhuriyet Halk Partisine sataşması nedeniyle konuşması 402

- 14.- Diyarbakır Milletvekili İdris Baluken'in, Bursa Milletvekili Hakan Çavuşoğlu'nun sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında Halkların Demokratik Partisine sataşması nedeniyle konuşması 402:403
- 15.- Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı'nın, İstanbul Milletvekili Mehmet Bekaroğlu'nun AK PARTİ grup önerisi üzerinde yaptığı konuşması sırasında Adalet ve Kalkınma Partisine sataşması nedeniyle konuşması 423
- 16.- İstanbul Milletvekili Mehmet Bekaroğlu'nun, Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı'nın sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması 423:424
- 17.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Bursa Milletvekili Hakan Çavuşoğlu'nun AK PARTİ grup önerisi üzerinde yaptığı konuşması sırasında Cumhuriyet Halk Partisine sataşması nedeniyle konuşması 426:427
- 18.- Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı'nın, Manisa Milletvekili Özgür Özel'in sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında Adalet ve Kalkınma Partisine sataşması nedeniyle konuşması 427:428
- 19.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Antalya Milletvekili Mustafa Köse'nin AK PARTİ grup önerisi üzerinde yaptığı konuşması sırasında CHP Grubuna sataşması nedeniyle konuşması 430:431
- 20.- Diyarbakır Milletvekili İdris Baluken'in, Antalya Milletvekili Mustafa Köse'nin AK PARTİ grup önerisi üzerinde yaptığı konuşması sırasında Halkların Demokratik Partisine sataşması nedeniyle konuşması 431:432
- 21.- Antalya Milletvekili Mustafa Köse'nin, Diyarbakır Milletvekili İdris Baluken'in sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması 432:433

X.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

434, 458, 470, 498

A) KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ

434:457, 458:470,
470:497, 498:510

1.- Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu Tasarısı (1/596) ile Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonu ve İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu Raporları (S. Sayısı: 149)

434:457, 458:470,
470:497, 498:510

2.- İş Kanunu ile Türkiye İş Kurumu Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı (1/597) ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 170)

497

XI.- OYLAMALAR

498

1.- (S. Sayısı: 149) Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu Tasarısı'nın 6'ncı maddesinin oylaması

498:510

2.- (S. Sayısı: 149) Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu Tasarısı'nın 10'uncu maddesinin oylaması

498:510

I.- GEÇEN TUTANAK ÖZETİ

TBMM Genel Kurulu saat 14.01’de açılarak on iki oturum yaptı.

Siirt Milletvekili Yasin Aktay, Parlamentolararası Birliğin 19-23 Mart 2016 tarihleri arasında Zambiya’nın Lusaka şehrinde yapılan 134’üncü Genel Kuruluna,

Bolu Milletvekili Tanju Özcan, Bolu ilinin güncel sorunlarına,

Muş Milletvekili Burcu Çelik Özkan, cezaevlerine,

İlişkin gündem dışı birer konuşma yaptılar.

Tokat Milletvekili Coşkun Çakır, Bolu Milletvekili Tanju Özcan’ın yaptığı gündem dışı konuşması sırasında Adalet ve Kalkınma Partisine,

Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı, Muş Milletvekili Burcu Çelik Özkan’ın yaptığı gündem dışı konuşması sırasında Adalet ve Kalkınma Partisine,

Adana Milletvekili Meral Daniş Beştaş, Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı’nın satışma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında Halkların Demokratik Partisine,

Sataşmaları nedeniyle birer konuşma yaptılar.

Diyarbakır Milletvekili İdris Baluken, HDP Grubu olarak, 30 Mart 1972’de Kızıldere’de katledilen Mahir Çayan ve arkadaşları ile idam edilen Deniz Gezmiş ve arkadaşlarını saygıyla andıklarına,

Manisa Milletvekili Erkan Akçay, Manisa’da yaşanan don felaketi nedeniyle çiftçilerin yaşadığı sorunlara,

Manisa Milletvekili Özgür Özel, 30 Mart 1972’de Mahir Çayan ile arkadaşlarının Kızıldere’de katledilmelerinin yıl dönümüne ve iadeitibarlarının sağlanacağı düzenlemelerin bu Meclisteki tüm partilerin ortak sorumluluğunda olduğuna, Manisa’da yaşanan don felaketi nedeniyle çiftçilerin yaşadığı sorunlara,

Tokat Milletvekili Coşkun Çakır, 27/3/2016 tarihinde Pakistan’da bir lunaparkta yaşanan patlamayı şiddetle kınadığına ve Kütüphane Haftası’na,

İlişkin birer açıklamada bulundular.

İstanbul Milletvekili Ali Özcan ve 24 milletvekilinin, faili meçhul cinayetlerin (10/130),

İstanbul Milletvekili Barış Yarkadaş ve 24 milletvekilinin, Kentsel Dönüşüm Projesi nedeniyle vatandaşların yaşadığı sorunların (10/131),

İstanbul Milletvekili Barış Yarkadaş ve 23 milletvekilinin, İstanbul’un Kurbağalıdere mevkisindeki çevre sorunlarının (10/132),

Araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Meclis araştırması açılmasına ilişkin önerileri Genel Kurulun bilgisine sunuldu; önerilerin gündemdeki yerlerini alacağı ve ön görüşmelerinin sırası geldiğinde yapılacağı açıklandı.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının, Avrupa Birliği Konseyi Hollanda Başkanlığınca 6-8 Nisan 2016 tarihlerinde Hollanda'nın Lahey şehrinde düzenlenecek olan Ortak Dış ve Güvenlik Politikası ve Ortak Güvenlik ve Savunma Politikası Parlamentolar Arası Konferansı'na Dışişleri Komisyonu Başkanı ve Malatya Milletvekili Taha Özhan ile Millî Savunma Komisyonu Başkanı ve Düzce Milletvekili Faruk Özlü'nün katılmasına ilişkin tezkeresi kabul edildi.

HDP Grubunun, 30/3/2016 tarihinde Grup Başkan Vekili Diyarbakır Milletvekili Çağlar Demirel ve Grup Başkan Vekili Diyarbakır Milletvekili İdris Baluken tarafından, Sur ve Silopi için alınan “acele kamulaştırma” kararından doğrudan etkilenecek olan yurttaşların yaşayacağı hak gasbının ve bu kararın doğuracağı olumsuz sonuçların araştırılması amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin (1573 sıra no.lu),

CHP Grubunun, 29/3/2016 tarihinde Bolu Milletvekili Tanju Özcan ve arkadaşları tarafından, siyasilere fiziki ve sosyal medya üzerinden yapılan saldırıların nedenlerinin araştırılması, bu saldırıların örgütlü yapılarla bağlantılı olup olmadığının belirlenmesi amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin (406 sıra no.lu)

Genel Kurulun bilgisine sunulmak üzere bekleyen diğer önergelerin önüne alınarak 30 Mart 2016 Çarşamba günü (bugün) birleşiminde sunuşlarda okunmasına ve görüşmelerinin aynı tarihli birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi yapılan görüşmelerden sonra kabul edilmedi.

Diyarbakır Milletvekili Çağlar Demirel, Samsun Milletvekili Çiğdem Karaaslan'ın HDP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşması sırasında Halkların Demokratik Partisine,

Samsun Milletvekili Çiğdem Karaaslan, Diyarbakır Milletvekili Çağlar Demirel'in sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında şahsına,

Tokat Milletvekili Coşkun Çakır, İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıku'ın HDP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşması sırasında Adalet ve Kalkınma Partisine,

İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıku, Tokat Milletvekili Coşkun Çakır'ın sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında şahsına,

Diyarbakır Milletvekili Çağlar Demirel, Diyarbakır Milletvekili Mehmet Galip Ensarioğlu'nun HDP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşması sırasında şahsına ve Halkların Demokratik Partisine,

Diyarbakır Milletvekili Mehmet Galip Ensarioğlu, Diyarbakır Milletvekili Çağlar Demirel'in sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında şahsına,

Diyarbakır Milletvekili İdris Baluken, Diyarbakır Milletvekili Mehmet Galip Ensarioğlu'nun sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında Halkların Demokratik Partisine,

Tokat Milletvekili Coşkun Çakır, Diyarbakır Milletvekili İdris Baluken'in sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında Adalet ve Kalkınma Partisine,

Diyarbakır Milletvekili İdris Baluken, Tokat Milletvekili Coşkun Çakır'ın sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında Halkların Demokratik Partisine,

Diyarbakır Milletvekili Mehmet Galip Ensarioğlu, Diyarbakır Milletvekili İdris Baluken'in sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında şahsına,

Manisa Milletvekili Özgür Özel, Adana Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın CHP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşması sırasında Cumhuriyet Halk Partisine,

Bolu Milletvekili Tanju Özcan, Düzce Milletvekili Faruk Özlü'nün CHP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşması sırasında şahsına,

Manisa Milletvekili Özgür Özel, Düzce Milletvekili Faruk Özlü'nün CHP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşması sırasında Cumhuriyet Halk Partisine,

Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı, Manisa Milletvekili Özgür Özel'in sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında Adalet ve Kalkınma Partisine,

Sataşmaları nedeniyle birer konuşma yaptılar.

Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Ayşe Nur Bahçekapılı, Başkanlık Divanı olarak Cumhuriyet Halk Partisi Düzce İl Başkanına yapılan saldırı nedeniyle geçmiş olsun dileğinde bulunduklarına ilişkin bir açıklamada bulundu.

Manisa Milletvekili Özgür Özel, Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı'nın sataşma nedeniyle yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

Bolu Milletvekili Tanju Özcan, Cumhuriyet Halk Partisi Düzce İl Başkanına yapılan saldırıyı savunan konuşmalar yapılmasından utanç duyduğuna ve AKP Grubunu kınadığına,

Tokat Milletvekili Coşkun Çakır, Manisa Milletvekili Özgür Özel'in yaptığı açıklaması sırasındaki bir grup başkan vekiline yakışmayacak tavırlarını kınadığına,

İlişkin birer açıklamada bulundular.

Gündemin “Kanun Tasarı ve Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler” kısmının:

1'inci sırasında yer alan ve görüşmeleri yarım kalan, İç Tüzük'ün 91'inci maddesine göre temel kanun olarak görüşülmesi kabul edilen, Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu Tasarısı (1/596) ile Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonu ve İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu Raporlarının (S. Sayısı: 149), görüşmelerine devam edilerek 6'ncı maddesine kadar kabul edildi, verilen aradan sonra Komisyon yetkilileri Genel Kurulda hazır bulunmadığından ertelendi.

2'nci sırasında yer alan ve İç Tüzük'ün 91'inci maddesine göre temel kanun olarak görüşülmesi kabul edilen, İş Kanunu ile Türkiye İş Kurumu Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı (1/597) ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu Raporu'nun (S. Sayısı: 170),

3'üncü sırasında yer alan, Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Yemen Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Gümrük Konularında İşbirliği ve Karşılıklı Yardım Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/419) ve Dışişleri Komisyonu Raporu'nun (S. Sayısı: 87),

Görüşmeleri, Komisyon yetkilileri Genel Kurulda hazır bulunmadığından ertelendi.

Adana Milletvekili Elif Doğan Türkmen, Adana'nın Ceyhan ilçesinin Ücdutyeşilova köyünde TİGEM'den alınması gereken arazilerle ilgili köylülerin büyük bir sıkıntı içerisinde olduklarına ilişkin bir açıklamada bulundu.

Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Ayşe Nur Bahçekapılı'nın, 149 sıra sayılı Kanun Tasarısı'nın 3'üncü maddesi üzerinde verilmiş olan bir önergeyi işleme almamasının İç Tüzük hükümlerine uygun olup olmadığı konusunda usul görüşmesi yapıldı. Başkanlığın tutumunda herhangi bir değişiklik olmadığı açıklandı.

Komisyonların bulunmayacağı anlaşıldığından, alınan karar gereğince, 31 Mart 2016 Perşembe günü saat 14.00'te toplanmak üzere 01.21'de birleşime son verildi.

Ayşe Nur BAHÇEKAPILI

Başkan Vekili

*Emre KÖPRÜLÜ**Fehmi KÜPÇÜ**Sema KIRCI*

Tekirdağ

Bolu

Balıkesir

Kâtip Üye

Kâtip Üye

Kâtip Üye

II.- GELEN KÂĞITLAR**No: 81****31 Mart 2016 Perşembe****Tasarılar**

1.- Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Romanya Hükümeti Arasında Meteoroloji ve Hidroloji Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/696) (Çevre; Tarım, Orman ve Köyişleri ile Dışişleri Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 17.03.2016)

2.- Velayet Sorumluluğu ve Çocukların Korunması Hakkında Tedbirler Yönünden Yetki, Uygulanacak Hukuk, Tanıma Tenfiz ve İşbirliğine Dair Sözleşmeye Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/697) (Adalet; Avrupa Birliği Uyum ile Dışişleri Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.03.2016)

Meclis Araştırması Önergeleri

1.- İstanbul Milletvekili Barış Yarkadaş ve 24 milletvekilinin, İstanbul Tuzla'daki kent dokusunun zarar gördüğü iddialarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/133) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.12.2015)

2.- İstanbul Milletvekili Gürsel Tekin ve 30 milletvekilinin, Rusya ile ilişkilerde yaşanan sorunlar nedeniyle Rusya'da zorluk çeken vatandaşların sorunlarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/134) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.12.2015)

3.- Manisa Milletvekili Mazlum Nurlu ve 23 milletvekilinin, Rusya'ya yapılan yaş meyve sebze ihracatında yaşanan sorunların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/135) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.12.2015)

31 Mart 2016 Perşembe

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 14.01

BAŞKAN: Başkan Vekili Ayşe Nur BAHÇEKAPILI

KÂTİP ÜYELER: Sema KIRCI (Balıkesir), Emre KÖPRÜLÜ (Tekirdağ)

BAŞKAN – Türkiye Büyük Millet Meclisinin 64’üncü Birleşimini açıyorum.

Toplantı yeter sayısı vardır, görüşmelere başlıyoruz.

Gündeme geçmeden önce üç sayın milletvekiline gündem dışı söz vereceğim.

Gündem dışı ilk söz, Ağrı ilinin sorunları hakkında söz isteyen Ağrı Milletvekili Dirayet Taşdemir’e aittir.

Buyurun Sayın Taşdemir. (HDP sıralarından alkışlar)

IV.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR

A) MİLLETVEKİLLERİNİN GÜNDEM DIŞI KONUŞMALARI

1.- Ağrı Milletvekili Dirayet Taşdemir’in, Ağrı ilinin sorunlarına ilişkin gündem dışı konuşması

DİRAYET TAŞDEMİR (Ağrı) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

İran rejimi tarafından katledilen Qazi Muhammed ve arkadaşlarını da saygıyla anıyorum.

Bugün Ağrı’nın sorunlarıyla ilgili söz hakkı almış bulunmaktayım. 7 Hazirandan sonra Türkiye genelinde yaşanan baskı politikalarının bir benzerini hatta daha kapsamlısını Ağrı ilimizde de yaşamış bulunmaktayız ve hâlâ da yaşıyoruz. Dolayısıyla Ağrı halkının tercihlerine saygı duymayanlar Ağrı halkının baskıyla, gözetilmeyle, tutuklamayla, iradesine saygısızlık göstererek kararını değiştireceğini düşünerek Ağrı halkına saldırılar, yöneticilerimize, partimize, çalışanlarımıza, seçmenlerimize baskı politikaları uygulamaktadır. 7 Haziranda Taşlıçay ilçemizde seçim çalışmalarımıza gönüllü katıldıkları için bir grup öğretmen sürgün edildi. Suroç katliamını protesto ettikleri için 13 tane kamu emekçisi görevinden uzaklaştırıldı. Tahir Elçi’nin katliamını kınadıkları için kampüste öğrenciler gözetilme alındı, ardından da tutuklandı. Diyardin halkına doksan yıldır hizmeti layık görmeyenler Diyardin halkının yüzde 90’lık iradesiyle iş başına gelen, görev başına gelen Eş Başkanımız Hazal Aras’ı hizmetlerinden dolayı tutukladı. Nevroz’a bir gün kala Ağrı il binamız ablukaya alındı, parti binamızın içerisine girilerek, kapıları kırılarak, içerisinde eş başkanlarımızın da bulunduğu 25 tane arkadaşımız tutuklandı. Tutuklama gerekçesi ise parti binamızda sözde çukur kazma eğitimi aldıklarına dair, akıl dışı, trajikomik iddialarla arkadaşlarımız tutuklandı ve şu an cezaevindeler.

Dolayısıyla, biz bu baskıların neden yapıldığını, Ağrı halkına neden bunların reva görüldüğünü biliyoruz, çünkü on iki yıllık iktidarı sürecinde Ağrı’ya hiçbir hizmet vermeyenler, bu baskıyla Ağrı halkının kararını, iradesini değiştirmeye çalışıyorlar.

Ağrı halkının sorunları çok fazla, ben bunu biliyorum, ama birkaç tanesini şu an sizlerle paylaşacağım, dolayısıyla Hükûmetin de bu sorunlar üzerinde, şapkasını çıkarıp bir kez daha düşünmesini salık veriyorum.

Ağrı ilimiz, yaşam kalitesi bakımından 81 il içerisinde 79’uncu sırada. Sosyoekonomik olarak en düşük 16 il içerisinde. Nüfusun yarısından fazlası, yani yüzde 54’ü işsiz. Her yıl 36 bin Ağrılı kendi memleketinden farklı illere ekonomik nedenlerden göç ediyor. Ağrılı gençlerin büyük bir çoğunluğu batı illerinde, inşaat sektörlerinde güvencesiz çalışıyor. Geçen şubat ayında, 3 Ağrılı genç inşaatlardan düşerek yaşamını yitirdi ve iş cinayetine kurban gitti.

Ağrı sağlık, hukuk ve eğitimde açıkçası staj yeri gibi görülüyor. Buraya gelen çalışan personelin birçoğu, bir buçuk yıl sonra tayin olup başka illere gidiyor, bu tayinlerin birinci gerekçesi ise yaşam koşullarının yetersizliği.

Ağrı ilinde Sağlık Bakanlığının verilerine göre ihtiyaç duyulan doktor sayısı 283 iken 95 tane doktor görev yapıyor. Doğum oranı en yüksek olan 3 ilden biri olan Ağrı'da sadece 5 tane kadın doğum uzmanı var. Hükûmet sürekli "Çok çocuk yapın.", "3 çocuk doğurun." şeklinde nasihatlerde bulunuyor topluma ama, bunun sağlık ihtiyacını, bunun güvenlik ihtiyacını alma konusunda da sorumluluklarını yerine getirmiyor. Hastanelerin kapasiteleri çok yetersiz. Dolayısıyla, çok basit bir cerrahi operasyon için bile sevk ediliyor, tüm bu sevkler de Erzurum iline yapılıyor. Ağrılılar bu durumu şöyle vecizevi bir şekilde ifade ediyorlar, aslında trajikomik, üzerinde düşünülmesi gereken bir deyim; Ağrılılar diyorlar ki: "Biz Ağrı'da doğuyoruz ama Erzurum yollarında ölüyoruz."

Ağrı'da 2011 tarihinde yapımına başlanan bir hastane var, beş yıldır bir türlü bu hastane bitmedi. Açıkçası Ağrılılar Godot'yu bekler gibi bu hastanenin ne zaman biteceğini bekler durumdalar.

Bizler biliyoruz ki açıkçası, Ağrı halkına hizmet vermeyenlerin, Ağrı halkına hizmeti layık görmeyenlerin, sadece oy potansiyeli olarak görüp Ağrı halkının ihtiyaçlarına karşılık vermeyenlerin, baskı politikalarıyla, hizmetsizliklerine karşı aldıkları 7 Hazirandaki cevapla şimdi Ağrı halkına yönelik ciddi bir baskısı, ciddi bir yönelimi söz konusudur.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

DİRAYET TAŞDEMİR (Devamla) – Biz Ağrı halkının tüm bu sorunlarını daha geniş bir dosya hâlinde kamuoyuyla ve sizlerle de paylaşacağız.

Teşekkür ediyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Taşdemir.

NURETTİN YAŞAR (Malatya) – Tebrik ederim sizi!

DİRAYET TAŞDEMİR (Ağrı) – Kendini tebrik et!

NURETTİN YAŞAR (Malatya) – İlk defa bir HDP Milletvekili ilinin sorunlarını dile getiriyor.

BAŞKAN – Gündem dışı ikinci söz, Düziçi'nin düşman işgalinden kurtuluş yıl dönümü münasebeti nedeniyle söz isteyen Osmaniye Milletvekili Mücahit Durmuşoğlu'na aittir.

Buyurun Sayın Durmuşoğlu. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

2.- *Osmaniye Milletvekili Mücahit Durmuşoğlu'nun, Osmaniye Düziçi'nin düşman işgalinden kurtuluşunun 96'ncı yıl dönümüne ilişkin gündem dışı konuşması*

MÜCAHİT DURMUŞOĞLU (Osmaniye) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Orhan Kemal'in "bereketli topraklar" diye tabir ettiği, Âşık Feymanî'nin şiirleriyle Anadolu'da dilden dile dolaşan ve büyük usta Yaşar Kemal'in "İnce Memed" in gözünden tüm dünyaya anlattığı Çukurova'nın kalbi olan Osmaniye geçmişte olduğu gibi bugün de her açıdan önemini korumaya devam etmektedir. Gerek konumu gerek insanı gerekse verimli toprakları nedeniyle tarihin her döneminde hedefte olan, birçok ordunun saldırısına, birçok devletin işgaline karşı mücadele eden Osmaniye ve ilçeleri her zaman kahramanlıklarla anılmıştır. Osmaniye'mizin doğal güzellikleriyle ünlü ilçesi Düziçi de bundan tam doksan altı yıl önce düşmanı defetmiş ve vatan topraklarını canı pahasına korumuştur. Düziçi'nin düşman işgalinden kurtuluşunun yıl dönümünü kutluyor, o zor günlerin bir daha asla yaşanmamasını diliyorum.

Hepimizin çok iyi bildiği gibi, Anadolu toprakları bize hiç de kolay emanet edilmedi. Ve kıymetini bilmenin yanında, torunlarımıza ve hatta onların torunlarına da bu emanetin önemini aktarmamız gerekiyor.

18 Aralık 1918 tarihinde Cebelibereket Sancağı'nın Bahçe ilçesine bağlı bucak merkezi olan Haruniye, Fransız işgaline uğradı. Bahçe ilçesinin Fransızlar için büyük önemi vardı çünkü Mersin'den Adana'ya ve oradan da Osmaniye'ye, şehir merkezinden Gâvur Dağlarına uzanan demir yolu bu bölgenin çok yakınından geçiyordu.

Ecdadımız tabii ki düşmana boyun eğmeyecekti. “İstiklalimiz, namusumuz, onurumuz, bayrağımız, ezanımız tehdit altındaysa biz ‘Yenilmez.’ denen orduları yeneriz.” diyerek derhâl bir araya geldiler. Yörenin sevilen aşiret ve ailelerinden olan Hüseyin Hilmi, Mehmet Yeşil, Hacı Efendi, İsmail Ökkeş, Yazlamazoğlu Süleyman Ağa, Andırın'ın Kesim köyünde Osman Tufan'la görüştüler ve Haruniye Kuvayımillîye Teşkilatını kurdular. Başkan olarak Hüseyin Hilmi görev aldı ve ilk önemli başarıları, Gökçayır'a baskın düzenlemek isteyen ve sayıları 150 kişiyi bulan Ermeni güçlerini yok etmek oldu. Fransız işgali altında bulunan Adana vilayetinin kurtarılması için güneyde Silifke, Kozan Sancağı'nda Haçin, Andırın üzerinde Kadirli ve Gâvur Dağları eteğindeki Haruniye'ye doğru yürütülecek harekâta başlanması kararı alındı. Bu harekât için, Maraş kurtuluşunda büyük yararlılıklar gösteren Binbaşı Yörük Selim'e görev verildi. Yörük Selim, yanındaki yüzlerce Kuvayımillîyeciyi birlikte 27 Mart 1920 tarihinde bölgeyi kuşattı. Çatışmalar kısa sürede sonuç verdi. Fransızlar, onlara bağlı iş birlikçiler ve Ermeniler kasabadan ayrılarak tren yolu hattına doğru çekildiler. 28 Mart tarihi Düziçi'nin kurtuluşu olan tarihimizin altın sayfalarında yer aldı.

Düşman istilas başladığında “Bu topraklarda ezanı susturmayız, bayrağı indirmeyiz.” diyerek harekete geçen ve düşmanı geldiğine pişman eden yiğitleri minnetle anıyorum. Bu mukaddes günde, bizlere bu bayrağın altında hür bir şekilde yaşama imkânı sağlayan ve bu uğurda canlarını hiçe sayan ecdadımızın aziz hatıraları önünde saygıyla eğiliyorum.

Değerli milletvekilleri, dünün hesaplarını kapatamayan hainler şimdi de dünyanın birçok noktasında bombalar patlatarak aynı planlarını hayata geçirmek istiyorlar. Lahor'da, Brüksel'de, Bağdat'ta, Paris'te, Ankara'da ve İstanbul'da gerçekleştirilen her saldırıyla, bulunduğumuz coğrafyaya bela ve musibet getirmek istiyorlar. Aziz milletimiz, dün olduğu gibi bugün de kanla beslenenlere, acıdan beslenenlere âdetâ bir yumruk gibi cevabını veriyor ve vermeye devam edecektir.

Doksan altı yıl önce Düziçi'ni bizden koparmaya çalışan çeteler ve istilacılar nasıl başarısız olmuşsa bugün de yurt dışıyla iş birliği yaparak ülkemizde kaos ortamı oluşturmaya çalışan çeteler mutlaka başarısız olacaktır. Bu toprakları bize vatan kılan şehitlerimizin ve gazilerimizin yüzlerce yıldır aklımıza kazıdığı hakikatler tüm berraklığıyla daima zihnimizdedir.

Bu hakikatleri kendimize rehber edinerek bugün Osmaniye'nin ve ilçelerinin daha da gelişmesi için gayretle çalışmaya devam ediyoruz. Daha önce özellikle tarım ve hayvancılıkta anılan bu güzel coğrafyayı sanayide, sağlıkta, ulaşımda, eğitimde, bilimde, adalette, enerjide, sosyal hizmetlerde ve modern şehircilikte de tüm Türkiye'ye örnek bir hâle getirmeye kararlıyız, bunu başaracağımızdan hiç kimsenin kuşkusu olmasın.

Tarihimizden aldığımız güç, yüreğimizdeki inanç ve milletimizde gördüğümüz uhuvvet ruhunun verdiği şevkle Düziçi'nin düşman işgalinden kurtuluşunun yıl dönümünü kutluyor, bu güzel ülkenin huzuruna kasteden tüm terör örgütleri ile onların yerli ve yabancı destekçilerini lanetliyor, dün olduğu gibi bugün de vatan toprağına sahip çıkmak için göğsünü siper eden yiğitlerimizi rahmet ve minnetle anıyorum.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Durmuşoğlu.

Gündem dışı üçüncü söz, Kırklareli ilinin sorunları hakkında söz isteyen Kırklareli Milletvekili Türedi Kayan'a aittir.

Buyurun Sayın Kayan. (CHP sıralarından alkışlar)

3.- Kırklareli Milletvekili Türedi Kayan 'ın, Kırklareli ilinin sorunlarına ilişkin gündem dışı konuşması

TÜRABİ KAYAN (Kırklareli) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Önce, sırasını bana veren Çetin Arık arkadaşına buradan ayrıca teşekkür ediyorum.

Değerli arkadaşlar, dünya bir yarış hâlinededir. Ekonomik yarış, kültürel yarış, siyasal yarış ve bunun yanında sportif yarışlar gibi bir sürü yarış hep biraz daha ileriye, biraz daha ileriye gitmek içindir. Bunların en iyi bir şekilde, en sağlıklı bir şekilde yapılması ve hep birinci gelinmesi için de sağlıklı bir eğitimin olması gerekir. Bunlar için en başarılı eğitim de teori ile pratiğin birleştirilerek yapıldığı eğitimidir. Teori ile pratiğin birleştirilerek yapıldığı eğitim ülkemizde iki şekilde uygulanmıştır: Birincisi köy enstitüleriyle; ikincisi de endüstri meslek liseleriyle. Köy enstitülerini -hepinizin bildiği gibi- 1952-1953 yıllarında kapadık, derdest ettik, ruhlarına Fatiha okuduk. Şimdi, Hükümetimiz sırayı endüstri meslek liselerine getirdi. Endüstri meslek liseleri, pratik ile teoriyi uygulayarak insanımızın beceri kazanması ve bu beceri sayesinde de yapılacak işin en az masrafla, en hızlı bir şekilde nasıl yapılacağı beceresini kazandırmak içindir. Bunlar ağır okullardır fakat en önemli eğitim sistemlerimizdir. Bu sistemler, ülkemizde sanayinin hizmetine verilecek insanların daha kalifiye, daha kaliteli insanlar olması içindir.

Bizim bölgemizde, benim bölgem olan Trakya’da yaklaşık 2.000-2.500 fabrika vardır ve bunların da aşağı yukarı tamamı özel sektöre aittir. Özel sektör özellikle endüstri meslek lisesi mezunu insanlarımızı fabrikalarında, iş yerlerinde çalıştırmak istiyor ve bütün istekleri endüstri meslek lisesi mezunlarıdır. Onun için bölgemizde çeşitli endüstri meslek liseleri kurulmuştur fakat bizim bölgemizde yani Babaeski’imizde bir endüstri meslek lisesini Hükümet boğmuştur, sesini kesmiştir, kapatmıştır; çok hızlı bir şekilde ilçe millî eğitim müdürlüğü il millî eğitim müdürlüğüne, il millî eğitim müdürlüğü genel müdürlüğe, genel müdürlük endüstri meslek liselerinin olduğu teknik öğretim genel müdürlüğüne, teknik öğretim genel müdürlüğü imam-hatip, dinsel eğitim veren genel müdürlüğe ve o genel müdürlük de Bakana ulaştırmıştır. Ne kadar zamanda mı? Bir gün içinde arkadaşlar, yangından mal kaçırır gibi. Evet, arkadaşlar, bir günde bu işlemlerin hepsi bitmiştir. Biz özellikle “Kalifiye eleman yetiştirelim ve bir işi en kısa ve en ucuz bir şekilde yapacak insanımızı yetiştirelim.” diye gayret ederken bugünkü Hükümetimiz bırakın o gayreti daha yüksek seviyelere çıkarmayı, maalesef okulu kapatarak beceriksiz, yeteneksiz insanlara bu üretimi teslim etmek istiyor. Ne yapmak istediğini kendilerine soruyorum: Bu ülkeyi üretim dışı, eğitim dışı mı bırakmak istiyorsunuz? Üretmeyen bir toplum nasıl bir toplum olur, kiminle yarışır, onu bir defa tekrar gözden geçirmenizi istiyorum.

Bugün ayrıca 31 Mart Vakası’nın yıl dönümüdür, 107’nci yıl dönümü. 31 Mart vakası 13 Nisan’da aslında ama biz tarihte 31 Mart Vakası olarak bilindiği için “31 Mart Vakası” diye geçiriyoruz. 31 Mart Vakası, bildiğiniz gibi, yobaz ayaklanmasıdır, alaylının mektepliye derdest etmeye çalışmasıdır. Evet arkadaşlar, bu olayı kim bastırmıştır? Osmanlı İmparatorluğu zamanında olmuş, Osmanlı İmparatorluğu’nun ordusu bastırmıştır, Hareket Ordusu. Selanik’ten kalkarak her bulduğu yerleşim yerinden askerleri toplayıp en son Edirne’de şekil alan Hareket Ordusu bastırmıştır ve ondan sonra da tekrar bizim anayasal düzenimize, tekrar parlamenter sistemimize geçmemizi sağlamıştır.

Bugün, bu konuda hevesleri olanlar var, bu konuda ülkemizi tekrar geriye götürmeye gayret edenler var. Bu gayretin bir diğerini de şimdi imam-hatip liselerini açmak için endüstri meslek liselerini kapatmakta görüyoruz. Bu kapatılan endüstri meslek lisesi 270 öğrencilidir ve bu okulda aşağı yukarı öğrencilerin tamamına yetecek yurt vardır.

Değerli arkadaşlar, mevcut imam-hatip lisesinin 70 öğrencisi vardır. Bunun yanında, ayrıca, Babaeski’imizde mevcut imam-hatip okulu da vardır. Ona rağmen ikinci bir imam-hatip lisesi açılarak bu bölgedeki endüstri meslek lisesini yani kaliteli insan yetiştirecek okulu kapatmak istiyorlar.

Hepinize teşekkür ediyorum, saygılar sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Kayan.

V.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Ayşe Nur Bahçekapılı'nın, 31/3/2015'te görevi başında öldürülen Savcı Mehmet Selim Kiraz'ı rahmet ve saygıyla andığına ve terörü şiddetle lanetlediğine ilişkin konuşması

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, geçen yıl bugün, görevi başında Savcı Mehmet Selim Kiraz katledilmişti. Kendisini rahmet ve saygıyla anıyorum. Terörü bir kez daha şiddetle lanetliyorum. Bugünün özelliğinden dolayı sisteme giren ilk on milletvekiline birer dakika söz vereceğim. Grup başkan vekillerinin söz hakkı bakidir.

Şimdi, grup başkan vekillerinden başlayalım.

Sayın Çakır, buyurun.

VI.- AÇIKLAMALAR

1.- Tokat Milletvekili Coşkun Çakır'ın, 31/3/2015'te teröristlerin saldırısı sonucu görevi başında hayatını kaybeden Savcı Mehmet Selim Kiraz'a Allah'tan rahmet dilediğine ve bu olayın Türk yargısına, Türk demokrasisine ve Türkiye'deki bütün vatandaşlara yapılmış bir saldırı olduğuna ilişkin açıklaması

COŞKUN ÇAKIR (Tokat) – Sayın Başkan, çok teşekkür ediyorum.

Benim de bugün özellikle vurgulamak istediğim husus, bir yıl önce bugün, maalesef, bir terörist saldırı sonucu kaybetmiş olduğumuz Savcımız Mehmet Selim Kiraz'ı anmak olacaktır. Ben, öncelikle, geçen sene bugün İstanbul Çağlayan Adliyesinde menfur bir saldırı sonucunda vefat eden savcımıza tekrar Allah'tan rahmet diliyorum. Bu hadise ibretlerle dolu bir hadisedir; daima da ibret olmaya, bize ders vermeye devam edecektir. Bu bize göstermiştir ki... Terörün fırsat bulduğunda ne denli bir azgınlık, ne denli bir alçaklık cüretine erişebileceğini, kalkışabileceğini gösteren bu elim saldırı sadece merhum değerli savcımıza değil; aslında bu saldırı Türk yargısına, Türk demokrasisine ve Türkiye'deki bütün vatandaşlarımıza dönük olarak yapılmış bir saldırdır. Bu saldırıyı tekrar kınıyor ve buradan dersler çıkarmamız gerektiğini düşünüyorum.

Bu vesileyle söylemek isterim ki terör örgütlerinin yanıldıkları nokta tam da burasıdır. İnsan öldürerek, arkada gözü yaşlı insanlar bırakarak, bir yetimler ordusuna yeni yetimler, öksüzler ekleyerek ne bir insan uygarlığı ne de insani bir düzen kurulamaz ve meydana getirilemez. Teröristler nihayetinde birer insan ve insanların arasından çıkıyor ancak tam da bu sebeple, insanlar arasından çıkmış bu insanlar zaman içerisinde insan olmaktan çıkıp başka bir mahluka dönüşüyorlar. Bunlar dünyadan, insandan, insanı insan yapan değerlerden, vicdandan ve Allah'tan kopuk kişilerdir yahut mahluklardır. Esas itibarıyla her insan bir sanattir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Toparlayın Sayın Çakır lütfen.

COŞKUN ÇAKIR (Tokat) – Son sözlerimi söylüyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN – Bir dakika daha veriyorum.

Buyurun.

COŞKUN ÇAKIR (Tokat) – Teşekkür ederim.

Şunu söyleyerek tamamlamak isterim ki silahla salah olmaz, öldürmekle öldürmek olmaz, vurmakla kurmak olmaz, yakmakla yapmak olmaz.

Bu vesileyle merhum Savcımız Sayın Mehmet Selim Kiraz'a Cenab-ı Hakk'ın sonsuz rahmetini niyaz ediyorum, ailesine, milletimize ve Meclisimize bir daha başsağlığı diliyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Gök...

2.- Ankara Milletvekili Levent Gök'ün, 31/3/2015'te teröristlerin saldırısı sonucu görevi başında hayatını kaybeden Savcı Mehmet Selim Kiraz'a Allah'tan rahmet dilediğine, Cumhuriyet Halk Partisi olarak bütün terör olaylarını lanetlediklerine ve Türkiye'nin sorunlarının demokrasi, insan hakları, hukukun üstünlüğü çerçevesinde çözülebileceğine ilişkin açıklaması

LEVENT GÖK (Ankara) – Sayın Başkan, teşekkür ederim.

Terörün, nereden gelirse gelsin, kim yaparsa yapsın herkesin bütün yüreğiyle, bütün kararlılığıyla karşısında olması gerçeği tartışma götürmez bir gerçekliktir. Türkiye terörden çok çekti ve çekmeye ne yazık ki devam ediyor. Ülkemiz geçmiş dönemde de, şimdi de terörün ağır bedellerini ödemeye devam ediyor. Terörün yol açtığı olaylarda gencecik insanlarımız hayatlarından koparılıyor, insanlar sevdiklerinden birer birer uzaklaşıyor ve artık terör Türkiye'nin büyük kentlerine de inmiş durumda.

Öncelikle, geçtiğimiz yıl hayatını kaybeden Değerli Savcımız Sayın Mehmet Kiraz'a Allah'tan rahmet diliyorum.

Cumhuriyet Halk Partisi olarak biz bugüne kadar, adını koyarak, “ama”sız, PKK, DHKP-C, IŞİD ya da adı bilinen bütün terör örgütleri neyse, hepsinin yapmış olduğu bütün terör olaylarını lanetliyoruz. Türkiye'nin sorunlarının demokrasi, insan hakları, hukukun üstünlüğü çerçevesinde çözülebileceğine ve silahın -asla ve asla- Türkiye'nin gündeminden mutlaka çıkarılması gerektiğini ifade ediyoruz. Bu anlamda, bir yandan terörle mücadele ederken bir yandan da hukukun üstünlüğü ve insan haklarının ve evrensel demokratik ölçülerin de savunulması gerektiğine dikkat çekiyoruz. Çok ince çizgide yürüyen bu ayarın Türkiye'de kimi zaman sağa ya da sola doğru evrilmek suretiyle dengesini yitirdiğini de görüyoruz. Bu nedenle, tam anlamıyla insan hakları, tam anlamıyla hürriyet...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın lütfen.

Artı bir dakika daha veriyorum Sayın Gök.

LEVENT GÖK (Ankara) – ...hukukun üstünlüğü, demokrasi, bütün bunlar da mutabık olmamız gereken konular. Ama, kim yaparsa yapsın terörün karşısında omuz omuza vermek suretiyle dik durmanın da hepimizin bir görevi olduğunu düşünüyorum. Cumhuriyet Halk Partisi bu konuda, terör karşısında her zaman olduğu gibi bundan sonra da üzerine düşen görevi yapmaya devam edecektir ve terörden medet umanların karşısında en başta Cumhuriyet Halk Partisi dik duruşunu sergileyecektir.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Akçay, buyurun.

3.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, MHP Grubu olarak, 31/3/2015'te teröristlerin saldırısı sonucu görevi başında hayatını kaybeden Savcı Mehmet Selim Kiraz'ı rahmetle andıklarına, bugüne kadar meydana gelen bütün terör eylemlerini lanetlediklerine ve Hükûmetin terörle mücadele konusunda kapsamlı ve kararlı bir politikası olmadığına ilişkin açıklaması

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Biz de Milliyetçi Hareket Partisi Grubu olarak bundan bir yıl önce İstanbul'da teröristlerin saldırısı sonucunda hayatını kaybeden İstanbul Cumhuriyet Savcısı Mehmet Selim Kiraz'ı tekrar rahmetle

anıyoruz ve bugüne kadar meydana gelen bütün terör eylemlerini ve faaliyetlerini lanetliyoruz. Bu lanetleme sadece silahlı saldırı, canlı bomba, suikast şeklinde değil, buna yardım ve yataklık yapan her türlü yardımcı faaliyettedir aynı zamanda çünkü terör örgütleri topyekûn saldırmaktadır ve milletimizi, ülkemizi, birliğimizi, dirliğimizi topyekûn hedef almaktadır ve terörle yapılacak mücadele de topyekûn olmalıdır ülke olarak, devlet olarak, millet olarak, 78 milyon vatandaş olarak ortak, net, kararlı bir tutum göstermek gerekmektedir. Tabii, bu ortak tutum ve kararlılık devleti yöneten birinci derece yetkili ve sorumlu Hükûmetin sorumluluğu birinci derecede önceliklidir. Gelişmeler çok tehlikeli boyutlara doğru sürüklenmektedir, âdeta terörizmin oluşturduğu bir kaos yaşanmaktadır. Elbette...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Tamamlıyorum Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Tamamlayın, artı bir dakika daha veriyorum Sayın Akçay.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Evet...

Elbette bu terör olayları sadece Türkiye’de yaşanmıyor, pek çok ülkede yaşanıyor ama uluslararası boyutta olması, başka ülkelerde yaşanmış olması sakın ha Hükûmetin eline bu konuda bir mazeret vermesin.

Şunu iddia ediyorum, Sayın Bakan da burada: Daha henüz Hükûmetin terörle mücadele konusunda kapsamlı, kapsayıcı, kararlı bir terörle mücadele politikası, vizyonu yoktur. 5 Şubat Mardin açıklamasını lütfen herkes tekrar okusun Sayın Başbakanın, 11 Şubatta o 10 maddelik eylem planını tevil eden açıklamasını...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Son cümlemi söyleyebilir miyim Sayın Başkanım?

BAŞKAN – Buyurun, açayım.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – 11 Şubattaki açıklamasını da yan yana getirdiğimizde Hükûmetin bu konuda hâlâ mütereddit olduğunu, yapmak istediği mücadelenin... Mücadele kelimesinin bile kullanılmadığını bırakalım terörle mücadeleyi. Terörle mücadele konseptini ve politikasını oluşturmaktadır Hükûmet.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Akçay.

Sayın Demirel, sisteme girmişsiniz, size de iki dakika.

Buyurun.

4.- Diyarbakır Milletvekili Çağlar Demirel’in, İran devleti tarafından idam edilen Kürt Cumhuriyeti Başkanı Qazi Muhammed’in 69’uncu ölüm yıl dönümüne ve insanların yaşam haklarının ellerinden alınacağı hiçbir uygulamayı kabul etmeyeceklerine ilişkin açıklaması

ÇAĞLAR DEMİREL (Diyarbakır) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Bugün, aynı zamanda 1947 yılında İran devleti tarafından idam edilen Kürt Cumhuriyeti Başkanı Qazi Muhammed’in ölüm yıl dönümü. Yani idamların, katliamların, insanların yaşamının yitirildiği bir dönemde, hem Türkiye’de yaşanan hem de tüm dünyada ve Orta Doğu’da yaşanan bu katliamları kabul etmediğimizi bir kez daha ifade etmek istiyorum.

Yani, başta, idama giderken Kürt halkına seslendiği şey, diğer halklar gibi baskı ve zulümden kurtulmak için mücadele ettiğini ifade etti Qazi Muhammed, bu yüzden idam edildi ve tüm yaşanan idamlara, tüm katliamlara karşı, bir bütün olarak bizler yaşananları kabul etmediğimizi bir kez daha ifade ediyoruz.

Aynı zamanda, dün ve bugün itibarıyla yaşamını yitiren çocukların... Biliyorsunuz, Diyarbakır'da bir okulun duvarının örülmesi için araçların oraya girmesiyle birlikte iki çocuğun yaşamını yitirdiğini, beton bordürlerinin altında kaldığını ifade edebiliyoruz.

Çocukların, kadınların, insanların, yaşamını yitirmedeği bir ülkede özgürce ve demokratik bir şekilde yaşamasını temenni ediyoruz.

Yine, Cizre'de çocukların oyun oynarken ya da işte ne olduğu belli olmayan bir cisme dokunmaları sonucunda yaşamlarını yitirdiklerini bir kez daha gördük.

Yani, her gün geçtikçe insanlar, çocuklar, kadınlar katlediliyor. Katliamın önüne geçilmesi ve insanların yaşam haklarının gerçekleştirilmesi için, özelde insan haklarının...

BAŞKAN – Artı bir dakika daha verdim Sayın Demirel, tamamlayın lütfen.

ÇAĞLAR DEMİREL (Diyarbakır) – Tamamlıyorum Sayın Başkan.

...elinden alındığı hiçbir uygulamayı kabul edemeyeceğimizi bir kez daha ifade etmek istiyorum ve yaşanan tüm gelişmelere karşı demokratik, özgür bir geleceğin yaşatılması için mücadele etmemiz gerektiğini bir kez daha söylemek istiyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Evet, sayın milletvekilleri, bugün olduğu gibi, her zaman, birlikte, teröre karşı duralım diyorum ve bu vesileyle sayın milletvekillerine birer dakika söz veriyorum.

Sayın Topal...

5.- Hatay Milletvekili Serkan Topal'ın, Hatay ilinin Samandağ sahilinde rip akıntıları nedeniyle boğulma vakalarının yaşandığına ve bu bölgeye bir dalgakıran yapılmasının yerinde olacağına ilişkin açıklaması

SERKAN TOPAL (Hatay) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Evet, biz de terörü lanetliyoruz, kınıyoruz.

Sayın Hükûmet yetkilileri, Hatay ilimizin Samandağ ilçesi kültürel mirası, sahili, denizi ve doğal yapısıyla turizm alanında dikkate değer yörelerimizden birisidir. Özellikle Samandağ sahili birçok insanımızın deniz tatili yapma olanağı bulduğu yerlerden birisidir. Fakat, bu sahilde yılda ortalama 250 kişi boğulma tehlikesi geçirmekte ve onlarca insanımız ise maalesef hayatını kaybetmektedir. Samandağ sahilinde meydana gelen bu üzücü boğulma vakalarının nedeni ise “rip akıntıları” denilen deniz olaylarıdır. Rip akıntılarının neden olduğu boğulma olaylarının engellenebilmesi için Samandağ sahilinin yeniden ele alınması ve bu bölgeye bir dalgakıran yapılması yerinde olacaktır. Bu konuda gerekli çalışmalar yapılmasını ve bu ölümlerin önüne geçilmesini talep etmekteyim.

Saygılarımı sunuyorum, teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Yalım...

6.- Uşak Milletvekili Özkan Yalım'ın, 31/3/2015'te teröristlerin saldırısı sonucu görevi başında hayatını kaybeden Savcı Mehmet Selim Kiraz'ı rahmetle andığına ve Uşak'ın bazı köylerindeki göletler için kira alınmasının doğru olmadığına ilişkin açıklaması

ÖZKAN YALIM (Uşak) – Teşekkür ediyorum Başkan.

Geçen yıl bugün vahim olayda öldürülen Sayın Savcımız Mehmet Selim Kiraz'ı buradan tekrar anıyorum.

Uşak Banaz ilçesindeki köylerimizden Ahat, Bahadır, Dümenler, Yenice, Baltalı, Kuşdemir, Gedikler, Kızılhisar ve Kızılçasöğüt gibi köylerde bulunan göletler için tarım il müdürlüğü, il özel idaresi muhtarlıklardan kira almaktadır. Bu kiralar bütün Türkiye’de, gölet olan bütün muhtarlıklardan talep edilmektedir. Zaten bütçesi olmayan muhtarlıklardan bu ücretin alınmasını muhtarlıklar gerçekten karşılayamamaktadır. Bu hatanın bir an önce düzeltilmesi gerektiği kanaatindeyim.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Yaşar...

7.- İstanbul Milletvekili Serap Yaşar’ın, 31/3/2015’te teröristlerin saldırısı sonucu görevi başında hayatını kaybeden Savcı Mehmet Selim Kiraz’ı rahmetle andığına, terörün insanlığa karşı bir suç olduğuna ve tüm terör örgütlerini lanetlediğine ilişkin açıklaması

SERAP YAŞAR (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Geçen yıl bugün makamında görev başında kaybettiğimiz rahmetli Savcımız Mehmet Selim Kiraz’a ben de Allah’tan rahmet, ailesine, yakınlarına ve yargı mensuplarına başsağlığı ve sabırlar diliyorum.

Terörün acısını tüm sonuçlarıyla yaşayan bir milletiz. Son dönemde Ankara ve İstanbul’da olmak üzere, otuz yıldır da doğu ve güneydoğuda terörle mücadele ediyoruz. Geldiğimiz noktada sadece ülkemizin değil, tüm dünyanın mücadele etmesi gereken küresel bir sorun olduğunu görmekteyiz. Terör insanlığa karşı bir suçtur aynı zamanda. Adları ve referansları ne olursa olsun tüm terör örgütlerini lanetliyorum. Terör eylemleri insanlığa karşı eylemlerdir. Hukuk çerçevesinde kararlı mücadelemiz sürecektir ve amaçlarına ulaşamayacaklardır. Bu eylemleri yapanları, destekleyenleri sadece bizler bugün değil tarih de nefretle ve lanetle yazacaktır...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SERAP YAŞAR (İstanbul) – ...destekçilerini birer nefret objesi olarak anacaklardır.

Tekrar başsağlığı ve Allah’tan rahmet diliyorum şehitlerimize.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Yaşar.

Sayın Arslan...

8.- Denizli Milletvekili Kazım Arslan’ın, Denizli’nin bazı ilçelerindeki adliyelerin kapatılmasına ve İŞKUR tarafından gönderilen işçilerin sosyal güvenlik primlerinin devlet tarafından ödenmesi gerektiğine ilişkin açıklaması

KAZIM ARSLAN (Denizli) – Sayın Başkan, Adalet Bakanına soruyorum.

Denizli ilimizin, Bekeilli, Bozkurt, Beyağaç, Güney ilçelerimizin adliyeleri iktidarınız döneminde kapatıldı. İlçe halkımız hak aramada büyük zorluk çekmektedir. Bu ilçelerimizin adliyelerini açmayı ne zaman düşünüyorsunuz?

İŞKUR tarafından işverenlere altışar aylık gönderilen işçilerin sosyal güvenlik primi devlet tarafından ödenmelidir. Devlet, işverene gönderdiği işçinin ücretini nasıl ödüyorsa, sosyal güvenlik primlerini de mutlaka ödemelidir. Sosyal devlet anlayışının gereği de budur.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Boynukara...

9.- Adıyaman Milletvekili Adnan Boynukara'nın, 31/3/2015'te teröristlerin saldırısı sonucu görevi başında hayatını kaybeden Savcı Mehmet Selim Kiraz'ı rahmetle andığına ve tüm terör örgütlerini lanetlediğine ilişkin açıklaması

ADNAN BOYNUKARA (Adıyaman) – Sayın Başkan, 31 Mart 2015 tarihinde odasında DHKP-C terör örgütü tarafından katledilen Savcı Mehmet Selim Kiraz'ı rahmetle anıyorum.

Terör örgütünün propaganda amaçlı servis ettiği görüntüleri kullanan yayın organlarını ve o gün bu terör saldırısını gerçekleştirenlere güzelleme yapanları ise kınıyorum. Silahı ve şiddeti araç olarak kullanan tüm terör örgütlerini lanetliyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Eseyan...

10.- İstanbul Milletvekili Markar Eseyan'ın, 31/3/2015'te teröristlerin saldırısı sonucu görevi başında hayatını kaybeden Savcı Mehmet Selim Kiraz'ı rahmetle andığına ilişkin açıklaması

MARKAR ESEYAN (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli vekiller; ben de geçen sene bugün aramızdan DHKP-C'li teröristler tarafından menfur bir suikastla alınan Savcı Mehmet Selim Kiraz'ı tekrar rahmetle anıyorum. Öte yandan, CHP ve MHP'li grup başkan vekillerine de partimizle birlikte teşekkür ediyorum, Mecliste böyle bir görüntü vermek oldukça önemli. Gerçekten geçen sene bu menfur hadise yaşandığında bu görüntü, maalesef, tam olarak verilememişti ve savcımızın cenazesinde bu birlik görüntüsü yoktu. Medya da maalesef bu katilleri kendi yayın organlarında posterleriyle bayağı yüceltmişti. Şimdi bu seviyeye gelmek çok önemli. Buradan savcımızın babası Sayın Hakkı Kiraz'a da gerçekten teessürlerimizi, üzüntülerimizi...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Eseyan.

Sayın Birkan...

11.- Bursa Milletvekili Zekeriya Birkan'ın, 31/3/2015'te teröristlerin saldırısı sonucu görevi başında hayatını kaybeden Savcı Mehmet Selim Kiraz'ı rahmetle andığına ve terör örgütlerinin amaçlarına ulaşamayacaklarına ilişkin açıklaması

ZEKERİYA BİRKAN (Bursa) – Sağ olun Sayın Başkanım.

Ben de geçen yıl görevi başında alçakça şehit edilen sayın cumhuriyet savcımıza ve tüm şehitlerimize rahmet diliyorum, yakınlarına, ailelerine de sabırlar diliyorum.

Terör öldürmek, korkutmak ve yıldırma ile amacına ulaşmaya çalışmaktır ama şu bilinsin ki gerek savcımızı şehit edenler gerek PKK gerek IŞİD gerekse adını zikredemediğim terör örgütleri ve bunların ateşine odun taşıyan legal görünümlü yapılar asla amaçlarına ulaşamayacaklardır. Biz daha fazla özgürlükle, daha fazla insan haklarıyla, daha fazla demokrasiyle hep birlikte el ele vererek, kardeşliğimizi pekiştirerek terörün ve bu ölümlerin üstesinden geleceğimize inanıyorum.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Tekrar, baş savcımıza rahmet diliyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Gaytancıoğlu...

12.- Edirne Milletvekili Okan Gaytancıoğlu'nun, Edirne Millî Eğitim Müdürlüğü tarafından "Edebiyat Günleri" adı altında düzenlenen bir etkinliğe Mustafa Armağan'ın hangi sıfatla davet edildiğini öğrenmek istediğine ilişkin açıklaması

OKAN GAYTANCIOĞLU (Edirne) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Edirne Millî Eğitim Müdürlüğü tarafından "Edebiyat Günleri" adı altında düzenlenen bir etkinliğe davet edilen ve bir ortaokulda konferans verdikten sonra "Edirne'de Kemalist kanton kurulmuş, kurtarılmalı ve acilen el atılmazsa güzelim Edirne Kemalist sözde aydınların elinde can verecek." şeklinde "tweet"ler atan Mustafa Armağan'ın yayınlanmış ve çocuklar için yazılmış hiçbir hikâye kitabı yokken hangi sıfatla davet edildiği ve bu kişilere ne kadar ödeme yapıldığı Edirne halkı tarafından merak edilmektedir. Edirne Millî Eğitim Müdürü "arkadaşım" dediği kişiyi hangi gerekçeyle bu etkinliğe davet etmiştir, arkadaşı olduğu için mi?

Çakma tarihçi Mustafa Armağan bilmelidir ki Edirne halkı Kemalist olmakla gurur duymaktadır. Edirne halkının yolu Ulu Önder Mustafa Kemal Atatürk'ün yoludur.

Sayın Bakan da buradayken cevaplarlsa memnun oluruz.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Kuyucuoğlu...

13.- Mersin Milletvekili Serdal Kuyucuoğlu'nun, muhtarların BAĞ-KUR primlerinin devlet tarafından ödenmesinin düşünülüp düşünülmediğini öğrenmek istediğine ilişkin açıklaması

SERDAL KUYUCUOĞLU (Mersin) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Ben muhtarların bize iletilen bir sorununu dile getirmek istiyorum.

Sayın Cumhurbaşkanı her ay muhtarlarımızı Ankara'ya toplayarak ülke meselelerini konuşuyormuş gibi yapıp onlar üzerinden muhalif olan kim varsa eleştiriyor. Muhtarlarımız ise kimi zoraki kimi de kendi istekleriyle o toplantılara katılıyorlar ama ben şimdi onların her seferinde Cumhurbaşkanını dinleyip fakat dile getiremedikleri sorunlarını dile getirmek istiyorum. 1.300 TL olduğu iddia edilen muhtarlar maaşlarının 585 lirasını BAĞ-KUR'a prim olarak yatırmakta ve elde kalanla da geçinmek zorunda kalmaktadırlar. Bu primlerin devlet tarafından ödenmesi yönündeki kanun tekliflerini değerlendirmeyi ve muhtarlarımızı rahatlatmayı düşünüyor musunuz?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Çaturoğlu...

14.- Zonguldak Milletvekili Faruk Çaturoğlu'nun, 31/3/2015'te teröristlerin saldırısı sonucu görevi başında hayatını kaybeden Savcı Mehmet Selim Kiraz'ı rahmetle andığına ve özellikle Meclis çatısı altında terörü kutsayanları şiddet ve nefretle kınadığına ilişkin açıklaması

FARUK ÇATUROĞLU (Zonguldak) – Sayın Başkan, ben de diğer arkadaşlarım gibi, geçen yıl bu zamanlar Çağlayan Adliyesinde görevi başındayken DHKP-C terör örgütü tarafından şehit edilen Savcımız Mehmet Kiraz'ı rahmetle ve şükranla anıyorum. Kendisine Allah'tan rahmet diliyorum. Bu, ismi ne olursa olsun, DHKP-C, THKP-C... Dün kutsandı burada THKP-C, "Mahir Çayan'ın yolundayız." mesajları verildi. Aslında bu örgüt onun devamı bir örgüttür. Bu savcımız da böyle bir örgüt mensupları tarafından katledilmiştir. Terörün kutsanmasına karşıyım. Özellikle bu Meclisin çatısı altında terörü kim kutsuyorsa, sıfatı ne olursa olsun onları da şiddet ve nefretle kınıyorum. Türk devletine terör yoluyla diz çöktürmeye çalışanlar şunu bilsinler ki Türk devleti 16 büyük imparatorluğun vârisidir, diz çökmemiştir, çökmeyecektir.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Şehit edilen Savcı Mehmet Selim Kiraz'ı bir kez daha rahmetle anıyorum, ailesine, yakınlarına baş sağlığı dileklerimizi ve sabır dileklerimizi iletiyorum.

Gündeme geçiyoruz sayın milletvekilleri.

Başkanlığın Genel Kurula sunuşları vardır.

Meclis araştırması açılmasına ilişkin üç önerge vardır, ayrı ayrı okutuyorum:

VII.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

A) MECLİS ARAŞTIRMASI ÖNERGELERİ

1.- İstanbul Milletvekili Barış Yarkadaş ve 24 milletvekilinin, İstanbul Tuzla 'da artan yapılaşmanın kent dokusuna verdiği zararlar ile marina ve AVM gibi yapıların kentlilik kültürüne olan etkilerinin araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/133)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

İstanbul'un tuzla ilçesi; tarihî kaynaklara göre milattan önce de yerleşim birimlerinin bulunduğu, Osmanlı döneminde İstanbul'un tuz ihtiyacını karşılayan ve burada bulunan gölden adını alan Kocaeli yarımadasının güneybatısında konumlanan, İstanbul'un Anadolu yakasındaki sınır bölgesidir.

İstanbul'un güzide ilçelerinden biri olan Tuzla ilçesinde son dönemde artan yapılaşmadan kent dokusunun büyük ölçüde zarar gördüğü birçok meslek odası ve sivil toplum kuruluşu tarafından ifade edilmektedir. Diğer bir husus ise AVM ve marina gibi yapıların rant alanı hâline getirilerek iktidara ve belediyelere yakın firmalara verildiği iddialarıdır.

Sözü edilen gerekçelerden dolayı, marina ve AVM gibi yapıların kentlilik kültürüne olan etkisinin araştırılması, olası bir depremde bölgede meydana gelecek hasarın tespiti, deniz ekosisteminde meydana gelecek tahribatın etüt edilmesi ve iddia edildiği gibi rantsal faaliyetlerin araştırılması ve gereken önlemlerin alınması amacıyla İç Tüzük'ümüzün 104 ve 105'inci maddeleri gereğince araştırma komisyonu kurulmasını arz ve talep ederiz.

1) Barış Yarkadaş	(İstanbul)
2) Gamze Akkuş İlgezdi	(İstanbul)
3) Mahmut Tanal	(İstanbul)
4) Gülay Yedekci	(İstanbul)
5) Mustafa Sezgin Tanrıku	(İstanbul)
6) Candan Yüceer	(Tekirdağ)
7) Gürsel Erol	(Tunceli)
8) Nurhayat Altaca Kayışoğlu	(Bursa)
9) Şerafettin Turpcu	(Zonguldak)
10) Özkan Yalım	(Uşak)
11) Onursal Adıgüzel	(İstanbul)
12) Kamil Okyay Sındır	(İzmir)
13) İbrahim Özdiş	(Adana)
14) Erdin Bircan	(Edirne)

15) Niyazi Nefi Kara	(Antalya)
16) Musa Çam	(İzmir)
17) Ünal Demirtaş	(Zonguldak)
18) Devrim Kök	(Antalya)
19) Zülfikar İnönü Tümer	(Adana)
20) Atila Sertel	(İzmir)
21) Haydar Akar	(Kocaeli)
22) Mustafa Tuncer	(Amasya)
23) Sibel Özdemir	(İstanbul)
24) Okan Gaytancıoğlu	(Edirne)
25) Aytuğ Atıcı	(Mersin)

Gerekçe:

AKP iktidarı ile artan alışveriş merkezi (AVM) ve marina benzeri yapı hastalığı ne yazık ki Tuzla ilçesine de sirayet etmiş sahil şeridi yok ne denecek noktaya getirilmiştir. İlçe halkının bisikletleriyle gezindiği, aileleriyle yürüyüş yaptığı sahil şeridi, alışveriş merkezleri nedeniyle neredeyse araç trafiğinden geçilemez hâle gelmiştir.

Doğal koyların ve yürüyüş yollarının kapatılması yetmezmiş gibi, sahil şeridinde bulunan ve tek yürüyüş alanı olarak kalan, İstanbul Teknik Üniversitesi (İTÜ) ile İstanbul Deniz Otobüsleri (İDO) iskelesi arasındaki alanında bulunan 27 bin metre karenin de doldurularak Tuzla halkının denizden uzaklaştırılması kabul edilebilir bir durum değildir.

Tuzla ilçesi; deprem riski açısından “1.derece” deprem bölgesidir. Dolayısıyla sahil şeridinde bulunan ve jeolojik-jeofizik açıdan risk taşıyan bölgelerde denizin doldurulması ve gerekli stabilizasyonun sağlanması büyük riskler taşımaktadır.

Boğaziçi Üniversitesi Kandilli Rasathanesi Deprem Araştırma Enstitüsü Deprem Mühendisliği Ana Bilim Dalı Başkanı Prof. Dr. Mustafa Erdik ve Afet Yönetimi Uygulama ve Araştırma Merkezi’nden Prof. Dr. Eser Durukal bir haber sitesine Tuzla ilçesinin depremselliğine ilişkin şu bilgileri vermişlerdir: “Tuzla konumu itibarıyla riskli bölge olarak tabir ettiğimiz yerlerden biri. Bölgede büyük ihtimalle büyük hasar ve yangın olur. Çünkü bütün yumurtaları aynı sepete koymuşuz. Bu tip işlerde en emniyetli tesis bile en çok komşusu kadar güvenlidir. Tuzla bölgesinde kimin ne tedbir aldığı belli değil. Bölgede herkesin amacı hızlı üretim gerçekleştirmek oldu. Eğer şu dakikadan itibaren tedbir alınmazsa, maalesef bölgedeki sanayinin durumu iyi değil. Unutulmamalıdır ki böyle bir sanayinin hasar görmesi, neticede Türkiye ekonomisinin zarar görmesidir. Bu nedenle Tuzla bölgesinde mutlaka ve mutlaka depreme karşı tedbir alınmalıdır”.

Yine Profesör Doktor Eser Durukal, Tuzla tarafında tsunami ihtimali bulunduğunu, geçmişte tam yaşını bilmedikleri bir deniz altı heyelanı olduğunu vurgulayarak, “Hem faylanmadan, hem de deniz altı heyelanlarından dolayı tsunami olabiliyor. Tuzla bölgesi için de böyle bir risk var” demiştir.

İstanbul Büyükşehir Belediyesi ve Tuzla Belediyesi bölgeyle ilgili projelerini uygulamaya koyarken ne yazık ki bölge halkından ve sivil toplum örgütlerinden görüş almamıştır. Tuzla Belediye Başkanı, Tuzla Belediye Meclisinde yaptığı bir konuşmada hiçbir resmî anket ve veriye dayanmayan bir açıklama yaparak “Tuzlalıların yüzde 90’ının bu projeyi desteklediğini” ifade etmiştir. Oysa gerçek bu şekilde değildir. Belediye bu gerçeği görmek istiyorsa 5393 sayılı Belediye Kanunu’nun 15’inci

maddesinde öngörüldüğü üzere “Belediye, belde sakinlerinin belediye hizmetleriyle ilgili görüş ve düşüncelerini tespit etmek amacıyla kamuoyu yoklaması ve araştırması yapabilir.” halk oylaması yetkisini kullanmalıdır. Yapay ve kent suçu niteliğindeki rant projeleri yerine var olan yeşil alanların ve kıyıların düzenlenerek halkın eşit ve serbest kullanıma açılması vatandaşlar açısından anayasal bir haktır.

2.- İstanbul Milletvekili Gürsel Tekin ve 29 milletvekilinin, Rusya’yla olan ilişkilerimizde yaşanan sorunlar nedeniyle Türk vatandaşlarının Rusya’da yaşadığı zorlukların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/134)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Bilindiği gibi, Rusya ile Türkiye arasındaki dış ticaret hacmi yaklaşık 32 milyar dolardır. Bunun 7 milyar doları Türkiye’nin Rusya’ya yaptığı ihracatken, Rusya’nın Türkiye’ye yaptığı ihracat ise 25 milyar dolardır. Türkiye’ye geçtiğimiz yıl yaklaşık 3 milyon 500 bin Rus turist gelmiştir. Ülkemiz, Rus turistlerden yılda 3 milyar dolara yakın gelir elde etmektedir.

Türkiye geçen yıl Rusya’dan ithal ettiği doğalgaz için Rusya’ya 10 milyar dolarlık bir ödeme yapmıştır. Rusya’nın doğalgazda Almanya’dan sonra en büyük 2’nci müşterisi konumundaki Türkiye’nin, Rusya’nın toplam doğalgaz ihracatındaki payı yüzde 18’e yaklaşmaktadır. Türkiye’nin doğalgaz ihtiyacının yarısından fazlası Rusya’dan ithal edilmekle birlikte, bu doğalgazın önemli bir kısmı elektrik enerjisi üretiminde ve sanayide kullanılmaktadır.

700 civarı Türk mağazası bulunan Rusya’da, inşaat sektöründe yurttaşlarımızın önemli bir payı bulunmaktadır. Başka bir ifadeyle Rusya Türkiye arasında, kısa sürede kurulamayacak bir ticari ilişki kapasite vardır.

Türkiye-Rusya ilişkileri yalnızca ticari boyutta ele alınamayacak kadar büyük ve tarihidir. Türkiye Cumhuriyeti yurttaşlarının Rusya’daki durumu buna örnektir. Rusya’da şu an yaklaşık 100 bin yurttaşımız yaşamakta ve bunların büyük kısmı ticaretle uğraşmaktadır. Yine, çok sayıda yurttaşımız olan öğrenci de Rusya’da eğitim öğretim yaşamına devam etmektedir.

Son günlerde Rusya ile ülkemiz arasında yaşanan olaylardan ötürü ilişkilerimiz ciddi bir sorun sarmalı içine girmiştir. Rusya’nın kendi yurttaşlarına “Türkiye’ye gitmeyin.” çağrısının karşılık bulması, 1 Ocak 2016 itibarıyla vizesiz seyahatin askıya alınacağını açıklanması ilişkilerin uzun vadede düzelmesi yönünde yeni bir yaklaşıma ihtiyaç olduğunu göstermektedir.

Rusya’ya seyahat eden yurttaşlarımızın ve iş adamlarımızın havalimanlarında bekletildiği, gözaltına alındığı, kötü muamelede bulunduğu, toplama kamplarına gönderildiği ve sınır dışı edildiği gibi; orada yaşayan yurttaşlarımız da türlü zorluklarla karşılaşmaktadır. Edinilen bilgilere göre, Rusya’da eğitim öğretim yaşamına devam eden öğrencilerimizin kaldığı yurtlar, evler, yine yurttaşlarımızın işlettiği inşaat şantiyeleri basılmakta, Türkiye Cumhuriyeti yurttaşlarına yapılan kötü muamele her geçen gün gittikçe artmaktadır. Rusya’dan yurttaşlarımızın aktardığı bilgilere göre, bu konuda devletin ve temsilciliklerimizin etkili bir girişimi bulunmamaktadır. Yurttaşlarımız sahipsiz kalmaktan yakınmaktadır. Böyle bir ortamda Rusya’yla olan ilişkilerin boyutu farklı bir önem de taşımaktadır.

Bu bağlamda, Rusya'yla olan ilişkilerimizde yaşanan sorunlar nedeniyle yurttaşlarımızın Rusya'da yaşadığı zorlukların ivedilikle çözülmesi ve onlara sahip çıkılması için gerekli girişimlerin bir an önce devreye sokulması amacıyla Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 104 ve 105'inci maddeleri gereğince Meclis araştırması açılmasını saygılarımızla arz ederiz.

1) Gürsel Tekin	(İstanbul)
2) Muharrem Erkek	(Çanakkale)
3) Hilmi Yarayıcı	(Hatay)
4) Candan Yüceer	(Tekirdağ)
5) Mustafa Sezgin Tanrıkulu	(İstanbul)
6) Gülay Yedekci	(İstanbul)
7) Atila Sertel	(İzmir)
8) Sibel Özdemir	(İstanbul)
9) Ali Haydar Hakverdi	(Ankara)
10) Zeynel Emre	(İstanbul)
11) Gürsel Erol	(Tunceli)
12) Onursal Adıgüzel	(İstanbul)
13) Didem Engin	(İstanbul)
14) Melike Basmacı	(Denizli)
15) Özkan Yalım	(Uşak)
16) Burcu Köksal	(Afyonkarahisar)
17) Gamze Akkuş İlgezdi	(İstanbul)
18) Yaşar Tüzün	(Bilecik)
19) Mahmut Tanal	(İstanbul)
20) Ünal Demirtaş	(Zonguldak)
21) Zülfikar İnönü Tümer	(Adana)
22) İbrahim Özdiş	(Adana)
23) Şerafettin Turpcu	(Zonguldak)
24) Ömer Fethi Gürer	(Niğde)
25) Haydar Akar	(Kocaeli)
26) Mustafa Tuncer	(Amasya)
27) Devrim Kök	(Antalya)
28) Nurhayat Altaca Kayışoğlu	(Bursa)
29) Okan Gaytancıoğlu	(Edirne)
30) Aytuğ Atıcı	(Mersin)

3.- Manisa Milletvekili Mazlum Nurlu ve 23 milletvekilinin, Rusya'ya yapılan yaş meyve ve sebze ihracatında yaşanan sorunların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/135)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Rusya ile yaşanan uçak düşürme krizi nedeniyle yaş meyve ve sebze taşıyan tırların geri gönderildiği, gümrük kapılarında bekletildiği iddiaları tarımsal ihracatımızı olumsuz yönde etkilemektedir.

İki ülke yönetimlerinin kavgacı, uzlaşmadan uzak tutumları nedeniyle tarım, turizm, enerji ve birçok sektör daha bir haftalık krizde büyük zarar görmüştür. Rusya'da yatırımları bulunan iş yapan şirketler ve çalışanlar zor durumda kalmışlardır.

Yaş meyve sebze ihracatımızda ilk sırada bulunan Rusya'nın 2 bin tırı gümrük kapılarında beklettiği, gemileri limanlara sokmadığı iddiaları ihracatçı birlikleri tarafından dile getirilmektedir.

Manisa'da yetişen sofralık çekirdeksiz üzümün, domateslerin gümrük kapılarından geri gönderilmesi ihracatçıları zor durumda bırakmıştır.

Üzüm kenti Manisa'nın yıllık ortalama yaş üzüm ihracatı 250 bin ton, geliri ise 280 milyon dolar dolayındadır. En fazla sofralık yaş üzüm ihraç ettiğimiz ülke olan Rusya, 1 milyar dolarlık yaş meyve ve sebze ihracatı ile ilk sırada bulunmaktadır.

İki ülke arasındaki dış ticaret hacmi 2014 yılında 31,2 milyar dolar olarak gerçekleşmiştir.

Türkiye'nin geçen yıl 157,6 milyar dolar tutarındaki toplam ihracatının 6 milyar dolarlık kısmı Rusya'ya yapılmıştır ve Türkiye'nin en fazla ihracat yaptığı ilk 10 ülke arasındadır.

Manisa ve ilçelerindeki soğuk hava depolarında halen 5-6 bin ton dolayında sofralık yaş üzüm beklemektedir. Rusya'ya yapılan ihracatın durması ürün fiyatlarının düşmesine ve gelecek yıllarda üretimin olumsuz etkilenmesine neden olacaktır.

Rusya'ya yapılan sofralık yaş üzüm, domates ve diğer yaş meyve ve sebze ihracatında yaşanan sorunların tespiti, ihracatçıları ve üreticilerin zarar görmemesi için alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasa'nın 98, TBMM İçtüzüğü'nün 104 ve 105'inci maddeleri gereğince bir Meclis araştırması açılmasını arz ve teklif ederiz.

1) Mazlum Nurlu	(Manisa)
2) Mustafa Sezgin Tanrıku	(İstanbul)
3) Candan Yüceer	(Tekirdağ)
4) Gülay Yedekci	(İstanbul)
5) Musa Çam	(İzmir)
6) Gürsel Erol	(Tunceli)
7) Nurhayat Altaca Kayışoğlu	(Bursa)
8) Kamil Okyay Sındır	(İzmir)
9) Şerafettin Turpcu	(Zonguldak)
10) İbrahim Özdiş	(Adana)
11) Erdin Bircan	(Edirne)
12) Özkan Yalım	(Uşak)
13) Gamze Akkuş İlgezdi	(İstanbul)
14) Mahmut Tanal	(İstanbul)

15) Niyazi Nefi Kara	(Antalya)
16) Ünal Demirtaş	(Zonguldak)
17) Yaşar Tüzün	(Bilecik)
18) Devrim Kök	(Antalya)
19) Zülfikar İnönü Tümer	(Adana)
20) Atila Sertel	(İzmir)
21) Mustafa Tuncer	(Amasya)
22) Sibel Özdemir	(İstanbul)
23) Okan Gaytancıoğlu	(Edirne)
24) Ayтуğ Atıcı	(Mersin)

BAŞKAN – Bilgilerinize sunulmuştur.

Önergeler gündemdeki yerlerini alacak ve Meclis araştırması açılıp açılmaması konusundaki görüşmeler sırası geldiğinde yapılacaktır.

Sayın milletvekilleri, Milliyetçi Hareket Partisi Grubunun İç Tüzük’ün 19’uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

VIII.- ÖNERİLER

A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ

1.- MHP Grubunun, Muğla Milletvekili Mehmet Erdoğan ve arkadaşları tarafından, son yıllarda ülkemiz ile içinde bulunduğumuz coğrafyadaki belirsizlikler ve siyasi istikrarsızlıklar bağlamında turizm sektörünün içine düştüğü krizin sebeplerinin araştırılması, turizm sektörünün sorunlarının tespit edilmesi, tespit edilen sorunların giderilerek yaşanan mağduriyetlerin önüne geçilmesi, yapılacak olan yasal düzenlemeler de dâhil olmak üzere alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla 23/12/2015 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin, Genel Kurulun 31 Mart 2016 Perşembe günü birleşiminde sunuşlarda okunmasına ve ön görüşmelerinin aynı tarihli birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulunun 31/03/2016 Perşembe günü (bugün) yaptığı toplantısında, siyasi parti grupları arasında oy birliği sağlanamadığından grubumuzun aşağıdaki önerisini İç Tüzük’ün 19’uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını arz ederim.

Saygılarımla.

Erkan Akçay

Manisa

MHP Grup Başkan Vekili

Öneri:

23 Aralık 2015 tarih, 608 sayıyla TBMM Başkanlığına vermiş olduğumuz Muğla Milletvekili Mehmet Erdoğan ve arkadaşlarının... “Son yıllarda ülkemiz ile içinde bulunduğumuz coğrafyadaki belirsizlikler ve siyasi istikrarsızlıklar artarak devam etmektedir. Bu bağlamda, turizm sektörünün sorunlarının tespit edilmesi, tespit edilen sorunların giderilerek yaşanan mağduriyetlerin önüne geçilmesi, yapılacak olan yasal düzenlemeler de dâhil olmak üzere alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla” verdiğimiz Meclis araştırma açılması önergemizin 31/03/2016 Perşembe günü (bugün) Genel Kurulda okunarak görüşmelerinin bugünkü birleşiminde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN – Milliyetçi Hareket Partisi grup önerisinin lehinde ilk olarak Muğla Milletvekili Sayın Mehmet Erdoğan konuşacak.

Buyurun Sayın Erdoğan. (MHP sıralarından alkışlar)

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; turizm sektöründe yaşanan sorunların araştırılmasıyla ilgili Milliyetçi Hareket Partisi Grubu olarak vermiş olduğumuz Meclis araştırma önergesi hakkında söz almış bulunmaktayım. Bu vesileyle yüce heyetinizi ve ekranları başında bizleri izleyen turizm sektörünün değerli temsilcilerini ve çalışanlarını saygıyla selamlıyorum.

Konuşmama başlamadan önce, bu sıkıntılı süreçte Muğla’mızın güvenliği için gece gündüz çalışan başta Sayın Valimize, kaymakamlarımıza, Emniyet Müdürlüğümüze ve personeline, Alay Komutanımıza ve bütün personeline özverili çalışmalarından dolayı teşekkür ediyor, şükranlarımı sunuyorum.

Sayın milletvekilleri, konumuz turizm. Daha önce uyarı veren ancak bugünlerde âdeta can çekişen turizm sektörünün sorunlarını ve çözüm önerilerini konuşacağız. Turizm sektörünün yıllardır çözüm bekleyen sorunları var. Bunların bir türlü hayata geçirilmeyen çözümleri de mevcut. Daha önce defalarca çözüm önerilerimizi ve turizmcilarımızın feryatlarını dile getirdik. Ne yazık ki bu önerilerimiz yok sayıldı.

Ülkemizin içinde bulunduğu coğrafyada yaşanan siyasi belirsizlikler ve son dönemde terör olaylarındaki artışlar gerçekten ülkemizin çetin bir süreçle karşı karşıya kaldığının açık göstergesidir. AKP iktidarının yanlış iç ve dış politikaları sonucu hem iç politikada hem de dış politikada sıkıntılar çözüleceği yerde daha da derinleşmektedir. Ülkemizin başkenti Ankara’da bombalı araçlar patlatılıyor, İstanbul’un göbeğinde canlı bomba eylem yapabiliyor, Doğu ve Güneydoğu Anadolu Bölgelerimizde, operasyonların devam ettiği il ve ilçelerimizde topraktan âdeta bombalar fışkırıyor. Ortaya çıkan tablo gerçekten vahim. “Çözüm” dediğiniz o melanet süreçte şehirlere yerleştirilen bombalar sadece İstanbul’u ve Ankara’yı vurmadı. İstanbul’da ve Ankara’da patlayan bombalar Muğla’daki turizmciimizi de vurdu. Bugün geline nokta Muğla gibi turistler açısından âdeta cennet olarak tanınan illerimizde endişeli bir bekleyiş hâkimdir. Turizm sektörü için söz konusu olan felaket senaryoları adım adım gerçeğe dönüşmektedir. Bugün bize düşen, ekranları başında bizlerden haber bekleyen turizmde ekmek yiyen vatandaşlarımızın sıkıntılarına derman olabilmektir. Burada hepimiz bunun farkında olarak hareket etmeliyiz.

Sorunların en başında maalesef güvenlik gelmektedir. O yüzden güvenliğin sağlanması için terörle mücadeleden asla geri adım atılmamalı, atılacak kararlı adımlarla terörle mücadeleden sonuç alınmalıdır.

Terörle mücadele sadece belli yerlerde değil, üniversiteler ve büyük şehirleri de kapsayacak şekilde teröristin olduğu her yerde yapılmalıdır.

Teröre destek olan, yardım ve yataklık yapan, bizzat terörist faaliyetlerde bulunan kim varsa; sivil toplum kuruluşu, öğrenci, akademisyen, milletvekili, bürokrat ayrımı yapılmadan herkesten hesap sorulmalıdır.

Terörün finansman kaynakları kurutulmalıdır.

Kaçakçılıkla, insan tacirleriyle, uyuşturucu kaçakçılığıyla gerçekten etkin bir şekilde mücadele edilerek terörün mali kaynakları kurutulmalıdır.

Kara paracılarla etkin bir mücadele yapılmalıdır.

Sınır güvenliği derhâl sağlanmalı, yurt dışındaki teröristlerle ülkemizdeki teröristlerin bağı kesilmelidir.

Terörle topyekûn mücadele edilmesi sağlanırsa turizm sektörünün sorunlarının başında gelen güvenlik sorunu ortadan kalkacak, huzur ve güven ortamı kalıcı bir şekilde yeniden tesis edilecektir.

Diğer yandan, TÜİK'in Muğla'nın en güvensiz il olduğuyla ilgili garabet çalışması ve bu çalışmanın sonucunda yapılan açıklama muhakkak düzeltilmelidir.

Hükûmetin açıkladığı Turizm Destek Paketi Muğla'daki turizmcilerimizi ve küçük esnafımızı maalesef teğet geçmiştir. Bu pakete göre turizmcilerimizden alınan ecrimisiller 3 taksite bölünmektedir ancak bu, turizmcilerimiz açısından çözüm değildir. Çözüm bu ecrimisillerin ya hiç alınmaması ya da en az yarı yarıya düşürülmesidir.

Yine Turizm Destek Paketi'yle uçak başına 6 bin dolar destek verilmesi öngörülmektedir. Bunun uçak başına değil, yolcu başına verilecek destek olarak yeniden düzenlenmesi gerekmektedir.

Turizm acentelerinin birtakım desteklerden faydalanabilmesi için öngörülen 400 bin ve üzeri turist getirme şartı kaldırılmalı, Türkiye'ye turist getiren bütün yetkili turizm acentelerini kapsayacak bir destek paketi açıklanmalıdır.

Yine açıklanan Turizm Destek Paketi'yle biraz önce söylediğim yetersiz önlemler sadece 1 Nisan-31 Mayıs arası geçerli olmaktadır. Gerekli revizyonlar bu pakette yapıldıktan sonra bu paketin turizm sektörü krizden çıkıncaya kadar sürdürülmesi konusunda bir karar alınmalıdır.

Muğla ile ilgili turizm verileri incelendiğinde görüleceği gibi Muğla'ya gelen turistin bir yarısı yabancı, diğer yarısı yerli turisttir.

Muğla'da 2 tane havalimanı var ancak 2 havalimanına da Ankara ve İstanbul dışından direkt uçuş bulunmamaktadır. Hükûmet, bu konuda, Muğla'daki havalimanlarına Türkiye'nin değişik yerlerinden direkt seferler koyarak turizme destek vermelidir.

Yine bu yıl birçok charter seferi ülkemizin içinde bulunduğu şartlar sebebiyle iptal edilmiştir. Bu boşluğu doldurmak için alınacak tedbirlerle Muğla'daki havalimanlarımıza başta Avrupa olmak üzere ülkemize turist gelen bölgelerden direkt uçuşların planlanması faydalı olacaktır. Mesela, Muğla'ya her yıl ortalama 3,5 milyon turist gelmekte, bunun 1,5 milyonu İngilizlerden oluşmaktadır. Ancak İngiltere'den Dalaman'a da Bodrum'a da direkt uçuş bulunmamaktadır.

Yurt dışında yaşayan vatandaşlarımız özellikle yaz sezonunda Türk Hava Yollarının uyguladığı fiyat politikasından çok muzdariptir. Bu sorun derhâl çözüme kavuşturulmalı ve yurt dışında yaşayan bütün vatandaşlarımızın tatillerini Türkiye'de geçirmeleri konusunda bir kampanya başlatılarak turizme içinde bulunduğu şu sıkıntılı süreçte önemli bir kampanya yapılmalıdır.

Muğla turizmine önemli katkılarda bulunan denizcilik sektörünün de önemli sorunları vardır. Mavi yolculuk deyince akla gelen Türkiye ve Muğla'dır. Mavi yolculuğun bu yıl yaşanan krizden etkilenmemesi için mavi yolculuktaki tekneler için uygulanan KDV oranının yüzde 18'den yüzde 8'e düşürülmesi sağlanmalıdır.

Mavi yolculuğun devam edebilmesi için kıyı yağmacılığına son verilmesi lazım. En önemli varlığımız olan kıyılarımızın korunması lazım.

Bölgemizde mavi yolculuk yapan tekneler yerli teknelerdir. Bunların imalatı ve bakımı için kullanılan tersane ve çekek yerlerinin çoğu, maalesef, değişik gerekçelerle ruhsat sorununu bugüne kadar çözmemiştir. Bu sorun çözülemediği gibi, vatandaşlarımızın kendi imkânlarıyla yaptığı çekek yerlerine tekneler çekildiği zaman da çekilen her tekne için ciddi cezalar ödenmektedir. Bu sorun muhakkak çözülmelidir. Hatta bu çekek yerlerinin yerli ve yabancı yatlara hizmet verebilecek şekilde de teşvik edilmesi, geliştirilmesi ve dizayn edilmesi gerekmektedir.

Yabancı yatların ülkemizdeki konaklama süresinin doksan günden yüz seksen güne çıkarılması sektöre bir katkı sağlayacaktır.

Turizm sektöründeki işverenlerimizin SGK prim desteği beklentileri hiç olmazsa bu sezon karşılanmalıdır.

Belediye ruhsatlı veya turizm işletme belgeli bütün tesislerin kredi borçları yeniden yapılandırılmalı, yeni kredi ihtiyacı olanlara da bu konuda destek olunmalı, çözüm bulunmalıdır.

Diğer taraftan, turizm sektöründe çalışan yüz binlerce vatandaşımızın işsizlik ödeneğinden faydalanmadığı da bir gerçektir. Bunu bir daha hatırlatmak ve bu garabetin ortadan kaldırılarak bu kardeşlerimizin işsizlik ödeneğinden faydalanması konusunda bir çözüm üretilmesi gerekmektedir.

Yine bir diğer husus ise, Muğla'nın tanıtımı konusunda Turizm Bakanlığının öncülüğünde, Valiliğimizin, belediyelerimizin ve sektörün katılımıyla özel bir çalışma yapılmalı ve Muğla'nın bir bütün olarak tanıtımı konusunda ciddi bir kampanya yapılmalıdır. Muğla, gerçekten, yaylasıyla, sahiliyle, tarihî ören yerleriyle, tabii değerleriyle çok ciddi bir turizm potansiyeline sahiptir ancak tam manasıyla tanıtım yapamadığımız için istediğimiz sonucu bugüne kadar alamadık. Tam manasıyla tanıtım yapılırsa bir turist Muğla'ya gelse, ömür boyu Muğla'da tatil yapabileceği kendisine alternatif alanlar vardır.

Muğla'da turizmin on iki ay sürdürülebilmesi için spor kafilelerinin kamp yapabileceği bir spor altyapısına Muğla'mız kavuşturulmalıdır.

Sağlık turizmine yönelik yatırımlar teşvik edilmeli, devlet de bu yatırımlara öncülük etmelidir. Elbette daha çok sorun var, bunların hepsini dile getirmek konusunda burada zamanımız elbette ki yeterli değil. Eğer araştırma önergemiz kabul edilirse bu işin tamamı araştırılarak bütün sorunların masaya konması ve çözülmesi konusunda bir imkân olacaktır.

Değerli milletvekilleri, sayın Hükûmet yetkilileri; bu işin şakası yok. Biz, bugün saydığımız bu tedbirleri anlatırken bu çözümleri kendi kafamızdan uydurmadık. Sektörün bütün temsilcileriyle görüştük. Bu bakımdan, yukarıda saydığımız tedbirlerin hızla alınması için Meclis araştırma önergemizin kabul edilmesi gerekmektedir. Eğer bugün bunu yapamazsak, Muğla'da lokomotif sektör olan turizm sektörü göçerse bunun domino etkisi Muğla'daki bütün esnafımızı hatta köylülerimizi bile etkiler. Çözüm önerileri bizden, çözmek iktidardan. Bugün çözüm üretilemezse önümüzdeki süreçte yaşanacak maddi ve sosyal krizin vebalini kimse ödeyemez.

Bu vesileyle yüce heyetinizi tekrar saygı ve muhabbetle selamlıyor, önergemizin turizmcilerimiz ve Muğla'mız için hayırlara vesile olmasını diliyorum. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederim Sayın Erdoğan.

Milliyetçi Hareket Partisi grup önerisinin aleyhinde ilk konuşmacı Antalya Milletvekili Gökçen Özdoğan Enç.

Buyurun Sayın Enç. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

GÖKCEN ÖZDOĞAN ENÇ (Antalya) – Teşekkür ederim.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Öncelikle, Milliyetçi Hareket Partili Milletvekilimizin doğru birtakım eleştirileri var, onun için teşekkür etmek istiyorum.

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Yani bir kısmı doğru, bir kısmı yanlış mı Sayın Özdoğan Enç?

GÖKCEN ÖZDOĞAN ENÇ (Devamla) – Düzelteceğim yerler de var Sayın Milletvekilim.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Niye düzeltiyorsun, hepsi doğru olsa ne var?

GÖKCEN ÖZDOĞAN ENÇ (Devamla) – İki, yaklaşık üç hafta önce bununla ilgili yine bir araştırma önergesi verilmişti, bu minvalde de biz Hükümet olarak, parti olarak, Sayın Başbakanımızın, 12 maddeden oluşan, 9'unu açıkladığı eylem planımızı dillendirmiştik. Sayın Vekil de bunlara katkı koydu.

Şöyle bir turizme bakmak lazım önce. Türkiye 2002'yle...

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Sayın Enç...

GÖKCEN ÖZDOĞAN ENÇ (Devamla) – Sataşmayalım lütfen Haydar Bey.

...2013 yılları arasında gerçekten turizm alanında ciddi dönüşümler yaptı. 36 milyon turist, 32 milyar dolar gelirden bahsediyoruz. İhracatımızın yaklaşık yüzde 20'sini turizm oluşturuyor ki, turizmde bu anlamda, dünya ölçeğinde baktığınız zaman da 6'ncı sıradayız ve bu sektörde yaklaşık 1,5 milyon insan istihdam ediliyor. 50 tane sektörle organik ya da inorganik ilişki içerisinde ve tabii ki 1.200 yatak kapasitesiyle 80 milyar dolarlık da bir yatırımdan bahsediyoruz otel anlamında.

Bu noktada, evet, kanunlarımızla, birtakım desteklerimizle turizmin sıkıntılarını aşmaya çalıştık ancak 2014 yılında gerçekleşen -geçen seferki konuşmamda da söylemiştim- özellikle Rusya'daki ekonomik krizi de göz önüne almamız gerekiyor. Rubledeki devalüasyon, Batı Avrupa'daki sıkışmış euro bölgesi de turizmi Türkiye açısından olumsuz anlamda etkileyen faktörlerden birisi.

Evet -güvenlik konusunda- eğer bir ülke güvenliyse turist oraya çok daha rahat ve güven içerisinde gelir ama güvenlik meselesi sadece bugün Türkiye'nin problemi değil, Brüksel'de yaşadık örneğini, Fransa'da yaşadık örneğini, 2011 yılında da Amerika'da yaşadık örneğini. Burada topyekûn bir mücadeleden bahsetmemiz gerekiyor. Eğer sizin dışınızda gelişen birtakım yapılar ülkenizi sürekli savaş hâlinde gösterirse buraya tabii ki de turistlerin gelmesinde sıkıntılar doğurabilir. Bu, muhalefetin, iktidarın, sivil toplum kuruluşlarının, medyanın da desteğiyle aşılabilecek bir problem.

Kıymetli milletvekilleri, bir kere, buradaki kırılma çok önemli. Psikolojik anlamda eğer siz bunu aşamazsanız bu krizin etkisi daha da derinleşecek. Ama biz burada şunu özellikle söylüyoruz: Türkiye kesinlikle güvenli bir ülkedir. Bunu şu anlamda da söylüyoruz: Evet, bugün terörle mücadele ülkemizin bir kısmında devam ediyor.

O şekilde gülerseniz psikolojik anlamda bu kırılmayı sağlayamazsınız sayın milletvekili. Eğer siz sürekli dersiniz...

BAŞKAN – Sayın konuşmacı, Genel Kurulda gerekli ikazı ben yaparım. Siz lütfen Genel Kurula hitap ederek konuşun.

GÖKCEN ÖZDOĞAN ENÇ (Devamla) – Özür diliyorum Sayın Başkan.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Vallahi Gökçen Hanım, herkese laf atıyorsun ya, kimseyi laf atınca konuşurmuyorsun ya... Herkese laf atıyorsun.

BAŞKAN – Sayın Ağbaba... Sayın Ağbaba, lütfen... Rica ediyorum...

BÜLENT YENER BEKTAŞOĞLU (Giresun) – Ama bu olmadı şimdi.

GÖKCEN ÖZDOĞAN ENÇ (Devamla) – Siz, sürekli “Ülkemizde terör var. Cumhurbaşkanımızı, Başbakanımızı göreve çağırıyoruz, görevden azledilmesini istiyoruz.” dersiniz bu ülkeye turist getirmekte zorlanırsınız.

VELİ AĞBABA (Malatya) – CHP'den kimseyi konuşurmuyor.

BAŞKAN – Sayın Ağbaba, konuşmacı kürsüde düşüncelerini ifade ediyor. Lütfen...

BÜLENT YENER BEKTAŞOĞLU (Giresun) – Yok, yok, kendisi çok laf atıyor da onun için söylüyor.

VELİ AĞBABA (Malatya) – “Türkiye güvenli.” Bir daha söyle... Bir daha söyle...

AKIN ÜSTÜNDAĞ (Muğla) – Muğla niye sondan 1’inci, onu anlatır mısınız.

GÖKCEN ÖZDOĞAN ENÇ (Devamla) – Kıymetli arkadaşlar, bugün bir konuşmacımızın söylemiş olduğu...

AKIN ÜSTÜNDAĞ (Muğla) – Güvenlik endeksinde niye sonda Muğla, anlatır mısınız. Sayın vekil de söyledi.

GÖKCEN ÖZDOĞAN ENÇ (Devamla) – ...turizmin çeşitlendirilmesiyle de ilgili, Bakanlığımız ciddi bir şekilde çalışmaktadır.

Deniz-kum-güneş üçgeninden turizmi çıkarmak için, bu anlamdaki, yine bugün Plan ve Bütçe Komisyonunda görüşülmekte olan kanun tasarısıyla da ilgili bilgi vermek istiyorum size.

BÜLENT YENER BEKTAŞOĞLU (Giresun) – Tabii... Tabii...

GÖKCEN ÖZDOĞAN ENÇ (Devamla) – Turizm ve Kültür Bakanlığımızın, Maliye Bakanlığı tarafından...

VELİ AĞBABA (Malatya) – Herkese laf atıyorsun. Hadi bakalım!

GÖKCEN ÖZDOĞAN ENÇ (Devamla) – ...konaklama amaçlı turizm tesisleri yapılmak üzere adlarına kamu arazisi tahsis edilen belgeli yatırımcılar, işletmecilerden...

BAŞKAN – Sayın Ağbaba, bir tek sizin sesiniz duyuluyor. Lütfen... Lütfen...

GÖKCEN ÖZDOĞAN ENÇ (Devamla) – ...1/1/2016 tarihi ile 31/12/2016 tarihi arasındaki dönemde tahsil edilmesi gereken...

BÜLENT YENER BEKTAŞOĞLU (Giresun) – Antalya’da işler nasıl acaba?

GÖKCEN ÖZDOĞAN ENÇ (Devamla) – ...biraz evvel sizin de ifade ettiğiniz gibi kira, kesin tahsis, irtifak hakkı, kullanma izin bedelleri, hasılat payları ile ecrimisillerin ödenmesinin bir yıl süreyle ertelenmesi...

VELİ AĞBABA (Malatya) – Bu Gökçen Hanım Mecliste en çok laf atan milletvekili.

BÜLENT YENER BEKTAŞOĞLU (Giresun) – Tabii... Tabii... Bize hiç dönmüyor, bize bakmıyor hiç.

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Azaltan yok.

GÖKCEN ÖZDOĞAN ENÇ (Devamla) – ...ertelemeyeyle alakalı taksitlendirme işlemleri de yapacak, eğer gerçekten sıkıntı devam ederse bu bedellerin daha ileri aşamada taksitlendirilmesi de sağlanacak.

BÜLENT YENER BEKTAŞOĞLU (Giresun) – Gökçen Hanım, Antalya’da işler nasıl?

GÖKCEN ÖZDOĞAN ENÇ (Devamla) – Yani, biz, turizmciyi rahatlatmak adına, bütçemizin, Hükûmetimizin elverdiği ölçüde bu hizmetleri yapmaya devam edeceğiz kıymetli arkadaşlar.

Ayrıca, şunu da ifade etmek istiyorum: Bu turizm sadece tek açıdan yani sadece otel çerçevesinden değerlendirilecek bir mesele değil. Bunun aynı zamanda tur operatörü, acente, otel ve konaklama tesisleri de var yani bütüncül bir yapı aslında.

AKIN ÜSTÜNDAĞ (Muğla) – Kapatılan otelleri ne yapacağız?

GÖKCEN ÖZDOĞAN ENÇ (Devamla) – Sadece buradaki bir alana dayanarak, işte ecrimisillerin ertelenmesi problemi çözecek anlamında söylemiyorum bunu ama bizim bunu yapma irademiz ve arzumuz var.

Konuşmanın başında ifade ettiğim gibi, yaklaşık 32 milyar dolarlık bir gelirden bahsediyoruz. Tabii ki de hiçbir Hükûmet, hiçbir bakanlık bu gelirin tuzla buz olmasını istemez ama yapıcı muhalefete ihtiyacımız var. Ülkede aslında temel sorun bence bu...

BÜLENT YENER BEKTAŞOĞLU (Giresun) – Yapma, yapma!

GÖKCEN ÖZDOĞAN ENÇ (Devamla) – Sürekli eleştirmek.

BÜLENT YENER BEKTAŞOĞLU (Giresun) – Bu hiç olmadı, hiç olmadı.

GÖKCEN ÖZDOĞAN ENÇ (Devamla) – Yapılan olumlu işlerin arkasında sürekli başka şeyler aramak da ne yazık ki bizim on dört yıldan beri yaşadığımız bir gerçek.

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Beni dinlemeden çıkmışsın oraya ya!

GÖKCEN ÖZDOĞAN ENÇ (Devamla) – Kıymetli arkadaşlar, Antalya'ya gelecek olursak, tabii, EXPO 2016 bizim yüz akımız bir proje olacak. 22 Nisanda Sayın Cumhurbaşkanımızın katılımıyla inşallah bunun da açılışını gerçekleştireceğiz. Yaklaşık 8,5 milyona yakın bir turist beklentimiz var.

BÜLENT YENER BEKTAŞOĞLU (Giresun) – İnşallah.

GÖKCEN ÖZDOĞAN ENÇ (Devamla) – Bu arada, krizler fırsatları da doğurur. Bu anlamda da sadece Rusya ve Almanya üçgenine bağlı kalmaktansa -tabii, batı bölgelerde belki İngiliz turist sayısı daha fazla- Orta Doğu ve Amerika gibi elimizin uzanabileceği farklı ülkelere de destinasyon programları yapmamız gerektiğini düşünüyorum. (CHP sıralarından gürültüler)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri...

BÜLENT YENER BEKTAŞOĞLU (Giresun) – Ama çok laf attı herkese.

GÖKCEN ÖZDOĞAN ENÇ (Devamla) – Bu anlamda Sayın Bakanımızın da Antalya'ya olan ve turizme olan ilgisini yakinen bilen bir kardeşiniz olarak da söylüyorum...

VELİ AĞBABA (Malatya) – Gökçen Hanım, Gökçen Hanım...

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri...

GÖKCEN ÖZDOĞAN ENÇ (Devamla) – ...Antalya yakın zamanda...

BAŞKAN - Sayın Konuşmacı, bir dakika...

Sayın milletvekilleri, bazı milletvekili arkadaşların yüzlerinde alay edici bir ifade var konuşmayı dinlerken ve bu ifadeyle laf atılıyor. Bu, konuşmacıya ve Meclise, Divana bir hakarettir. Lütfen, bu edadan vazgeçin. (CHP sıralarından gürültüler)

AKIN ÜSTÜNDAĞ (Muğla) – Öyle bir şey yok.

BAŞKAN - Buyurun Sayın Milletvekili.

OKAN GAYTANCIOĞLU (Edirne) – O da bizi konuşturmuyor, laf atıyor.

GÖKCEN ÖZDOĞAN ENÇ (Devamla) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Gülümsemeyin lütfen.

BAŞKAN – Kim üstüne alınırsa.

Buyurun.

GÖKCEN ÖZDOĞAN ENÇ (Devamla) – Efendim, bu çok normal çünkü doğruları söylediğiniz zaman bunların sesleri çok çıkıyor.

BÜLENT YENER BEKTAŞOĞLU (Giresun) – Kendisi de gülüyor.

GÖKCEN ÖZDOĞAN ENÇ (Devamla) – Bağrımlarında problem yok benim için, ben devam ediyorum konuşmama.

Sayın Başkan, kıymetli milletvekilleri; bu minvalde, EXPO'yla ilgili de ben hepinizi açılışa davet etmek istiyorum.

BÜLENT YENER BEKTAŞOĞLU (Giresun) – Davetiye...

GÖKCEN ÖZDOĞAN ENÇ (Devamla) – Davetiye de odalarınıza inşallah göndereceğiz.

BÜLENT YENER BEKTAŞOĞLU (Giresun) – Geleceğiz.

GÖKCEN ÖZDOĞAN ENÇ (Devamla) – Ben, beni dinlediğiniz için teşekkür ediyorum, araştırma önergesinin de aleyhinde olduğumuzu da belirtiyorum, saygılar sunuyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Enç.

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Teşekkür ediyorum. Vatandaş dinliyor tabii sizi.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Sayın Başkan, sayın konuşmacı konuşması sırasında hatibimizi ve grubumuzu kast ederek...

BAŞKAN – Sohbet biterse sizi duyabileceğim.

GÖKCEN ÖZDOĞAN ENÇ (Antalya) – Cır, cır, cır, cır... Ben göstereceğim size!

BAŞKAN - Buyurun.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Biraz daha yüksek...

BAŞKAN – Mikrofonunuzu açın.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Gerek yok Sayın Başkan.

Sayın konuşmacı kürsüde grubumuza dönerek...

BAŞKAN – Sayın Gök, lütfen arkadaşlarınıza söyler misiniz, duyamıyoruz Sayın Akçay'ı. Sohbetlerini daha alçak bir sesle yaparlarsa memnun olurum.

Buyurun Sayın Akçay, mikrofonu açtım.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın konuşmacı konuşması sırasında grubumuza dönerek yapıcı muhalefet yapmadığımız şeklinde bize sataşma şeklinde bir görüş izafe etmiştir.

BAŞKAN – “Yapıcı bir muhalefet isterim.” dedi.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – O nedenle sataşmadan dolayı söz istiyoruz efendim.

BAŞKAN – “Yapıcı bir muhalefet bekleriz.” dedi. Bunu böyle algılıyorsanız...

GÖKCEN ÖZDOĞAN ENÇ (Antalya) – Yok, yapıcı muhalefet oldukları için teşekkür ettim.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Yok, efendim, bu ne demektir?

BAŞKAN – Bir şey demiyorum, “Yapıcı bir muhalefet beklerim.” dedi, bunu bir sataşma olarak algılıyorsanız buyurun.

Sayın Erdoğan mı konuşacak?

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Sayın Erdoğan konuşacak efendim.

BAŞKAN – Buyurun, iki dakika...

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

BAŞKAN – Rica ederim.

AKIN ÜSTÜNDAĞ (Muğla) – Dalga geçer gibi gülüyordu, ben gördüm.

BAŞKAN – Herkesin kendi sorumluluğunda.

Buyurun Sayın Erdoğan.

IX.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR

1.- Muğla Milletvekili Mehmet Erdoğan'ın, Antalya Milletvekili Gökçen Özdoğan Enç'in MHP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşması sırasında Milliyetçi Hareket Partisine sataşması nedeniyle konuşması

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; dikkat ediyorsanız konuşmamı yaparken hiç kimseye sataşmamaya ve bir polemığe girmemeye gayret ettim. Sebebi, bu sektörden ekmek yiyen bütün hemşehrilerimiz buradan çözüm bekliyor. Dolayısıyla, ben, bütün yapılanları, Hükümetin yaptıklarını ve bunun nerede yetersiz olduğunu, nelerin ilave edilmesi gerektiğini zamanımın elverdiği ölçüde tek tek saydım. Yani daha ne yapacağız, milleti sokağa döken bir açıklama mı yaptık burada?

GÖKCEN ÖZDOĞAN ENÇ (Antalya) – Ben teşekkür ettim, yanlış anladınız Sayın Vekilim.

MEHMET ERDOĞAN (Devamlı) – Bakınız, bugün, gerçekten, Muğla'da şu anda psikolojik bir kriz var. Bu krizi aşma konusunda herkesin gözü burada şu anda, herkes bunu takip ediyor Muğla'da. Niye takip ediyor? Herkes ekmek yiyor bu sektörden. Yani, sadece bu sektörden otel sahibi, lokanta sahibi ekmek yemiyor, bu sektörden dağda domates üreten -yaz sezonunda- oralarda yeşillik üreten vatandaşa kadar, et üreten, süt üreten, taşımacılık yapan herkes ekmek yiyor. Dolayısıyla, Muğla'da bu sıkıntılar çözülmezse bu dönemde... Hükümetin açıkladığı turizm paketinin Muğla'ya hiçbir faydası yok. Bunu Muğla'ya fayda getirecek hâle getirmezse bu sezon Muğla'da bir sürü iflas olur, bir sürü sosyal patlama olur, intihar olur, bunların hepsinin vebali iktidarın boynundadır.

Hepinize saygılar sunuyor, teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Erdoğan.

VIII.- ÖNERİLER (Devam)

A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ (Devam)

1.- MHP Grubunun, Muğla Milletvekili Mehmet Erdoğan ve arkadaşları tarafından, son yıllarda ülkemiz ile içinde bulunduğumuz coğrafyadaki belirsizlikler ve siyasi istikrarsızlıklar bağlamında turizm sektörünün içine düştüğü krizin sebeplerinin araştırılması, turizm sektörünün sorunlarının tespit edilmesi, tespit edilen sorunların giderilerek yaşanan mağduriyetlerin önüne geçilmesi, yapılacak olan yasal düzenlemeler de dâhil olmak üzere alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla 23/12/2015 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin, Genel Kurulun 31 Mart 2016 Perşembe günü birleşiminde sunuşlarda okunmasına ve ön görüşmelerinin aynı tarihli birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN – Milliyetçi Hareket Partisi grup önerisinin lehinde ikinci konuşmacı Antalya Milletvekili Çetin Osman Budak.

Buyurun Sayın Budak. (CHP sıralarından alkışlar)

ÇETİN OSMAN BUDAK (Antalya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; MHP'nin grup önerisi üzerine lehinde ben de söz almış bulunuyorum.

Efendim, turizmi şöyle değerlendirmek lazım: Turizm, bir kere, 1990'lı yıllardan itibaren Türkiye'de sürekli büyüme kaydeden, hatta Türkiye'nin büyümesinin de üzerinde geometrik olarak büyüme kaydeden bir sektör, önce bunu bir sabitleyelim. 1990'dan itibaren ortalama yüzde 10 civarında büyüme kaydetmiş. 1990'dan itibaren de, gelirlerine baktığınız zaman, 200 milyarın üzerinde bir gelir elde edilmiş turizm sektöründen. Şimdi, şöyle bir şey düşünelim, varsayalım ki turizm sektörü yoktu. Cari açıkla ilgili ülkenin ne kadar kırılgan olduğunu hepimiz biliyorsunuz, hiçbir zaman için de cari açığı bu ülke düşüremedi. On beş yıllık AKP iktidarında da hiç şöyle bir rahatlayıp da bizim cari açığımızın yüzde 6'nın altına indiği bir dönem görülmedi. Şimdi bu kadar kırılganlık tabii ki krizlere de her zaman açık bir ülkeyi gündemde tutuyor.

Şimdi, 1999'dan itibaren 2015 yılında ne oldu? Ben size kısaca anlatacağım, sonra da çözüm önerilerime geleceğim. 2015 yılında dünyada da büyük sıkıntılar yaşanırken özellikle Rusya'da bir ekonomik kriz yaşandı: Ukrayna meselesi, Kırım meselesi ve orada rublenin inanılmaz devalüasyonu. Geçen yıl, 2014 yılında dedik ki: Bakın, bu krizi okuyamıyorsunuz. Sadece uçağa yakıt desteğiyle bu krizi aşamazsınız çünkü on beş yıldır AKP'nin bir turizm politikası yok. "Neden?" dersiniz, tek tek de sıralayabilirim. Sadece deniz, kum, güneşle -biraz önce vekilimiz de söyledi- turizmi sürdürebilmeniz imkânı yok. Ağzımızı açtığımız zaman deriz ki: "Türkiye açık hava müzesi." Türkiye'nin her yerinde inanılmaz zenginliklerimiz var, tarih zenginliğimiz var, doğa zenginliğimiz var, yayla zenginliğimiz var, her şeyimiz var. Ee, o zaman turizm niye bu hâlde? İki pazara dayandırıyorsunuz; iki pazardan bir tanesi Rusya, diğeri de Almanya. Özellikle sahil turizmi yapılan bölgelerde bu iki pazardan turist alıyoruz, İngiltere daha sonra geliyor, Hollanda daha sonra geliyor. Pazarlardan biri çökünce bugün, turizminiz çöküyor.

85 milyar dolarlık yatırımdan bahsediyorsunuz. 85 milyarlık yatırım, sadece millî kaynaklarımızla yapılmış bir yatırım ve bu yatırımların boşa çıkması diye bir şey söz konusu olabilir. Yani burada, sadece turist için yapılmış otelleri ne yurt yapabilirsiniz, yurt yapıp ne TÜRGEV'e verebilirsiniz ne buraları pansiyon yapabilirsiniz ne de başka bir şey yapabilirsiniz, buraya sadece turist getirmek zorundasınız. Peki, turist getirmek için ne gerekiyor? İlk önce, 1 numarada huzur. Huzur olmayan yerde, güven olmayan yerde turizm olmaz. Hangi birimiz kalkarız da şimdi Suriye'de tatile gideriz ya da Tunus'ta tatile gideriz ya da Orta Afrika'ya, kargaşa olan bölgelere tatile gideriz? Durum aynen budur. Türkiye'de şu anda ciddi bir güven sorunu vardır ve tek konu da Rusya değildir. 24 kasımda uçak düşürüldükten sonra, baktık, Rusya'dan gelen bütün rakamlar yerle bir olmuş.

Peki, Rusya deyince biz ne düşünüyoruz? Sadece turizm mi? Hayır. Yaş sebze meyve ihracatında, hatta çiçek ihracatında da 1 numaralı ülke Rusya. Orada da aynen sıfırlanmış bir durum söz konusu ve 1 Ocaktan itibaren inanılmaz bir şey oldu, Türk sermayesi, dışıyla tırnağıyla geliştirdiği bir pazar da yok sayıldı. "Türk sermayesi olan şirketler burada iş yapamaz." dediler. Bu, inşaatı da kapsıyor, tarımı da kapsıyor ama en önemlisi turizm. Oradan 2,5 milyon Rus turist Türkiye'ye geliyordu. Şu anda biz bunu yok sayıyoruz, yok saymak zorundasınız. Yani oradan, hâlâ -şunu hayal etmeyin- turist gelecek diye beklemeyin. En çok, zorlamayla 1 milyon turisti çıkartabilir miyiz çıkartamaz mıyız, meçhul arkadaşlar.

Şimdi, iki pazara dayalı turizmde öbür pazarı da söyleyeyim, Alman pazarını. Bakın, erken rezervasyonların 31 ocakta birinci ayağı biter, erken rezervasyonda yüzde 60 gerileme var. İkinci ayağı 31 martta biter, yani bugün bitiyor, burada da yüzde 40 gerileme var ve bütün turizmcilerle... Aynı zamanda turistik bölgelere dönüp baktığınız zaman, oradaki insanların -esnaf da dâhil- şunu söylediklerini duyuyorsunuz: "Biz bittik, bizi nasıl kurtaracaksınız?" Söyleyecek lafımız yok. Çünkü biz her zaman şunu, özellikle bu tür ekonomik konuları şöyle gördük: Bu bir millî meseledir, buradan

biz muhalefet üretmeyi düşünmüyoruz. Biraz önce sayın AKP milletvekili, Antalya milletvekili söyledi, muhalefet aslında hiç sesini çıkartmıyor, sizden gelecek yaptırımları bekliyor, sizden gelecek can suyunu bekliyor ama sizden gelenler de maalesef ortada.

“9 madde açıkladık.” dediniz, 9 maddeden bir tanesi uçak desteği idi, geçen sene verdiniz ama 1 milyon Rus eksik geldi, ona rağmen eksik geldi. Şimdi, bu sene verdiğiniz uçak desteği hâlâ başlamadı ve nisan, mayıs aylarında vereceksiniz, nisan, mayıs ayları zaten yok, zaten yok, nisan, mayıs aylarını yok görüyoruz. Hâlbuki bütün yıla yayılması gerekiyor demiştik, orada da sizden tık yok.

Sadece bu mu? Ecrimisil meselesi diyorsunuz. Ee, peki, kendi sermayesiyle kendi arsasına otel yapanlara ne yapacaksınız? Tahsisle verilmiş yerler belli, turizmin yüzde 50’sidir, ee, diğerlerini ne yapacaksınız? Bir de böylesi bir durumda, özellikle Sayın Başbakanın “Bu bir afet hâlidir.” dediği bir durumda siz sadece ecrimisili bir yıl erteliyorsunuz. Yani madem afet hâli, afetlerde hibeler konuşulur, hibe yapılması konuşulur ama bu da maalesef yok.

Diğer maddeler de ihracatçı sayılması mesela. Turizm sektörünün ihracatçı sayılması meselesi şudur: Sadece EXIMBANK kredilerinden destek alma konusudur. Ee, zaten krediye ulaşım da çok büyük sorun yok, insanların tek derdi krediye ulaşmak değil. Madem ihracatçıya verilen destekler nasıl tekstilde, makine sanayisinde ihracata veriliyorsa aynı şekilde, KDV iadesi verin, o da yok. E, peki, bu desteğin neresi doğru, nasıl bir can suyu verilir? “Afet hâli” dediğiniz iş tam da siyaset afet hâlidir, siyasi afet hâlinde... Yani AKP’nin politikalarından dolayı siyasi afet hâli yaşanıyor ve turizmi seyre diyoruz. Peki, buradan ben nereye geleceğim? Tamam “Tesisler bu seneyi bir şekilde böyle atlatır, önümüzdeki sene belki toparlanır.” denilebilir ama 2017’yi de biz kayıp yılı olarak görüyoruz, eğer böyle giderseniz 2018’de de toparlanamaz. Zorla, yirmi beş yılda tuğlaları üst üste koyarak gerçekleştirdiğimiz turizm sektörü ve potansiyelinin bu politikalarla devam etmesinin ihtimali yok.

Peki, ne yapılması lazım? Bir: Esnafa hiçbir şey yok. Özellikle esnaf işsizliği ortada. 1,5 milyonun üzerinde esnaf var Türkiye’de, bunun büyük bölümü de sahillerde; Muğla’da, Antalya’da, Aydın’da, İzmir’de ve esnafın bütün geçim kaynağı turizm sektörü. 50’nin üzerinde sektörü ilgilendiren bir turizm sektöründen bahsediyoruz, 50’nin üzerinde. Bakın, bir araştırma yaptım, sadece Konya Antalya’ya 2 milyar mal satıyor. Türkiye genelinde Antalya’ya 50 milyarın üzerinde mal satan kentlerimiz var; Hakkâri var, Van var, Giresun var, Trabzon var, Mersin var, Isparta var, Burdur var, Konya var. Yani buralarda şimdi turizm daha fark edilmedi çünkü sezon açılmadı ve sezonun da pek açılacağı yok ama oteller genellikle 1 Haziranda açılacak, özellikle Muğla ve Aydın bölgesinde. Belki açılmayacak çok otel var ve bunu otelcilerden alıyoruz. Sadece Antalya’dan bir örnek vereyim: 7 oteli olan bir yatırımcının 4 bin çalışanı var, 7 oteli var -4 bin çalışanı var- bunun 3’ünü açmıyor. 1.500 kişi işsiz kalacak. Şimdi, bir esnaf ayağı, bir de çalışan; turizm çalışanı tarafında şu ana kadar öngördüğünüz bir şey yok, en azından bizim bildiğimiz bir şey yok ve daha önce bir öneri getirmiştik turizm çalışanlarıyla ilgili, bir araştırma yapılmasıyla ilgili, siz reddettiniz. Yani turizm çalışanlarının durumu ortada... Altı ay çalışıp... Altı ay işsizdiler zaten, şu anda on iki ay işlerinden mahrum kaldılar. Dedik ki: Bu asgari ücretin üzerine 100 lira destek verdiniz, bu 100 liranın 2 katına çıkarılıp bunun verilmesi...

Bir ikincisi de özellikle turizmde çalışanlara kış aylarında da çalışmak üzere bir destek verilmesi lazım, ama şu anda, artık onlar işsiz, yazın da işsiz. Bunlara işsizlik sigortasından altı ay verdiğiniz işsizlik sigortasını bir yıla çıkarmanızı talep ediyoruz, inşallah bunları yaparsınız.

Konuşacak çok şey var. Biliyorsunuz, EXPO 2016 da başından itibaren olduğum bir konudur; biz, burada, 100 ülkenin gelmesini bekliyorduk, aynı zamanda da 8 milyon turistin gelmesini bekliyorduk, fakat şu anda 50 ülkedeyiz ve o seviyede bir turist de bekletmeyin, yani kendimizi kandırırız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

GÖKCEN ÖZDOĞAN ENÇ (Antalya) – Sayın Başkan, standart 24 ama.

BAŞKAN – Sayın Enç, lütfen...

Sayın Budak, teşekkür ederim.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI NABİ AVCI (Eskişehir) – Sayın Başkan...

ÇETİN OSMAN BUDAK (Devamla) – Antalya’da birlik ve beraberliği görebildik, aslında Türkiye’nin en büyük organizasyonu, maalesef onu da elinize yüzünüze bulaştırdınız.

Hepinize saygılar sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Bursa) – Sayın hatip, G20’yi nasıl buldunuz Antalya’da?

VELİ AĞBABA (Malatya) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – İkaz ettim efendim.

Sayın Budak, teşekkür ederim.

Sayın Bakanım, bir açıklama yapmak istediğinizi söylemişsiniz, sanıyorum bir soru veya bir konuşma üzerinde söylenen bir konu üzerinde bir açıklama yapmak istiyorsunuz.

Bir dakika süre veriyorum.

Buyurun.

VI.- AÇIKLAMALAR (Devam)

15.- Millî Eğitim Bakanı Nabi Avcı’nın, Kırklareli Milletvekili Türedi Kayan’ın yaptığı gündem dışı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI NABİ AVCI (Eskişehir) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Kırklareli Milletvekilimiz Sayın Türedi Kayan biraz önce yaptığı konuşmada -daha sonra bilgileri de aldım- Babaeski Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesinin kapatıldığını ve imam hatibe dönüştürüldüğünü söylemişti.

Konuyu araştırdım şimdi, sayın milletvekilindeki bilgiler yanlış, doğrusu şu: Babaeski’de 3 tane mesleki teknik lisemiz var. Bir tanesi Gazi Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi, diğeri Babaeski Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi, üçüncüsü de İMKB Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi. Bu “İmam hatibe dönüştürülüyor.” denilen okul hâlen faaliyetine devam eden Gazi Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi. Buranın 190 öğrencisi var, önümüzdeki dönemde bu 190 öğrenci Babaeski Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesine alınıyor, çünkü bu bina, Gazi Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi 12 derslikli bir bina, eski bir bina, zaten oraya geçici olarak imam hatip öğrencisi de alınmış, onunla beraber meslek lisesi devam ediyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI NABİ AVCI (Eskişehir) – Biraz daha müsaade eder misiniz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Bir dakika daha ekleyeyim, tamamlayın lütfen Sayın Bakan.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI NABİ AVCI (Eskişehir) – Babaeski Meslek Lisesi 24 derslikli, 330 öğrencisi var. İMKB Meslek Lisesi, 3’üncü meslek lisesi de 18 derslikli ve 293 öğrencisi var. Demek ki “Babaeski’de meslek liseleri kapatılıyor, imam hatibe dönüştürülüyor.” iddiası doğru değil. 3 tane meslek lisesi var, bunlardan 2 tanesi -24 derslikli ve 18 derslikli olanlar- günün şartlarına da uygun atölyeleri olduğu için devam ediyor, diğeri zaten eski ve atölyesi de kullanılmaz durumda. Orası tadilatın sonra başka bir okul türüne dönüştürülebilir ama şu anda 3’ü de devam ediyor.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Bakan.

VIII.- ÖNERİLER (Devam)**A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ (Devam)**

1.- MHP Grubunun, Muğla Milletvekili Mehmet Erdoğan ve arkadaşları tarafından, son yıllarda ülkemiz ile içinde bulunduğumuz coğrafyadaki belirsizlikler ve siyasi istikrarsızlıklar bağlamında turizm sektörünün içine düştüğü krizin sebeplerinin araştırılması, turizm sektörünün sorunlarının tespit edilmesi, tespit edilen sorunların giderilerek yaşanan mağduriyetlerin önüne geçilmesi, yapılacak olan yasal düzenlemeler de dâhil olmak üzere alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla 23/12/2015 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin, Genel Kurulun 31 Mart 2016 Perşembe günkü birleşiminde sunuşlarda okunmasına ve ön görüşmelerinin aynı tarihli birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN – Milliyetçi Hareket Partisi grup önerisinin aleyhinde son konuşmacı İstanbul Milletvekili Sayın Celal Doğan.

Buyurun Sayın Doğan. (HDP sıralarından alkışlar)

CELAL DOĞAN (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; turizmle ilgili Milliyetçi Hareket Partisinin vermiş olduğu önerge üzerinde partimizin aslında söz talebi yoktu. Ben bugün 3 bakanımızın Sur’da yaptığı toplantı nedeniyle söz almak istediğimi bildirdim. Onun üzerine grup başkan vekilimiz AK PARTİ’den rica etti. Bana kendi on dakikalık söz hakkınızı verdiğiniz için teşekkür ediyorum.

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Değiştik, değiştik. Sadece değişmiş olduk.

CELAL DOĞAN (Devamla) – Aleyhe verilen sözün içeriğinde ne var ne yok biraz sonraki konuşmamda anlarsınız, ne bakacaksınız.

Mesele şu, burada söz almanın nedeni şu: Bir defa “Sur” dediğiniz zaman mutlaka akla Tahir Elçi gelir. Tahir Elçi’nin öldürüldüğü vakadan kaç ay geçti? Bugün 3 bakan oraya imar ve inşaya gittiklerini söylediler, takdir edilecek bir olaydır, mutlaka gidecekler ama Tahir Elçi’nin katilinin hâlâ bulunmaması nedeniyle Sur’da yükselecek bütün binaların hiçbiri o yarayı kapatacak yükseklikte, değerde, ağırlıkta değildir. Onun için, keşke, Sur’da öldürülen, barış için öldürülen, huzur için öldürülen, hoşgörü için öldürülen Tahir Elçi cinayetinin katilleri bulunmuş olsaydı, oraya gitselerdi çok daha büyük mutluluk duyacaktım.

Turizm açısından Milliyetçi Hareket Partisinin vermiş olduğu önerge konusunda, içeriği konusunda diyeceğim fazla bir şey yok ama turizm ancak huzurun olduğu ülkelerde, barışın olduğu ülkelerde, güvenliğin olduğu ülkelerde çok daha kendiliğinden değer kaybeder veya kazanır veyahut da bir anlam ifade eder. Bugün, bizim bütün çabamız... Ülkemizdeki huzursuzluğun minimum noktasında olduğunu kamuoyuna ve dünya kamuoyuna anlatmaya çalışıyoruz; yoksa teknik tedbirlerin, başka tedbirlerin kolay kolay bu turizm dalgasını Türkiye’ye taşıma konusunda yeterli olmayacağı kanaatindeyim. “Evet.” deriz, “Hayır.” deriz, bunlar önemli değil ama keşke Türkiye’de, Türkiye’nin her zerrisinde, Antalya’da, Milas’ta, İzmir’de, Gaziantep’te, Muğla’da huzur olsa ve dün akın akın gelmiş olan turistler bugün Türkiye’ye tekrar gelebilse.

Ben 1977’de Turizm Bakanlığı bütçe sözcülüğü yapmıştım. Bir rakam vermek istiyorum size: Türkiye’de, İtfaiye Meydanı’ndaki pansiyonlar dâhil, 30 bin yatağımız vardı, 30 bin, tamamı 30 bindi. Bugün sadece -inanarak söylüyorum- Belek’te ve Kemer bölgesinde belki 500 binin üzerinde yatağımız var. Bu yatakların olması güzel bir şeydir, turizmde alınan mesafeler saygıdeğerdir ama insanları getirecek huzuru ve demokrasiyi getiremezsek bunların hepsi nafile ve boştur.

Bugün Sur'daki bakanları dinledim. Dünkü buradaki polemiklerden de üzüntülerimi belirtmek istiyorum açıkçası. Keşke o polemikler ve sertleşmeler olmasaydı ama meseleyi bakanlara getirmek istiyorum.

Ben on beş sene büyükşehir belediye başkanlığı yaptım. Yasa gereği, daha doğrusu gelenekler gereği belediye başkanları cumhurbaşkanlarını havaalanında karşılarlar, şehir girişinde karşılarlar. Hatta başbakan konusunda bile zaruret yoktur ama on beş yıl boyunca hiçbir bakanı ve hiçbir başbakanı, cumhurbaşkanını havalananında karşılamazlık yapmadım. Ama her bakan, mutlaka, gelmeden önce belediyeye bilgi verirdi. Şimdi, Sur'da şiddet oldu, hendek oldu, cinayet oldu, katletti, katledildi, amacını aştı, bir tarafa bırakıyorum. Şunun için bırakıyorum: Çünkü olmuş ile ölmüşe çare bulamayız, olmaması gereken şeylerdi, oldu.

Ama 3 bakanın topluma sunduğu projeye baktım, içinde yüzde 65-70 oy almış ne Sur Belediye Başkanı var ne Büyükşehir Belediye Başkanı var. Şimdi, siz, yüzde 65-70 oy almış bir belediye başkanını o toplantıda muhatap almayacaksınız, şehrin imar ve inşasında almayacaksınız, o belediye başkanının yüzde 49 oy almış partiye bakışını nasıl değerlendirirsiniz? Sayın Bakanım burada galiba. Sayın Bakanın seçilmiş belediye başkanlarının meşruiyeti konusunda bir rahatsızlık duyacağını zannetmiyorum. Ama o 3 bakanın, en azından, şartlar ne olursa olsun, o belediye başkanlarını ya ziyareti veyahut da orada bulundurması yahut da bu projenin işleminde ve inşasında söz sahibi olmaları -en azından katmaları- bir devlet adabı gereği idi. Devlet adabı, devlet terbiyesi bunu gerektirir.

Buradan şuna gelmek istiyorum müsaade ederseniz: On üç-on dört yıldan beri devleti yönetiyorsunuz; iyidir kötüdür, eksik aksak var ama şu eksikleri mutlaka gidermek zorundasınız: Genellikle muhalefetin hiçbir dediğine kulaklarınızı açmak istemiyorsunuz, kapatıyorsunuz. Çünkü şundan rahatsızım açıkçası: Hükmetmek istiyorsunuz ve devlet hükmederek yönetilmez. Devlet istişare edilerek yönetilirse çok daha iyi bir noktaya gelirsiniz.

Belediye Başkanı olduğum gün belediyenin merdivenlerinden yukarıya çıktığımda partinin rozetini il başkanına teslim ettim. Dedim ki: "Bu emaneti alınız, seçimde getirirsiniz." Belediye Başkanlığımın bittiği gün de şu ilanda bulundum Antep'te, dedim ki: "Ey Gaziantep halkı, içinde 'Ben MHP'liydim, AK PARTİ'liydim, CHP'liydim, başka partiliydim. Kapına geldim, bana partizanlık yaptın.' diyen tek kişi -iftira etme hakkına dahi sahiptir- dese aday olmayacağım." Bunu ilan ettim. Ama görüyorum ki bürokrasideki egemenliğiniz, devlete bakışınız, siyasi partiyle ilişkiniz maalesef bu noktada değil.

Urfa milletvekili vardır, Maraş milletvekili var, yanılmıyorsam Adıyaman milletvekilleri var. Belediye Başkanı olarak hizmette çevremde hiçbir ile en ufak bir farklılık gözetmedim ama bütün buna rağmen yaptıklarım, objektif hizmete rağmen... Bir derdimi de şikâyet olarak söylüyorum: Gaziantep'te "Yalçın Nane" diye bir astsubay çavuş IŞİD tarafından öldürüldü, faturasını bana çıkardınız, ismimi bir caddeden sildiniz. Besni'de yaptığım bir köprüden Halkların Demokratik Partisine geçtim diye ismimi sildiniz. Pazarcık'ta Pazarcık halkına yaptığım parkın üzerindeki ismimi sildiniz adını Atatürk Parkı yaptınız.

Şimdi, tahammülsüzlük doğru değildir, tahammülsüzlüğün sonu Türkiye'de gerçekten tahayyül etmeyeceğiniz noktalara götürür bizi. Bu nedenle, değerli dostlarıma şunu özellikle sunmak istiyorum: Bugünlerde basında çok konuşulan darbe meseleleri var. Darbelerin olduğu yerde demokrasiden filan bahsedemeyiz, zaten neler olduğunu da hep birlikte yaşadık. 60 ihtilali, 12 Eylül, 12 Martlar Türkiye'de insanların kemiklerinin ve iliklerinin üzerinden geçti, demokrasiyi de otuz yıl gerilettiler. Bu konuda Hükümetten tek ses çıkmıyor. Birtakım köşe yazarları, birtakım sorumsuz insanlar darbe çığırtkanlıkları yaparak Türkiye'de demokrasinin askıya alınması konusundaki birtakım meseleleri dürtüklemektedirler. O nedenle, grup başkan vekilime rica ettim, kısa zamanda bu konuyla ilgili bir araştırma getirmek

gerekir. Sebebi de şu: Darbeler geldikten sonra “Tankın önüne yatarım.” lafı, palavralarından çok bizim darbelerin nasıl olmaması gerektiği konusunda kendimizi hazırlamamız gerekir. Ben her türlü sivil siyaseti -açıkça net olarak söylüyorum- darbelerle tercih eden bir siyasetçiyim. Ne zaman darbe olursa biz hapse gireriz, ne zaman demokrasi olursa biz bir yere geliriz. Demokrasi bizim Kâbe’imizdir, bizim vazgeçmeyeceğimiz şeydir. O nedenle de bu konudaki çığırtkanların ortaya koydukları meselelerin nereye varacağı konusunda da duyarlı olmak zorundasınız.

25 Aralık 1979 yılında verilen bir muhtırayı ne Sayın Demirel ne Ecevit ne diğer siyasi partiler üzerine almadılar. Sanki çaycı Necmettin Bey vardı ona verilmiş gibi es geçtiler ama bugün es geçme zamanı değildir, meselenin ciddiye alınması gerekir. Bu konuda da bütün siyasi partilerin duyarlılığını Parlamentoda ortaya koyması gerekir.

Bir başka şey arz etmek istiyorum size. Biraz önce, değerli arkadaşlarımız sözlerini sarf ederken... Özellikle de içinde bulunduğumuz bu durumun gerçekten farkında olmanızı istiyorum yani şu açıdan olmanızı istiyorum: “Muhalefetten gelen her şey yanlıştır.” değil. Çok kısa tarihte şunu gördünüz: Burada, yargıçların halletmesi gereken meseleyi, Zarraf meselesinde oyları kaldırarak... Belki mahkeme kararına, takipsizliğe itibar ederek kaldırdınız ama o orada bitmedi, gitti Amerika’da patladı. Mesele şu: Keşke kendi yargıçlarımızla, keşke kendi Parlamentomuzla, kendi duyarlılıklarımızla bu meseleyi çözseydik de bugün Amerika’dan gelecek sese kulak verecek durumda olmasaydık diye düşünüyorum.

Bu duyularla yüce Meclise saygılarımı sunuyorum.

Mümkün olduğu kadar iktidarın hoşgörülü olması, iktidarın çok daha toleranslı olması görevidir. Muhalefetteki sertlikleri de doğru bulmam ama muhalefet genellikle sert laflar söylese bile hoşgörünün sahibi iktidar olması gerekir çünkü yöneten sizlersiniz. Yönetimde de başarılı olmanın bir yolu da istişareden geçiyor. Bu konuyu da esirgememeniz dileğiyle yüce Meclise saygılar sunuyorum.

Teşekkür ederim. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Doğan.

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Karar yeter sayısı...

BAŞKAN – Milliyetçi Hareket Partisi Grubunun önerisini oylarınıza sunacağım ve karar yeter sayısı arayacağım.

Kabul edenler... Kabul etmeyenler...

Kâtip üyeler arasında bir anlaşmazlık var, elektronik cihazla yapalım.

İki dakika süre veriyorum.

(Elektronik cihazla oylama yapıldı)

BAŞKAN – Karar yeter sayısı yoktur.

Birleşime on beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 15.39

İKİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 15.59

BAŞKAN: Başkan Vekili Ayşe Nur BAHÇEKAPILI

KÂTİP ÜYELER: Sema KIRCI (Balıkesir), Emre KÖPRÜLÜ (Tekirdağ)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 64’üncü Birleşiminin İkinci Oturumunu açıyorum.

Milliyetçi Hareket Partisi Grubu önerisinin oylamasında karar yeter sayısı bulunamamıştı. Şimdi, öneriyi tekrar oylarınıza sunacağım ve karar yeter sayısı arayacağım.

Öneriyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Öneri kabul edilmemiştir, karar yeter sayısı vardır.

Sayın milletvekilleri, Halkların Demokratik Partisi Grubunun İç Tüzük’ün 19’uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

2.- *HDP Grubunun, Türkiye Büyük Millet Meclisi gündeminin “Genel Görüşme ve Meclis Araştırması Yapılmasına Dair Ön Görüşmeler” kısmında yer alan, Tahir Elçi’nin ölümüne ilişkin hususların tüm boyutlarıyla araştırılarak faili meçhul katliamının neden ve sonuçlarının tespiti ve sorumluların ortaya çıkarılmasına yönelik olarak Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan (10/38) esas numaralı Meclis Araştırması Önergesi’nin, ön görüşmelerinin Genel Kurulun 31 Mart 2016 Perşembe günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi*

31/03/2016

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulunun 31/03/2016 Perşembe günü (bugün) yaptığı toplantısında siyasi parti grupları arasında oy birliği sağlanamadığından grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük’ün 19’uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Çağlar Demirel

Diyarbakır

Grup Başkan Vekili

Öneri:

Türkiye Büyük Millet Meclisi gündeminin “Genel Görüşme ve Meclis Araştırması Açılmasına Dair Öngörüşmeler” kısmında yer alan (10/38) esas numaralı “Tahir Elçi’nin ölümüne ilişkin hususların tüm boyutlarıyla araştırılarak faili meçhul katliamın neden ve sonuçlarının tespiti ve sorumluların ortaya çıkarılmasına yönelik olarak” bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergelerin görüşülmesinin Genel Kurulun 31/03/2016 Perşembe günlü birleşiminde birlikte yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN – Halkların Demokratik Partisi grup önerisinin lehinde ilk konuşmacı Adana Milletvekili Meral Danış Beştaş olacak. (HDP sıralarından alkışlar)

Buyurun Sayın Beştaş.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Adana) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Tahir Elçi’yle ilgili Meclis araştırması talebimizin kabulünü isteyeceğiz konuşmamızın sonunda. Umarız bugün bir değişiklik olur ve gerçekten -sevgili Tahir’in nasıl öldürüldüğü, sonuçları, faillerin hâlâ bulunamamış olmasını- bu Meclis araştırmayı kabul eder temennisiyle başlamak istiyorum.

Değerli milletvekilleri, baro başkanımız, değerli insan hakları savunucusu Tahir Elçi, yine bir sabah, dosyaları elinde, şehrine sahip çıkmak için, tarihî bir mirası korumak için yola çıkmış ve çıktığı yolda maalesef katledildi.

Sevgili Tahir’in işaret ettiği gibi, Sur’da birçok kültür mirası harabeye çevrilmiş, artık Hükûmetin rant alanına dönüşmüştür. İşte, o miraslardan, simgelerden bir tanesi olan Dört Ayaklı Minare’nin kurşunlara hedef olmaması için uğraş veren Elçi, deyim yerindeyse kendi gövdesini minareye siper etmiş ama devletin acımasız eli Dört Ayaklı Minare’yi, Sur’u aldığı gibi Tahir’i de bizlerden almıştır.

Tahir’in son sözleri şuydu basın açıklamasında: “Tarihî bölgede, birçok medeniyete beşiklik etmiş, ev sahipliği yapmış kadim bölgede, insanlığın bu ortak mekânında silahlı çatışma, operasyon istemiyoruz. Savaşlar, çatışmalar, operasyonlar bu alandan uzak olsun.” demişti. Tahir, canı pahasına o bölgenin mirasına sahip çıkmış ama ne yazık ki kendisinin ardından Sur’da kurşunların ve rant düşkünlerinin hedefi olmuştur.

Tahir de, Sur da hedeftir aslında bugün. Tahir’i kaybettik, Sur’u kaybetmemeliyiz.

HALİS DALKILIÇ (İstanbul) – Ruhuna bir Fatiha okursunuz.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Devamla) – Tahir Elçi nasıl oldu da devletin...

Bu konuda lütfen sataşmayın, saygı duyun birazcık yani arkadaşımızı kaybettik, buna saygı duyun yani.

HALİS DALKILIÇ (İstanbul) – Fatiha okuyalım beraber.

BAŞKAN – Sayın Milletvekili, ben gerekli ikazı yaparım, lütfen...

Sayın milletvekilleri, siz de lütfen laf atmayın, ciddi bir konu konuşuyoruz burada lütfen.

Buyurun Sayın Beştaş.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Ya, lütfen arkadaşlar.

Uyarır mısınız lütfen ya, grup başkan vekili. Lütfen, lütfen, lütfen, rica ediyoruz, lütfen ya.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Devamla) – Tahir Elçi’nin hedef gösterildiği...

HALİS DALKILIÇ (İstanbul) – Fatiha okuyalım, kötü bir şey mi?

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Devamla) – Lütfen, saygılı olun, kendi arkadaşımı anlatıyorum burada.

HALİS DALKILIÇ (İstanbul) – Fatiha’dan rahatsız mı oldunuz?

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Evet!

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Devamla) – Saygısızlık yapmayın, ölünün arkasından, katledilen birinin arkasından böyle konuşamazsınız.

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri...

Sayın Beştaş, müsaade edin Genel Kurulun düzenini ben sağlamada etkin bir görev yapayım, siz de konuşmanıza devam edin, lütfen saygılı davranalım.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Devamla) – Evet, Tahir Elçi, ekim ayı başlarında Hürriyet gazetesi yazarı Ahmet Hakan’ın Tarafsız Bölge programında söylediği sözlerden, “PKK, terör örgütü değildir.” dediği için lince tabi tutuldu. Ve bu lincin başını maalesef Cumhurbaşkanı ve Başbakan çekti, bunu hep

birlikte ibretle izledik. İşte, yandaş medyanın attığı manşetlerden biri: “Açık açık terör propagandası. CNN Türk’te skandal sözler.” diye manşet atıldı. Yine, başka bir manşet: “‘PKK, terörist değildir.’ diyen Elçi serbest.” Bu manşetleri tabii ki unutmadık, unutturmayacağız da. Ve ondan sonra Tahir Elçi haksız ve hukuksuz bir şekilde hakkında verilen yakalama kararıyla İstanbul Bakırköy’e götürüldü. Kendisi baro binasında beklediği hâlde polisler -Terörle Mücadele Şubesi ekipleri tarafından- sanki azılı bir katili arıyorlarmış gibi, sanki bir katliam failiymiş gibi onu oradan alıp apar topar İstanbul’a götürdüler ve sonra serbest bırakıldı. Tahir Elçi savunmasında o sözleri niye sarf ettiğini, bütün ayrıntılarıyla neden böyle düşündüğünü açıkladı; bu konumuz değil.

Şimdi bizim burada üstünde durmak istediğimiz mesele, Tahir Elçi nasıl katledildi ve niye hâlâ failler ortada değil? 28 Kasım saat 10.52’de Tahir’i katlettiler ve o güne götürmek istiyorum sizi. 2 polis memuru önceden vurulmuştu ve olay yerinde çatışma yoktu. Bilinçli bir şekilde -o gün ben de oradaydım- olay yeri incelemesi yapılmadı. Saat 13.00’te, aynı gün sokağa çıkma yasağı ilan edildi ve böylece delillerin kolayca karartılabileceği bir ortam sağlandı. Olay yerinden -ben olay yerini bilerek konuşuyorum, gittim- hiçbir barikat görünmüyor, barikatların olduğu yerden de olay yeri görünmüyor; bu, tutanaklarla da sabit. Deliller bilinçli bir şekilde toplanmadı, şu anda da hâlâ... Aşamayı size söyleyeceğim zamanım kalırsa.

Olay yeri incelemesinde -avukat arkadaşlar gittiler- 84 bulgu tespit ediliyor o gün. Yerinde bırakılıyor o bulgular ve polislerin vurulduğu alandan o bulgular toplanmaya çalışılıyor ama tespit edilen deliller, boş kovan ve çekirdekler sırayla toplanmaya başlanmıyor. Tam da olayda kullanılanlara sıra geldiğinde çatışma süsü veriliyor ve 43 numara alınmıyor, sadece 43 numara ama 45 ve 46 numaralı deliller olay yerinden alınıyor ve dosyaya bağlanıyor. Devamında, çatışma gerekçesiyle, silah sesleri geldi gerekçesiyle -bunların hepsini orada, yerinde izlediğim için biliyorum- olay yeri inceleme ekibi suni bir çatışma ortamıyla olay yerinden ayrılıyorlar. Foto film şubesi kesintisiz çekim yapmış -bu, başsavcının beyanıyla da sabit- ancak vurulma anını kapsayan on üç saniye yok, o dosyada yok ve görevlinin ifadesi alınmış, “Niye durdurdun çekimi?” Görevli “Çekimden istemeyerek çıktım.” demiş. O, on üç saniye kayıp. Ancak cihaz ve hafıza kartının incelenmesini avukat arkadaşlar istediği hâlde hâlâ yanıt yok. PTT’nin kamerasında da olay anını kapsayan on yedi dakikalık görüntü yok; istendi ama hâlâ görüntü gelmedi. “Mardin Kebap kamerası kopyası alınamıyor.” diye verildi.

Ortada şüpheli yok değerli arkadaşlar. Aradan geçen süre zarfında cumhuriyet savcısı, tek bir kişinin “şüpheli” diye ifadesini almadı, hepsi tanık statüsünde ve kamuoyuna bilinçli bir şekilde, Sayın Adalet Bakanı başta olmak üzere “Biz delilleri bulduk, olay ifadeleri alındı.” diye olayı sürüncemede bırakmak ve dikkatlerden kaçırmak için sanki şüpheli varmış gibi ifade etti. Tahir’in öldürülmesiyle ilgili tek bir şüpheli ifadesi dosyada yok ve şu anda polisin kurşunuyla vurulduğu konusunda da hiçbir şüphemiz yok çünkü görüntülerin bilirkşi marifetiyle incelenmesi hâlinde... Çünkü Tahir Elçi neredeyse canlı yayında öldürüldü, bütün Türkiye ve dünya Tahir Elçi’nin vurulma anını, öncesini ve sonrasını izledi fakat nedense dosyada bunlar ortaya çıkarılmıyor. Eğer gerçekten polis kurşunuyla ölmemiş olsaydı bu olaydan hemen sonra, bir saat, maksimum üç saat içinde bu faillerin açıklanacağını çok iyi biliyoruz.

Tabii, buna ilişkin, o öldürülmesine, linç edilmesine teşvik söylemlerinde bulunanlar, Tahir’in katlinden sonra da boş durmadılar, öldürüldüğü hâlde şu manşeti attılar: “Al sana terör” Katliamın, katlin arkasında duran bir manşettir bu. Yine Rotterdam Üniversitesi Rektörü -rektör demeye asla dilim varmıyor- “Diyarbakır Baro Başkanı Tahir Elçi öldürülmüş, su testisi su yolunda kırılır.” diye büyük bir ahlaaksızlıkla, büyük bir alçaklıkla bu beyanda bulunabilmiştir.

Yine başka bir manşet... Tahir Elçi vurulduktan sonra “PKK terör örgütüdür” diye manşet attı ve bu manşetler o kadar fazla ki emin olun okurken ve görürken göstermekten de hiç mutluluk duymuyoruz.

Ama bu olayı bütün Türkiye şöyle bilsin: Tahir Elçi konuşmasından dolayı hedef gösterildi, öldürüldü; faillerini devlet biliyor, Hükümet biliyor ve bu failleri açıklamıyor. Diğer binlerce faili meçhul cinayet gibi bunun da faillerini aklamak, sürüncemede bırakmak ve olayı karartmak telaşındadır. Fakat Tahir Elçi gerçekten büyük bir insan hakları savunucusu, iyi bir hukukçu ve gerçekten barış gönüllüsü, barış savunucusu bir arkadaşımızdı. Tahir Elçi'yi öldürenler, onun düşüncesini ve istemlerini asla ortadan kaldıramadılar, kaldıramayacaklar. Ve gerçekten Tahir Elçi cinayetinin aydınlatılmamış olmasının altında Hükümet kalır. Bu nedenle çağrımız Hükümetedir. Sayın Başbakan ve Adalet Bakanı olaydan hemen sonra yaptıkları açıklamalarla “Biz bunları ortaya çıkaracağız.” dediler; elimde mevcut ama maalesef açıklayamıyorum, zaman yok. “Faili meçhullere bizim dönemimizde izin vermeyiz.” diye Başbakanın açıklaması var. Ama AKP döneminde ne kadar faili meçhul cinayetler olduğunu, hepsinin failinin bulunmadığını bu kürsüden onlarca defa ifade ettik. Tahir Elçi bunlardan biridir. Gerçekten Tahir Elçi'yi tahir olmayanlar vurdu, tahir olamayanlar vurdu. Ve bu, bizim açımızdan çok önemli bir mevzudur. Meclisin bu konuda anlattığım kısaca verilerle bir araştırma yapması hayatı önemdedir. Hepinize bu Meclis araştırması komisyonu kurulmasının kabulünün önemini tekrar ifade etmek istiyorum.

Teşekkür ederim. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Beştaş.

V.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI (Devam)

2.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Ayşe Nur Bahçekapılı'nın, Eski Diyarbakır Barosu Başkanı Tahir Elçi'yi sevgiyle andığına ilişkin konuşması

BAŞKAN – Ben de meslektaşım eski Diyarbakır Barosu Başkanı Tahir Elçi'yi sevgiyle anıyorum.

VIII.- ÖNERİLER (Devam)

A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ (Devam)

2.- HDP Grubunun, Türkiye Büyük Millet Meclisi gündeminin “Genel Görüşme ve Meclis Araştırması Yapılmasına Dair Ön Görüşmeler” kısmında yer alan, Tahir Elçi'nin ölümüne ilişkin hususların tüm boyutlarıyla araştırılarak faili meçhul katliamının neden ve sonuçlarının tespiti ve sorumluların ortaya çıkarılmasına yönelik olarak Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan (10/38) esas numaralı Meclis Araştırması Önergesi'nin, ön görüşmelerinin Genel Kurulun 31 Mart 2016 Perşembe günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN – Halkların Demokratik Partisi grup önerisinin aleyhinde ilk konuşmacı Bartın Milletvekili Yılmaz Tunç olacak.

Buyurun Sayın Tunç. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; HDP grup önerisi aleyhinde söz aldım. Bu vesileyle Genel Kurulu saygılarımla selamlıyorum.

HDP grup önerisiyle, daha önce de aynı konuda bir grup önerisi verilmişti, bu kez yine aynı şekilde Diyarbakır Barosu Başkanı Tahir Elçi'nin ölümüne ilişkin hususların tüm boyutlarıyla araştırılıp sorumluların bulunması amacıyla Anayasa'nın 98, İç Tüzük'ün 104 ve 105'inci maddeleri gereğince bir araştırma komisyonu kurulmasına ilişkin önerenin bugünkü gündeme alınıp görüşülmesi istenmektedir.

Öncelikle, menfur saldırıyı bir kez daha kınıyorum. Eski Diyarbakır Barosu Başkanı merhum Tahir Elçi'ye Allah'tan rahmet diliyorum. Yine aynı olayda hayatını kaybeden polis memurlarımıza -Ahmet Çiftaslan ve Cengiz Erdur'a- ve daha sonra terörle mücadelede şehit olan tüm şehitlerimize Allah'tan rahmet, milletimize bir kez daha başsağlığı diliyorum.

Değerli milletvekilleri, Tahir Elçi'ye yapılan saldırı, milletimizin birlik ve beraberliğine yapılan bir saldırdır, bölgenin huzura kavuşmasını istemeyen teröristlerin amacına hizmet eden bir saldırdır. Tahir Elçi'nin öldürülmesi hepimizi derinden üzmüştür, çünkü Tahir Elçi, Diyarbakır Barosu Başkanı olarak yaptığı açıklamalarla şiddetin çözüm olmadığını hep savunmuştur, hendek kazmanın yanlışlığına “tweet”leriyle vurgu yapmıştır, çatışmanın sona erdirilmesi gerektiğini ifade etmiştir. Olayın olduğu gün de yine Diyarbakır'ın Sur ilçesinde terör olaylarında hasar gören tarihî mirasımız Dört Ayaklı Minare'nin etrafında çatışmaların olmamasını, terörist eylemlerin buradan uzak durmasını hep savunmuştur, o gün de o basın açıklamasını yapmaktadır.

Diyarbakır Cumhuriyet Başsavcılığı olayın olduğu gün hemen soruşturma başlatmıştır. İlgili savcılar ve baro heyeti oraya gittiğinde olay yeri inceleme ekiplerine teröristlerce ateş açılmış ve olayın karanlıkta kalması için her türlü karanlık el, terörist devreye girerek orada soruşturmanın selametini etkilemeye çalışmıştır. İkinci gün yine aynı şekilde terörist eylemler olay yeri inceleme ekibine saldırmış ve orada bir araştırmancının, soruşturmanın yapılmaması için elinden gelen gayreti göstermiştir. Cumhuriyet başsavcılarının soruşturması hâlâ devam ediyor, ayrıca İçişleri Bakanlığının idari soruşturması da devam ediyor ve bu soruşturmada aranan teröristlerden bir tanesi de Sur'da meydana gelen, Sur'daki operasyonlarda ölü olarak ele geçiriliyor. Tahir Elçi'ye yapılan saldırı sırasında basın olayın büyük bir bölümünü çekmiştir ama çekilemeyen bölümleri de vardır. PKK'lı teröristler basın açıklamasının yapıldığı yere yakın mesafede polislerimize ateş etmişler ve 2 polisimizi şehit ettikten sonra kaçarak Tahir Elçi'nin basın açıklaması yaptığı sokağa doğru koşmuşlar ve ardından bu teröristlerle güvenlik güçlerinin çatışması, güvenlik güçlerinin o teröristlere karşılık vermesi sonucu çıkan çatışma neticesinde Tahir Elçi kurşunlara hedef olmuş ve o menfur saldırı neticesinde hayatını kaybetmiştir. Daha ortada hiçbir şey yokken olay sonrasında bazı sorumluluk mevkinde olan kişilerin açıklamaları, maalesef, konuyu, sorumluları hemen devletin üzerine yıkmasına yönelik açıklamaları ve cenazede atılan sloganları hatırladığımızda katilin peşinen devlet olduğu, hatta Cumhurbaşkanımıza ağır hakaretlere varan cenaze törenine yakışmayacak ifadeleri de hep beraber millet olarak gördük. Adli soruşturmanın bir an önce neticelenmesi bizim dileğimizdir. Bir an önce, bu kurşun nereden geldi, tespit edilmesini, biz bunu istiyoruz ve gerçekten sorumlu kimse onu biz de görmek istiyoruz.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; şimdi tabii ki araştırma önergesi elimizde. Araştırma önergesine baktığımız zaman önergenin gerekçesini okuduğumuz zaman, önergenin aslında Tahir Elçi'nin öldürülmesi olayını araştırmak için değil de PKK propagandası yapmak için yazıldığı görülüyor.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Adana) – Ya, ayıptır ya! Gerçekten saygılı olun. Önergeyi ben verdim.

YILMAZ TUNÇ (Devamla) – Önergeye bakın, bir okuyun. Tahir Elçi üzerinden, PKK propagandasına dönük ifadeler bulunuyor bu önergenin gerekçesinde. Tahir Elçi'nin bir televizyon programında ifade ettiği sözleri nedeniyle soruşturma açılması eleştiriliyor ve PKK terör örgütünün aklamaya dönük orada ifadeleri görüyoruz. “PKK terör örgütü değildir.” demenin düşünce özgürlüğü kapsamında değerlendirilmesi gerektiği ifade ediliyor bu önergede.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Adana) – Evet, aynen öyle.

YILMAZ TUNÇ (Devamla) – Aynen öyle midir?

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Adana) – Öyle değerlendirilmeli.

YILMAZ TUNÇ (Devamla) – Yani PKK terör örgütü değil midir sizce?

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Adana) – Tabii ki düşünce özgürlüğüdür.

YILMAZ TUNÇ (Devamla) – PKK, otuz beş yıldır 40 bin insanımızın canına kasteden örgüt değil midir?

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Adana) – Tabii ki düşünce özgürlüğüdür. Bu AİHM kararlarıyla da sabittir.

BAŞKAN – Sayın Beştaş, karşılıklı konuşmayın lütfen.

YILMAZ TUNÇ (Devamla) – 1983 yılından bu yana onlarca köyü basarak, yaşlı, ihtiyar, kadın, bebek ayırmadan...

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Ya, Tahir Elçi’yi kim öldürdü, kim?

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Adana) – Tahir Elçi’ye gel, oraya gel.

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Olayı saptırma.

YILMAZ TUNÇ (Devamla) – ...beşikteki, kundaktaki bebeği de katleden PKK, terör örgütü değil midir? Nasıl bunu söyleyebilirsiniz.

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Tahir Elçi’nin katili kim, faili kim? Soruşturma ne aşamada?

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Adana) – Tahir’in katili kim? Tahir’in katilini istiyoruz.

YILMAZ TUNÇ (Devamla) – Şiddeti teşvik, şiddet çağrısı hiçbir hukuk düzeninde düşünce ve ifade özgürlüğü olarak tanımlanamaz. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Hiçbir uluslararası belgede bunu göremezsiniz.

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Senin gibi düşünenler de Tahir’i öldürdüler.

YILMAZ TUNÇ (Devamla) – Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi’nin 10’uncu maddesine bakın, şiddet çağrısı düşünce ve ifade özgürlüğü değildir. Anayasa’mızın 26’ncı maddesini okuyun. Birleşmiş Milletler Medeni ve Siyasal Haklar Sözleşmesi’nin 19’uncu maddesini okuyun. Yargıtay kararlarına bakın. Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi’nin sayısız kararları var.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Adana) – Hepsini biliyoruz.

YILMAZ TUNÇ (Devamla) – Şiddet çağrısı, terörü teşvik düşünce ve ifade özgürlüğü kapsamında sayılamaz.

PKK’nın terör örgütü olduğu bütün dünya tarafından kabul ediliyor, siz istediğiniz kadar “Terör örgütü değildir.” deyin.

ALİ ÖZCAN (İstanbul) – Onun için görüştünüz siz!

YILMAZ TUNÇ (Devamla) – Tahir Elçi’nin olayının aydınlatılmasından rahatsız olan PKK’dır değerli milletvekilleri. Tahir Elçi’nin ölümüne neden olan da PKK’dır.

HÜDA KAYA (İstanbul) – O zaman “evet” deyin.

İLYAS ŞEKER (Kocaeli) – HDP niye rahatsız?

YILMAZ TUNÇ (Devamla) – Çünkü o bölgede terör olaylarının son bulmasını isteyen bir baro başkanı vardır ama hendek kazmayı teşvik eden siyasi parti vardır, terör örgütü vardır.

ALİ ÖZCAN (İstanbul) – İnceleyelim, araştıralım o zaman.

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Onay ver, onay.

YILMAZ TUNÇ (Devamla) – Ve işte, bu çatışmalar, orada terör olayları olmasaydı Tahir Elçi bugün hayatta olacaktı, Tahir Elçi çatışmasızlığı yine savunmaya devam edecekti, tarihî mirası yine savunmaya devam edecekti.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Adana) – Hrant Dink vurulduğunda hendek yoktu Sayın Hatip.

YILMAZ TUNÇ (Devamla) – Sayın Başbakanımızın ifadelerini, olay sonrası açıklamalarını çarpıtarak önergeye yazmışsınız. Sayın Başbakanımız olay sonrası ne dedi? Şunu dedi: “Orada terör olayları olmasaydı Tahir Elçi ölmemiş olacaktı.” Siz, bunu, “Sayın Başbakan bu şekilde konuştu. Bakın, polis kurşunuyla ölmüştür.” sonucunu bu ifadede “Sayın Başbakanımız bunu kasetti.” diye bu önergeye nasıl yazabiliyorsunuz? Bu ifadelerden bu sonuç çıkabilir mi? Çıkamaz. Maalesef her konuda çarpıtma içerisindeyiz, bu önergede de bu çarpıtmaların açık örneklerini görüyoruz.

Yine, önergede katliamlardan bahsediyorsunuz, katliamlar, “Ankara katliamı” dediniz, “Suruç katliamı” dediniz. Evet, bunlar katliamdır, bir kısmını DAİŞ yapmıştır; kınıyoruz, lanetliyoruz. Ama başka katliamlar da vardır, Merasim Sokak’ta 29 canımız gitmiştir. Bunu niye bu önergeye yazmadınız? Ankara Kızılay katliamında 39 canımız gitmiştir, anne karnındaki bebeği öldürmüştür o katliamda caniler. Onu niye bu katliamlar zincirine yazmadınız önergeye? Hepsini yazalım. Terörün dini, milliyeti, ırkı, rengi olabilir mi? Hep beraber, tüm partiler olarak DAİŞ’ini de cehennemin dibine gönderelim, PKK’sını da, DHKP-C’sini de, bunların alt taşeronlarını da; hepsini de kınayalım, bunu yapalım. AK PARTİ “Terörün dini, milliyeti, rengi, ırkı olmaz.” diyor. Onun için, tüm terör örgütleriyle mücadele ediyoruz. Terörle mücadeleyi sanki burada bir savaş varmış havasına büründürmenize artık kimse inanmıyor. Bölge insanını huzursuz eden, Kürt kökenli vatandaşlarımızı orada huzursuz eden bu terör örgütüyle hep birlikte mücadele etmemiz gerekiyor. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Değerli milletvekilleri, adli soruşturma şu anda devam ediyor. Anayasa’mızın 138’inci maddesi gereğince, soruşturma devam ederken burada bir araştırma komisyonunun kurulamayacağı yönündeki hükmü amir. Soruşturmanın bir an önce açığa çıkması, buradaki kurşunu atan kim olursa olsun bunun tespit edilip bundan yargı yoluyla hesap sorulması hepimizin dileği. İnşallah, bu soruşturmanın neticesinde sorumlular bulunur. Ülkemiz üzerinde oynanan oyunların farkındadır milletimiz. Milletimiz artık bu oyunların sona ermesi için, hangi bölgede yaşarsa yaşasın, bir gayret içerisinde ve devletine, ülkesine sahip çıkmaktadır.

Tahir Elçi’nin ölümü gerçekten hepimizi üzmüştür. Olayın bir an önce açığa kavuşması hepimizin dileğidir. Ancak, araştırma önergesi, Tahir Elçi’nin ölümüyle, ölümünün araştırılmasıyla ilgili bir önerge değildir.

Bu nedenle, araştırma grup önerisinin aleyhinde olduğumu belirtiyor, Genel Kurulu saygılarımla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Baluken...

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Sayın Başkan, konuşması sırasında sayın hatip önergenin içeriğinin Tahir Elçi’nin ölümüyle ilgili değil, PKK’nin propagandasını yapmak için verildiğini ifade etti. Açıkta satışta bulundu, satışmadan söz ediyoruz.

BAŞKAN – Buyurun.

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Meral Daniş Beştaş.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Daniş Beştaş.

IX.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR (Devam)

2.- Adana Milletvekili Meral Daniş Beştaş'ın, Bartın Milletvekili Yılmaz Tunç'un HDP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşması sırasında HDP Grubuna sataşması nedeniyle konuşması

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Adana) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; doğrusu hatibin, Hükümetten doğru konuşan hatibin, sorduğum sorulara, on üç saniyeye, faile ilişkin açıklama yapmasını beklerdik, karşı tarafa geçip suçlama yapmasını değil, hem de ölen birinin arkasından.

Tahir'i sizin gibi düşünenler öldürdü.

İLYAS ŞEKER (Kocaeli) – PKK'ya destek verenler öldürdü.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Devamla) - Aynı senin konuşmanı yapıp bunu manşetlere çekenler öldürdü, bunu çok iyi biliyoruz.

İLYAS ŞEKER (Kocaeli) – PKK öldürdü. PKK'ya destek verenler ortak oldu.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Devamla) – Siz burada konuyu saptırmaya çalışıyorsunuz. Konu gayet açık, gayet açık. Biz önergemizde bu linç süresinin silsilesini anlattık; Tahir Elçi ne zaman yakalandı, ne zaman serbest bırakıldı, ne zaman öldürüldü, o süre zarfında manşetlerde ve siyasilerin, Hükümet konuşmalarında nasıl geçti bunu size on dakikalık süre içinde izah etmeye çalıştım ama hiçbirine yanıtınız yok, olamaz çünkü. Burada siz hep aynı sözlerle, aynı propagandayla vatandaşın algısını değiştirmeye ve aldatmaya devam ediyorsunuz. Tahir Elçi'ye ilişkin AİHM, Yargıtay kararı ya da diğer kararları sizlerden çok daha iyi biliyoruz, hiç mütevazı değiliz çünkü biz bu kararların hep mağduru olduk, hep başvurucusu olduk ve hep, maalesef, bu konuda sizler -sizler derken Türkiye'yi kastediyorum- iç hukukta çözülmediği için uluslararası hukukta tazminata mahkûm kaldınız. Buranın, bizim Yargıtayımız bile geçenlerde üç karar verdi, biliyor musunuz? Bilmiyorsanız hatırlatayım: "...”(x) suç değildir, "Katil Erdoğan." suç değildir, "Hırsız Erdoğan." suç değildir diye üç karar açıkladı. Şimdi, bunlara, siz, bu Mecliste "Yargıtay bu kararı verdi." dediğimizde "Siz propaganda yapıyorsunuz." diyeceksiniz. Burası yargının çok gerisindedir. Türkiye Büyük Millet Meclisi yargının ilerisinde olması gerekirken, düşünce, ifade özgürlüğü konusunda çok gerisindedir.

İLYAS ŞEKER (Kocaeli) – "PKK" deyince niye rahatsız oluyorsunuz?

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Devamla) – Siz, bu araştırmayla ilgili aleyhe oy vermekle bu cinayete sahip çıkıyorsunuz. (HDP sıralarından alkışlar)

İLYAS ŞEKER (Kocaeli) – "PKK" deyince niye rahatsız oluyorsunuz siz? Onu bir anlatsana bir ya. Niye "PKK" deyince rahatsız oluyorsunuz?

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Tunç...

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Benim konuşmamı bağlamından farklı şekilde aktararak sataşmada bulundu. Söz istiyorum.

BAŞKAN – Buyurun.

İki dakika... (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

(x) Bu bölümde hatip tarafından Türkçe olmayan bir kelime ifade edildi.

3.- Bartın Milletvekili Yılmaz Tunç'un, Adana Milletvekili Meral Daniş Beştaş'ın sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; şimdi, benim konuşmam açık. Ben sorumlular tespit edilsin, kim yapmışsa yargı önünde hesabını versin diyorum.

İLYAS ŞEKER (Kocaeli) – İşlerine gelmez o.

YILMAZ TUNÇ (Devamla) – Ama sizin konuşmanız daha farklı. Siz diyorsunuz ki önergenizde: “Yapan bellidir, araştırmaya gerek yok.”

İLYAS ŞEKER (Kocaeli) – Yapan belli.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Adana) – “Yargıya talimat veriyorsunuz.” diyorum.

YILMAZ TUNÇ (Devamla) – Yani şunu hiç düşünemiyor musunuz? Oradan geçen PKK'lı teröristlerin polislere yönelik saldırı sırasında kurşunlara hedef olabileceği hiç ihtimal dâhilinde değil mi?

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Adana) – “Bulun.” diyoruz, oysa da bulun.

YILMAZ TUNÇ (Devamla) – Hiç ihtimal dâhilinde değil mi? Ya, bunu da söyleyebilin, gelin.

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Tamam işte komisyon kuralım kimse açığa çıksın.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Adana) – Komisyon kuralım.

BAŞKAN – Sayın Beştaş...

YILMAZ TUNÇ (Devamla) – Deyin ki: “Orada bir çatışma çıktı, bu kurşunlar PKK'lı teröristlerden de gelmiş olabilir, polisten de gelmiş olabilir.” Niye demiyorsunuz?

İLYAS ŞEKER (Kocaeli) – Diyemez ki. Var mı o cesaret.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Adana) – “Bulalım.” diyorum.

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Tamam işte bulalım, kimse bulalım.

Niye komisyona hayır diyorsunuz?

YILMAZ TUNÇ (Devamla) – Diyemiyorsunuz, o kısmını söyleyemiyorsunuz. Onu söyleyemezsiniz. Siz zaten peşinen “Araştırılsın ama bizim kesin kanaatimiz budur ki polis tarafından yapılmıştır.” diyorsunuz. Nereden biliyorsunuz? PKK'lı terörist oradan elinde silahla geçmiyor muydu?

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Adana) – “Çıkarın, bulun.” diyorum.

YILMAZ TUNÇ (Devamla) – Kaç tanesi orada kaçarak geçti. Silahını çevirip merhum Tahir Elçi'yi öldürmüş olamaz mı, bunu söylemek niye bu kadar zor? Niye bu kadar zor?

HÜDA KAYA (İstanbul) – Savcı biliyor katili.

İLYAS ŞEKER (Kocaeli) – Söyleyemez ki, nasıl söyleyecek, söyleyemez; yürek ister, yürek!

YILMAZ TUNÇ (Devamla) – Zor olmaması gerekir. Onun için değerli milletvekilleri, Tahir Elçi soruşturmasının sonuna kadar gidilmesi taraftarıyız. Kim yapmışsa yapsın ama sadece sizin söylediğiniz gibi “Bir taraf masumdur, onlar yapmaz.”

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Adana) – On üç saniye nerede?

YILMAZ TUNÇ (Devamla) – 40 bin insanın katili onu da yapar.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Adana) – On üç saniye nerede?

İLYAS ŞEKER (Kocaeli) – Bağırma, ne bağırıyorsun! Ne bağırıyorsun, saygılı ol biraz!

YILMAZ TUNÇ (Devamla) – Saygılarımla selamlıyorum, sağ olun, var olun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Sayın hatip, yine konuşması sırasında açık sataşmalarda bulundu grubumuza yönelik.

BAŞKAN – Hangi konuda, ne dedi?

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Yani konuşmanın tümü zaten sataşma.

İLYAS ŞEKER (Kocaeli) – Ne sataştı, ne dedi ki ya! Niye rahatsız oluyorsunuz “PKK” deyince ya!

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Bizim işte PKK’nin işlemiş olabileceği bir suçu örtmeye çalıştığımızı ifade etti, onunla ilgili açık sataşmada bulundu.

BAŞKAN – Bunu sataşma olarak alıyorsanız tabii buyurun.

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Meral Hanım konuşacak.

İLYAS ŞEKER (Kocaeli) – PKK’nın temsilcisi misiniz siz? PKK’ya sataşınca hep ha bire söz alıyorsunuz ya. Temsilcisi misiniz be!

BAŞKAN – Bunun söylenmesini sataşma olarak algıladılar.

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Bize sataşıyor, PKK’nin bize ihtiyacı mı var ya?

İLYAS ŞEKER (Kocaeli) – Ya, PKK’ya söylenince söz alıyorsunuz temsilcisi gibi.

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – HDP’ye sataşıyor, dinlemiyor musun ya! Dinle, HDP’ye sataşıyor.

İLYAS ŞEKER (Kocaeli) – HDP’nin ismi bile geçmedi be, “PKK” geçti.

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Ya söylediğini anlamıyorsun...

BAŞKAN – Öyle söyledi. Öyle söyledi sayın grup başkan vekili.

Buyurun iki dakika...

4.- Adana Milletvekili Meral Daniş Beştaş’ın, Bartın Milletvekili Yılmaz Tunç’un sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında HDP Grubuna sataşması nedeniyle konuşması

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Adana) – Hayır hayır, bizim sözlerimiz saptırıldığı için söz aldık.

BAŞKAN – Buyurun, Genel Kurula hitap...

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Devamla) – Meclis Başkan Vekili olarak lütfen...

Söz istemimizi açıklıyorum. Burada, biz araştırma önergesi verirken, kimse eğer bu kurşunu sıkın ortaya çıkaralım diyoruz.

İLYAS ŞEKER (Kocaeli) – Biz de aynısını diyoruz.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Devamla) – Ama siz bize atfen “Siz karar vermişsiniz.” diyorsunuz. Biz de diyoruz ki bugüne kadarki devlet pratiğinde, 1990’lı yıllardan bugüne kadar fail devlet değilse fail bulunmuştur. Bu konuda binlerce dava dosyası vardır. Eğer on üç saniyeyi bulursak... Canlı yayında öldürülen bir baro başkanından söz ediyorum, dikkatinizi çekerim. Ve orada yüzlerce polis memuru var, yüzlerce boş kovan toplanmış...

İLYAS ŞEKER (Kocaeli) – Ve kaçan teröristler var orada, kaçan PKK teröristleri var.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Devamla) – ...polis memurunun şüpheli olarak ifadesi alınmıyor. Bunun anlamı ne? Ben polis memurunu biliyorum, tanıyorum...

İLYAS ŞEKER (Kocaeli) – Silah elinde geçen teröristler var orada.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Devamla) – ...şüpheli olarak ifadesini almıyorum, on üç saniyeyi de kaçırıyorum demek istiyor. Biz işte tam da bu nedenle diyoruz ki bunu araştıralım, Tahir Elçi'nin failinin bulunması çok önemlidir.

İLYAS ŞEKER (Kocaeli) – Kesinlikle öyle. Kesinlikle önemli.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Devamla) – “Bu ülkede faili meçhul cinayetlerle mücadele edeceğiz.” diyen bir iktidarın bu fail konusunda... Hem de ben dava dosyasından söylüyorum, ezbere söylemiyorum. Bu kameraları, bu on üç saniyeyi ben 4 kere izledim o kamerayı, tak geliyor ölüm yerine, o kaçırılıyor. 84 tane bulgu bulunuyor, 45 numaralı, 46 numaralı bulunuyor, 43 alınmıyor olay yerinden? Neden? Neden? Bunlara cevap istiyoruz. Yani sonuçta bu soruları kriminal olarak soruyorum ben, bırakın siyaseti. On üç saniye nerede? Olay yerinde bulunan kurşunları niye toplamadınız? O gün niye sokağa çıkma yasağı ilan edildi? Eğer gerçekten istiyorsanız çıkmasını, gelin, evet diyelim bu faili bulalım. Kim olursa olsun bulalım ve yargılsın, cezasını alsın. Biz bunun aksini iddia etmiyoruz.

Teşekkür ediyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

NURETTİN YAŞAR (Malatya) – Ancak Tahir sizi de sevmiyordu. Ben Tahir'i tanıyorum.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Adana) – Saygılı olun, saygılı olun!

NURETTİN YAŞAR (Malatya) – Tanıyordum ben Tahir'i. Tahir sizi sevmiyordu.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Adana) – Tahir benim otuz yıllık arkadaşım. Saygılı olun!

NURETTİN YAŞAR (Malatya) – Tahir böyle istismar edileceğini bilse ölmek istemezdi, ölmezdi ya!

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Adana) – İstismar eden sizsiniz.

VIII.- ÖNERİLER (Devam)

A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ (Devam)

2.- HDP Grubunun, Türkiye Büyük Millet Meclisi gündeminin “Genel Görüşme ve Meclis Araştırması Yapılmasına Dair Ön Görüşmeler” kısmında yer alan, Tahir Elçi'nin ölümüne ilişkin hususların tüm boyutlarıyla araştırılarak faili meçhul katliamının neden ve sonuçlarının tespiti ve sorumluların ortaya çıkarılmasına yönelik olarak Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan (10/38) esas numaralı Meclis Araştırması Önergesi'nin, ön görüşmelerinin Genel Kurulun 31 Mart 2016 Perşembe günkü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN – Halkların Demokratik Partisi grup önerisinin lehinde ikinci konuşmacı İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu.

Buyurun Sayın Tanrıkulu. (CHP sıralarından alkışlar)

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Evet, arkadaşlar, yıllar önce Afganistan'da Taliban güçlerinin Buda heykelini bombalama görüntülerini hep birlikte dehşet içinde izledik. Yine, son birkaç yıl içinde 'İŞİD' denilen o barbar grupların Palmira'da, Musul'da, Ezidi yurdu Şengal'de o insanların tarihî birikimlerine yönelik suikastlarını, bombalamalarını hep endişe içinde kederle izledik ve Türkiye toplumu olarak hep şunu derdik: ‘Aman bunlar bizden uzak olsun.’ Ne yazık ki, çok kısa bir süre içerisinde bizim de tarihî eserlerimize, tarihî değerlerimize yönelik benzer girişimler söz konusu oldu.

Değerli arkadaşlar, şu anda içinde bulunduğumuz Diyarbakır'ın tarihî Suriçi bölgesi yedi bin yıllık geçmişe sahip. Bu alan içerisinde surlar, camiler, kiliseler ve daha başka tarihî yapılar bulunmaktadır. Hemen yanı başımızda bulunan, Diyarbakır deyince zihinlerimizde en çok canlanan, Diyarbakır ismiyle en çok anılan, zihinlerimizde Diyarbakır'ın adıyla en çok sembolize olan Dört Ayaklı Minare'yi, ne yazık ki, iki gün önce, şu anda gördüğünüz gibi ayağından vurdular.

Arkadaşlarımızın elindeki dövizlerden de gördüğünüz gibi şunu diyoruz: Tarihî dört ayaklı minare insanlığa sesleniyor, ‘Beni ayağımdan vurdular. Ne savaşlar ne felaketler gördüm ama böyle ihanet görmedim.’ diyor bize.

Değerli arkadaşlar, bu tarihî yapı Anadolu’da örneği tek olan bir eserdir. Dünyada bunun bir örneği yoktur. Diyarbakır salnamelerine göre ve buradaki yazıtlara göre İslam’dan önce inşa edilmiş, tahminen bir çan kulesi gibi tasarlanmış. Ancak İslamiyet’ten sonra, fetihten sonra Akkoyunlu hükümdarlığı döneminde Sultan Kasım tarafından, hemen yanı başımızda gördüğünüz, Şeyh Mutahhar Camii inşa edilmiş ve bugüne kadar Diyarbakır’da yaşanan birçok felaketten sağ kurtulmuştur bu eser.

Biz Diyarbakırlılar olarak, Diyarbakır Barosu olarak tarihî değerlerimize, tarihî eserlerimize, insanlığın bin yıllık emeğine, birikimine bu kadim şehirde sahip çıkalım ve bu nedenle, buradan çok açıkça bir çağrı yapmak istiyoruz: Biz bu tarihî bölgede birçok medeniyete beşiklik etmiş, ev sahipliği yapmış bu kadim bölgede, insanlığın bu ortak mekânında silah, çatışma, operasyon istemiyoruz. Savaşlar, çatışmalar, silahlar, operasyonlar bu alandan uzak olsun diyoruz ve bu amaçla bugün arkadaşlarımızla, Diyarbakır Barosu üyesi avukat arkadaşlarımızla ve Diyarbakırlılarla birlikte buradayız. Buradan demokratik hakkımızı ifade etmek için buradayız. Bu davranışı tarihe yönelik bir şiddet eylemini, tarihi bir değere yönelik bir suikastı, bu saygısızlığı kınıyoruz. Tarihine, tarihsel değerlerine, tarihsel mirasına sahip çıkmayan toplumlar doğru ve güvenli bir gelecek kuramazlar. Bu nedenle, tarihimize, değerlerimize, tarihî ve kültürel mirasımıza sahip çıkalım diyoruz.”

Teşekkür ediyorum arkadaşlar.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bire bir aktardığım bu konuşma sevgili dostum, sevgili Tahir Elçi’nin Dört Ayaklı Minare önünde yaptığı son konuşmaydı ve tarihe yapılan o suikasttan sonra da kendisi suikasta uğradı ve alçakça katledildi.

Biraz önce burada tartışmaları izledim ama hicap duydum gerçekten. Tahir Elçi gibi bir barışseverin arkasından Parlamentonun böyle bir polemige konu olmasından, tartışmanın bu noktaya gelmesinden hicap duyduğumu ifade etmek isterim.

Değerli arkadaşlar, Diyarbakır Barosu 28 Kasım 2015 tarihinde tarihinin en ağır bedelini Tahir Elçi’yi vererek ödedi. Diyarbakır Barosu ve Diyarbakır bölgesi, insanlık tarihi birçok bedel vermişti ama Tahir de kendi bedelini ödedi.

Şimdi, ona en çok kimler seviniyor biliyor musunuz değerli arkadaşlar? Tahir bütün hayatını tırnaklarıyla kazımış, kendisini yetiştirmiş, büyük bedeller ödemiş, gençliğinde, öğrenciliğinde büyük bedeller ödemiş, avukatlığında büyük bedeller ödemiş bir avukattı, insan hakları savunucusuydu. Tırnağıyla kazdığı davalarda, faili meçhullerde onlarca insanı yargı önüne çıkardı, hiç kimsenin çıkarmadığını. Hiçbirimizin yapamadığını kendisi büyük bir emekle ve büyük bir ketumlukla yaptı ve en çok onlar seviniyorlar şimdi, bir daha sanık olamayacaklar seviniyorlar. Ve insan hakları savunucularıyla birlikte onun büyük çabasıyla mahkemelerin önüne çıkmış olan sanıklar, faili meçhul cinayetlerin sanıkları, korucular, JİTEM’ciler, kamu görevlileri şimdi, ondan sonra teker teker beraat ediyorlar, ondan sonra. Her davanın takipçisiydi; Eskişehir’de, Ankara’da, İstanbul’da, Türkiye’nin her yerinde. Nerede bir insan hakkı ihlali varsa oradaydı. Şimdi en fazla onlar seviniyorlar.

Evet, şimdi, efendim, “Terör vardı, terör örgütü oradaydı, o nedenle bu olmuştur, sorumlusu odur.” Değerli arkadaşlar, bu ülkeyi biz yönetmiyoruz, Diyarbakır’ı da biz yönetmiyoruz; sizler yönetiyorsunuz, sizler. Baro Başkanını ya oraya göndermeyeceksin ya da öldürtmeyeceksin. Bu kadar!

RAMAZAN CAN (Kırıkkale) – Bağırma ya! Ne bağırıyorsun!

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (Devamla) – Bu kadar! (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

RAMAZAN CAN (Kırıkkale) – Ne bağıırıyorsun ya!

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (Devamla) – Çıkıp burada böyle pişmiş, kibirli konuşamazsınız.

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Oraya da söyle! Oraya da konuş!

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (Devamla) – Ülkeyi siz yönetiyorsunuz, siz!

RAMAZAN CAN (Kırıkkale) – Bağıramazsın! Ne bağıırıyorsun! Hayret bir şey ya!

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (Devamla) – Siz yönetiyorsunuz. Ya göndermeyeceksiniz oraya, diyeceksiniz ki: “Sayın Baro Başkanı, sen oraya gidemezsin, orada hendek var.” Ya da öldürtmeyeceksin. Bu kadar basit. Bu ülkeyi biz yönetmiyoruz. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

RAMAZAN CAN (Kırıkkale) – Ne konuşacağımı sen mi tayin edeceksin?

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri...

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (Devamla) – Bu ülkeyi biz yönetmiyoruz.

Bakın, değerli arkadaşlar, aynı gün yapılan... (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, konuşmacıyı dinliyorum.

Konuşmacı da lütfen, üslubunuza dikkat edin.

RAMAZAN CAN (Kırıkkale) – Sen mi tayin edeceksin ne konuşacağımı?

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (Devamla) – Aynı gün yapılan keşif var değerli arkadaşlar. Bakın, 80 no.lu delil, 80 no.lu...

HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Bursa) – Mehmet Selim Kiraz'ı öldüren seni aramıştı telefonla, onun cevabını ver sen önce!

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (Devamla) – 80 no.lu kurşun, niye bu toplanmadı?

HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Bursa) – Bugün Mehmet Selim Kiraz'ın ölüm yılı dönümü, bir tek kelime söyleyemiyorsun!

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (Devamla) – Niye bu toplanmadı? Niye bu toplanmadı?

HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Bursa) – Onu katleden terörist seni aramıştı telefonla.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (Devamla) – Niye bu toplanmadı değerli arkadaşlar? 43'e kadar toplandı...

HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Bursa) – Niye gitmedin? Niye gitmedin Sayın Tanrikulu oraya?

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (Devamla) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri...

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (Devamla) – 43'e kadar toplandı, 43'ten sonra toplanamadı.

HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Bursa) – Mehmet Selim Kiraz'ı öldüren de seni aradı, niye gitmedin?

BAŞKAN – Sayın Çavuşoğlu...

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (Devamla) – 80 no.lu mermi çekirdeği iki yıl sonra yok değerli arkadaşlar, iki yıl sonra yok, yok, bu yok.

HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Bursa) – Niye başkasını aramadı o terörist de seni aradı? Mehmet Selim Kiraz'ı öldüren niye gitmedin?

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (Devamla) – Değerli arkadaşlar, bakın, ben size söyleyeceğim. Değerli arkadaşlar, Emniyet Müdürüne sordum ben, 12 kilometre boyunca 2 tane militan, terör örgütü üyesi, terörist, neyse, takip ediliyorlar. Neden oraya kadar takip edildiler, bana söyler misiniz? Neden, söyler misiniz değerli arkadaşlar? Neden hendeğin arkasına kadar geldiler, söyler misiniz?

HASAN BASRÎ KURT (Samsun) – Ya, orada polis de öldü, polis de şehit oldu.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (Devamla) – Neden tam da kaçacakları yere kadar takip edildiler, 2 tane polis memuru onları misafir karşılar gibi karşıladı?

HASAN BASRÎ KURT (Samsun) – Böyle bir terbiyesizlik yok, adamlar şehit oldu, şehit!

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (Devamla) – Söyler misiniz değerli arkadaşlar, neden 2 tane polis memuru yaşamını yitirdi, şehit oldu, söyler misiniz? İzlediniz bütün bunları. Dört ay geçti aradan, dört ay. Tek bir şüpheli yok bu olayda, tek bir şüpheli. Tek bir şüpheli yok bu olayda değerli arkadaşlar.

HASAN BASRÎ KURT (Samsun) – Az önce konuştuğun metne sadık kal.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (Devamla) – Arkadaşlar, bakın, ben en yakın arkadaşımı yitirdim, en yakın arkadaşımı yitirdim. Buradan bu hezeyanlara... Sizlerin nasıl sorumlu olduğunuzu gösteriyor. Şunu söyleyeyim bizi izleyenlere ve sevgili Türkan'a, sevgili Arin'e ve sevgili Nazenin'e...

SALİH CORA (Trabzon) – Şov yapma! Şov yapma!

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (Devamla) – Ben bu hayatta var olduğum sürece -bu, kürsüde kayıtlara geçsin- bu cinayetin, bu katliamın takipçisi olmaya devam edeceğim. Takipçisi olmaya devam edeceğim ve bu failleri ortaya çıkarmak için de mücadele etmeye devam edeceğim.

SALİH CORA (Trabzon) – Kandil'i takip et, Kandil'i.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (Devamla) – Burada ben söz veriyorum ve sizin bu sözlerden sonra da şunu söylüyorum...

SALİH CORA (Trabzon) – Takipçi olmak istiyorsan PKK'yı araştır.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (Devamla) – ...bu sözlerden sonra şunu söylüyorum: Kendim ölmüş gibiyim. Bu kadarı size yeter. (CHP sıralarından alkışlar)

HALİS DALKILIÇ (İstanbul) – Tahir Elçi'yi istismar ediyorsunuz.

COŞKUN ÇAKIR (Tokat) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Çakır.

HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Bursa) – Mehmet Selim Kiraz bugün öldürüldü. Onunla ilgili bir kelime söyleyemedin. O terörist sizi aramıştı, niye aradı?

BAŞKAN – Sayın Çavuşoğlu, Grup Başkan Vekilinizi dinliyorum.

COŞKUN ÇAKIR (Tokat) – Sayın konuşmacı, konuşmasında grubumuza dönerek, azarlayarak, bağırarak ithamda bulunmuştur.

Sataşmadan söz istiyorum.

BAŞKAN – Buyurun, iki dakika... (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

IX.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR (Devam)

5.- Tokat Milletvekili Coşkun Çakır'ın, İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanriku'lu'nun HDP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşması sırasında AK PARTİ Grubuna sataşması nedeniyle konuşması

COŞKUN ÇAKIR (Tokat) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, Sayın Tanriku'lu konuşmasının ilk yarısını gayet güzel bir şekilde, ses tonunu da ayarlayarak tarihe, kültüre, uygarlıklar merkezi olan Mezopotamya'ya ve Diyarbakır'a, Dört Ayaklı Minare'ye, camiye ayırdı, gayet güzel konuştu. Hepimiz gayet sakin bir şekilde ve edeple dinledik. Yapılması gereken de budur.

Fakat ilginç bir şey, Sayın Tanriku'lu'nun bunu hep daha evvel yaptığı gibi, konuşmasının dörtte 3'ü bu şekilde geçti, hiçbir tepki yok. Sayın Tanriku'lu bundan rahatsız olmuş olmalı ki...

VELİ AĞBABA (Malatya) – Sayın Çakır, sizin milletvekilleri provoke ediyorlar.

COŞKUN ÇAKIR (Devamla) – ...konuşmasının son çeyreğini, sesini de değiştirerek, tonunu da değiştirerek, azarlayarak, bağırarak, çağırarak grubumuza dönmek suretiyle ithamda, bühtanda bulunmaya başladı. Bu, doğrusunu söylemek gerekirse kabul edilebilir bir şey değil.

Ondan sonra da arkadaşlarımızın haklı tepkilerini “hezeyan” diye nitelemeye başladı. Sizin on dakikalık konuşmanızın dörtte 3’ünde konuştuğunuzda keyifle, zevkle dinlerken son üç dakikasında böyle konuşursanız ne yapacağız, dut yemiş bülbül gibi susacak mıyız? Yani hangisi hezeyan. Eğer değerli arkadaşlar, hezeyan arıyorsak bu konuşmanın son çeyreğinde yapılan, özellikle yapılan, kastımahususla yapılan bir tahriktir. Asıl hezeyan budur.

Saygılarımla. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Tanrıkulu...

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Şahsıma atfen, 69’a göre yani... Söylemediğim sözleri başka anlama gelecek şekilde...

BAŞKAN – Buyurun.

İki dakika...

HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Bursa) – Mehmet Selim Kiraz’ı anacaksın.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Dinle bakalım, söylesin.

HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Bursa) – O bir de savcıydı, bir adalet adamıydı. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, lütfen...

Sayın Konuşmacı, siz de üslubunuza dikkat ederseniz lütfen...

Buyurun.

6.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu’nun, Tokat Milletvekili Coşkun Çakır’ın sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Değerli arkadaşlar, bakın, buradaki, biraz önceki tartışmadan hicap duydum, sizin konuşmanızdan hicap duydum.

HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Bursa) – Sen kendi konuşmandan hicap duy.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (Devamla) – Bir ölüm üzerine konuşuyoruz ve burada, sizin gruplarınız, sizin gruplarda birçok insanla beraber aynı panelde bulunmuş, aynı ortamda bulunmuş bir insanın ölümüyle ilgili konuşuyoruz ve gerçekten de hicap duyulacak konuşmalar yapıyorsunuz burada.

Bakın, bizim anımıza, hiç olmazsa, burada anımıza saygı duyun ya, bir kelime konuşmayın, bir cümle laf etmeyin. Konuşmalar başladıktan itibaren laf atmaya başlıyorsunuz.

HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Bursa) – Yok öyle bir şey, yok öyle bir şey.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (Devamla) – Sizden rica ediyorum değerli arkadaşlar.

Bakın, bu cinayetten sonra Davutoğlu şunu söyledi: “Faili meçhul kalmayacak.” Peki, kalırsa ne olacak, sorumlusu kim?

SALİH CORA (Trabzon) – PKK.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (Devamla) – Sorumlusu kim, kim sorumlusu?

VELİ AĞBABA (Malatya) – Eset, Eset...

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (Devamla) – Biraz önce, gösterdim, bakın, 80 no.lu delil orada dururken alınmamış, alınmamış.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Obama, Obama, paralel Obama.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (Devamla) – Tam da öldüğü yerde alınmamış, tam da öldüğü yer, alınmamış ve şimdi yok değerli arkadaşlar. Kimdir bunun sorumlusu?

VELİ AĞBABA (Malatya) – “Hükûmet” niye diyemiyorsunuz?

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (Devamla) – Hükûmet değil mi? Bunu söylemeyecek miyiz bu kürsüde, söylemeyecek miyiz?

HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Bursa) – Bekle bakalım yargıyı.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (Devamla) – Değerli arkadaşlar, bakın, Diyarbakır Barosunun yaptığı bütün tevsii tahkikat taleplerini bugün bir daha okudum. Değerli arkadaşlar, bir ölümden sonra böyle konuşmayalım ya, bir ölümden sonra böyle konuşmayalım, rica ederim.

Değerli arkadaşlar, bakın, geçen yıl bugün...

HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Bursa) – Şükür.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (Devamla) – Evet, Cumhuriyet Savcısı Mehmet Selim Kiraz katledildi, vahşice öldürüldü.

HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Bursa) – Tamam.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (Devamla) – Öldürenleri lanetliyorum, o gün de lanetlemiştim, bugün de lanetliyorum!

HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Bursa) – Tamam, bravo.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (Devamla) – Ama bunu bugün bu cihet bağlamında bir savunma mekanizması olarak kullanmanızı da lanetliyorum ve alçakça buluyorum! (CHP sıralarından alkışlar)

RAMAZAN CAN (Kırıkkale) – Sayın Başkanım...

HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Bursa) – Sayın Başkanım...

BAŞKAN – Bu konuda artık çok açık bir sataşma yok, söz vermeyeceğim. Hem Anayasa’nın 138’inci maddesi var hem de Tahir Elçi’nin öldürülmesi işi araçsallaştırılmaya başladı, lütfen hepimiz buna saygılı duralım.

RAMAZAN CAN (Kırıkkale) – Sayın Başkanım, hatip kürsüdeyken “Bu tavrı alçakça buluyorum.” dedi, aynen iade ediyoruz.

BAŞKAN – “Alçakça” demedi, ben öyle anlamadım.

RAMAZAN CAN (Kırıkkale) – Evet, aynen öyle dedi. Bu tavrı alçakça!

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Arkadaşlara demedi onu ya.

BAŞKAN – “Alçakça” mı dedi, onu duymadım. Bir bakayım, tutanağı getirteceğim, bakacağım, size söz vereceğim.

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Sayın Başkan...

BAŞKAN - Duymadım Sayın Bostancı, duymadım, tutanağı getirteceğim, söz hakkınız bakidir. Benim itirazım sadece Anayasa’nın 138’inci maddesi ve Tahir Elçi’nin öldürülmesi olayının araçsallaştırılmasınadır, bu kadar. Kimseyi de hedefime almıyorum, genel olarak söylüyorum. Tutanağı rica ediyorum.

VIII.- ÖNERİLER (Devam)*A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ (Devam)*

2.- HDP Grubunun, Türkiye Büyük Millet Meclisi gündeminin “Genel Görüşme ve Meclis Araştırması Yapılmasına Dair Ön Görüşmeler” kısmında yer alan, Tahir Elçi’nin ölümüne ilişkin hususların tüm boyutlarıyla araştırılarak faili meçhul katliamının neden ve sonuçlarının tespiti ve sorumluların ortaya çıkarılmasına yönelik olarak Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan (10/38) esas numaralı Meclis Araştırması Önergesi’nin, ön görüşmelerinin Genel Kurulun 31 Mart 2016 Perşembe günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN - Halkların Demokratik Partisi grup önerisi üzerinde son konuşmacı aleyhinde olmak üzere İzmir Milletvekili Mahmut Atilla Kaya. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Buyurun.

MAHMUT ATİLLA KAYA (İzmir) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; HDP grup önerisinin aleyhinde söz almış bulunmaktayım. Bu vesileyle hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Tabii, burada Sayın Tanrıkulu’nun AK PARTİ Grubunun, AK PARTİ Grubundan bir milletvekilinin nasıl konuşacağına karar verme yetkisi ve haddi yoktur, bunu çok net şekilde bilmesi gerekiyor. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Ve her zaman o şehit savcımız Mehmet Selim Kiraz’ı katleden katillerin kendisine başvurusuyla ve kendisini aramasıyla da tarih boyunca da anılacaktır, bunu da net olarak ifade etmek istiyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Tabii, burada çok acıyla HDP ve CHP konuşmacılarını dinledim. Gerçekten, baktığımız zaman, bahsettikleri otuz yıllık bir arkadaşlarının cenazesi üzerinden, vefatı üzerinden...

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Adana) – Terbiyeli ol!

MAHMUT ATİLLA KAYA (Devamla) – ...nasıl bir siyasi ortam kurmaya çalıştıklarını gerçekten ibretle izledim.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Adana) – Ya, biraz saygılı olun ya!

MAHMUT ATİLLA KAYA (Devamla) – Ve nasıl onların gözle ve her birimizin gördüğü katillerini de korumak amaçlı olarak yaptıkları konuşma ve eylemleri de hep birlikte net şekilde gördük.

Ben, Tahir Elçi’ye ve aynı hain saldırıda şehit olan polis memurlarımız Ahmet Çiftaslan ve Cengiz Erdur’a Allah’tan rahmet diliyorum, ailelerine tekrar başsağlığı diliyorum.

Tabii, ancak, bugün şehit savcımız Mehmet Selim Kiraz’ın vefatının 1’inci yılı, bizlerden ayrılışının 1’inci yılı. Bir yıl önce, Çağlayan Adliyesinde, avukat cüppesiyle giren 2 hain terörist tarafından katledildi. Onun da ailesine başsağlığı diliyorum, kendisine rahmet diliyorum.

Tabii, aslında bunların hepsi, Türkiye’de terörle ne kadar kararlı bir biçimde mücadele etmemiz gerektiğini çok net şekilde hatırlatıyor. Gerçi, Sayın Tanrıkulu’nun beyanlarını, hemen şehit savcımız Mehmet Selim Kiraz’ın vefatından sonra sosyal medyada birlik ve beraberliğe karşı, teröre karşı yapılmış bir eylem, teröre yapılmış bir eylem sonucunda atılmış “tweet” ve sosyal medya paylaşımlarını da hatırlıyoruz, hep beraber bunları gördük.

Bakın, çok net şekilde söylüyorum: Bu duruş doğru bir duruş değildir. Bu duruş, terör ve teröristlerin istedikleri amaçlara yönelik bir duruştur. Bu duruş, terör ile terörist arasına mesafe koyamayan bir duruştur. Ve bu duruş, birlik ve beraberliğimize zarar veren bir duruştur.

Yine, baktığımız zaman...

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Ya, lanet olsun gerçekten sizlere ya! Hakikaten lanet olsun!

MAHMUT ATİLLA KAYA (Devamla) – Size lanet olsun! Size lanet olsun!

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Okur musun o “tweet”i... Okur musun o “tweet”i...

BAŞKAN – Sayın Tanrıkulu...

MAHMUT ATİLLA KAYA (Devamla) – Burada lanet okuyamazsınız.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Okur musun o “tweet”i, utanmaz!

BAŞKAN – Sayın Tanrıkulu...

MAHMUT ATİLLA KAYA (Devamla) – Lanet okuyamazsınız burada. AK PARTİ’ye ve AK PARTİ Gruba sürekli lanet okuyamazsınız burada.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Oku “tweet”i.

BAŞKAN – Sayın Tanrıkulu...

MAHMUT ATİLLA KAYA (Devamla) – Burada biz sizi saygıyla dinledik ve sizin konuşmanızı, bakın, beş dakika boyunca -grup başkan vekilimiz de söyledi- hep beraber dinledik.

MURAT EMİR (Ankara) – Neyle suçladığını bilmiyoruz ki.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – O “tweet”i oku, “tweet”i. Biz de merak ediyoruz.

MAHMUT ATİLLA KAYA (Devamla) – Ben de söyleyeceğim birazdan Tahir Elçi’nin vermek istediği mesajı ama Tahir Elçi’nin verdiği mesajdan sonra, direkt bizim bir milletvekilimize karşı, grubumuza karşı, Hükümetimize karşı yaptığınız da kabul edilebilir tutum ve davranış değildir; onun anısına büyük bir ihanettir; açık şekilde ifade edeyim. Tabii ki bu önerenin kabulüne ne Anayasa’nın 6’ncı maddesi ne 9’uncu maddesi -ki yargı yetkisi Türk milleti adına bağımsız mahkemelerce yürütülür ve kullanılır- ve ne de Anayasa’nın 138’inci maddesinin üçüncü fıkrası cevaz vermiyor. Bunun için bu önergeye ilişkin görüşümüz rettir. Fakat, şu an Diyarbakır Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından da tahkikat 2015/42413 sayılı dosyayla devam ediyor. Sizler de bahsettiniz -dosyaya verdiğiniz, dosyada verilen- avukat arkadaşların dilekçelerinden bahsettiniz fakat katilin -vardır ya hukukta bir tabirimiz bizim, katil cinayet mahalline döner- olayın hemen akabinde, olay yeri incelemesi yapmak isteyen polis memurlarımıza PKK’ca yapılan, maalesef, saldırıdan da ciddi manada bahsetmediniz. Bu delillerin büyük kısmının ele geçirilmesinden niye PKK rahatsız oldu? PKK’nın ne derdi var bu noktada?

Ve yine baktığımız zaman Tahir Elçi’nin vermiş olduğu mesaja, Tahir Elçi ne demişti, siz de söylediniz, ben de söylüyorum: “Biz Diyarbakırlılar olarak, Diyarbakır Barosu olarak, tarihî değer ve eserlerimize, insanlığın bin yıllık emeğine, birikimine, bu kadim şehre sahip çıkalım. Biz buradan çağrı yapmak istiyoruz: Biz bu tarihî bölgede, birçok medeniyete beşiklik etmiş, ev sahipliği yapmış bu kadim bölgede, insanlığın bu ortak mekânında silah, çatışma, operasyon istemiyoruz. Savaşlar, çatışmalar, silahlar, operasyonlar bu alandan uzak olsun diyoruz.” Yani, ne dedi Tahir Elçi: “Çatışma istemiyoruz, silah istemiyoruz.” Silah isteyen kim? Baktığımız zaman görmedik mi? Siz “fail, fail, fail” diye bahsettiniz. Fail çok açık, bütün milletimiz de görüyor, bizler de görüyoruz, Rabb’im inşallah sizin de gözlerinizdeki o perdeyi kaldırır.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Adana) – Perde sizin gözünüzde, perde.

MAHMUT ATİLLA KAYA (Devamla) – Fail bellidir, Anadolu coğrafyasının en kadim şehirlerinden biri olan Diyarbakır’ı, Sur’u açtığı çukurlarla, kurduğu barikatlarla yaşanmaz hâle getirmeye çalışan PKK’dır fail; bu çok nettir. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) PKK’nın bu bölgede yapmış olduğu saldırılardan, okullarımıza yapmış olduğu saldırılardan, camilere yapmış olduğu saldırılardan, hastanelerimize yapmış olduğu saldırılardan en çok bölge halkı ve orada yaşayan Tahir Elçi de muzdarip ve mağdur olmuştur ve çıktı, günler önce bu çağırışı yaptı. Ama, siz, şimdi çıkıp PKK’nın çok net şekilde yaptığı bir eylemi devlete yükleyemezsiniz, kusura bakmayın. Yani, her zaman yapıp çıktığınız gibi her olaydan sonra devleti suçlamak, böyle bir usul, adap yok. Baktığımız zaman, bizim, her birimizin burada birer milletvekili olarak ettiğimiz yemine öncelikle sadık kalmamız lazım.

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Ya, konuştuğuna sen inanıyor musun, konuştuğuna? Ayıp, ayıp ya! Konuştuğuna inanmıyorsun ya, ayıp denen bir şey var ya.

MAHMUT ATİLLA KAYA (Devamla) – Olay araştırılsın, olayın sonuçlarını yakalayalım ama sizden de bu çukurları açanlara, okullarımızı, hastanelerimizi bombalayanlara da bir tepki bekliyoruz.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Adana) – Ya, konuya gel, konuya. Fail nerede?

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Tahir Elçi’yi kim katletti? Sen inanıyor musun?

MAHMUT ATİLLA KAYA (Devamla) – PKK’ya da buradan net şekilde bir tepki bekliyoruz sizden.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Adana) – Niye “hayır” oyu veriyorsunuz? Niye aleyhinde konuşuyorsun?

MAHMUT ATİLLA KAYA (Devamla) – Ve bakın, burada...

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Gel, komisyonu kur; kim öldürmüşse ortaya çıksın.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Adana) – Komisyonu kuralım.

MAHMUT ATİLLA KAYA (Devamla) – Yine, bugün, özellikle Sayın Bakanlarımızın Diyarbakır’da yapmış oldukları ziyaretlerde Diyarbakır Büyükşehir Belediye Başkanının ve işte Sur Belediye Başkanının olmadığını söylediniz. Bakın, Tahir Elçi, Diyarbakır’a sahip çıkmak adına, Diyarbakır’ın kültür ve medeniyetine sahip çıkmak adına bir duruş göstermişti. Peki, o bölgede yaşayan, o bölgenin belediye başkanlarının da böyle bir duruş göstermesini beklemek bizim hakkımız değil mi? Orada yaşayan vatandaşlarımızın hakkı değil mi? (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Ve o okullar, o hastaneler bombalanırken, PKK’ca bu haince eylemler yapılırken çukur kazmaktan bu işlere fırsat bulamıyorlar.

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Ya, ne alakası var Tahir Elçi olayıyla ya?

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Adana) – Ya, Tahir Elçi’yle bağı nerede, bağı?

MAHMUT ATİLLA KAYA (Devamla) – Bakın, bunların her birinin, hem milletimizin önünde hem de tarihin önünde teker teker hepsinin hesabı hep birlikte çıkarılacaktır.

Bakın, şunu net olarak görmeyi istiyoruz: Tahir Elçi cinayetinde de gördük. PKK için Türk, Kürt, çocuk, bebek, yaşlı, hasta; böyle bir tabir yok.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Doğmamış çocuk var ya!

MAHMUT ATİLLA KAYA (Devamla) – Doğmamış çocuğu bile katletti.

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Cizre’de biliyorsun değil mi doğmamış çocuğu kim katletti?

MAHMUT ATİLLA KAYA (Devamla) – Ve kendi örgüt içinde, işte, Öcalan’ın savunmalarında gördük, 15 bine yakın kendi örgütündeki infazlardan bahsetti.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Adana) – Ya, ne alakası var bu meseleyle?

MAHMUT ATİLLA KAYA (Devamla) – PKK için...

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Adana) – Ne alakası var?

MAHMUT ATİLLA KAYA (Devamla) – Çok net şunu görmeyi istiyoruz, bakın: PKK için...

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Ya, Tahir Elçi olayıyla ne alakası var?

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Adana) – Tahir Elçi olayına gel, Tahir Elçi.

BAŞKAN – Sayın Beştaş...

MAHMUT ATİLLA KAYA (Devamla) – Çok net şunu gör: PKK için bir Kürt sorunu yoktur, asıl Kürtler için bir PKK sorunu vardır, bunu siz böyle bilin. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Sayın Diyarbakır Cumhuriyet Başsavcılığımız bu olaya ilişkin çok detaylı ve ciddi bir inceleme yapmaktadır. Yine, bakın, İçişleri Bakanlığımız da olaydan hemen sonra bu konuda 2'si mülkiye başmüfettişi olmak üzere, 2 polis müfettişi ve 4 de daha farklı kurumlardan müfettişler de görevlendirerek ciddi manada bu saldırının üzerine detaylı olarak gitmektedir.

Olay yeri incelemesine ilişkin raporlar gelmiştir -siz de biliyorsunuz bunları- ve Adli Tıptan gelecek raporlar ve diğer raporlarla birlikte yakın zaman içerisinde basında -takip edilmekte- gördüğümüz üzere bir iddianame hazırlanacaktır ve bakın, bu dosyaya ilişkin bir gizlilik kararı da yoktur. Yani bu dosyaya ilişkin kimin herhangi bir iddiası varsa, orada cumhuriyet savcılığımızın kapısı açık ve bunu ciddi şekilde yerine getirebilir.

Bakın, bu terör bizim millî meselemizdir ve bu meselede de ortak bir duruş gösteremeyeceksek biz 4 parti olarak, daha hangi noktada beraber olacağız? Ben, özellikle Sayın Cumhurbaşkanımızın ve Başbakanımızın yapmış olduğu çağrıyla sözlerime son vermek istiyorum: Terör örgütlerini darmadağın etmek, mensuplarının başlarını ezmek Türkiye için kolaydır. Önemli olan, bizim millet olarak tarihimize, kültürümüze, değerlerimize, hedeflerimize güçlü çıkarak terörün karşısında dimdik, hep birlikte ayakta durmamızdır. Bunu başardığımızda ne terör örgütleri ne de onların arkasındaki güçler bizi yolumuzdan alıkoyamaz. Onlar, ne kadar çok kan dökerlerse milletimizi bir arada tutan bağların o kadar gevşeyeceğini sanıyorlar. Hâlbuki bizim için şehitlerimiz ve gazilerimiz, millet olarak varlığımızın ve dirliğimizin en büyük teminatıdır.

Tedbiri elden bırakmadan, terör örgütlerinin üzerine en şiddetli ve en kararlı şekilde gitmeye devam edeceğiz. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Yolun açık olsun. Sen git, sen!

MAHMUT ATİLLA KAYA (Devamla) – Ben, bu yolda şehit olan tüm kahraman askerimizi, polisimizi...

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – O çocukları ölüme gönderme de sen git.

MAHMUT ATİLLA KAYA (Devamla) - Ben orada yaptım askerliğimi. Ben orada yaptım, 1996'da da, 1997'de de oradaydım ben.

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Sen git, şimdi git, savaşa git, savaşa, o yoksul çocukları gönderdiğin ölüme!

MAHMUT ATİLLA KAYA (Devamla) - Hiç böyle şöyle de beni konuşamaz.

FEVZİ ŞANVERDİ (Hatay) – Savaş yok, terörle mücadele var.

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Yola çık, gidersin. Hadi bakalım!

MAHMUT ATİLLA KAYA (Devamla) - Terörle mücadele var, bunu da net olarak bilin.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MAHMUT ATİLLA KAYA (Devamla) – Ben, tüm şehitlerimizi rahmetle anıyorum, tüm gazilerimizi de tekrar buradan anıyorum. (AK PARTİ sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Kaya.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Sayın Başkan...

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Adana) – Sayın Başkan...

BAŞKAN - Sayın Danış Beştaş, buyurun, talebiniz nedir?

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Adana) – Doğrudan sataşma var.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Apo'ya sataştı Sayın Başkan.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Adana) – Bizi cenaze üzerinden siyaset yapmakla, hem de Tahir Elçi cenazesi üzerinden... (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

BAŞKAN – Şahsınıza mı bir laf söyledi?

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Adana) – Tabii tabii, direkt konuşmama söyledi.

BAŞKAN – Sizin şahsınıza, adınızı geçirerek bir satışmada bulundu mu?

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Grubumuza...

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Adana) – Grubumuza sataştı.

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Cenazeler üzerinden...

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Adana) – Cenazeler üzerinden siyaset yapıldığını...

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Hayır, hayır...

BAŞKAN – Grubunuza söyleniyorsa o zaman grup başkan vekilinizin söz istemesi lazım.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Adana) – Biz konuştuk.

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Tamam Sayın Başkan, yani grubumuz adına Sayın Beştaş satışmadan dolayı söz alıyor.

BAŞKAN – Görevli, yetkiliyse, tamam, buyurun.

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Evet.

BAŞKAN – Yetkiliyse, tabii, buyurun.

Sizi de sonra değerlendireceğim.

Buyurun iki dakika.

HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Bursa) – Yok, bu, DHKP-C'ye de sahip çıkmıştı seçimden önce, “Onlar yapmaz.” demişti.

BAŞKAN – Lütfen laf atmayın.

IX.- SATIŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR (Devam)

7.- Adana Milletvekili Meral Daniş Beştaş'ın, İzmir Milletvekili Mahmut Atilla Kaya'nın HDP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşması sırasında HDP Grubuna satışması nedeniyle konuşması

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Adana) – Gerçekten utanıyorum sizi dinlerken ama sizin utanmanız lazım. (AK PARTİ sıralarından gürültüler, sıra kapaklarına vurmalar)

MİHRİMAH BELMA SATIR (İstanbul) – Biz senden utanıyoruz.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Devamla) – Utanın, bence utanın!

BAŞKAN – Sayın Beştaş, üslubunuza dikkat edin lütfen.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Devamla) – Cenaze üzerinden siyaset yapanların kim olduğunu bütün Türkiye biliyor. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

FARUK ÖZLÜ (Düzce) – Sen yapıyorsun, sen!

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Sayın Başkan, müdahale edin ya!

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Devamla) – Siz o kadar yalan atıyorsunuz ki gerçekte bağınız kopmuş.

BAŞKAN – Sayın Beştaş...

Sayın milletvekilleri...

Sayın Beştaş, siz üslubunuza lütfen dikkat edin. Hakaret etmeden konuşmanızı özellikle rica ediyorum.

SAİT YÜCE (Isparta) – Biz de bu Hanımefendiden utanıyoruz Sayın Başkan.

MİHRİMAH BELMA SATIR (İstanbul) – Sayın Başkan, biz de Vekilden utanıyoruz.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Devamla) – Oradan hakaret ediyor.

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, sizin de sükûnetle dinlemenizi özellikle rica ediyorum çünkü duyamıyorum, işlem yapamayacağım sonra.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Devamla) – Sayın Başkan, otuz saniye bitti.

BAŞKAN – Buyurun, yeniden başlatıyorum.

MİHRİMAH BELMA SATIR (İstanbul) – Sayın Başkan, biz de Vekilden utanıyoruz. Bir seçilmiş vekile “Senden utanıyorum.” diyen Vekilden biz de utanıyoruz.

SAİT YÜCE (Isparta) – Senden utanıyorum.

BAŞKAN – Tamam arkadaşlar, susar mısınız lütfen. Tamam.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Devamla) – Biz burada -çok net tekrar ediyorum- araştırma önergemizde “Gelin, Mecliste bir araştırma önergemizi kabul edin, bunu araştıralım, kimse failler hep birlikte bulalım.” dedik.

SAİT YÜCE (Isparta) – Senden utanıyoruz biz.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Devamla) – Diyor ki sayın hatip... Konuşmasının sekiz dakikası saldıırıyla geçti, ben tuttum...

SAİT YÜCE (Isparta) – PKK’ya saldırdı.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Devamla) – ...ama son otuz saniye ya da bir dakikada “Gizlilik kararı yoktur, olay yeri incelemesi yapılmıştır ve iddianame hazırlanacaktır.” dedi. Hepimiz çok iyi biliyoruz ki iddianamenin hazırlanması için şüpheli lazım, şüpheli. Ortada şüpheli yok. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

FEVZİ ŞANVERDİ (Hatay) – Şüpheli belli.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Devamla) – Henüz şüpheli olarak kimsenin ifadesi alınmamış. Henüz... Dosyada gizlilik kararı niye verilsin? Niye verilsin gizlilik kararı? Zaten canlı yayında öldürüldü, o on üç saniyede kaçırıldı, olayın asıl boyutu kamuoyundan gizlendi ve dosyadan çıkarıldı. Olayın faillerini çıkarmamak için dosya ona uygun bir şekilde dizayn edilmiş.

Siz “Olay yeri inceleme ekibine saldırı var.” dediniz. Ben o gün morgdaydım ve avukat arkadaşlar geldiler, bize anlattılar. Suni bir tartışma -başsavcı da gitti- suni bir çatışma görüntüsüyle olay yeri incelemesi yaptırılmadan, oradan geri gelindi. Eğer gerçekten çekindiğiniz bir şey yoksa, bunun failini bulmak istiyorsanız dediğiniz gibi, eğer yalan değilse, eğer hakikiyse gelin, hep birlikte, bu dosyada söylediğim sözlerin hangisi gerçek dışı söyleyin. Hepsini dosyadan söylüyorum. Hangisi doğru değil bana söyleyin, ben buradan, kürsüden size yanıt vereyim. Bizim talebimiz çok açık ve nettir: Bir komisyon kuralım, yargı bunu aramıyor ve bulmuyor çünkü talimat gelmedi onlara, çünkü başkaları fail, çünkü bu devlete dokunuyor ve bunun için bütün dünya kamuoyuna karşı bu dosyayı sürüncemede bırakmak istiyorsunuz, buna izin vermeyeceğiz. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Tanrıkulu...

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Sayın Başkan...

BAŞKAN - Sayın Bostancı, gelmek üzere tutanak.

O sözünüzle mi yoksa yeni bir sataşmadan dolayı mı...

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Efendim, sayın konuşmacı, AK PARTİ adına konuşan...

BAŞKAN - Sayın Tanrikulu önce size söz vereceğim, siz elinizi kaldırdınız. Nedir talebiniz?

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Efendim, konuşmacı benimle başladı söze benimle bitirdi zaten. Konuşması başından beri sataşmaydı.

BAŞKAN – Buyurun, iki dakika.

Sayın Bostancı, şimdi size vereceğim sözü.

Üslubunuza lütfen dikkat edin Sayın Tanrikulu ve yeni bir sataşmaya meydan vermeyin.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – AKP Grubuna söylerseniz bunu...

BAŞKAN – Onları da uyarıyorum ben, onlara da aynı şeyi söylüyorum. Görevimi bana hatırlatmayın.

MİHRİMAH BELMA SATIR (İstanbul) – Sayın Başkan, kürsüdeki milletvekiline “Lanet olsun!” diyen vekili lütfen kınayın.

Lanet olsun sana o zaman!

8.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrikulu'nun, İzmir Milletvekili Mahmut Atilla Kaya'nın HDP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Değerli arkadaşlar, burada on dakika bir Google geçmişine bakarsanız benim ne yaptığımı ne yapmadığımı bilirsiniz.

MİHRİMAH BELMA SATIR (İstanbul) – Sayın Sezgin Tanrikulu, lanet olsun!

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (Devamla) – Dolayısıyla, teröre, şiddete, silaha bu kürsülerde değil, ben, Diyarbakır'da, İstanbul'da, Ankara'da, her yerde karşı çıkmış insanım. Dolayısıyla, o konuda sizin izahınıza ihtiyacım yok ama şunu söyleyeyim: Bir algı operasyonuyla katletmeye göndermek istediniz, ben gitmedim, bu kadar basit. Ben lanetledim, Mehmet Selim Kirazcı cinayetini lanetlemeye devam ediyorum, etmeye devam edeceğim ama arkadaşımından rica ederim, o “tweet”imi bir okusun, burada aynısını bir okusun, algı operasyonu yapmasın.

Bakın, burada, sevgili Tahir Elçi'nin anısı üzerine konuşuyoruz ve yanlış bir tartışma AKP grubundan başladı, sözcüsünden başladı, başka bir noktaya çekti bu konuyu, bu konu üzerinde konuşacaktık. Bu mudur, şu mudur, terör örgütü müdür, değil midir, böyle mi, oldu mu, olmadı mı...

MİHRİMAH BELMA SATIR (İstanbul) – Terör örgütüdür.

ALİM TUNÇ (Uşak) – Terör örgütü mü PKK?

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (Devamla) – Arkadaşlar, bakın, burada bir ölümü konuşuyoruz ve Sayın Başbakanın, Sayın Cumhurbaşkanının lanetlediği bir ölümü konuşuyoruz, bunu konuşuyoruz. Faili meçhul kalmasın diye konuştuk ama faili meçhul kaldı maalesef.

SALİH CORA (Trabzon) – Kalmayacak, rahat ol.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (Devamla) – Kaldı maalesef, maalesef! Bakın, bunu sürekli ifade ediyorum çünkü deliller toplanmadı ama sizin zihniyetiniz, sizin yaklaşımınız bunu örtmek çünkü fail sizsiniz.

YUSUF BAŞER (Yozgat) – Hadi be!

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (Devamla) – Fail sizsiniz. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

BAŞKAN – Sayın Tanrıkulu...

ALİM TUNÇ (Uşak) – Fail sensin, sen, senin düşüncen.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (Devamla) – Bakın, Sur’da başladınız. Tahir Elçi’nin dediği gibi, suikastla başladınız, suikastla başladınız ve Tahir Elçi suikastıyla da Sur’un suikastı başladı.

Bakın, değerli arkadaşlar, bu, Tahir Elçi’nin cenazesi, naaşı. Başında ben varım, eşi var, kızı var ve oğlu var değerli arkadaşlar. Bakın, gösteriyorum. Bunda sizin zihnietiniz, AK trollerin paylaşımı, sizin zihnietiniz. Okuyorum, bakın, değerli arkadaşlar.

MUHAMMET BALTA (Trabzon) – Sana yakışıyor, yazıklar olsun!

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (Devamla) – “Erdoğan” “tag”ıyla paylaşmışlar ve “ak” “tag”la paylaşmışlar.

İLYAS ŞEKER (Kocaeli) – Nerede terör örgütü varsa, siz oradasınız be!

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (Devamla) - Ne diyorlar biliyor musunuz sevgili Tahir Elçi’ye AK troller ve trolçeler?

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Tanrıkulu.

Süreniz bitti.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (Devamla) – Ne söylüyorlar? “Sen değil misin PKK’nın leşinde bulunan?” Fotoğraf bu, “tweet”i bu. Aynen biraz önce konuşulan bu.

BAŞKAN – Tanrıkulu, süreniz bitti.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (Devamla) - Mesele bu değerli arkadaşlar. (CHP sıralarından alkışlar)

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Bostancı...

FARUK ÖZLÜ (Düzce) - Ayıp, ayıp, çok ayıp.

İLYAS ŞEKER (Kocaeli) – Yazıklar olsun sana, hiç yakıştıramadım be!

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Sayın Başkan, biraz önce...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Doğru söylüyor adam. Tahir Elçi cinayetine “PKK’nın leşi.” demiş adam ya, böyle bir şey olur mu?

BAŞKAN – Sayın Özel, Grup Başkan Vekili konuşuyor.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Pardon, pardon Başkanım.

BAŞKAN – Görmedi herhâlde.

Buyurun.

MİHRİMAH BELMA SATIR (İstanbul) – Arkadaşının cenazesi üzerinden istismar eden...

HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Bursa) – Ya, Düzce İl Başkanını döven sizin adamınız çıktı be.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Bak, bak, ver onu.

MİHRİMAH BELMA SATIR (İstanbul) – Yazıklar olsun size ya!

FARUK ÖZLÜ (Düzce) – Çok ayıp, çok ayıp.

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Meral Hanım konuşma yaparken bizleri cenazeler üzerinden siyaset yapmakla suçladı, bu açık bir sataşma.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Aynaya baksın.

HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Bursa) – “Fail sizsiniz.” dedi.

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – 69’a göre söz istiyorum.

BAŞKAN – Buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

İki dakika süre veriyorum.

9.- Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı’nın, Adana Milletvekili Meral Daniş Beştaş’ın sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında Adalet ve Kalkınma Partisine sataşması nedeniyle konuşması

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Sayın Başkanım, değerli arkadaşlar...

HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Bursa) – Ya Düzce İl Başkanını kendi adamınız dövmüş. Nerede şeyler?

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Dün rezil oldun be, dün rezil oldun hâlâ iddia ediyorsun.

FARUK ÖZLÜ (Düzce) – Ayıp, ayıp, utan!

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sana demiyorum, Çavuşoğlu’na söylüyorum.

HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Bursa) – Neredeler? Getir, getir.

FARUK ÖZLÜ (Düzce) – Belgeler burada, burada.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Çavuşoğlu’na söyledim, sana demiyorum.

BAŞKAN – Grup Başkan Vekiliniz konuşuyor sayın milletvekilleri.

Buyurun.

MEHMET NACİ BOSTANCI (Devamla) – ...cenazelerin ortaya koyduğu acılar bu ülkede herkesin acısıdır, önce bunu doğru bir şekilde ortaya koyalım. En çok da iktidarın acısıdır çünkü bu ülkede esenlik ve barıştan sorumlu olan akıl buradadır. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Cenazeler üzerinden siyasi istismar meselesine gelince, burada söylenecek çok söz var. Askerler teröre karşı mücadele için operasyon maksadıyla dağlara giderken onların önünü kesenler vardı, hatırlayın. Peki, aynı insanlar Sur’da, Nusaybin’de, İdil’de o çukurları kazan çocukların önüne niçin geçemediler? Niçin? (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

İLYAS ŞEKER (Kocaeli) – Niye geçsinler, birlikte hareket ediyor.

MEHMET NACİ BOSTANCI (Devamla) – O çocuklar hayattayken onların nefesleriyle, soluklarıyla, hayatlarıyla niçin ilgilenmediler? Ne zaman ilgilenmeye başladılar?

ALİM TUNÇ (Uşak) – Öldükten sonra.

MEHMET NACİ BOSTANCI (Devamla) – Ölü bedenleriyle ilgilendiler. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Ölü bedenleri üzerinden, onların kanlı bedenleri üzerinden siyaset yapmak diye bir suçlama getirilecekse önce siz düşüneceksiniz, siz. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Kıymetli arkadaşlar, biz bu ülkedeki çekilen her tür acıdan acı duyarız. Bu ülkenin birlik ve barışı için mücadele ettik, etmeye devam edeceğiz. Ama acıları istismar ederek böyle davrananlara karşı da gereken tavrı göstereceğiz ve halk kendi çocuklarına sahip çıkanla onların ölü bedenleriyle ilgilenenleri ayırt etmesini çok iyi biliyor.

Saygılar sunarım. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederim Sayın Bostancı.

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Baluken...

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Sayın Bostancı hem cenazeleri istismar ettiğimizi...

İLYAS ŞEKER (Kocaeli) – Etmiyor musunuz?

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – ...hem de gençlerin ölümüne sebep olduğumuzu ifade ederek açık sataşmada bulundu.

BAŞKAN – Buyurun, iki dakika...

10.- Diyarbakır Milletvekili İdris Baluken'in, Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı'nın sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında Halkların Demokratik Partisine sataşması nedeniyle konuşması

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Teşekkür ediyorum.

Sayın Bostancı, cenazeleri kimin istismar ettiğini merak ediyorsan, bir elini cenazeye dayayıp diğer eliyle de miting alanına seslenenlerin fotoğraflarına bakmanı tavsiye ediyorum. Kimin istismar ettiğini merak ediyorsan, gazeteci ordusunun önünde, canlı yayında yaşamını yitirmiş asker ailelerine bağlanıp oradan siyaset devşirmeye çalışanlara bakmanı tavsiye ediyorum.

GÖKCEN ÖZDOĞAN ENÇ (Antalya) – Senin milletvekillerin teröristlerin cenazesine gidiyor, senin milletvekilin.

İDRİS BALUKEN (Devamla) – Kimin istismar ettiğini merak ediyorsan, bir ile gidip “17’nci şehit de geldi, ne mutlu size.” diyenlere açık bakmanı tavsiye ediyorum. Bunu Türkiye toplumu biliyor, Türkiye halkı biliyor.

SALİH CORA (Trabzon) - Ankara bombacısının taziyesine giden kimdi?

SELİM DURSUN (Sivas) - Onu anlayamazsın sen, anlayamazsın. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

İDRİS BALUKEN (Devamla) – Siz, hem cenazeleri istismar eden hem de cenazelere hakaret eden, insanlık dışı suç işleyen bir pratiğin sahibi olan bir Hükümetin, bir iktidar partisinin mensubu olarak bugün bu kürsüden konuşuyorsunuz. Öyle gelip buradan konuyu başka yere çekmene gerek yok.

Hendek, barikat meselesine gelince; kim hendek, barikatların kapanması için, olmaması için çalışmış halkımız çok iyi biliyor.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Kendi kendine mi kazıldı onlar!

İDRİS BALUKEN (Devamla) – Sen onu yeterince anlamamışsan eğer İçişleri Bakanına sor, İçişleri Bakanına.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Kim kazdı onları, kim?

İDRİS BALUKEN (Devamla) – Çözüm sürecinde bizim karşımızda oturanlara sor...

BAŞKAN – Sayın Baluken, lütfen Genel Kurula hitap edin.

İDRİS BALUKEN (Devamla) – Diyalog kanalları devam ederken, diyalog kanalları açıkken açılan hendekler ve barikatların nasıl birkaç gün içerisinde kapatılabildiğini git onlara sor...

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Evet, içine gömeceğiz, o açanları içine gömeceğiz!

İDRİS BALUKEN (Devamla) – ...ama ne zaman ki diyalog kanallarını kapattınız, ne zaman ki siyasetin yerine gençlerin üzerine “Biz sizi katledeceğiz.” anlayışıyla yürüdünüz ondan sonra hendek ve barikat meselesi sorun oldu.

GÖKCEN ÖZDOĞAN ENÇ (Antalya) – Böldürmeyeceğiz!

İDRİS BALUKEN (Devamla) – Dolayısıyla, hendek ve barikatları süreç içerisinde kapatan biz olmamıza rağmen açtıran siz oldunuz, müsebbibi siz oldunuz. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Niye açtınız o hendekleri, niye açtınız!

İDRİS BALUKEN (Devamla) – Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

COŞKUN ÇAKIR (Tokat) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Çakır elini daha önce kaldırdığı için kendisini dinleyeceğim ve söz vereceğim. Buyurun.

COŞKUN ÇAKIR (Tokat) – Sayın Başkan, Sayın Tanrıkulu son konuşmasında bize, grubumuza dönmek suretiyle “Fail mi arıyorsunuz? Fail sizsiniz!” diyerek büyük bir suçlamada bulunmuştur.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Aynaya baksın, aynaya!

GÖKCEN ÖZDOĞAN ENÇ (Antalya) – Yüzü yok, aynaya bakar mı, aynaya bakmak için yüz lazım.

COŞKUN ÇAKIR (Tokat) – Sataşmadan söz istiyorum.

BAŞKAN – Buyurun iki dakika veriyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Tutanak daha henüz gelmedi o kelimeyle ilgili olarak, tutanağı bekliyorum.

11.- Tokat Milletvekili Coşkun Çakır'ın, İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında Adalet ve Kalkınma Partisine sataşması nedeniyle konuşması

COŞKUN ÇAKIR (Tokat) – Sayın Başkan, teşekkür ederim.

Değerli milletvekilleri, tutanak gelince göreceğiz, şüphemiz yok; abdestimizden şüphemiz yok çünkü. “Alçak” kelimesini, bir kem söz olarak, sahibi kimse aynen ona iade ediyoruz. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Faile gelince: Değerli arkadaşlar, bir sorunun çözümünde eğer çözüme yaklaşırsanız ve bu sorunun kaynağında payı olanlar sorunun çözüleceğini görürse bir paniğe kapılırlar. Bugün burada görmüş olduğumuz fotoğraf tam da budur. (AK PARTİ sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar). Sayın Tanrıkulu'nun yapmış olduğu siyaset değildir, bu başka bir şeydir; siyaset yapan sorunu tanımlar, çözüm önerisini ortaya koyar.

Değerli arkadaşlar, iki arkadaşımız konuştu, Atilla Bey ve Yılmaz Bey. Her ikisinin konuşmasını da ortalama bir insan dinlediğinde, öncelikle Tahir Elçi'ye Cenab-ı Hakk'tan rahmetler dilediler, üzüntülerini, kederlerini beyan ettiler ve oldukça samimi bir şekilde yaptılar. Zaten başkası da düşünülemezdi.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) - Dertleri başka.

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) - Fail istiyoruz, fail. Üzüntüyü dile getirmeyin. İktidarsınız; kim öldürdü, onu çıkaracaksınız.

COŞKUN ÇAKIR (Devamla) - Ama başından itibaren diğer konuşmacılar tahrik etmek suretiyle, sataşmak suretiyle “İstismar ediyorsunuz, dalga geçiyorsunuz...” Hayır.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Adana) - Buna cevap verin, buna.

COŞKUN ÇAKIR (Devamla) - Her iki konuşmacının konuşması da oldukça açık, net ve sarihtir. Her ikisi de üzüntüsünü, kederini beyan etmiştir. Ayrıca, meselenin aydınlığa kavuşması, vuzuha kavuşması, ortaya çıkması için de yargının ne yapması gerektiğini de tam bir hukuk dersi olarak ortaya koymuşlardır, netleştirmişlerdir. Bundan sonrası lafûgüzaftır.

Bağcıyı dövmek istiyorsanız başka ama üzüm yemek istiyorsanız o da başka. Bizim arkadaşlarımız üzüm yemek niyetindedir, sizler ise bağcıyı dövmek niyetindesiniz.

Saygılarımla. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederim.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) - Sayın Başkan...

BAŞKAN - Bu konuyla ilgili olarak, Sayın Tanrikulu, acılar, kaybedilenler, katledilenler, şehitler, bunlar yarıştırmaz. Lütfen...

Kendi inisiyatifimi koyuyorum, bundan sonra başka hiç kimseye söz vermeyeceğim çünkü çok hassas bir konuyu tartışmaya başladık. Bu noktada hiç kimsenin “Senin, benim.” deme lüksü yok.

Lütfen Sayın Tanrikulu...

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) - Sayın Başkan, ama...

BAŞKAN - Lütfen...

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) - ...Grup başkan vekilini uyarmanız lazımdı o zaman.

BAŞKAN - Sayın Tanrikulu, lütfen...

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) - Uyarmanız lazımdı ama.

69’a göre benim söz alma hakkım var.

BAŞKAN - Sayın Tanrikulu, lütfen... Bakın, ara veririm, hiç konuşamazsınız. Lütfen...

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) - Ara verin o zaman Sayın Başkan.

BAŞKAN - Lütfen...

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) - Ara verin o zaman Sayın Başkan. 69’dan...

BAŞKAN - Ya, ben burada dayanamıyorum bu dinlediklerime.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) - Sayın Başkan, bakın, siz beni...

BAŞKAN - Yani, nasıl böyle bir şey bu acılar, bu şehitler...

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) - Sayın Başkan, bir saniye.

BAŞKAN - ...bu katletmeler, bu Tahir Elçiler burada tartışılıyor.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) - Derdi başka, derdi.

BAŞKAN - Bu çok yanlış bir şey sayın milletvekilleri.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) - Sayın Başkan, bir saniye.

BAŞKAN - On beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 17.09

ÜÇÜNCÜ OTURUM

Açılma Saati: 16.33

BAŞKAN: Başkan Vekili Ayşe Nur BAHÇEKAPILI

KÂTİP ÜYELER: Sema KIRCI (Balıkesir), Emre KÖPRÜLÜ (Tekirdağ)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 64’üncü Birleşiminin Üçüncü Oturumunu açıyorum.

Bundan önceki oturumda tutanakla ilgili bir talebim olmuştu. Tutanak geldi. Orada kullanılan, Sayın Mustafa Sezgin Tanrıkulu tarafından kullanılan bir cümle var, okuyorum: “Ama bunu bugün bu cihet bağlamında bir savunma mekanizması olarak kullanmanızı da lanetliyorum ve alçakça buluyorum.”

Sayın milletvekilleri, bu konuda Grup Başkan Vekili Sayın Özgür Özel’in bir açıklaması olacak. Onu dinleyelim.

VI.- AÇIKLAMALAR (Devam)

16.- *Manisa Milletvekili Özgür Özel’in, İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu’nun sataşma nedeniyle yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması*

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, tutanağı hep birlikte gördük, inceledik. Öncelikle şunu söyleyeyim: Biraz önce Sayın Grup Başkan Vekili de Sayın Sezgin Tanrıkulu’nun kendi gruplarına hitaben “alçakça buluyorum” ifadesini kullandığını söyledi ve bundan duyduğu rahatsızlığı haklı olarak dile getirdi. Ben, hiçbir milletvekilinin hiçbir grubu lanetlemesini ya da “alçakça bulma” gibi bir ifade kullanmasını Cumhuriyet Halk Partisi Grubu olarak da, hiçbir milletvekilimiz olarak da tasvip etmeyeceğimizi burada söylemek isterim.

Tutanak incelendiğinde, dikkatle okunduğunda Sayın Çavuşoğlu’nun -yeni bir tartışma da başlatmak istemiyorum ama- bütün konuşma boyunca “Geçen sene bugün katledilen savcının katillerini lanetle.” dediğini takip ediyoruz tutanaktan ve Sezgin Tanrıkulu da diyor ki: “Evet, Cumhuriyet Savcısı Mehmet Selim Kiraz katledildi, vahşice öldürüldü. Öldürenleri lanetliyorum, o gün de lanetlemiştim, bugün de lanetliyorum.” Ve devamında “Ama, bunu, bugün bu cihet bağlamında bir savunma mekanizması olarak kullanmanızı da lanetliyorum ve alçakça buluyorum.” diyor. Buradaki kastı kesinlikle Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu değildir, kendisine sürekli “O savcıcı öldüreni niye lanetlemiyorsun?” diyen Sayın Çavuşoğlu’na verilmiş cevaptır. Sayın Çavuşoğlu’nun buna kişisel cevap hakkı saklıdır ama ben meseleyi yakından takip etmiş birisi olarak bu meselenin Adalet ve Kalkınma Partisi Grubuna yönelik olarak söylenmediğinin birinci elden şahidiyim yine de grubun böyle bir alınganlığı varsa bu ifadenin kastı aştığını ifade etmem gerekir. Buradaki ifade tamamen kendisini bu konuda tahrik eden ve haksız yere hedef gösteren Sayın Çavuşoğlu’na yöneliktir, açıkça söylüyorum.

Bu kadar.

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Bostancı...

17.- Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı'nın, Manisa Milletvekili Özgür Özel'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Sayın Başkanım, bizimki bir alınganlık değil. Bir konuşma metinde farklıdır, kürsüde canlı bir şekilde ifade edilirken farklıdır. En önde ben de oturuyorum ve eğer bir hatip dönüp bütün gruba yönelik olarak böyle bir dil kullanıyorsa bunun muhatabı bütün bir gruptur. Hakaretleri üstümüze alınmak gibi bir özel çabamız yok, sadece ortada yaşanan çirkin ve kabul edilemez bir tavra karşı bu durumun kayıtlara geçmesi için bunu söyledik.

Evet, Özgür Bey'e teşekkür ediyorum, bunu genel bir ifadeyle kabul edilemez buldu. Herhâlde kastı, aynı zamanda Sayın Tanrıkulu'nun da böyle yapmış olması dolayısıyla bunu da kabul edilemez buluşu.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Grubunuza yönelik yapsa kabul edilemez buluyorum ama burada çok açık, Sayın Çavuşoğlu...

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Muhakkak, evet.

BAŞKAN – Bu yönde açıklama yaptı Sayın Özel.

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Evet, ben açıklık getirmek için söylüyorum.

Biz eğer birtakım problemleri çözmek istiyorsak, niyetimiz ve kastımız buysa çözümün bir parçası olacak bir dille konuşmak durumundayız, problemin bir parçası olacak değil. Sayın Tanrıkulu'nun konuşması bu manada çözüme katkı sağlamamıştır, problemin bir parçası olmuştur. Kaldı ki siyasete girdiğinde, Meclise geldiğinde doğrusu onu yakından tanıyanlar daha farklı bir dil ve yaklaşımla bu meselelere ilişkin bir rol oynayabileceğini ümit ediyorlardı. Ümidimizi bütünüyle kaybetmek istemiyoruz.

Saygılarımla.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Bursa) – Sayın Başkanım...

BAŞKAN – Sayın Çavuşoğlu, grubunuz adına Grup Başkan Vekiliniz cevap verdi, bu konuyu burada noktalamak istiyorum.

HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Bursa) – Sayın Başkanım, söz alabilir miyim, söz almak istiyorum.

BAŞKAN – Buyurun.

HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Bursa) – Şimdi, bakın, doğrudur, Sayın Grup Başkan Vekilimiz – sözünü- gruba ilişkin olarak açıklamasını yapmıştır ama Cumhuriyet Halk Partisi Grup Başkan Vekili ısrarla ve altını çizerek bu, gruba yönelikse sözleri geri almak değil de tasvip etmediğini beyan edip bana söylendiği takdirde tasvip edeceği gibi bir...

BAŞKAN – Hayır, hayır öyle söylemedi, hayır.

HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Bursa) – Sayın Başkanım...

BAŞKAN – Hayır, kişileri de kastetti, grubu da kastetti.

HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Bursa) – Sayın Başkanım, burada ifade açık ve net bir şekilde, Grup Başkan Vekili tarafından da ifade edildiği gibi, tarafıma söylenmiş bir ifadedir. Ben bu nedenle söz istiyorum.

BAŞKAN – Sayın Çavuşoğlu...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Canım, grubunuza olmadığını açıklarken... Nasıl bir şey bu ya?

BAŞKAN – Sayın Çavuşoğlu, Sayın Özel hem gruba hem de kişilere bu Genel Kurul salonu içinde bu tarz lafların kullanılmasını tasvip etmediğini söyledi. Bundan siz de payınızı alıyorsunuz milletvekili olarak.

HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Bursa) – Sayın Başkanım, elbette, ara verdiniz sataşmadan dolayı söz almak gibi bir hakkımız da yok ancak burada tarafıma dönük olarak gerçekten de şu kürsüde söylememesi gereken ifadeler var. Bunlarla ilgili olarak ben sizin adalet duygunuza da inanarak şuradan üç dakikalık bir açıklama...

BAŞKAN – Peki, iki dakika, gelin.

Hassas yerimden vurdu, adalet duyguma güvendi. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Buyurun iki dakika...

Lütfen yeni sataşmalar neden olmayın Sayın Çavuşoğlu.

IX.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR (Devam)

12.- Bursa Milletvekili Hakan Çavuşoğlu'nun, Manisa Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıku'lu'nun sataşma nedeniyle yaptığı konuşması ile Manisa Milletvekili Özgür Özel'in yaptığı açıklaması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması

HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Bursa) – Öncelikle söz verdiğiniz için çok teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Bakınız, burada biraz evvel konuştuğumuz konu, rahmetli Tahir Elçi'nin yani bir hukuk adamının, bir baro başkanının katledilmesiyle ilgili bir araştırma önergesi konusuydu. Ve bugün, değerli arkadaşlar, Mehmet Selim Kiraz'ın katledilişinin yıl dönümü. Ve burada konuşan kişi eski bir baro başkanı. Ben, bulunduğum yerden eski bir baro başkanının bir diğer baro başkanıyla ilgili olarak kaygılarımı, düşüncelerini dile getirirken bugün ölüm yıl dönümü olan Mehmet Selim Kiraz'la ilgili hiçbir ifadeye bulunmamasını öncelikle yadırgadığımı ifade etmek üzere bu girişimde bulundum, bir.

İki: Ben burada ifadelerimi söylerken telefonda da bahsettim. Neden bu adam ya da bu örgütle ilgili olarak Sayın Tanrıku'lu'nun arandığını, neden arandığını söylemedim bakın, aranmıştır ama neden bu telefonlara cevap vermemiş ya da bir nebze, bir ihtimal dahi olsa bir canı kurtarmak için bir adım dahi atmamıştır? Buna vurgu yapmak istedim değerli kardeşlerim. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Bakın, tekrar söylüyorum: Niyetim CHP'yi kastetmek değildir ama Sezgin Tanrıku'lu vasıtasıyla CHP'ye bir aşı yapılmıştır, CHP giderek HDP'leşmektedir arkadaşlar; bu. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Çok terbiyesizlik yapıyorsun. Ayıp sana!

BAŞKAN – Ah, keşke içeride verdiğimiz sözleri burada da tutabilseydik.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Tutmadık mı?

BAŞKAN – Buyurun Sayın Özel, nedir talebiniz?

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Efendim, daha ne desin? Sezgin Tanrıku'lu kanalıyla CHP'ye aşı yapılmış da... Yani, dünya kadar...

BAŞKAN – Buyurun, iki dakika.

13.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Bursa Milletvekili Hakan Çavuşoğlu'nun sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında Cumhuriyet Halk Partisine sataşması nedeniyle konuşması

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; öncelikle şunu söyleyelim: İçeride bu işi nasıl çözeceğimizi konuştuk, iki grup başkan vekili buna sadık kaldık ama bir arkadaşımız grubunun da iradesini aşarak bir şeyler söyledi. Fazla uzatmayayım. Ama, burada çok net bir şey söylemem gerekiyor. Ya, şöyle bir şey yok: Bir kişi hakkında bir algı operasyonu ve o kişi üzerinden grubumuz üzerine bir algı operasyonu yürütülüyor. Biraz önce iddianız savcıcı kınayamayacağıydı, hatta çıkan bir arkadaş “Keşke o gün de kınasaydı.” dedi sanki kınamamış gibi. Sezgin Tanrıkulu’nu çıkardı. O gün attığı “tweet”te de lanetliyor, bugün de lanetliyor, açıkça da söyledi.

Ama, Sayın Grup Başkan Vekili, Sezgin Tanrıkulu’yla ilgili, ümidinizin çoğunu kaybettiğiniz izlenimini verdiğiniz bir şey var ya... Ben, Sezgin Tanrıkulu’nu, o Diyarbakır Baro Başkanıyken, ben Türk Eczacıları Birliği Genel Sekreteryken tanıdım, o günden bugüne kadar da tanıyoruz. Cumhuriyet Halk Partisindeki varlığıyla, böyle, arkadaşın yaptığı ithamı falan bir yana bırakalım da, ilk günden beri hep bir çözümü, barışı, çatışmaların olmamasını, anaların gözyaşının durmasını savunmuş, asla ve asla terör örgütünün yanında bir ifade kullanmamış; aksine, terör örgütünün bu konuda hedefi hâline gelmiş, zaman zaman makamında tehdit edilmiş ama bunlara boyun eğmemiş ve demokratik yollardan ve insan hakları temelli mücadelesini grubumuz sıralarından Meclise taşımış. Ama özellikle son aylarda doğrudan Sayın Başbakanın da yürüttüğü veya yanıltılarak alet edildiği bir algı operasyonu ile partimize ve Sezgin Tanrıkulu’ya karşı yapılmaya çalışılan algı operasyonu sonucunda buralara geldik ama bunu sahiplenilen birinin buradan konuşması son derece üzüntü vericidir.

Ne hakaret edeceğim ne size hak ettiğiniz sözleri söyleyeceğim ama Cumhuriyet Halk Partisi için de, sayın milletvekilimiz için de bunu iddia edenler, en hafifiyle, olabilecek en üst düzeydeki kul hakkıyla gideceklerdir; biz bundan başka bir şey söylemiyoruz.

Saygılar sunarım. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Son söz Sayın Baluken’in.

Biraz önce yaptığım ikazı tekrar yapacağım. Bugün Mehmet Selim Kiraz ve Tahir Elçi üzerinden, inanın, yeteri kadar rahatsız ettik kendilerini ve ailelerini, son söz olsun sizinki.

Nedir talebiniz?

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Sayın Başkan, tartışmanın herhangi bir yerinde yokken AKP’li hatip, bir milletvekili aracılığıyla HDP’lilik aşısı yapıldığını ve CHP’nin HDP’leştiğini...

BAŞKAN – Tamam, bir şey söylemiyorum.

İki dakika size söz vereceğim ama son söz yani başka kimseye söz vermeyeceğim. Gerçekten, rahatsız oldum burada yani sizin de aynı rahatsızlığı paylaşacağınızı umuyorum.

Buyurun.

14.- Diyarbakır Milletvekili İdris Baluken'in, Bursa Milletvekili Hakan Çavuşoğlu'nun sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında Halkların Demokratik Partisine sataşması nedeniyle konuşması

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, öncelikle, şunu ifade edeyim: HDP çatısı altında olmayan herhangi bir milletvekilini HDP’li olarak tanımlamak ya da HDP aşısı olarak tanımlamak, herhangi bir partiyi de HDP’lileşme olarak buradan değerlendirmek, gerçeği tamamen ters yüz etmeye çalışmaktır. HDP’li olan milletvekilleri HDP çatısı altındadır, HDP’nin siyasetini benimseyen insanların geleceği adres de bizim açımızdan partimizin çatısıdır.

Ancak, demin ifade ettiğim gibi, herhangi bir tarafında olmadığımız bir tartışmanın içerisinde bile HDP üzerinden bir polemik ve tartışmaya başvurma ihtiyacı duymanız HDP’den duyduğunuz korkunun hangi aşamaya geldiğini gösteriyor. Çünkü, HDP, size karşı gerçekleri söyleyerek, bütün Türkiye kamuoyunu, dünya kamuoyunu uyararak sizin demokratik maskenizi, demokrasi maskenizi düşürüp gerçek yüzünüzü ortaya çıkarıyor.

HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Bursa) – O zaman, CHP niye rahatsız oldu Sayın Baluken?

İDRİS BALUKEN (Devamla) – Savaş ve darbe konseptini HDP anlatıyor, halkımıza dayatılan katliam konseptinin sonuçlarını HDP anlatıyor; cenazeleri yakmanızı, cenazeleri zırhlı araçların arkasından sürüklemenizi ya da cenazeleri sokak hayvanlarının önüne atacak şekilde insanlığa karşı işlenmiş suçlarınızı HDP ifade ediyor. Dolayısıyla, sizin bu konuda korkmanızdan daha doğal bir şey yok.

Aynı şekilde, dış politikada da hem toplumsal muhalefet üzerindeki baskınızın hem yürüttüğünüz savaş konseptinin hem de iflas eden Suriye ve Orta Doğu politikanızın ülkemizi hangi felaketlerin eşiğine getirdiğini HDP anlatıyor, anlatmaya devam ediyor. Bakın, böyle olduğu için de bir zamanlar “Ey Amerika! Ne diyorsun?” deme durumundan bugün bir randevu almak için kapı kapı dolaşmak zorunda kalıyorsunuz. HDP bunu yapmaya devam edecek.

Saygılar sunuyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri...

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Sayın Başkanım, Sayın Baluken’in artık ezbere repliğe dönmüş olan bu eleştirilerini reddediyoruz, önce onu belirtelim.

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Neyini reddediyorsun? Reddedilecek ne var, hangisini reddediyorsun?

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – İkincisi: HDP’yi ne korkulacak bir parti olarak görürüz ne de HDP’den korkarız. HDP’nin bir korku unsuru gibi tartışılmasını da kesin bir dille reddederiz.

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Siz ele veriyorsunuz, biz demiyoruz.

VIII.- ÖNERİLER (Devam)

A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ (Devam)

2.- HDP Grubunun, Türkiye Büyük Millet Meclisi gündeminin “Genel Görüşme ve Meclis Araştırması Yapılmasına Dair Ön Görüşmeler” kısmında yer alan, Tahir Elçi’nin ölümüne ilişkin hususların tüm boyutlarıyla araştırılarak faili meçhul katliamının neden ve sonuçlarının tespiti ve sorumluların ortaya çıkarılmasına yönelik olarak Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan (10/38) esas numaralı Meclis Araştırması Önergesi’nin, ön görüşmelerinin Genel Kurulun 31 Mart 2016 Perşembe günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN – Halkların Demokratik Partisinin grup önerisini oylarınıza sunuyorum...

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Karar yeter sayısı istiyoruz.

BAŞKAN – Karar yeter sayısı arayacağım.

Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Karar yeter sayısı vardır, grup önerisi kabul edilmemiştir.

Cumhuriyet Halk Partisi Grubunun İç Tüzük’ün 19’uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

3.- CHP Grubunun, Edirne Milletvekili Okan Gaytancıoğlu ve 24 milletvekili tarafından, atık yağların neden olduğu su ve çevre kirliliğinin boyutlarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla 6/1/2016 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin, Genel Kurulun 31 Mart 2016 Perşembe günkü birleşiminde sunuşlarda okunmasına ve ön görüşmelerinin aynı tarihli birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

31/03/2016

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulunun 31/03/2016 Perşembe günü (bugün) yaptığı toplantısında siyasi parti grupları arasında oy birliği sağlanamadığından grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Özgür Özel

Manisa

CHP Grubu Başkan Vekili

Öneri:

Edirne Milletvekili Okan Gaytancıoğlu ve 24 milletvekilince, atık yağların neden olduğu su ve çevre kirliliğinin boyutlarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla 06/01/2016 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis Araştırması Önergesi'nin (186 sıra no.lu) Genel Kurulun bilgisine sunulmak üzere bekleyen diğer önergelerin önüne alınarak 31/03/2016 Perşembe günü birleşimde sunuşlarda okunması ve görüşmelerinin aynı tarihli birleşiminde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi grup önerisinin lehinde ilk konuşmacı Edirne Milletvekili Okan Gaytancıoğlu olacak.

Buyurun Sayın Gaytancıoğlu. (CHP sıralarından alkışlar)

OKAN GAYTANCIOĞLU (Edirne) – Evet, Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına bir önerge verdik, araştırma önergesi, inşallah, kabul edilmesini diliyorum çünkü hepimizi ilgilendiren bir konudan bahsedeceğim. Atık yağlar ve atık yağların neden olduğu çevre ve su kirliliğinin boyutlarının araştırılmasını istiyoruz.

Ülkemizde kişi başına yaklaşık 20 kilogram bitkisel yağ tüketiliyor. Peki, bu yağlar hangi kaynaklardan elde edilebilir? Öncelikle ayçiçeğinden, soyadan, kanoladan, aspirden, pamuktan, zeytinden ve margarinden elde edilebilir ama tüketim alışkanlığı olarak ayçiçek yağının ağırlıklı olduğunu söyleyebiliriz. Ne kadar yağ tüketiyoruz? Yılda 1,5 milyon tonun üzerinde bitkisel amaçlı yağ tüketiyoruz. Peki, bu yağın hepsini bünyemize alabiliyor muyuz ya da yemekler kızartıldığı zaman atık yağ oluşuyor mu? Evet, tam dörtte 3'ünü bünyemize alıyoruz, geri kalan dörtte 1'i -ne oluyor- yani 350 bin ton yağ atık oluyor. Bakın, aynen böyle -şimdi arkadaki fotoğraf başka, o da çiftliklerle ilgiliydi- bu şekilde bir restoranın önünden çekilmiş bir fotoğraf. Peki, bu ne oluyor, nereye gidiyor? Hemen başka bir fotoğrafla söyleyelim: 1 litre atık yağ tam 1 milyon litre temiz suyu batırıyor, buna dikkat çekmek istiyorum.

Peki, biz bunu atmasak da başka yerlerde kullanamaz mıyız? Evet, kullanabiliriz, biz bunu uygun tesislerde metil alkolle fiziksel ve kimyasal işlemlere sokarsak biyodizel yapabiliyoruz yani yakıt elde edebiliyoruz. Ayrıca, yan ürün olarak gliserin elde edebiliyoruz. Ürettiğimiz biyodizeli de motorinle harmanlamak suretiyle genel kullanıma sunmuş oluyoruz. Yani daha az da döviz ödemiş oluyoruz. Türkiye Cumhuriyeti bununla ilgili bir yasa çıkarmış mı? Evet, çıkarmış, demiş ki: Bunları

yüzde 3'e kadar katabilirsiniz mazotun içerisine, hatta benzinin içerisine. Yani, benzinin içerisine yağ katamazsınız ama bunu katabilirsiniz. Bu ne? Şeker pancarı. Şeker pancarının posasını yüzde 3'e kadar katıyor muyuz? Evet, katıyoruz. Peki, bunu niye katmıyoruz? Bu da ayçiçek yağı ya da diğer bitkisel yağlar. Bunu niye katmıyoruz? Bugünkü konumuz bu. Cumhuriyet Halk Partisi olarak biz daha önce de 2012 yılında önerge vermişiz, katılması gerektiğini söylemişiz ama bir cevap alamamışız. Bugünkü konumuz aslında bu da değil. Neden? Çünkü benzine ya da mazota karışım yapmakla ilgili değil. Bu atık yağı ne yapacağız? Biz diyoruz ki: "350 bin ton atık yağın ne kadarını geri dönüşüme alabiliyoruz?" Evet, bazı belediyelerimiz bu yağları topluyorlar. Ne kadarını toplayabiliyorlar? Yaklaşık 20 bin tonunu toplayabiliyorlar. 330 bin ton yağ ne oluyor? Aynen tekrar gösteriyorum, bakın, bu şekilde gidiyor. Ya da bayanlar kızartma yaptıkları zaman döküyorlar, bu dökülenler nereye gidiyor? İşte, bugünkü konumuz bu. Toplanamayan bu yağlar dökülmekte, hem can hem mal kaybına neden olmaktadır; çevreye verdiği zararlar üzerinden su canlılarına, diğer taraftan kaçak olarak araçlara direkt olarak katılmaktadır.

Ülkemizde 17,5 milyon hane var, 20 kilogram atık yağ dökülerek denizler ve akarsularımız kirlenmektedir. Eysel atık sular su kirliliğinin yaklaşık yüzde 25'ini oluşturmakta, Türkiye'nin toprakları, gölleri ve akarsuları ciddi bir kirlenmeyle karşı karşıya kalmaktadır. Ayrıca, Tarım Bakanlığı, Çevre Bakanlığı ve tüm yerel yönetimler yeterince denetim yapmamakta, bu kirlenme insan sağlığını etkilemektedir. Yeterli denetim yapılmadığı için defalarca kez kullanılan yağlarda kanserojen madde miktarı artmakta ve bu yağları tüketen insanlarda daha çok kolon ve mide kanserleri görülmektedir. Buna neden olmamak için kızartma yağların en fazla 2 defa tüketilmesi yani 2 defa kızartılması öngörülmekte ama vahşi kapitalizm duruyor mu? Durmuyor. Ne kadar çok kızarttırlarsa o kadar çok para kazanacaklar. Dolayısıyla, kızarttıkları kadar kızarttırıyorlar, biz de sürekli ne yapıyoruz? Hastalanıyoruz, mide hastalıklarına yakalanıyoruz.

Peki, Avrupa ne yapıyor, bunu da araştırdık, girmeye çalıştığımız Avrupa'da neler oluyor? Bu tehditleri gören Avrupa Birliği yani çevre kirliliğinin ileri boyutlara ulaştığını gören Avrupa Birliği 2003 yılında demişti ki: "Biz evsel atık yağları sulara ve toprağa dökmeyelim, biyolojik yakıtlara dönüştürelim." Ve 31 Aralık 2005'te yani bundan on bir yıl önce yönetmeliğini hazırlamış ve yüzde 5,75 düzeyinde, biz yüzde 3 demişiz, onlar 2 katını önermişler ve kullanıyorlar. Diğer ülkeleri de araştırdım; özellikle, Brezilya ve Arjantin'de yüzde 15'lere, yüzde 20'lere kadar yakıtlara katılıyor bunlar. Bu ne demek? Geri dönüşüm sağlanıyor. Hani hep kaynak arıyoruz ya "Nerede kaynak? Türkiye'de kaynak yok." Ben her çıktığımda burada size kaynak söylüyorum, işte bu da bir kaynak. (CHP sıralarından alkışlar)

AB ülkeleri böyle hedeflere doğru kararlılıkla ilerlerken Türkiye'de bu konuda bir girişim yoktur, AKP Hükûmeti bu konuda üzerine düşen görevi yapmamıştır. Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu ülkemizde bitkisel atık yağlardan elde edilen biyodizelin motorinle harmanlanarak bertaraf edilmesi konusunda taslak bir metin hazırlayıp kamuoyunun görüşüne sunmuştur. 1 Ocak 2016'dan itibaren yani dört ay önce binde 1 oranında motorine katma zorunluluğu getirilmiştir; iyi ama hâlen katılmıyor. Binde 1 de son derece az bir rakam. Bu kadar yağı biz nasıl tolere edeceğiz arkadaşlar? Yani, 330 bin ton atık yağdan bahsediyoruz. Uzmanlar bunun en fazla 70-80 bin tonunun toplanabileceğini söylüyorlar. 70-80 bini toplayalım da çevreye zarar vermeyelim, insan sağlığına zarar vermeyelim, akarsularımıza, toprağımıza zarar vermeyelim; bunu yakıta kullanalım, bu şekilde az döviz ödeyelim. Mazotumuz da az... (CHP sıralarından alkışlar)

Evet, biz binde 2 olarak öneriyoruz. Bakın, onu da hesapladım, 18 milyon ton mazot kullanıyoruz, binde 2 kullanırsak yaklaşık 700 bin ton tasarruf ediyoruz. Biz çok zengin bir ülke değiliz arkadaşlar ve bir adaletsizlik söz konusu. Benzinde neden yüzde 3'e kadar kullanıyoruz da mazotta binde 1 kullanma zorunluluğu getirmişiz? Bunu bile yapmıyoruz.

Bilindiği üzere Anayasa'nın 56'ncı maddesi, herkesin temiz bir çevrede yaşama hakkı olduğunu ifade etmekte. Yine aynı madde, çevrenin korunması ödevini devlete görev olarak vermektedir.

Türkiye'de daha başka çok kaynak vardır arkadaşlar. Bakın, bugün sadece bitkisel yağları söyledim ama başka hayvansal yağlar var. Kemik, deri, iç yağ gibi yağlar, tavuk yağları var. Bunlarla birlikte 150 bin ton daha hayvansal yağ var. Biz bu kadar zengin bir ülke değiliz. Bunların hepsini toplayacak tesisler kuralım.

Burada diyorsunuz ki, yapıcı muhalefet yapmıyorsunuz. İşte size yapıcı bir muhalefet. (CHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar) Toplayalım, hep beraber çalıştıralım Meclisi, yasalarımızı çıkartalım.

HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Bursa) – Demek ki, hakaret etmeden de muhalefet yapılmış.

OKAN GAYTANCIOĞLU (Devamla) – Evet, bu kadar çok kaynağımız varken biz bunları atıyoruz, hem kendimizi hem de çevreyi zarara uğratıyoruz. Biyoyakıt olarak kullanılacak çok kaynaktan bahsettim, Avrupa Birliğinde bunlar var; dolayısıyla, biz bunları çıkartmak zorundayız.

Son olarak şunu söylüyorum: Türkiye'de atık yağların neden olduğu su ve çevre kirliliğinin boyutlarının araştırılması ve bu konuda alınabilecek önlemlerin belirlenmesi amacıyla, hep beraber gelin ele ele verelim bir Meclis araştırması komisyonu kuralım. Neler yapabiliriz, hangi tesisleri gezebiliriz, yerli sermayeyi nasıl yüceltebiliriz, kaynaklarımızı nasıl etkin ve etkili kullanabiliriz? “Kaynak” diyorsunuz, ben size dünya kadar kaynak gösterdim, hem de atık olan kaynakları söylüyorum, ekonomiye kâr getirmeyen kaynakları söylüyorum, atıl kaynaklardan bahsediyorum.

Dinlediğiniz için teşekkür ederim. (CHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Biz teşekkür ederiz Sayın Gaytancıoğlu.

Cumhuriyet Halk Partisi grup önerisinin aleyhinde ilk konuşmacı İstanbul Milletvekili Hulusi Şentürk olacak.

Buyurun Sayın Şentürk. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

HULUSİ ŞENTÜRK (İstanbul) – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum. Cumhuriyet Halk Partisinin vermiş olduğu önergeyle ilgili olarak AK PARTİ Grubu adına söz almış bulunuyorum.

Ancak konuşmama geçmeden önce, az önce Diyarbakır'da PKK'nın hain saldırısında, yine bomba yüklü araçla gerçekleştirilen saldırıda -polis servis aracımıza- çok sayıda yaralı polisimiz var. Allah'tan kendilerine acil şifalar diliyorum. Yine bugün Şırnak'ta PKK teröristlerinin açtığı ateş sonucu bir sivil vatandaşımız hayatını kaybetmiştir. Kendisine Allah'tan rahmet dilerken bu terörist saldırıları gerçekleştiren PKK'yı, onların destekçilerini ve sözcülerini de lanetliyorum.

Değerli milletvekilleri, Sayın Cumhuriyet Halk Partisi milletvekilimiz ve arkadaşları tarafından verilmiş olan önergede, Avrupa Birliği düzenlemeleri çerçevesinde atık yağların biyodizel olarak kullanımı konusunda Meclis araştırması istenmektedir. Öncelikle, hepimizin bildiği gibi, içinde yaşadığımız kainata “çevre” diyoruz. Çevrenin bir sürü akademik tanımı yapılabilir ama basit bir biçimde kâinat çevredir ve Allahuteala bu kainatı muhteşem bir düzen üzerine yaratmıştır. Ancak, insanoğlu, istifadesine sunulan bu kainatı ne yazık ki ağırlıklılık ve sorumsuzlukla tarumar etmekte ve geleceğimize de ipotekler koymaktadır. Bu anlamda da son yıllarda tüm dünya genelinde çevre duyarlılığı önemli oranda artış göstermiştir ve göstermektedir de.

AK PARTİ olarak bizim de temel yaklaşımımız, her türlü politika ve kararda çevreyi öncelikli olarak göz önünde bulundurmadır. Çevrenin korunmasını sadece ulusal ve uluslararası bir sorun olarak görmekle kalmıyor, aynı zamanda nitelikli bir kalkınmanın da ancak sürdürülebilir çevre politikalarıyla

mmkn olduğunu biliyor ve savunuyoruz. Bu hassasiyetimiz ve ilkelerimiz sebebiyledir ki 2002 yılından beri devam eden 14 yıllık iktidarımızda Türkiye’de evre alanında çok önemli yatırımlara imza attık. Birkaç tane örnek vermek istiyorum: 2002 yılında Türkiye’de sadece 145 tane atık su arıtma tesisi varken bugün 4 katından daha fazla 650 tesisimiz; 2002 yılında katı atık düzenli depolama alanımız sadece 15 iken, vahşı depolama yapılırken bugün 79 düzenli depolama alanımız; tehlikeli atıkların düzenli depolanmasıyla ilgili sadece 1 tesis varken bugün 8 tesisimiz ve yine tehlikeli atıkların geri kazanım tesisi sadece 18’ken 20 katın üzerinde artarak bugün 370 rakamına ulaşmış bulunmaktadır. Bu da AK PARTİ Hkmeti olarak ve iktidarı olarak evre konusunda ne kadar duyarlı olduğumuzu gösteren çalışmalardan sadece birkaç tanesidir.

Meclis araştırmasıyla ilgili söz konusu nergede Avrupa Birliği 2003/30 Direktifi çerçevesinde atık yağlardan elde edilen biyodizelin fosil yakıtlarda kullanımıyla ilgili düzenlemenin Türkiye’de uygulanmadığı, bununla ilgili adım atılmadığı söyleniyor. Oysa değerli arkadaşlar, yine bu alanda ilk adım iktidarımız döneminde, 2005 yılında Bitkisel Atık Yağların Kontrolü Yönetmeliği’yle atılmış ve hemen akabinde 6 Haziran 2015 tarihinde ise yine bizim iktidarımız tarafından bu yönetmelik tekrar revize edilmiş, bitkisel atık yağlardan sadece biyodizel ve biyogaz üretimi esas alınmış, bunun dışında yemlik yağ ve kozmetik üretiminde kullanımı yasaklanmıştır ki biyodizel üretiminin teşvik edilebilmesi amacıyla. şunu da belirtelim ki söz konusu bu yönetmelik Avrupa Birliği müzakerelerinde bizzat Avrupa Birliği müzakerecileri tarafından övgüyle karşılanmıştır.

Ülkemizde biyodizel üretiminin teşvik edilmesi amacıyla Maliye Bakanlığımızca Resmî Gazete’de yayımlanan 25 şubat 2011 tarih ve 27857 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı’yla biyodizel ve yakıt biyodizeline TV muafiyeti getirilmiştir.

Yine, Resmî Gazete’de yayımlanan 27 Eylül 2011 tarihli 28067 sayılı Motorin Türlerine İlişkin Teknik Düzenleme Tebliği’nde de TV muafiyetinden yararlanabilmek için yapılan düzenleme neticesinde 1 Ocak 2014’ten sonra en az yüzde 1, 1 Ocak 2015’ten itibaren en az yüzde 2, 1 Ocak 2016’dan itibaren ise en az yüzde 3 oranında biyodizel kullanımı şartı getirilmiştir TV muafiyetinden yararlanabilmek için. Bu kapsamda yapılan bu teşvikler sayesinde Türkiye’de biyodizel üretiminde önemli artış gerçekleşmiştir. 2015 yılında yerli tarım ürünleri ve atık yağlardan elde edilen biyodizelin toplamı 69.326 ton olup bunun 21.040 tonu az önce bahsettiğimiz atık yağların geri dönüşümü suretiyle elde edilen biyodizeldir. şu an ülkemizde 34 adet biyodizel üretim işletmesi bulunup bunların toplam kapasiteleri de 561.217 tondur. 2010 yılında sadece 10.800 ton atık yağlardan biyodizel üretilirken dört yılda yüzde 100 artışla 21.040 tona ulaşmış bulunmaktayız. Bu da, sadece, Maliye Bakanlığımızın TV teşviki sayesinde ulaşılmış güzel bir rakam. Ancak, elbette bu yeterli değildi ve Enerji Piyasası Düzenleme Kurumumuz bu konuda önemli bir çalışma yaptı.

Sayın hatip az önce konuşurken doğruları anlattı, teşekkür ediyorum. Yalnız, verilen önergede bu konuda bir taslak hazırlandığı, askıya çıktığı, sonra askıdan indirildiğı söyleniyor ve sanki vazgeçilmiş gibi bir görüntü veriliyor. Öyle olmadığını az önce kendisi söyledi, teşekkür ederiz. EPDK bu konuda bir taslak hazırlamıştır ve bu taslağı görüşe açmıştır -askıya çıkma budur- ve gerçek de bu taslakta da binde 1 olarak öngörülüyordu. Ancak, askı sresinde gelen görüşlerden sonra ve özellikle de 2015’te biyodizel üretimindeki bu artış da görülünce, aslında binde 2 hedefinin ulaşılabilir olduğu görüldü ve taslak binde 2 olarak revize edildi. Geçen hafta Maliye Bakanlığımızdan da uygun görüş geldi ve inşallah önümüzdeki günlerde biyodizelle ilgili olarak binde 2 zorunluluğu yürürlüğe girmiş olacak. Dolayısıyla, bir askıdan inme söz konusu değil, katılımcı yönetimin gereği olarak tarafların görüşlerinin değerlendirilebilmesi süreci vardı ve bu süreç de sağlıklı bir biçimde gerçekleştirilmiş oldu.

Değerli arkadaşlar, hepiniz takdir edersiniz ki çevreyle mücadele çok yönlü ve çok aktörlü sürdürülmesi gereken bir politika ve burada özellikle de vatandaşın bilinci çok önemlidir. 2005 ve takip eden yıllardaki düzenlemelerle bir yandan kafeterya, lokanta, yemek siteleri gibi yerlerdeki atık yağların toplanması lisanslı işletmecilik zorunluluğuyla bakanlığımız tarafından yapılmaya başlanmıştır, ilave olarak evdeki atıkların toplanması sorumluluğu belediyelerimize verilmiştir. Birçok belediyemiz bu konuda çalışma yapıyor, inşallah tamamı bu çalışmaya tam olarak katılır. Bunun yanı sıra, ayrıca, bu iki projenin dışında bakanlığımız yine yeni bir proje başlatmıştır. Bu proje kapsamında okul, cami gibi 50 bin noktada bu atık yağların toplanmasıyla ilgili noktalar oluşturulmuştur. Bir yandan da bakanlığımız yaptığı yayınlarla kamuoyunun, vatandaşın bilincini artırmak için çalışmalar sürdürmektedir.

Ben sayın hatibe yaklaşımından dolayı teşekkür ediyorum. Çevre hepimizin sorunudur ama hamdolsun bakanlığımız bu konuda gerçekten çok ciddi adımlar attı ve atmaya devam ediyor. Meclis araştırması gibi bu işi politik noktalara çekmek yerine hepimizin belediyeleri var, 1.397 belediyemiz var; gelin, hep beraber AK PARTİ'siyle, CHP'siyle, MHP'siyle, HDP'siyle 1.397 belediyemizin de bu evsel atıkların toplanması noktasında seferberlik yapmasına gayret gösterelim. Bu işi politika malzemesi yapmayalım diyorum ve bu arada da sayın bakanlığımızın yetkililerine bu çalışmalarından dolayı, gayretlerinden dolayı teşekkür ederim. Bu arada 39 kadar Avrupa Birliği projesinin de yine bakanlığımız tarafından sürdürüldüğünü de sizlerle paylaşmak istiyorum.

Sözlerimize son vermeden önce AK PARTİ Grubu olarak bu öneriye “Evet.” demeyeceğimizi çünkü zaten bakanlıkça bu konuda alınmış tüm mevzuat tedbirlerinin alındığını, projelerin yürütüldüğünü ancak kamuoyunun bilinçlendirilmesi konusunda da tüm partileri partiler üzeri davranmaya davet ediyor, hepinizi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Şimdi, Cumhuriyet Halk Partisi Grubu önerisinin lehinde ikinci konuşmacı olarak Ağrı Milletvekili Sayın Dirayet Taşdemir konuşacak.

Buyurun Sayın Taşdemir. (HDP sıralarından alkışlar)

DİRAYET TAŞDEMİR (Ağrı) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; atık yağların sebep olduğu su ve çevre kirlenmesiyle ilgili söz almış bulunmaktayım.

Sağlıklı bir çevrenin koşullarının ortadan kalkması insan sağlığının ve doğanın dengesinin bozulması anlamında kuşaklar arası bir önem taşıyor. Bu koşulların sağlanabilmesi için öncelikli olan, tüm canlıların ve doğanın değerinin teslim edilmesidir.

Ancak Türkiye, AKP'nin gözü dönmüş kalkınmacılık siyasetiyle sadece taşın, toprağın, havanın, suyun değil, insanın bile ham madde hâline geldiği bir süreci yaşıyor. Kalkınma hayaliyle siyaset yapanların doğanın tasarrufunu kendinde gören bir kibirle doğa, insan ve kültür üzerindeki sömürgeciliklerine şahit oluyoruz. Ortaya çıkan kirlilik nedeniyle doğa neredeyse renk değiştiriyor, çevre betonlaşıyor. AKP'nin çevre politikası bu ülkede sermaye eliyle yaratılan tahribata karşı çıkmanın değil “kalkınma, gelişme, büyüme” adı altında yürütülen köprü, otoyol, santral projeleriyle tabiatın kirlenmesi, tahrip ve yok edilmesinin kılıfı oluyor maalesef. Bu nedenle bizler giderek daha çok hastalanıyor ve daha çok yoksullaşıyoruz.

Bugün kanserin yüzde 75-80 oranında çevresel etkenlerden kaynaklandığı belirtiliyor. Türkiye’de kanser oluşumunda çevrenin etkisi ise dünya ortalamasına göre 700 kat daha fazla. Havzalara, göllere yakın yerlerde kanser etkisi daha da artıyor. Kirlenen sulardaki artış nedeniyle, Melen Çayı gibi yerlerden büyük şehirlere su taşınması yapılarak bir şehrin kendisine ait varlıklar büyük şehirlerin yok edilen havzalarının yerine kullanılıyor. Bu, suyu çekilen yerlerde de yaşam alanlarının tükenmesine yol açıyor.

Ve evet daha fazla yoksullaşıyoruz, sadece maddi olarak değil insana, hayvana, toprağa verdiğimiz değer anlamında da yoksullaşıyoruz. Gelişmenin büyüme olarak algılandığı bir siyasi anlayışın ezberi nedeniyle çevre sağlığının, ekolojik dengenin mali bir külfet olarak önümüze konulduğu dönemlerden kurtulamıyoruz.

Hükûmet çevrenin doğal formlarında kalmasını boşa gitmiş bir sermaye olarak görüyor. “Doğa” denildiğinde akıllarına yatırım geliyor. Kalkınma planları özelleştirme programları olarak işlev görüyor. Temel hizmetlerin konusu olan elektrik, su, halkı yoksullaştırarak yandaşlara para aktarmanın kaynağı gibi kullanılıyor.

Uluslararası raporlarda Türkiye’de kalkınma, büyüme, enerji, güvenlik hedefleri nedeniyle büyük miktarlarda su kullanılmasının sonucunda oluşacak krize işaret ediliyor. 2030 yılında Türkiye’nin su fakiri ülkeler arasında yer alacağı vurgulanarak su krizinden bahsediliyor. Hükûmetin sorumlusu olduğu bu krizi aşma önerisi yine tüm canlı ve cansız varlıklara ait kamusal bir varlık olan suyu piyasalaştırmak üzerine. Türkiye’nin 2023 Enerji Hedefleri Strateji Belgesi’ndeki “Kaynak Bazında Hedefler” dokümanı, Hükûmetin ekolojik yıkımlara yol açan ve doğal kaynakları yok eden bir projenin savunuculuğunu üstlendiği bir belge olarak tarihe geçmiştir. Nükleer santral kurabilmek için serbest piyasa koşullarının bile hiçe sayıldığı bir sürecin hayata geçirilişini izliyoruz.

Çevrecilikten ağaç ve çiçek fidesi dikmeyi anlayan Hükûmet, Gezi Parkı’nda, Karadeniz’de, kürdistan da ortak yaşam alanlarını gasbediyor; toplumun ortak varlıklarına el koyuyor, su ve yaşam haklarını ve alanlarını savunan, çevresel talana karşı çıkan köylülere şiddet uyguluyor.

Sulanabilen arazi miktarının azlığı ve su kaynaklarının etkin kullanılmaması sorunu bugünün ve yarının en büyük problem alanlarından biri. Mevcut anlayış, su kaynaklarını enerji üretimi için heba ediyor. ÇED süreçlerini bile yok sayarak HES projeleriyle sularımızı rant ve talan alanına dönüştürüyor.

Üretime değil, toprağa verilen destekle çiftçileri, çiftçiliği öldürerek yaşatmanın formülünü bulmuşlar. Bir dönem, halkın sosyal yardıma bağımlı olmadan kendine yeter bir ekonomi sürdürmesini sağlayan geçimlik tarım ortadan kaldırılmış durumda. Tarım Bakanlığı, tarımın güçlenmesine yönelik politikaları üretmede yetersiz kaldığı gibi, öngenenin konusu olan içme suları ve ekosistemin kirlenmesiyle ilgili denetimlerini de yerine getirmiyor.

Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, Enerji Bakanlığı, Kalkınma Bakanlığıysa toprağı, doğayı sermayenin hizmetine sunmanın aracı kurumları hâline gelmiş. Çevre Bakanlığı, atık su arıtma ve evsel nitelikli katı atık bertaraf tesislerine ilişkin Çevre Kanunu’nda belirtilen idari para cezalarını niye kesmiyor sanıyorsunuz? Halkın tasarrufunda olması gereken gününbirlik alanlar neden kiraya veriliyor? Bu ülkede bakanlıklar yaşam alanlarına el koymanın siyasetini yaparken halk eliyle siyaseti Çevre Mühendisleri Odası, Şehir Plancıları Odası, Su Politik gibi bugün hedef alınmış olan örgütlenmeler yürütüyor.

Savaşla birlikte toplumun ve doğanın yıkımı ve talanı her geçen gün daha da artıyor. Kürt halkına karşı gerçekleştirilen savaş politikaları, yalnızca Kürt halkı, kültürü, tarihî değerleri üzerinde değil, onun toprağı, suyu, havası, ormanları üzerinde de bir tahribat yaratıyor. Bugün Sur gibi dünyanın tarihsel mirası açısından önemi tescillenmiş yerler talan ediliyor. Kürdistan da birçok tarihî kale, kervansaray gibi tarihî ve kültürel yapı kışla ve karakol olarak kullanılıyor. Mardin Kalesi’nin, Van’da Meher Kapı’nın MİT ve Jandarma tarafından nasıl kullanıldığı, ırkçılık sloganlarıyla nasıl donatıldığı basına yansımıştı, bizler de takip ettik ve görmüştük.

1990’larda devletin bir sel harekâtıyla yaktığı köylerle ortaya çıkan göçlerin ardından kırsallığın ortadan kaldırıldığı, kentleşmenin, zorunlu göçün taşıyıcılığını üstlendiği çarpıklığa bu günlerde yeniden şahit oluyoruz. Kır ile kent, doğa ile insan arasındaki dengeler çöktürülüyor. Bu yıl Dersim ve

Cudi dağlarında güvenlik amaçlı olarak askerlerce çıkarılan ve haftalarca süren orman yangınları, yine güvenlik iddiasıyla kurulan barajlar, özel güvenlik bölgeleriyle halkın yaşam ve üretim alanı olan yayla ve meraların insansızlaştırılması kürdistan'da sosyal ve ekolojik yaşama sömürgecilik anlayışıyla nasıl el konulduğunun da çok açık göstergeleridir.

Abluka altına alınan yerlerdeki halk kimyasal kullanıldığını iddia ediyor; suları, toprakları, bedenleri ve hayvanları zehirleniyor. Roboski'de katledilen katırlardan abluka altındaki şehirlerde katledilen kediler, inekler, atlara kadar bütün hayvanlar, bu savaş siyasetinde telef olmuş değerli varlıklar olarak kayıtlara geçiyor.

Bizler demokrasi ve ekoloji mücadelesinin birbirinden ayıramayacağına inanan bir parti olarak 31 Mayıs'ta başlayacak olan ekolojik yıkımlara karşı mücadele haftasında yaşam alanlarımızı korumak için şimdiden çağrıda bulunuyoruz. Doğa mal değildir, insanın kendisini dünyayla birlikte eşitlik içinde üretebilmenin onurlu yaşam alanıdır.

Teşekkür ediyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

V.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI (Devam)

3.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Ayşe Nur Bahçekapılı'nın, Türkiye'de "kürdistan" diye bir bölge olmadığına ve Parlamentoda ayrımcı bir dil kullanılmaması gerektiğine ilişkin konuşması

BAŞKAN - Sayın konuşmacı, sayın milletvekilleri; "Türkiye" 780 bin kûsur kilometrekare yüz ölçümü olan kara parçasının adıdır. Türkiye'de "kürdistan" diye bir bölge yoktur. Türkiye'nin bütün bölgeleri birbirine eşittir, hiçbirinin birbirinden farkı yoktur. Burası Türkiye Cumhuriyeti'nin Paramentosudur. Lütfen, burada ayrımcı bir dili kullanmayalım. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun.

ALİM TUNÇ (Uşak) – Kimyasal silah da kullanılmamıştır Sayın Başkan.

VI.- AÇIKLAMALAR (Devam)

18.- Diyarbakır Milletvekili İdris Baluken'in, "kürdistan" ifadesini kullanmaya yasal ve anayasal herhangi bir engelin olmadığına ve Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Ayşe Nur Bahçekapılı'nın bu ifadeye itiraz etmesinin doğru olmadığına ilişkin açıklaması

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Sayın Başkan, bu konuda defalarca burada tartışmalar yürütüldü.

BAŞKAN – Evet, biliyorum.

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Belli ki siyasi parti grupları arasında farklı bakış açıları ve görüşler var. Biz, Halkların Demokratik Partisi olarak kürdistanın Türkiye'de tarihsel, coğrafik, ekolojik, toplumsal bir realite olduğunu başından beri söylüyoruz ve bugün de söylemeye devam ediyoruz. "Kürdistan" terimini kullanmakla bu ülkede bahsetmiş olduğunuz gibi bir ayrımcılık yapmak ya da bir bölme anlayışı ortaya koymak gibi herhangi bir amaç söz konusu değildir.

GÖKCEN ÖZDOĞAN ENÇ (Antalya) – Sayın Başkanım, Diyarbakır'da 4 polisimiz şehit oldu.

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Tam tersine, biz bu tarihsel gerçekliklerle, realiteyle yüzleşmeden Türkiye'nin gerçek sorunlarının çözümü noktasında da her geçen gün derinleşen sorunlarla karşı karşıya kalacağımızı düşünüyoruz. Bu konuda, hem Türkiye'deki yasalar hem de Türkiye'nin Anayasa'sı sizin çıkarmış olduğunuz anlamı çıkarmayacak şekilde bu kavramın çok rahatlıkla kullanılabileceğini sayısız örnekte de ortaya koymuştur. Yani programında, tüzüğünde "Kürdistan" kelimesi geçen siyasi partilerin kuruluşundan bağımsız kürdistanı savunan parti programlarına kadar bu konuda yasal ve anayasal herhangi bir engelin olmadığı durumunu da dikkatinize sunmak isterim.

Sürekli her HDP kullandığında bu şekilde bir tartışma açmanızı da doğru bulmadığımı ifade etmek isterim.

Teşekkür ederim.

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Bostancı...

19.- Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı'nın, Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Ayşe Nur Bahçekapılı'nın, Anayasa'da olmayan, tamamen ideolojik amaçlı etnik bir adlandırmaya itiraz etmesinin son derece haklı ve yerinde olduğuna ilişkin açıklaması

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Sayın Başkanım, hepimizi bağlayan bir Anayasa var. Anayasa'dan memnun değilsek bunu değiştirmenin de yolları var. Anayasa 123, 126, 127, Türkiye'nin idari olarak nasıl taksim edilebileceği anlamı üzerine açıklamalarla dolu. Burada böyle bir adlandırma, böyle bir bölge söz konusu değil. Anayasa'da olmayan, Anayasa'nın tayin etmediği, tamamen ideolojik amaçlı, etnik adlandırmayı da ideolojik angajmanın bir aracı olarak kullanan bir politik propagandanın dili olarak burada ifade ediliyor. Buna itirazı ortaya koymanız son derece haklı ve yerindedir. Geçmişte de bu çok tartışıldı, ben de tekrar bir tartışma açmak istemem elbette. Kayıtlara geçsin diye bu açıklamayı yapıyorum.

V.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI (Devam)

4.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Ayşe Nur Bahçekapılı'nın, "Kürdistan" ifadesinin hukuki ve siyasi bir terminoloji olarak kullanılmasına itirazını sonuna kadar savunacağına ilişkin konuşması

BAŞKAN – Evet, herkes bu konudaki düşüncesini söylüyor, ben de düşüncemi ifade ettim. Yinelıyorum: Burada kürdistan diye bir bölgenin tarihî, coğrafi, toplumsal, ekolojik, sizin saydığınız her şeyi içine alan bir tanımlama yapılmasının ötesinde, hukuki ve siyasi bir terminoloji kullanıldığı için bu itirazı yaptım, bu itirazımı da sonuna kadar savunacağım. Herkesin düşüncesini ifade özgürlüğü vardır.

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Düşüncelerimiz tutanaklara geçmiştir.

VIII.- ÖNERİLER (Devam)

A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ (Devam)

3.- CHP Grubunun, Edirne Milletvekili Okan Gaytancıoğlu ve 24 milletvekili tarafından, atık yağların neden olduğu su ve çevre kirliliğinin boyutlarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla 6/1/2016 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin, Genel Kurulun 31 Mart 2016 Perşembe günü birleşiminde sunuşlarda okunmasına ve ön görüşmelerinin aynı tarihli birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi grup önerisinin aleyhinde son konuşmacı Antalya Milletvekili Sayın Ahmet Selim Yurdakul olacak.

Buyurun Sayın Yurdakul...

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Efendim?

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Yerimden bir dakikalık söz alabilir miyim?

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi grup önerisinin...

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Efendim, yerimden bir dakikalık söz istiyorum.

BAŞKAN – Ha, siz söz istediniz, özür dilerim, anlamadım.

Buyurun, bir dakika...

VI.- AÇIKLAMALAR (Devam)

20.- *Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, Diyarbakır Otogar Kavşağı'ndaki terör saldırısı neticesinde şehit olan 4 polise Allah'tan rahmet, yaralanan 14 polise acil şifalar dilediğine, "kürdistan" ifadesinin tarihî, kültürel ve coğrafi bir geçerliliği olmadığına ve siyasi bir maksatla dile getirildiğine ilişkin açıklaması*

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Yine, biraz önce Diyarbakır'da bir bombalı saldırıyla 4 polisimiz şehit ve 14 yaralımız var. Her gün, her saat Türkiye Büyük Millet Meclisinde ve Türkiye'nin her tarafında ya şehitlerimizi ebediyete uğurluyoruz ya yaralılarımızı ziyaret ederek onların yaralarını sarmak için elimizden gelen gayreti gösteriyoruz ve her saat başı da taziye haberleriyle de kahroluyoruz.

Bunu göz ardı etmemek lazım, bu "kürdistan" ifadesi sıklıkla, bilinçle ve siyasi bir maksatla dile getiriliyor. Bunun tarihî, kültürel ve coğrafi bir geçerliliği yoktur.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Bir dakika daha vereyim, toparlayın lütfen.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Evet, toparlıyorum Sayın Başkan.

İnşallah, zamanımız olduğunda, ileride bunu daha farklı platformda değerlendirmek üzere şimdilik burada son veriyorum.

Teşekkür ederim Sayın Başkan.

BAŞKAN – Ben de teşekkür ederim.

Sayın Özel, buyurun.

21.- *Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Diyarbakır Otogar Kavşağı'ndaki terör saldırısı neticesinde şehit olan 4 polise Allah'tan rahmet, yaralanan 14 polise acil şifalar dilediğine ve CHP Grubu olarak bu saldırıyı lanetlediklerine ilişkin açıklaması*

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkanım, teşekkür ederim.

Diyarbakır Otogar mevkisi, 3'üncü Sanayi karşısında bomba yüklü bir araçla bir saldırı gerçekleştiğini ve 4 polisimizin şehit olduğunu, 14 polisimizin de yaralı olduğunu öğrendik. Bu, hepimizi son derece üzen bir saldırı ve şehitlerimize Allah'tan rahmet, yaralılara acil şifalar diliyoruz.

Elbette failleri bulunacak, elbette azmettirenler bulunacak ama faili de azmettiren de kim olursa olsun, bu terörist saldırıyı lanetlediğimizi Cumhuriyet Halk Partisi Grubu olarak bir kez daha ifade etmek istiyoruz.

Sağ olun.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Bostancı...

22.- *Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı'nın, Diyarbakır Otogar Kavşağı'ndaki terör saldırısı neticesinde şehit olan 4 polise Allah'tan rahmet, yaralanan 14 polise acil şifalar dilediğine ve terörün insanlığın, ahlakın, halkın yanında olan herkes tarafından telin edilmesi gerektiğine ilişkin açıklaması*

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Sayın Başkanım, Diyarbakır Otogar kavşağında bombalı bir araçla teröristlerin yaptığı saldırı neticesinde 4 polisimiz şehit olmuş, 14 polisimiz yaralanmıştır. Şehitlerimize Allah'tan rahmet diliyorum, yaralılara şifa diliyorum.

Terörün karanlık, çirkin yüzünü bir kez daha ortaya koyan bu olay, geçmişteki olaylar da hatırlandığında, mutlak surette insanlığın, ahlakın, halkın yanında olan herkes tarafından telin edilmesi gereken karakterini ortaya koymuştur bir kez daha, bunun da altını çizmek isterim.

Ümit ederim ki demokratik zeminlerde yer alan siyasetin iktidarıyla muhalefetiyle bütün çevreleri teröre karşı ortak bir tutumla seslerini yükseltirler, güçlerini ortaya koyarlar...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Bir dakika daha veriyorum, tamamlarsanız Sayın Bostancı...

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – ...bu ülkenin esenliği ve barışı için el birliği ederler. İktidar elbette üzerine düşeni yapacaktır ama terör belası herkese bir yükümlülük yüklüyor, bunu da unutmamak gerekiyor. Bu ülke kudretlidir, halkımız terörün bu tür saldırılarına karşı hiçbir biçimde -geçmişte de bu tecrübeleri yaşadık- boyun eğmemiştir, bundan sonra da eğmeyecektir. Terör kaybedecektir.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Baluken...

23.- Diyarbakır Milletvekili İdris Baluken'in, Diyarbakır'da meydana gelen saldırı neticesinde yaşamını yitiren 4 polise rahmet dilediğine ve yaşanan süreçle ilgili bütün şiddet yöntemlerinin reddedilmesi, diyalog kanallarının açılması gerektiğine ilişkin açıklaması

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Başkan, uzun süredir bu Meclis Genel Kurulunu âdeta başsağlığı ve taziye dileklerini ileten ve çözüm konusunda da hiçbir inisiyatif alamayan bir çatı hâline getirdik. Biz, bu yaşanan acılı süreçle ilgili, başından beri bütün şiddet yöntemlerinin reddedilmesi gerektiğini, müzakere yöntemleriyle çözülebilecek sorunlarda mutlaka diyalog kanallarının açılması gerektiğini, “ama”sız ve “fakat”sız olarak da, devreye konan bu savaş konseptiyle ilgili, bir an önce bu savaş konseptinden vazgeçilmesi gerektiğini ısrarla vurguladık. HDP olarak başından beri yaşanan bu sürecin halklarımıza...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Toparlayacağım.

BAŞKAN – Bir dakika daha veriyorum, toparlayın lütfen.

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – ...kan, gözyaşı ve acı dışında herhangi bir şey getirmeyeceğini ve mutlaka, çözümle ilgili Meclisin inisiyatif alması gerektiğini söyledik.

Sadece son bir hafta içerisinde bu ülkenin yüzlerce yurttaşı maalesef yaşamını yitirdi. Bugün Diyarbakır'da da meydana gelen saldırıda 4 polisin yaşamını yitirmesini ve onlarca polisin de yaralanmasını büyük bir üzüntü ve acıyla öğrenmiş bulunuyoruz. Ben yaşamını yitiren polislere rahmet dileğimi, ailelere ve tüm Türkiye halklarına da geçmiş olsun dileklerimi iletmek istiyorum. Bu savaşın derhâl sonlanması gerektiğini...

GÖKCEN ÖZDOĞAN ENÇ (Antalya) – Savaş değil, terörle mücadele.

“Savaş” diyor hâlâ ya!

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – ...çözümle ilgili bir an önce tıkalı olan diyalog kanallarının açılarak müzakere yöntemlerine başvurulması gerektiğini ifade ediyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Ben de teşekkür ederim.

V.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI (Devam)

5.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Ayşe Nur Bahçekapılı'nın, Diyarbakır'da yaşanan terör saldırısında şehit olan 4 polise rahmet, yaralı polislere acil şifalar dilediğine ve Parlamentodan terör olayları ile şiddete karşı birlik çağrılarının yükselmesini temenni ettiğine ilişkin konuşması

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, bugün epeyce bir süre, bütün gruplar olarak, terör karşısında, terörle birlikte katledilen Tahir Elçi ve Mehmet Selim Kiraz'ı konuştuk ama maalesef, bu süre içinde tekrar bir terör olayıyla karşılaşmış bulunuyoruz, 4 polisimizin şehit olduğunu öğrendik.

Bütün bu terör olaylarına karşı, bütün şiddete karşı, hep birlikte bütün partiler, siyasetimizi ve ait olduğumuz ideolojik sınırları düşünmeden beraber karşı durmamız gerekiyor, ancak bu sayede lanetlediğimiz terörü geriletebiliriz diye düşünüyorum. Ve her seferinde, her olayda bir daha yaşanmamasını dilemekle bu Parlamentodan birlik çağrılarının yükselmesini temenni ediyorum. Yaralı polislerimize de acil şifalar diliyorum.

VIII.- ÖNERİLER (Devam)**A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ (Devam)**

3.- CHP Grubunun, Edirne Milletvekili Okan Gaytancıoğlu ve 24 milletvekili tarafından, atık yağların neden olduğu su ve çevre kirliliğinin boyutlarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla 6/1/2016 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin, Genel Kurulun 31 Mart 2016 Perşembe günü birleşiminde sunuşlarda okunmasına ve ön görüşmelerinin aynı tarihli birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN – Şimdi, Cumhuriyet Halk Partisi Grubunun önerisi üzerinde, aleyhinde son konuşmacı Antalya Milletvekili Ahmet Selim Yurdakul olacak.

Buyurun Sayın Yurdakul. (MHP sıralarından alkışlar)

AHMET SELİM YURDAKUL (Antalya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, saygıdeğer vatandaşlarım; tabii, böyle üzücü ve acı bir haber aldıktan sonra konuşma yapmak da inanın çok zor. Ben, burada, Diyarbakır'da kallesçe yapılan saldırı sonucunda şehit olan polislerimize Allah'tan rahmet, yakınlarına sabırlar diliyorum ve yaralıları da acil şifalar diliyorum ama Milliyetçi Hareket Partisi olarak da şunu ifade ediyorum ki birliğimizi ve beraberliğimizi ve bin yıllık kardeşliğimizi hiç kimse bozamayacaktır, buna Milliyetçi Hareket Partisi izin vermeyecektir.

Bugün, üçüncü dünya ülkelerinin yaşadığı atık yağ sıkıntısını görüşüyor olmamız ve hâlâ bu sorunu çözememiş olmamız çok üzücü ancak AKP Hükümetinin çevreye ve insana duysarsız politikalarını düşündüğümüzde bu pek de şaşırtıcı değildir.

Saygıdeğer vatandaşlarım, atık yağ, sizlerin mutfaklarda kullanmış olduğunuz, araçlarımızda ve sanayide kullanılan yağların kullanım ömürleri dolduktan sonra geride kalan yağlardır. Ülkemizde sadece bitkisel yağ tüketimi 1,5 milyon tondur. Evlerde ve restoranlarda yediğimiz patateslerin kızartılmasından sonra artan bitkisel yağların 350 bin tonunun toplanarak doğanın korunabilme ve ekonomiye kazandırılma imkânı vardır. Bu hem çevre hem de ekonomimiz için önemli bir kazanç olacaktır. Bunun aksine, atık yağları kanalizasyona döktüğümüzde tıkanmalara ve altyapı sorunlarına neden olmasının yanında, toprağa karıştığında yer altındaki suları kirlettiği gibi, bitkileri tahrip eder ve toprak ürünlerine de zarar verir. Suya karıştığında ise 1 litrelik atık yağ, 1 milyon litre içme suyunu maalesef kirlitebilmektedir. Kullanılmış bitkisel yağlar su kirliliğinin yüzde 25'ine neden olmaktadır. Tabii ki içinde bulunan arsenik, kurşun, krom gibi ağır metaller sağlığımız için büyük bir tehlikedir. Bu su ürünlerini tükettiğimizde de bundan yine insanoğlu olarak bizler zarar görürüz. Bu, yakılıp tüketildiği zaman havaya karıştığında ise maalesef içindeki ağır metal ve klor bileşimleri atık havayla birlikte atmosfere salınarak havayı kirletir ve insan sağlığına zarar verir. Zaten ülkemizdeki hava kirliliği alarm vermektedir.

Bildiğiniz üzere, doğal gaz fiyatları, büyük kısmı açlık sınırında yaşayan vatandaşlarımızın alım gücünün çok ötesindedir. Bu nedenle vatandaşlarımız evlerinden kalitesiz kömür yakmak zorunda kalıyorlar veya doğal gazı normalden daha az yakıyorlar. Buradan AKP Hükümetini sürekli uyarıyoruz, 184 dolara aldığınız doğal gazı karaborsacı tüccarlar gibi vatandaşlarımıza 340 dolara satmanızı kabul etmediğimizi söylüyoruz ama maalesef duymuyorsunuz.

Solunum yolu hastalıklarındaki artışın, kanser vakalarındaki artışın altında yatan sebeplerden biri de AKP Hükümetinin vatandaşı kömüre ve uygunsuz yakıt kullanımına iten ekonomi politikalarıdır.

Hava kirliliği açısından ülkemizde yapılan ölçümlerde, maalesef, 81 ilimizin 41’inde insan sağlığını tehdit eden sonuçlar elde edilmiştir. Bu illerde bir gün nefes almak yaklaşık 1,5 paket sigara içmeye eş değerdir. Hava kirliliği yüzünden kalp damar hastalıklarında, solunum yolu enfeksiyonlarında ve çeşitli kanser vakalarında maalesef artışlar olmaktadır.

Ülkemizde hava kirliliği Avrupa standartlarının 2 katını bile aşmış durumda ve her yıl 29 bin kişi hava kirliliği nedeniyle hayatını kaybetmektedir.

Geçen gün esnaf kardeşlerimi ziyaret ettim. Bakın, sizin bu vatandaşın cebine yerleştirdiğiniz hortumlar nedeniyle, insanlar ısınmak için yağ sobaları kurmuş vaziyette. Özellikle sanayi sitelerine gidin, esnaf kardeşlerimize bir bakın ne durumdalar, ne yakıyorlar ısınmak için. İzlediğiniz politikaların, çevre ve insan sağlığının yanı sıra ekonomiye de zarar verdiğini bir kez daha ifade etmek istiyorum.

Ulaştırma şirketleri ve şoför esnafımız mazot fiyatlarından maalesef yılmış durumdalar. Bu kardeşlerimiz ne yapıyor biliyor musunuz? Merdiven altında hiçbir standarda uymadan üretilen atık yağları maalesef araçlarında kullanıyorlar. Tabii, onlar yatları ve gemileri olmadığı için seslerini size duyuramıyorlar. Şu esnaf kardeşlerimizden bir nakliyeciyi şoförle sohbet etseniz, hangi sanayi sitesinde atık yağlardan üretilen motor yakıtını kullandığını sizlere bir anlatabilse.

Biz, Milliyetçi Hareket Partisi olarak, şoför esnafımıza, çiftçi kardeşlerimize, AKP, yat sahiplerine ve gemilere verdiği mazota hangi vergi indirimini yaptıysa, o indirimi bu kardeşlerimize yapmayı vadedmiştik biliyorsunuz.

Buradan AKP Hükümetine çağrımızdır. Çiftçilerimiz, şoförlerimiz çok zor durumdalar. Gelin, onlara mazotu 1,75 lira yapalım ve böylece, hem onları rahatlatalım hem de çevreyi ve insan sağlığını korumak için bir adım atmış olalım.

Atık yağ, başta da dediğim gibi, üçüncü dünya ülkelerinin sorunudur. Bugün burada bunu konuşuyor olmamız, on dört yıllık iktidarı boyunca çevreye ve insan sağlığına önem vermeyen AKP Hükümetinin bir eseridir. “Plaza”, “rezidans”, “AVM”, bu kelimelerden çok hoşlandığınızı biliyorum. Üreten ve katma değer yaratan bir ekonomi yerine üstyapı ve gayrimenkul rantına temellendirdiğiniz ülke ekonomisi ve doğanın can çekişmesi sizin sorunuz değil, biliyoruz ama yine de anlatalım. İnsanı, doğayı ve kalkınmayı aynı potada eriten kalkınma modelleri “sürdürülebilir ekonomi” olarak ifade edilebilir. “Sürdürülebilir ekonomi” demek çevre ve insan sağlığını gözetken duyarlı bir bakış açısıdır ve en temel amacı, gelecek nesillere temiz bir çevreyle birlikte gelişen bir ekonomiyi bırakmaktır. Yani, ne pahasına olursa olsun o madeni çıkarmak için doğayı talan eden, o doğanın sahibi insanları türlü eziyetlerle karşı karşıya bırakan, süpüren bu anlayışın tam tersidir. Orta Doğu’da ve sömürge ülkelerinde rastlanan bu yıkıcı ekonomi modelini kabul etmemiz mümkün değildir.

Peki, atık yağları ne yapmalıyız? Milliyetçi Hareket Partisi olarak bizim önerimiz şu şekildedir: Öncelikle, vatandaşlarımızın ve işletme sahiplerinin bilinçlendirilmesi için eğitim verilmelidir.

İkinci önerimiz, yazılı ve görsel basın kullanılarak atık yağların zararlarının vatandaşlarımıza detaylı olarak anlatılması gerekir.

Üçüncü önerimiz, Çevre ve Orman Bakanlığı ya da belediyelerin gözetiminde atık toplama merkezleri faal olmalıdır. Bu atıkların yeniden kullanılarak ekonomiye kazandırılmasının önü açılmalıdır. Bu, Avrupa’da, Amerika’da ve diğer tüm ülkelerde maalesef 2000’li yıllardan itibaren yapılmaya başlanmıştır.

Dördüncü önerimiz ise biyoyakıtlar için teşvikler uygulanmalı ve atık yağların biyoyakıtı dönüştürülmesinde çeşitli vergi indirimleri gündeme gelmelidir.

Temiz havayı ve insan sağlığına uyumlu bir çevreyi Türk milletine çok görmeyin çünkü gidecek başka bir vatanımız yok; çocuklarımıza, gençlerimize bırakacak başka bir vatanımız yok.

Konuşmamı bir atasözüyle bitirmek istiyorum: “Ancak en son ağaç kesildikten, en son nehir zehirlendikten ve en son balık tutulduktan sonra anlayacaksınız ki insan aç kaldığında parayı yiyemez.”

Hepinizi sevgi ve saygılarımla selamlıyorum. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Cumhuriyet Halk Partisi Grubunun grup önerisini oylarınıza sunacağım: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Adalet ve Kalkınma Partisi Grubunun İç Tüzük’ün 19’uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

4.- AK PARTİ Grubunun, Genel Kurulun çalışma gün ve saatlerinin yeniden düzenlenmesine; bastırılarak dağıtılan (11/3) ve (11/4) esas numaralı Gensoru Önergelerinin 4 Nisan 2016 Pazartesi günü gündemin “Özel Gündemde Yer Alacak İşler” kısmının 1’inci ve 2’nci sıralarına alınmasına ve Anayasa’nın 99’uncu maddesi gereğince gündeme alınıp alınmayacağı hususundaki görüşmelerinin haftalık çalışma günlerinin dışında 4 Nisan 2016 Pazartesi günü saat 14.00’te toplanarak bu birleşimde yapılmasına ve gensoru önergelerinin görüşmelerinin tamamlanmasına kadar çalışmasına ilişkin önerisi

31/3/2016

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulunun 31/3/2016 Perşembe günü (bugün) yaptığı toplantıda siyasi parti grupları arasında oy birliği sağlanamadığından, İç Tüzük’ün 19’uncu maddesi gereğince grubumuzun aşağıdaki önerisinin Genel Kurulun onayına sunulmasını arz ederim.

Coşkun Çakır

Tokat

AK PARTİ Grubu

Başkan Vekili

Öneri:

Genel Kurulun;

31 Mart 2016 Perşembe günü (bugün) birleşiminde 149 sıra sayılı Kanun Tasarısı’nın görüşmelerinin tamamlanmasına kadar,

1 Nisan 2016 Cuma günü birleşiminde 5 sıra sayılı Kanun Tasarısı’na kadar olan işlerin görüşmelerinin tamamlanmasına kadar,

Haftalık çalışma günlerinin dışında 8, 11, 15, 18, 22, 25 ve 29 Nisan 2016 Pazartesi ve Cuma günleri saat 14.00’te toplanarak bu günü birleşimlerinde gündemin “Kanun Tasarı ve Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler” kısmında yer alan işlerin görüşülmesi;

Bastırılarak dağıtılan (11/3) ve (11/4) esas numaralı gensoru önergelerinin 4 Nisan 2016 Pazartesi günü gündemin “Özel Gündemde Yer Alacak İşler” kısmının 1’inci ve 2’nci sıralarına alınması ve Anayasa’nın 99’uncu maddesi gereğince gündeme alınıp alınmayacağı hususundaki görüşmelerinin haftalık çalışma günlerinin dışında 4 Nisan 2016 Pazartesi günü saat 14.00’te toplanarak bu birleşimde yapılması ve gensoru önergelerinin görüşmelerinin tamamlanmasına kadar;

5 Nisan 2016 Salı günü birleşiminde 24 sıra sayılı Kanun Tasarısı’na kadar olan işlerin görüşmelerinin tamamlanmasına kadar;

6 Nisan 2016 Çarşamba günü birleşiminde 29 sıra sayılı Kanun Tasarısı’na kadar olan işlerin görüşmelerinin tamamlanmasına kadar;

7 Nisan 2016 Perşembe günü birleşiminde 31 sıra sayılı Kanun Tasarısı’na kadar olan işlerin görüşmelerinin tamamlanmasına kadar;

8 Nisan 2016 Cuma günü birleşiminde 33 sıra sayılı Kanun Tasarısı’na kadar olan işlerin görüşmelerinin tamamlanmasına kadar;

11 Nisan 2016 Pazartesi günü birleşiminde 35 sıra sayılı Kanun Tasarısı’na kadar olan işlerin görüşmelerinin tamamlanmasına kadar;

12 Nisan 2016 Salı günü birleşiminde 37 sıra sayılı Kanun Tasarısı’na kadar olan işlerin görüşmelerinin tamamlanmasına kadar;

Yukarıda belirtilen birleşimlerinde gece 24.00’de günlük programın tamamlanamaması hâlinde günlük programın tamamlanmasına kadar;

15, 18, 22, 25 ve 29 Nisan 2016 Cuma ve Pazartesi günlerindeki birleşimlerinde saat 24.00’e kadar çalışmalarını sürdürmesi önerilmiştir.

BAŞKAN – Adalet ve Kalkınma Partisi grup önerisinin lehinde ilk konuşmacı İstanbul Milletvekili Sayın Tülay Kaynarca olacak.

Buyurun Sayın Kaynarca. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

TÜLAY KAYNARCA (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Adalet ve Kalkınma Partisi grup önerisi lehinde söz aldım. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Öncelikle, Diyarbakır’daki acı olayı öğrendik ve o menfur saldırıda, hain saldırıda şehit olan polislerimize Allah’tan rahmet diliyorum, tüm yaralılara acil şifalar diliyorum. Terörü lanetliyorum, teröre destek olanları da onların sözcüsü olanları da lanetliyorum, milletimizin başı sağ olsun diyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Bugünkü grup önerimiz önümüzdeki hafta içerisindeki çalışma takvimimiz ve saatlerimizi içeriyor. Bugünden itibaren, yarın, önümüzdeki hafta ve nisan ayındaki çalışma programımızla ilgili önerileri sunacağım sizlere.

Öncelikle şunu ifade etmem lazım çünkü Avrupa Birliğiyle vize muafiyeti konusunda haziran ayındaki anlaşmanın tamamlanması için bazı yasal düzenlemeler yapmamız gerekiyor ve bu yasal düzenlemelerin 1 Mayıs’a kadar bitmesi lazım; milletimiz için de, ülkemiz için de çok değerli. Ben inanıyorum ki bu yasal düzenlemeleri nisan ayı içerisindeki çalışmalarımızda yerine getiriyorken eleştirileri ile katkıları ile sunacakları önerilerle muhalefetin de diğer siyasi partilerin de bu çalışmada emeği olacağına, katkı sunacaklarına inanıyorum. Çünkü bu süreç ülkemiz için çok değerli, elli altmış yıllık bir rüyanın bitimi olacak ve inşallah, o şeref, o onur bu Parlamente’ye ait olacak ve vize muafiyeti gerçekleşebilecek.

Peki, bu süreç içerisinde, bu kanuni düzenlemeler içerisinde neler var? Birkaç başlığa özellikle işaret etmek isterim. Siyasi Etik Kanunu bunlar içerisinde yer alıyor, Adli Yardım Kanunu gibi, vize muafiyeti için gerekli olan bazı kanuni değişiklikler var; temel kanun adı altında da Meclisimize, Parlamentomuzla gelecek. Yine, Kolluk Gözetim Komisyon Kurulu Kanunu da bu kanunlar içerisinde yer alıyor. Çocuklarımızı ilgilendiren, onların desteklenmesi, velayet sorunlarını içeren kanunlar da yine bu çerçevede önümüzdeki ay içerisinde çıkarmayı planladığımız, önerdiğimiz kanuni düzenlemeler içerisinde yer alıyor.

Peki, hangi saat, hangi gün ve takvim içerisinde yapacağız, ona da işaret etmek isterim. Şöyle ki: 149 sıra sayılı, yine, az önce ifade ettiğim, vize muafiyeti çerçevesindeki kanunlardan İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu Tasarısı'nı görüşmeye bugün itibarıyla devam edeceğiz. Biliyorsunuz, birinci bölüm üzerinde 6'ncı maddede kalmıştık, inşallah, bugün bitimi gerçekleşecek. Yarın itibarıyla, 1 Nisanda 5 sıra sayılı Kanun Tasarısı'na kadar olan işlerin görüşülmesinin tamamlanmasına kadar çalışmamız devam ediyor.

Önümüzdeki haftaya bir bakıyoruz hemen. Önümüzdeki hafta içerisinde de bir gensoru gözüktüyor pazartesi günü. Hemen onunla ilgili ayrıntı vermek isterim. Haftalık çalışma günleri dışındaki pazartesi günü, (11/3) ve (11/4) esas numaralı gensoru önerilerini 4 Nisan Pazartesi günü "Özel Gündemde Yer Alacak İşler" kısmında görüşeceğiz. 1'inci ve 2'nci sıraya alınmasını, Anayasa'nın 99'uncu maddesi gereğince gündeme alıp bu gensoru görüşmeleri tamamlanana kadar, bitimine kadar görüşmeleri sürdürmüş olacağız. Bu arada, pazartesi ve cuma günü çalışmalarımız da öngörülüyor önümüzdeki çalışma takvimi içerisinde. Bu da 4, 8, 11, 15, 18, 22, 25 ve 29 Nisan tarihlerinde pazartesi ve cuma günlerini de çalışma programımıza almış olduk.

Ben birkaç başlığı, önümüzdeki hafta içerisinde öne aldığımız kanun başlıklarını ifade edeceğim. 5 Nisan Salı günü 24 sıra sayılı Kanun Tasarısı'na, 6 Nisanda 29 sıra sayılı Kanun Tasarısı'na kadar olan işlerin görüşülmesi, yine 7 Nisanda 31 sıra sayılı Kanun Tasarısı'na, 8 Nisan itibarıyla da 33 sıra sayılı Kanun Tasarısı'na kadar olan işlerin görüşülmesini öngörüyor ve Genel Kurula sunuyoruz cuma itibarıyla. Bir sonraki pazartesi ve salı günü ise 35 sıra sayılı ve 37 sıra sayılı Kanun Tasarılarının Mecliste görüşülmesini grup önerisi olarak sunuyoruz.

Çalışma takvimimizdeki başlıkları kısa başlıklarla aktardım, çalışma saatleriyle ilgili de değinip cümlelerimi tamamlamak isterim. O da şu: Yukarıda belirttiğim birleşimlerde gece 24.00'e kadar günlük programın tamamlanmaması hâlinde programın tamamlanmasına kadar çalışmalar gerçekleştirilecek ancak 15, 18, 22, 25 ve 29 Nisan tarihleri cuma ve pazartesi günlerine tekabül ediyor, o günlerde ise saat 24.00 itibarıyla çalışma saatlerini programladığımızı ifade etmek isterim.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; AK PARTİ grup önerisi lehinde söz aldım. Çalışmaların hayırlı olmasını diliyorum. Özellikle ve özellikle Avrupa Birliğiyle ilgili vize muafiyeti konusunda hazıranaya kadar, bu ay içerisinde, anlaşmanın tamamlanması için 1 Mayıs'a kadar çıkartmamız gereken bu yasal düzenlemeleri, bu kanuni düzenlemeleri başarıyla huzurlu bir ortamda çıkartabilmek nasip olsun inşallah diyorum. Hatta muhalefetin de, saygıdeğer tüm siyasi parti temsilcilerinin de bu kadar önemli bir süreçte gerek eleştirileri gerekse öneri ve öngörülerıyla bu sürece katkı sunacaklarına inanıyorum.

Hayırlı olmasını diliyor ve Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Kaynarca.

Adalet ve Kalkınma Partisi Grubunun grup önerisinin aleyhinde ilk konuşmacı İstanbul Milletvekili Sayın Mehmet Bekaroğlu.

Buyurun Sayın Bekaroğlu. (CHP sıralarından alkışlar)

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Anlaşılan o ki, yine iki ayağımızı bir pabuca sokacağız. Ben üçüncü dönem milletvekilliği yapıyorum, böyle şeyleri çok gördüm. Niye böyle yapıyoruz? Bu sorunun cevabı yok. Bu şekilde gerçekten yasa yapma tekniğine uygun mu? On saat, on beş saat komisyonlarda çalışarak, on saat, on iki saat Genel Kurulda çalışarak bir yasa yapılabilir mi, bu ayrı bir tartışma konusu.

Şimdi, sayın hatip çok önemli bir şey söyledi, “Vize muafiyeti için şu yasaları çıkarmamız gerekir.” dedi. Bunlardan bir tanesi de siyasi etik, siyasi ahlak yasası. “Yani bizim aslında böyle bir şeye ihtiyacımız yok ama vize muafiyetinden dolayı böyle bir şey yapıyoruz.”

Değerli arkadaşlarım, yanlış yapıyorsunuz, Adalet ve Kalkınma Partisi yanlış yönetiyor Türkiye’yi. Bakın, 11’inci Cumhurbaşkanı Sayın Abdullah Gül “Cumhuriyet tarihinin en zor günlerinden geçiyoruz.” diye bir açıklama yaptı. Aslında AKP’nin yöneticileri, Başbakan, Cumhurbaşkanı da aynı şeyleri söylüyor. Böyle olmasaydı herhâlde seferberlik ilan etmezsiniz. Değerli arkadaşlarım, doğru, ben de katılıyorum, cumhuriyet tarihinin en zor günlerini yaşıyoruz, bunda hiç şüphe yok. Böylesine bir terör girdabına ülke hiçbir zaman girmemişti. Biraz evvel haber geldi işte, Diyarbakır’da 6 şehit, çok sayıda yaralı var, hepsine Allah’tan rahmet diliyorum, yaralılara da şifa diliyorum. Şehirlerde bombalar patlıyor, her gün şehitler geliyor, şehit cenazelerindeyiz, insanlar ölüyor. Temmuz ayından bu yana ben binlerce filan diyecektim ama geçen gün Sayın Cumhurbaşkanının yapmış olduğu bir konuşmayı hatırladım, “355 şehit verdik.” dedi. O günden bugüne bu sayı arttı. Gerçi, aynı günlerde Genelkurmay “377” diyordu. “5.379 da PKK’lı terör örgütü üyesini etkisiz hâle getirdik.” dedi. Bu kadar çok insan ölüyor. Böyle bir şey olmamıştı Türkiye’de değerli milletvekilleri. Davutoğlu’nun Başbakanlığında, terörün rekor can almasıyla tarihe geçeceğiz, bu kesin. Ayrıca, etrafımız da ateş çemberi, sadece içeride değil problemler, güvenlik riski var, hâlâ savaş tehlikesi var; dış politikada dökülüyoruz, herkesle kavga ediyoruz. Sadece bunlar mı? Ekonomi toz pembe, işte yüzde 4’lük rakam, güzel rakamlar açıklanıyor. “Her şey yolunda gidiyor.” söylemlerine rağmen herkes biliyor ki ekonomi de iyi gitmiyor. Rant ekonomisinin sonuna gelindiğine dair sinyaller var. Aslında esnafı, dar gelirlileri gezdiğinizde Türkiye’nin ekonomisinin öyle çok da iyi olmadığı görülüyor. Demokraside, hak ve özgürlüklerde de çok ciddi problemler var. Yargı, özellikle yargı felaket. Yargıçlarımız haklı ve haksız ayırarak adalet dağıtamaz hâle geldiler. Sizden bizden olmak yargı terazisini etkiler duruma geldi. En önemlisi, toplumda müthiş bir kutuplaşma var; toplumun tüm sinir uçlarına dokunuldu, insanlar birbirine düşman edildi değerli arkadaşlarım.

Evet, Türkiye, cumhuriyet tarihinin en bunalımlı, en sorunlu dönemlerinden geçiyor ve Hükümet, bütün bunları yedi düvelle, yedi düvel bize karşı diye açıklıyor. “Bizi çekemiyorlar.” Bütün sorumluluğu başkalarında, ötekilerde, her seferinde birilerinde buluyor; paralelde buluyor, dikkörtgende buluyor, o örgütte buluyor, faiz lobisi, hep dışarıya. Öyle değil değerli arkadaşlarım. Bu ülkenin sorunlarını, riskleri, dostu düşmanı bileceksiniz, ona göre tedbir alacaksınız. On dört yıldan beri bu ülkeyi yönetiyorsunuz. Eğer bir sorumlu varsa ki vardır, bu sorumlu sizsiniz; Adalet ve Kalkınma Partisinin kadrolarıdır, yönetimidir, sizin iktidar anlayışımız, iç ve dış politika stratejilerinizdir bütün bu olup bitenlerden sorumlu. Kutuplaştırma, gerginlik artık sizin bir yönetme, yönetim stratejiniz hâline geldi.

Sayın Cumhurbaşkanı “Ya bizdensiniz, ya da teröristsiniz, terörden yanasınız.” diyor. Türkiye’yi yöneten, Türkiye’nin tepesindeki insanların milleti bu şekilde ayırdığı hiçbir dönem olmamıştı, böyle bir şey görmemiştik. “Yeniden terör tanımlı yapalım.” diyor. Akademisyenlere çatıyor...

HALİS DALKILIÇ (İstanbul) – Ne zaman söyledi onu Sayın Bekaroğlu ya, ne zaman söyledi ya?

MEHMET BEKAROĞLU (Devamla) – ...yabancıları çatışıyor, elçilere çatışıyor; herkesle savaş hâlinde.

HALİS DALKILIÇ (İstanbul) – Sayın Cumhurbaşkanına iftira ediyorsun.

MEHMET BEKAROĞLU (Devamla) – Yozgat'ta, Sorgun'da da gidiyor, Fetih Suresi okuyor, sanki bu ülkeyi yeniden fethedecekler. Kutuplaştırma en tepedeki söylemler ile nefret söylemine ve düşmanlığa evrilmiş durumda değerli arkadaşlarım.

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Senin yaptığın ne?

MEHMET BEKAROĞLU (Devamla) – Başbakan aynı şeyi yapıyor, Sayın Başbakan ana muhalefet partisini terörle ilişkilendirmek için kırk dereden su getiriyor...

İLYAS ŞEKER (Kocaeli) – Önerge neydi?

MEHMET BEKAROĞLU (Devamla) – ...böyle bir şey olabilir mi değerli arkadaşlarım?

Tarihi yeniden kurguluyorsunuz, yeniden yazıyorsunuz ve kutuplaşmanın aracı hâline getiriyorsunuz. Millet, milletin yabancı, millet dışı ayrımı yapıyorsunuz; tüm muhalefeti, farklı söyleyen herkesi millet dışı olarak ilan ediyorsunuz.

İLYAS ŞEKER (Kocaeli) – Sayın Bekaroğlu, önerge neydi?

MEHMET BEKAROĞLU (Devamla) – Üzülerken ifade ediyorum, sizin bu siyasetiniz nedeniyle artık bir millet olmak vasfımızdan söz etmek bile tartışılır hâle geldi. Tasada, kıvançta bir olan bir millet vasfımız yavaş yavaş eriyip gidiyor sayenizde. Bu yol, yol değil değerli arkadaşlarım. Bu gidiş felakete çıkar değerli arkadaşlarım. Tamam, mutlak iktidar istiyorsunuz ama bu çok tehlikeli bir yol, çok tehlikeli sulara geziniyoruz, bu, yol değil. “7 Hazirandan sonra istikrar bozuluyor.” diye milletten tekrar yetki istediniz, tek başına Hükümet yetkisi istediniz.

SELİM DURSUN (Sivas) – İstemedik.

MEHMET BEKAROĞLU (Devamla) – Terörle, ekonomik sıkıntıyla, krizle insanları tehdit ettiniz ve yüzde 49 aldınız, tamam ama kutuplaştırma, gerginlik politikalarına devam ediyorsunuz. Bu gidişle nasıl bir istikrar olacak merak konusu.

RADİYE SEZER KATIRCIOĞLU (Kocaeli) – Siz ne yapıyorsunuz, siz?

MEHMET BEKAROĞLU (Devamla) – Hadi varsayalım, kimlik siyaseti üzerinden bütün toplumu konsolide ettiniz ve yüzde 60'ını aldınız. Peki, yüzde 40'ı ezerek, susturarak, sindirerek nereye gideceksiniz, bu ülkeyi nasıl yöneteceksiniz merak ediyorum. Nasıl bir toplum istiyorsunuz siz, nasıl bir demokrasi istiyorsunuz? İlle de Başkanlık, Türk tipi Başkanlık; bu mu değerli arkadaşlarım? Bu kutuplaşmayla nereye çıkacaksınız? Şuna hiç kimse itiraz etmiyor, defalarca söyledik: Elbette ülkeyi seçilmiş çoğunluk yönetecek ama hukuk içinde yönetecek. Meşruiyet sadece seçilmişlik olmaktan gelmiyor, hukuk içinde davranmaktan geliyor. Siz muhalefeti yok edeceksiniz...

İLYAS ŞEKER (Kocaeli) – Önergenin konusu neydi ya Sayın Bekaroğlu?

MEHMET BEKAROĞLU (Devamla) – ...muhalefetin yok edildiği, bütün bir muhalefetin, toplumun yarısının teröre yazıldığı bir ortamda nasıl bir demokrasiden söz edeceksiniz? Bu, demokrasi falan değil, bu, faşizmdir, otoriterliktir, diktatörlüktür değerli arkadaşlarım.

HALİS DALKILIÇ (İstanbul) – Sizin konuştuğunuz da iftiradır.

MEHMET BEKAROĞLU (Devamla) – Evet, ülkenin bir bölümünde ayrı bir devlet kurmak isteyen, bunun için şiddete başvuran, terör eylemleri yapan bir terör örgütü var. Elbette terörle mücadele ediliyor, edilecek ama unutmayalım ki, bir Kürt sorunu da var, ayrımcılığa uğradığına inanan bir halk

var. Her şeye rağmen bu halk Türkiye’den ayrılmak istemiyor, bunu söylüyor. Siz “barış” dediniz, “çözüm” dediniz ve herkes, yüzde 80 sizi destekledi. Ne oldu 7 Haziranda da bundan vazgeçtiniz, şu anda ülke kan gölü? Bununla ilgili daha bu kürsüye gelip bir tane açıklama yapmış değilsiniz değerli arkadaşlarım. Öldürerek ve ölerək hiçbir yere gidilmez, bu sorun çözülemez değerli arkadaşlarım. Hayır, bu, gerçekten bu gidiş doğru bir gidiş değildir.

HALİS DALKILIÇ (İstanbul) – Terörle mücadele etmeyelim mi diyorsun Sayın Bekaroğlu?

MEHMET BEKAROĞLU (Devamla) – Değerli milletvekilleri, bakın, 7 Haziranda bu millet, bu Parlamente’ya, siyasetçilere önemli bir fırsat verdi, dedi ki: “Çok gerdiniz, çok yıpratınız, çok yorulduk.” Bakın, Adalet ve Kalkınma Partisine de bir uyarıda bulundu: “Bir araya gelin, oturun uzlaşın ve Türkiye’nin meselelerini çözün.” Yapmadınız. Hırslardan dolayı, hırslarınızdan dolayı yapmadınız.

ALİM TUNÇ (Uşak) – Kim yapmadı? Kim yapmadı?

MEHMET BEKAROĞLU (Devamla) – İlle de “tek başına” dediniz. Eğer 7 Haziranda bir büyük koalisyon kurulabilseydi bu ülkede şu anda bu kutuplaşmayı yaşamayacaktık, şu anda Kürt meselesini çözüyor olacaktık, şu anda dış politikada bu tıkanıklıklar olmayacaktı değerli arkadaşlarım. Ekonomide, eğitimde çok önemli reform niteliğinde kararlar alınmıştı ve uygulanıyor olacaktı. Sosyal devleti ayağa kaldıracaktık, yargı bu noktada olmazdı, demokrasi böyle olmazdı, anayasa yapıyor olacaktık. İşte, Adalet ve Kalkınma Partisi ve özellikle tepedeki insanın hırsından dolayı bu büyük fırsat tepildi.

İLYAS ŞEKER (Kocaeli) – Önerge neydi Sayın Bekaroğlu ya? Önerge neydi, önerge?

MEHMET BEKAROĞLU (Devamla) – Bakınız arkadaşlarım, size bir şey söyleyeyim, daha evvel söyledim, bir daha söyleyeyim size: Bakın, kimlik üzerinden “ortak iyi” inşa edilemez yani siz şöyle insanlar olduğunuzdan dolayı, Müslümanlar olduğunuzdan dolayı, Sünniler, Türkler, Kürtler, Ermeniler olduğunuzdan dolayı iyi, mutlak iyi ya da mutlak kötü olamazsınız.

İSMAİL AYDIN (Bursa) – Öyle bir iddiası olan yok.

MEHMET BEKAROĞLU (Devamla) – Böyle bir ortak iyi olmaz, böyle bir ortak iyi üzerinden siyaset inşa edilemez. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri...

MEHMET BEKAROĞLU (Devamla) – Siz böyle kabul ediyorsunuz.

İSMAİL AYDIN (Bursa) – Ayrıştırıcı dili siz kullanıyorsunuz.

MEHMET BEKAROĞLU (Devamla) – Bakın, siyaset değerler üzerinden inşa edilebilir.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – AK PARTİ’nin yaptığı gibi.

MEHMET BEKAROĞLU (Devamla) – Nedir bu değerler? Bütün insanların güvenliğini sağlayacaksınız, hepsinin. Bütün insanların ekmeğini garanti altına alacaksınız, refahını; bunu yapacaksınız.

İLYAS ŞEKER (Kocaeli) – AK PARTİ bunu yaptığı için halk teşekkür ediyor.

MEHMET BEKAROĞLU (Devamla) – Bütün insanların özgürlüğünü sağlayacaksınız. Bunu yapacaksınız. Bununla ortak iyi inşa edilebilir.

İLYAS ŞEKER (Kocaeli) – Bunları yaptığı için AK PARTİ’yi vatandaş destekliyor.

MEHMET BEKAROĞLU (Devamla) - Siyaset bunun üzerinde kurulursa ancak Türkiye’nin sorunlarını çözebilir, barışa doğru gidebilirsiniz.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) - Teşekkür et, bunların hepsi...

MEHMET BEKAROĞLU (Devamla) - Siz böyle bir noktada değilsiniz. Siz büyük bir kibirle gerçekten hiç kimsenin aklına önem vermiyorsunuz, hiç kimseyi dinlemiyorsunuz.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) - Kibir yok, hizmet yapıyoruz.

MEHMET BEKAROĞLU (Devamla) - “Mutlak iyi biziz, mutlak doğru biziz, her şeyi biliyoruz.” diyorsunuz. Yanılıyorsunuz değerli arkadaşlarım.

İSMAİL AYDIN (Bursa) – Doğru olsaydı millet oy verirdi size!

MEHMET BEKAROĞLU (Devamla) - Bakın, siz beş sene evvel de her şeyi bildiğinizi iddia ediyordunuz, biz sizi uyarıyorduk.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) - Siz ne zaman yanıldınız?

MEHMET BEKAROĞLU (Devamla) - Ama şimdi geldiniz, siz bu ülkenin Genelkurmay Başkanını terör örgütü lideri diye hapsedtiniz. Doğru yapıyordunuz... (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri...

MEHMET BEKAROĞLU (Devamla) - Sonra çıktınız dediniz ki: “Paralel bizi kandırdı, PKK bizi kandırdı, şu kandırdı, bu kandırdı...”

Ben sizi uyarıyorum, bakın en tepedeki de sizi kandırıyor sayın milletvekilleri. (CHP sıralarından alkışlar) Bu ülke bizim ülkemiz, hepimizin ülkesi.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

İLYAS ŞEKER (Kocaeli) – Önerge üzerinde bir iki saniye bir şey söyleseydin bari!

MEHMET BEKAROĞLU (Devamla) – Kendinize gelin değerli arkadaşlar.

BAŞKAN – Sayın Bekaroğlu, teşekkür ederim.

MEHMET BEKAROĞLU (Devamla) – Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

UĞUR AYDEMİR (Manisa) - Siz ne zaman yanıldınız, siz ne zaman yanıldınız?

ADNAN BOYNUKARA (Adıyaman) – Tam bir kibir abidesi! Kibirden gideceksin bu hâlde! Psikolog olarak bir inceleyin kendinizi!

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Bostancı...

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Sayın Başkanım...

BAŞKAN – Sizi dinliyorum.

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – On dakikalık bir konuşmanın büyük bir kısmı sataşma dolu. “Terörle, ekonomik istikrarsızlıkla halkı tehdit ettiniz, öyle seçim aldınız.” Bu bir sataşma.

BAŞKAN - Buyurun.

İki dakika...

ADNAN BOYNUKARA (Adıyaman) – Kibir abidesi işte, kibir!

Mehmet Ağabey, tam bir kibir abidesisin!

BAŞKAN – Sayın Boynukara... Sayın Boynukara...

Buyurun.

IX.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR (Devam)

15.- Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı'nın, İstanbul Milletvekili Mehmet Bekaroğlu'nun AK PARTİ grup önerisi üzerinde yaptığı konuşması sırasında Adalet ve Kalkınma Partisine sataşması nedeniyle konuşması

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Sayın Başkanım, değerli arkadaşlar; Sayın Bekaroğlu bize öğütte bulunuyor, “Bütün insanlığı kucaklayacak bir siyasetin sahibi olun.” diyor ama bunu söylerken bu insanların, Türkiye’deki halkın yüzde 50’sinde öfke ve kızgınlık uyandıracak haksız eleştiriler dile getiriyor, kendi kendisiyle açıkça çelişiyor.

Diyeelim ki biz yapamadık, sen yap Sayın Bekaroğlu, herkesi kucakla. Niçin yüzde 50’yi böylesine husumet dolu bir noktaya doğru iten bir dil kullanıyorsunuz? Yanlış.

ÜNAL DEMİRTAŞ (Zonguldak) – İktidar sizsiniz, iktidar!

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Halkı terörle, ekonomik istikrarsızlıkla tehdit etmişiz. Milletimiz hiçbir tehdide pabuç bırakmaz, bu bir.

İki, öyle anlaşılıyor ki, AK PARTİ eğer oy kaybederse o seçim meşrudur, halkın rızasını temsil eder; AK PARTİ tek başına yüzde 50’yle iktidara gelirse -o da ne tuhaf- gayrimeşrudur! 7 Haziranda da bu halk oy verdi, 1 Kasım da bu halk oy verdi.

ÜNAL DEMİRTAŞ (Zonguldak) - 7 Hazirandaki sonucu siz beğenmediniz, siz!

MEHMET NACİ BOSTANCI (Devamla) - Herkes de eteğindeki taşı döktü. Biz anlattık, siz de anlattınız ve halk bütün bunları değerlendirerek sonuçta bir oy verdi. Ortaya çıkan halkın iradesidir. Bununla barışmak iyidir arkadaşlar. Sürekli o bahaneler üreten geleneğin bir parçası olan dil siyasete de fayda sağlamaz, emin olun Sayın Bekaroğlu CHP’ye de fayda sağlamaz. Gerçeklikle yüzleşmek çok daha öğretici olur. Öte taraftan “Yüzde 40’ı eziyorsunuz.” Kimi eziyoruz Sayın Bekaroğlu? Bu ülkede herkes konuşuyor, Parlamento çalışıyor, bütün kurumlar işliyor, herkes fikirlerini söylüyor.

ÜNAL DEMİRTAŞ (Zonguldak) - Söylediği zaman içeri atıyorsunuz, içeri!

MEHMET NACİ BOSTANCI (Devamla) - Yani eleştiri dile getirirken ölçü lazım, ölçü. Demokrasinin kuralları işliyor. Beğenmiyorsanız işbaşından edersiniz.

Söylenecek çok söz var ama süre yetmiyor.

Saygılarımla. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Bostancı.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan...

BAŞKAN - Sayın Bekaroğlu?

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan, halkın yüzde 50’sini husumetle, nefretle karşıladığıma dair bir söylemle sataşmada bulundu.

BAŞKAN – Buyurun, iki dakika... (CHP sıralarından alkışlar)

16.- İstanbul Milletvekili Mehmet Bekaroğlu'nun, Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı'nın sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Teşekkür ederim.

Sayın Başkan, değerli arkadaşlarım; halkın yüzde 50’sinden hiç söz etmedim Sayın Bostancı. Halkın yüzde 50’sine bir şey söylemedim, tam tersi bir şey söyledim. Dedim ki: Seçimi kazandınız...

SELİM DURSUN (Sivas) – “Tehditte oy aldınız.”

MEHMET BEKAROĞLU (Devamla) – Geleceğim oraya.

...yüzde 49 aldınız. Elbette ülkeyi siz yöneteceksiniz, çoğunluk size ait ama “Yönetirken hukukun içinde kalmanız gerekir.” dedim. Burada halkın yüzde 50’sine husumet nerede var Sayın Bostancı? Size yakışmadı. Sizin gibi kelime hazinesi geniş olan, konuşmayı bilen bir akademisyene yakışmadı. Ben böyle bir şey demedim, bunu açık, net söyleyeyim. (CHP sıralarından alkışlar) Siz halkı terörle ve ekonomik krizle tehdit ettiniz. Evet, bunu dedim ve burada iddialıyım. Evet, çıktınız 7 Hazirana kadar bu ülkede hiçbir şey yokken...

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Siz ne dediniz?

MEHMET BEKAROĞLU (Devamla) - ...7 Haziranda bir anda ülkede ciddi terör olayları başladı.

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Kim başlattı terörü, onu söyle?

MEHMET BEKAROĞLU (Devamla) - Sayın Cumhurbaşkanından parti sözcülerine kadar herkes “O seçimde tek başına iktidar olmadık, bu sebepten dolayı böyle oldu.”

SELİM DURSUN (Sivas) – Halkın kararı.

MEHMET BEKAROĞLU (Devamla) – Arkadaşlarım, bakın, şu anda sarayda danışmanlık yapan Anayasa Komisyonumuzun Başkanı “Halk kaosu seçti.” Ya, bir sürü şeyler var yani. Dolayısıyla, bunları biliyorsunuz, böyle şeyleri yapmaya gerek yok.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Ya, siz ne dediniz 7 Haziranda? Bizim ne söylediğimizi bırak da siz ne dediniz 7 Haziranda?

MEHMET BEKAROĞLU (Devamla) – Bakın, halkın yüzde 50’sini yüzde 40’ı... Evet, Sayın Bostancı, aykırı bir ses duyduğunuz zaman hemen onu...

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Dinliyoruz Sayın Bekaroğlu.

MEHMET BEKAROĞLU (Devamla) - Sadece de suçlu ilan etseniz iyi, hemen terör parantezine alıyorsunuz. Gazeteciler konuşamıyor, akademisyenler konuşamıyor. Gerçekten eziyorsunuz.

Bakın, bir şey daha söyleyeyim, geçen sefer söyledim rahatsız oldunuz. Bakın, ben geziyorum, halkın arasındayım.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Gezmeyin de çalışın; çalışın, oyunuzu yükseltin biraz.

MEHMET BEKAROĞLU (Devamla) - Bir tane Alevi üst düzey göreve... Bir tane Alevi hâkim ve savcı olmadı, müfettiş olmadı, müfettiş yardımcısı olmadı.

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – İspat edersek istifa eder misin?

MEHMET BEKAROĞLU (Devamla) – Ayrımcılık yapıyorsunuz, bu size yakışmaz. Bunlar yanlıştır. (CHP sıralarından alkışlar)

Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

İSMAİL AYDIN (Bursa) – Doğru söylemiyorsun.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Sayın Bekaroğlu, siz ne yapıyorsunuz?

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Ayrımcılık yaptığımız iddiasını reddediyorum, kayıtlara geçsin diye.

BAŞKAN – Teşekkürler.

VIII.- ÖNERİLER (Devam)*A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ (Devam)*

4.- AK PARTİ Grubunun, Genel Kurulun çalışma gün ve saatlerinin yeniden düzenlenmesine; bastırılarak dağıtılan (11/3) ve (11/4) esas numaralı Gensoru Önergelerinin 4 Nisan 2016 Pazartesi günkü gündemin “Özel Gündemde Yer Alacak İşler” kısmının 1’inci ve 2’nci sıralarına alınmasına ve Anayasa’nın 99’uncu maddesi gereğince gündeme alınıp alınmayacağı hususundaki görüşmelerinin haftalık çalışma günlerinin dışında 4 Nisan 2016 Pazartesi günü saat 14.00’te toplanarak bu birleşimde yapılmasına ve gensoru önergelerinin görüşmelerinin tamamlanmasına kadar çalışmasına ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN - Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu önerisinin lehinde son konuşmacı Bursa Milletvekili Sayın Hakan Çavuşoğlu.

Buyurun, Sayın Çavuşoğlu. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Bursa) – Çok teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Partimizin grup önerisi hakkında söz aldım. Bu vesileyle Genel Kurulu saygıyla selamlarım.

Değerli arkadaşlar, biraz evvel İstanbul Milletvekilimiz Sayın Tülay Kaynarca’nın da bütün teknik içeriğiyle ifade ettiği üzere, önerimizle beraber çalışma saatlerimizi yeniden düzenliyoruz. Kısacası, bundan sonra vize muafiyetiyle ilgili olarak üzerimize düşen yükümlülükleri yerine getirmek bakımından Meclisimizin çok yoğun bir gündemle çalışması gerekiyor. Aslında sanayicimizin, öğrencimizin, turizm maksadıyla bu bölgeye gitmek isteyen ne kadar kimse varsa vize muafiyeti nedeniyle sağlanacak avantajlardan yararlanmak bakımından, bütün siyasi partilerin burada ortaklaşarak bu kanunları hep birlikte güç birliği içerisinde çıkaracak olmamız ve bunun sonunda keyfini hep birlikte yaşayacak olmamız çok önemli. Ben diliyorum ve umuyorum ki inşallah partilerimiz bu noktada, geçecek süre içerisinde bütün kanunlara destek verecekler. Elbette yapıcı eleştirilerini biz de saygıyla karşılayacağız.

Ancak burada maalesef zaman zaman yapılan eleştirilerin maksadını aşan ve özellikle bu kürsüden söylenmesini hiç de arzu etmediğimiz retorikle ifade edilen sözler olduğunu görüyoruz ki bu gerçekten üzüyor. Aslında zaman zaman burada arkadaşlarımız sitemlerini iletiyorlar, bulunduğumuz yerden söz attığımız, müdahale ettiğimiz noktasında. Doğrudur, belki bu noktada bizden beklentiniz bu manada olabilir ama sonuçta kalp taşıyoruz, yürek taşıyoruz, bir ruh var, temsil ettiğimiz bir zemin var ve bir inanç var. Bunlara karşı bir hakaret söz konusu olduğunda bu mantık dursa da içimizdeki yürek durmuyor değerli kardeşlerim, oradan bir şekilde bunu ifade etme gereği duyuyoruz.

ATILA SERTEL (İzmir) – Biz benzinle çalışıyoruz! Lütfen yani...

HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Devamla) – Şimdi, biraz evvel mesela Sayın Bekaroğlu’nun -uzun yıllardan beri ben tanırım, dolayısıyla hangi gelenekten geldiğini de gayet iyi bilirim- burada yapmış olduğu konuşma hayal kırıklığına vesile oluyor bizde. Yani bunun nedenlerini de anlayamıyoruz. Kendisi bir psikiyatr, profesör doktor. Yani arkadaşlar, kendisinin gerçekten sevgiye ihtiyacı var, yeterince sevgi vermiyorsunuz; veririz.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Allah, Allah!

ÖZKAN YALIM (Uşak) – Hoppala!

İBRAHİM ÖZDİŞ (Adana) – Ya, bu işin hocası, hocası.

HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Devamla) – Çünkü ben burada yapılan bu konuşmanın başka şekilde yorumlanabilmesini mümkün görmüyorum. O bakımdan gerçekten kendisine bu manada biraz daha fazla sevgi besleyin. Mesela hâlen içinde bir ukde şu olabilir: “Yani ben nasıl olur da Cumhuriyet Halk Partisi gibi bir partide kadın kontenjanından parti yönetimine girdim?” diye hâlâ kendi kendine içerliyor olabilir, gerçek bu. Yani bunları gerçekten burada konuşmak istemiyoruz, bunları arzu etmiyoruz.

AHMET TUNCAY ÖZKAN (İzmir) – Ayıp, ayıp!

HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Devamla) – Ama gelinen noktaya baktığımız zaman, bugün özellikle Gaytancıoğlu’nun yapmış olduğu konuşmada burada bulunan bütün arkadaşlarımız sitayişle bahsettiler kendisinden ve önemli bir konuyu burada getirdi, tartıştı, eleştirdi yapıcı eleştiriyiyle beraber, biz de bunu dinledik ve sonunda alkışladık.

İBRAHİM ÖZDİŞ (Adana) – Ama reddettiniz.

ÖZKAN YALIM (Uşak) – Reddettiniz Sayın Çavuşoğlu, sonunda “hayır” dediniz ama.

HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Devamla) – Ama buradan bizim değer olarak kabul ettiğimiz Sayın Cumhurbaşkanımıza, Sayın Başbakanımıza ve büyüklerimize yapılacak her türlü hakaretimiz söz, eylem, saldırı... Arkadaşlar, kusura bakmayın, siz bizi ehlileştirmeye çalışıyorsunuz, biz buna müsaade edemeyiz. Biz değerlerimizle varız, biz değerlerimizle varız. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Eğer değerlerimizi de kaygan bir zemine taşıyacak olursak varlık sebebimizi ortadan kaldırırız, bu olmaz. Onun için, buraya çıkan bütün arkadaşlarımızın, muhalefet ederken gerçekten de usulüne uygun bir retorikle sözlerini sarf etmeleri önemli, hassas bir konu. Çok teşekkür ediyorum ama ben de birkaç teknik konudan bu vesileyle bahsetmek istiyorum.

Şimdi, biliyorsunuz, İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumunun tesisine ilişkin bir kanun tasarısı görüşüyoruz, onu bitireceğiz inşallah. Bu akşam uzun bir gece bizi bekliyor. Bitiremezsek eğer yarın yine devam edeceğiz ve cuma gününden itibaren 5’inci sıra sayılı İş Kanuna ilişkin kanunu da görüşmeye başlayacağız, onu da bitirene kadar devam edeceğiz. Bir de tabii yeni bir durum, pazartesi ve cuma günleri -29 Nisan dâhil olmak üzere- çalışmalarımızı sürdüreceğiz. Ayrıca, pazartesi günü her iki bakanımız hakkında verilen gensoru önergesini burada görüşeceğiz. Dediğim gibi, bizi zor ve uzun mesai günleri bekliyor.

Bu duygu ve düşüncelerle, yapıcı eleştirilerin başımızın üstünde yeri var. Hepinizden destek bekliyoruz.

Teşekkür ediyor, iyi akşamlar diliyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Çavuşoğlu.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Özel...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın konuşmacı konuşması sırasında grubumuza yönelerek Sayın Bekaroğlu’na sevgi göstermediğimizi, sevgiye ihtiyacı olduğu gibi, aslında hani cevap vermek için kürsüye kadar harcanacak enerjiye de değmeyecek ama bir Grup Başkan Vekili olarak da yapmak zorunda olduğum bir görevi yerine getirmek için söz istiyorum.

BAŞKAN – Buyurun.

İki dakika... (CHP sıralarından alkışlar)

IX.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR (Devam)

17.- Manisa Milletvekili Özgür Özel’in, Bursa Milletvekili Hakan Çavuşoğlu’nun AK PARTİ grup önerisi üzerinde yaptığı konuşması sırasında Cumhuriyet Halk Partisine sataşması nedeniyle konuşması

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; değerli konuşmacıyı konuşmasının ilk yarım dakikasında, bir dakikasında dinlerken “O Çavuşoğlu ile bu Çavuşoğlu aynı Çavuşoğlu mu?” dedim. İlk kez bir özeleştiride bulunuyordu; normal sesinin olabildiğini, bağırmadan çağırmadan, anlaşılabilir konuştuğunu gördük. Onu tanımaya, anlamaya çalıştık. Daha sonra, maalesef, hemen

aslına rücu etti. (CHP sıralarından alkışlar) Bize, Sayın Bekaroğlu'na sevgi göstermemekten falan bahsetti. Cumhuriyet Halk Partisi Grubu, bırakın Sayın Bekaroğlu gibi bir değeri, Türkiye Cumhuriyeti siyasetine katkı sağlayan, bu ülkeyi seven tüm yurtsever ve tüm siyaset insanlarına en yürekten sevgi beslemektedir, bundan emin olabilirsiniz.

Sayın Bekaroğlu'nun seçildiği “kadın kontenjanı” dediğiniz şey, üzülerek söylemem lazım ki bu kadar cehalet ancak tahsille mümkündür, onun adı “kadın kontenjanı” değil, parti içi demokrasimizin bir gereği olan ve bütün dünyadaki iyi örneklerle paralel olarak cinsiyet kotasıdır ve bir cinsiyetin diğerine üstünlük sağlamadan eşit temsilini amaçlayan bir yerde siz buna “kadın kotası” diyerek sadece kendi seviyenizi ortaya koyarsınız.

Bakın, Sayın Bekaroğlu'na bir laf söylemek için şuna bakın: Sayın Bekaroğlu'nu partinize davet ettiniz. Numan Kurtulmuş bir Başbakan Yardımcılığı, bir kırmızı plaka, birkaç tane koruma, bir tane geniş oda için “Harun gibi geldiler, Karun gibi gidiyorlar.” dediği, “Gırtlaklarına kadar yolsuzluğa battılar.” dediği, “Vıcık vıcık yolsuzluk akıyor üzerlerinden.” dediği bir partide koştı buraya oturdu. O bizim yürekten sevgi beslediğimiz Bekaroğlu bu tekliflerin tamamını reddetti, halkın partisinde size muhalefet ediyor. (CHP sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Bostancı...

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Sayın Başkanım, Sayın Bekaroğlu'nu överken Numan Bey'i bu şekilde tahkir edecek bir dille konuşamaz. Açık bir sataşmadır, bu çerçevede grubumuzun üyesine yönelik bu sataşmadan dolayı söz istiyorum.

ÖZKAN YALIM (Uşak) – Yok yok, sataşma yok.

BAŞKAN – Dinliyorum ben sizi, buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Şahsiyatla uğraşmayalım lütfen.

18.- Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı'nın, Manisa Milletvekili Özgür Özel'in sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında Adalet ve Kalkınma Partisine sataşması nedeniyle konuşması

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Sayın Başkanım, değerli arkadaşlar; Sayın Bekaroğlu'nu övebilir, çok kıymetli bulabilir. Biz de Sayın Bekaroğlu'nun birtakım meziyetlerini elbette biliyoruz. Hiçbir insan bütünüyle iyi, bütünüyle kötü değil; hepimizin bu manada eleştirilecek, olumlu bulunacak yanları var ama Sayın Bekaroğlu'nu öveceğim diye ille de bir kötü örnek olsun anlayışı ve AK PARTİ'ye de buradan nasıl bir laf söyleyebilirim motivasyonu Numan Bey'i karşı tarafa kendi dili ve üslubu içerisinde, kendi gerçekleştirdiği mantıkla oturtmaya çalışması uygun bir değerlendirme değil. İnsanların siyasete ilişkin davranışları, tercihleri birçok nedene dayalıdır. Numan Bey'in siyasi kariyerini de benzeri şekilde dikkatle takip etmiş olsaydınız, bu kadar kolay bir şekilde sizin tahkirle andığınız, yok “araba için” yok bilmem koruma için oraya gitti.” değerlendirmesini yapmazdınız diye düşünüyorum Özgür Bey. Bu, sadece siyasi bir motivasyonla nasıl laf söylerim zekâ oyunu çerçevesinde retorik bir bakıma çekiciliğine kapılarak dile getirilmiş ama aynı zamanda Numan Bey'in kişiliğine, karakterine karşı da saygı sınırlarını aşan bir değerlendirme olmuştur. Buna dikkatinizi çekerim. Esasen sizin vicdanınız ve anlayışınız da bu tür hususları ayırt etmeye son derece müsaittir.

ÖZKAN YALIM (Uşak) – Sayın Bostancı, Özgür Özel, Sayın Türkeş'i unuttu, onu da söyleyebilirsiniz.

MEHMET NACİ BOSTANCI (Devamla) – Böyle yapmanızın biraz da öfkeyle, Sayın Bekaroğlu'nu koruma kaygısının öne çıktığı bir anlayışla olduğunu düşünüyorum. Bu çerçevede uygun bulmadığımı ifade ediyorum.

Saygılarımı sunuyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkanım, tutanaklara geçmesi açısından.

Aslında cevap verecek yeteri kadar done var veya söz talep ederiz ama bir yandan da Meclisin çalışması gerekiyor tabii.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – İktidar partisinin Meclisin çalışması noktasında mangalda kül bırakmazken, bazı gerçekler ortaya döküldüğü zaman bu işleri bir yana bırakması da ayrı ama ben sadece şunu söylüyorum: Ben Bekaroğlu'na yapılan saldırıya karşı, Sayın Numan Kurtulmuş'un geçmişte Adalet ve Kalkınma Partisi için söylediği sözleri tekrar edip, Sayın Numan Kurtulmuş'la aynı anda partiye davet edilen Bekaroğlu'nun neleri reddettiğini ve Sayın Numan Kurtulmuş'un nerede siyaset yapıp Bekaroğlu'nun nerede siyaset yaptığını tarif ettim.

BAŞKAN – Evet, anladık.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Bunun dışında söyleyecek bir sözüm yoktur. O duyduğu sözler rahatsız ediyordur, haklıdır ama uyarması gereken, mesafe koyması gereken kişi tam olarak da Numan Kurtulmuş'un ta kendisidir. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Ama Numan Kurtulmuş burada olmadığı için grup başkan vekili cevap vermek zorunda kaldı. Burada bulunmayan kişiler aleyhinde konuşulmasını şahsen ben de doğru görmüyorum.

VIII.- ÖNERİLER (Devam)

A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ (Devam)

4.- AK PARTİ Grubunun, Genel Kurulun çalışma gün ve saatlerinin yeniden düzenlenmesine; bastırılarak dağıtılan (11/3) ve (11/4) esas numaralı Gensoru Önergelerinin 4 Nisan 2016 Pazartesi günkü gündemin “Özel Gündemde Yer Alacak İşler” kısmının 1'inci ve 2'nci sıralarına alınmasına ve Anayasa'nın 99'uncu maddesi gereğince gündeme alınıp alınmayacağı hususundaki görüşmelerinin haftalık çalışma günlerinin dışında 4 Nisan 2016 Pazartesi günü saat 14.00'te toplanarak bu birleşimde yapılmasına ve gensoru önergelerinin görüşmelerinin tamamlanmasına kadar çalışmasına ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN – Adalet ve Kalkınma Partisi grup önerisinin aleyhinde son konuşmacı Antalya Milletvekili Sayın Mustafa Köse olacak. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

MUSTAFA KÖSE (Antalya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; usulen AK PARTİ Grubu grup önerisi aleyhine söz almış bulunuyorum ama grup önerimizin lehinde olduğumu belirtmek istiyorum.

Kıymetli arkadaşlar, malumunuz olduğu üzere çok yoğun bir çalışma temposu içerisindeyiz. Meclisimiz önümüzdeki hafta da pazartesi cumaya bir çalışma gerçekleştirecek ve inşallah, önümüzdeki hafta toplumun önemli bir kesimini ilgilendiren İş Kanunu'nda değişiklik yapılması ve Türkiye İş Kurumu Kanunu'nda değişiklik yapılmasıyla ilgili hususları hep birlikte görüşeceğiz.

Evet, çok önemli gündemlerimiz var. Haziran ayı itibarıyla da vize muafiyetiyle ilgili konuları tamamlamak istiyoruz, bu arzudayız ve bu bağlamda, ciddi çalışmaları ortaya koyuyoruz.

Kıymetli arkadaşlar, ben de konuşmamın hemen başında, bugün meydana gelen menfur terör hadisesini kınıyorum, şehitlerimize Allah'tan rahmet diliyorum. Ayrıca, bugün ölüm yıldönümü olan Savcımız, şehit Savcımız Mehmet Selim Kiraz'ı da buradan tekrar yâd etmek istiyor ve bu vesileyle, tüm şehitlerimize Allah'tan rahmet diliyorum.

Toplumumuzun, milletimizin değişik kesimlerinin, sosyal kesimlerinin beklediği kanunlar var. Bu kanunların çıkarılmasıyla ilgili de hem önümüzdeki hafta hem de nisan ayı boyunca yoğun bir çalışma trafiği içinde olmamız gerektiğini ifade ediyor ve bu yöndeki grup önerimizin kabulü noktasında muhalefet partilerinden de destek beklediğimizi söylemek istiyorum.

Tabii, burada şunu da ifade etmek gerekiyor: Sakallı Celal'in sözüdür "Bu kadar cehalet ancak tahsille mümkün." diye. Ancak şunu da ifade etmek lazım ki, burada, çıkan konuşmacılar Sayın Cumhurbaşkanımıza da birtakım sözler ithaf etmektedirler. Ben de bu sözü aynen kendilerine iade ediyorum, bu kadar cehalet ancak tahsille mümkündür. Sayın Cumhurbaşkanımızın kullanmadığı ifadeleri, burada, sanki Sayın Cumhurbaşkanımız sarf etmiş gibi kendisine atfetmektedir muhalefet partilerinin temsilcileri.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Nedir, ne dedi?

MUSTAFA KÖSE (Devamla) - Az evvel burada konuşmasını gerçekleştiren hatip de bu manada bir beyanda bulunmuştur.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Cümle nedir, cümle?

MUSTAFA KÖSE (Devamla) - Şunu ifade etmiştir: "'Ya bizim yanımızdasınız ya terör örgütünün yanındasınız.' demiştir." Hâlbuki Sayın Cumhurbaşkanımızın böyle bir beyanı asla ve kata olmamıştır.

Sayın Cumhurbaşkanımız üzerinizde nasıl bir etki bıraktıysa, burada grup önerileriyle ilgili, Meclisin çalışmasıyla ilgili bir konuşmaya çıkan hatip bile söze Sayın Cumhurbaşkanıyla başlıyor, Sayın Cumhurbaşkanıyla bitiriyor.

ÖZKAN YALIM (Uşak) – Siz de aynı.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Bugün hiç öyle bir şey olmadı ya.

MUSTAFA KÖSE (Devamla) - Tamam, bunu biliyoruz, bütün milletimiz de biliyor, hatta bütün dünya biliyor...

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Senden başka bahsedene olmadı. Kendisi bahsediyor.

MUSTAFA KÖSE (Devamla) - ...her seçimde, Sayın Cumhurbaşkanımız geldi, sizi sandığa gömdü. (AK PARTİ sıralarından alkışlar, CHP sıralarından gürültüler)

İBRAHİM ÖZDİŞ (Adana) – Ya, Cumhurbaşkanı parti lideri mi? Ne demek "Sandığa gömdü." ya? Anayasa gereği tarafsız olması lazım.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Senden başka kimse bahsetmedi.

ÖZKAN YALIM (Uşak) – Sen ne kelime kullandığının farkında mısın?

MUSTAFA KÖSE (Devamla) - Kıymetli arkadaşlar...

BAŞKAN – Sayın konuşmacı, lütfen Genel Kurula hitap edin.

ÖZKAN YALIM (Uşak) – Gerçekten yanlış bir kelime kullandığının farkında mısın?

BAŞKAN - Karşılıklı atışmayın lütfen.

Siz Genel Kurula hitap edin lütfen.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Davutoğlu'na hakaret ediyorsun bak, Başbakan.

MUSTAFA KÖSE (Devamla) - Kıymetli arkadaşlar, artık yolda yürürken ayağınız takılsa Sayın Cumhurbaşkanımızdan bilmeyi lütfen bırakın.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Bu ülkenin Başbakanına hakaret ediyorsun.

MUSTAFA KÖSE (Devamla) - Burada Meclisin çalışmasıyla ilgili grup önerimizi ortaya koyuyoruz, Meclisin çalışmasıyla ilgili hem önümüzdeki hafta hem de bu ay içerisinde yapılacak çalışmayla ilgili grup önerimizi ifade ediyoruz. Meclisin çalışmasıyla alakalı grup önerimizin aleyhinde konuşmaya çıkan şahıslar Sayın Cumhurbaşkanımızı tahkir edecek ifadeler kullanıyorlar. Bu, hem grubumuzun hem bizim hem de milletimizin ağırına gitmektedir. Bunu da ifade etmek istiyorum.

Ben, önümüzdeki süreçte Meclis çalışmalarında yoğun bir çalışma temposu içerisine gireceğimizi tekrar ifade etmek istiyor ve hem muhalefetten hem de iktidar partisindeki arkadaşlarımızdan bu yönde yoğun bir destek beklediğimizi belirtiyor, hepinizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan...

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Sayın Başkanım...

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Önce Sayın Özel kalktı.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Evet. Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Buyurun.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Grubumuza yönelik olarak...

BAŞKAN – Aslında isim söylemedi.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Hayır, söyledi.

BAŞKAN – Söylemedi.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Hem eliyle işaret etti hem Sayın Bekaroğlu'nu...

BAŞKAN – Buyurun.

İki dakika...

Yani ara vereceğim diye verdirmemek için ne mümkünse yapıyorsunuz.

IX.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR (Devam)

19.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Antalya Milletvekili Mustafa Köse'nin AK PARTİ grup önerisi üzerinde yaptığı konuşması sırasında CHP Grubuna sataşması nedeniyle konuşması

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; biraz önce talihsiz bir konuşma dinledik ama bizim açımızdan talihsiz değil, Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu açısından talihsizlik olup olmadığını değerlendirirler ama Sayın Cumhurbaşkanı açısından çok talihsizdi konuşma.

Buradaki hatip, Sayın Cumhurbaşkanının seçimlerde -hem de bütün seçimleri ayırmadan, mesela görev sürelerini sınırlandırsa falan başka bir tartışma olur- sandığa gömdüğünü söyledi rakiplerini.

Bakın, elimde Cumhurbaşkanının burada ettiği yemin var: "...Türkiye Cumhuriyeti'nin şan ve şerefini korumak, yüceltmek ve üzerime aldığım görevi tarafsızlıkla yerine getirmek için bütün gücümle çalışacağıma, büyük Türk milleti ve tarih huzurunda, namusum ve şerefim üzerine ant içerim."

Bu yeminde, Cumhurbaşkanı tarafsız olacağına namus ve şeref andı içmişken, bir milletvekili çıkıp, rakiplerini sandığa gömmekten bahsetmektedir, siyasi partileri sandığa gömmekten bahsetmektedir; takdiri Sayın Cumhurbaşkanına, AKP Grubuna ve bundan sonraki siyasi hayatıyla ilgili endişeler için, bu geceki değerlendirme için sayın milletvekilinin uykusuz akşamına bırakmaktayım.

GÖKCEN ÖZDOĞAN ENÇ (Antalya) – Sayın Başkan, cımbızlamayın konuşmayı!

ÖZGÜR ÖZEL (Devamla) – Saygılar sunarım. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Sayın Başkanım...

BAŞKAN – Sayın Bostancı, sonra siz.

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Biraz önceki tartışmada, Sayın Mehmet Bekaroğlu'na AK PARTİ'den davet geldiğini, Numan Bey'e de davet geldiğini, Numan Bey'in gittiğini, Sayın Bekaroğlu'nun gitmediğini ifade ettiler. Bu bir yanlış bilgi, AK PARTİ'den Sayın Bekaroğlu'na giden hiçbir davet yoktur, kayıtlara geçsin diye söylüyorum.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Hadi bakalım.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Baluken...

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Sayın Başkan, demin konuşan... (AK PARTİ ve CHP sıralarından gürültüler)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, grup başkan vekili konuşuyor, duymuyorum.

Buyurun.

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – AKP adına konuşan sayın hatip grubumuza da dönerek ve kastederek, Sayın Cumhurbaşkanının seçimlerde bizi sandığa gömdüğünü ifade etti.

BAŞKAN – Buyurun.

20.- Diyarbakır Milletvekili İdris Baluken'in, Antalya Milletvekili Mustafa Köse'nin AK PARTİ grup önerisi üzerinde yaptığı konuşması sırasında Halkların Demokratik Partisine sataşması nedeniyle konuşması

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; ben de bu darbe Anayasası'nın 101'inci maddesini de hatırlatarak...

COŞKUN ÇAKIR (Tokat) – Onu değiştireceğiz.

İDRİS BALUKEN (Devamla) – ...darbeci bir anlayışın bile nasıl gerisine düştüğünüzü buradan ifade etmek isterim.

COŞKUN ÇAKIR (Tokat) – Düşmüyor, değiştiriyoruz, biliyorsunuz.

İDRİS BALUKEN (Devamla) – 101'inci madde Cumhurbaşkanının niteliklerini ve tarafsızlığını ortaya koyuyor. Cumhurbaşkanı muhalefet partileriyle seçime girecek, muhalefet partilerini sandığa gömecek herhangi bir yetkiye de sahip değil, göreve de sahip değil. (AK PARTİ sıralarından gürültüler) Ha, fiilî olarak eğer bu kürsüden bunları yaptığını itiraf ediyorsanız o zaman açık bir şekilde bu Anayasa'yı siz de Cumhurbaşkanı da ihlal etmişsiniz anlamına geliyor. E, biz başından beri bunu söylüyoruz zaten. Biz 7 Hazirandan sonra bu ülkede bir saray darbesi yapıldığını, o saray darbesinin Parlamentonun kapısına kilit vurduğunu, Parlamentonun bir tek komisyon oluşturmadan seçime gitmek zorunda kaldığını, Genel Kurulun bir tek gündemli toplantı yapmadan, iki gün üst üste çalışmadan, bilinçli bir şekilde seçime götürüldüğünü söylüyoruz. Sağ olsun, milletvekiliniz buraya gelip bizim söylediklerimizi doğruladı.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Niye siz sataşmadan söz istiyorsunuz o zaman? Hayır, niye söz istediniz?

İDRİS BALUKEN (Devamla) – Yani biz söyleyince inanmıyorsunuz, hiç olmazsa sayın milletvekiliniz söyleyince buna itiraz etmeyin.

ALİM TUNÇ (Uşak) – Anladın sen onu, anladın!

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Sataşmadan niye söz istediniz?

İDRİS BALUKEN (Devamla) – Hayır, sayın vekil dedi ki...

Şimdi, bakın, diğer taraftan tabii şöyle bir durum var: Yani bir de bu Hükûmetin başı olan Sayın Başbakan var yani Sayın Davutoğlu var. Benim bildiğim kadarıyla seçim meydanlarında o dolaştı, mitingleri o yaptı, seçim sürecini o yürüttü...

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Ama sorun ne, onu anlamadık.

İDRİS BALUKEN (Devamla) – ...ama siz yani bu saray ile Hükûmet arasındaki çelişkide sanırım biraz artık saklayamayacak bir iç zorlanma yaşıyorsunuz. Öyle olduğu için de buraya gelip Sayın Davutoğlu'nun emeğini de bu kürsüden kendi elinizle boşa çıkarıyorsunuz.

Hepinize saygılar sunarım. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

GÖKCEN ÖZDOĞAN ENÇ (Antalya) – Ne alakası var? O, Sayın Başbakanımız, Genel Başkanımız.

BAŞKAN – Sayın Çakır, buyurun.

COŞKUN ÇAKIR (Tokat) – Sayın Başkan, konuşmacı hatibimiz Mustafa Bey'in konuştuğu çok açıktır ve nettir, söylediği de çok, normal şartlardaki herkesin anlayabileceği niteliktedir. Kastedilen şey değildir. Kastedilen kesinlikle tartışma yaratmak, polemik yaratmak için ortaya konulan bir dildir. İzin vererseniz Sayın Mustafa Bey açıklamasını yapsın o konuda.

BAŞKAN – Açıklama yapacaksa yerinden vereceğim.

Buyurun.

COŞKUN ÇAKIR (Tokat) - Kürsüden efendim, kürsüden şey yaptı. Sataşmadan söz alıyor efendim.

BAŞKAN - Şimdi, sataşmadan dolayı istiyorsanız buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

İki dakika...

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) - Ben sataştım Sayın Başkanım.

BAŞKAN - Tamam, peki, sataşmış.

21.- Antalya Milletvekili Mustafa Köse'nin, Diyarbakır Milletvekili İdris Baluken'in sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması

MUSTAFA KÖSE (Antalya) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Burada, konuşmamın içerisinden cımbızla bir cümleyi alıp başka yerlere çekmenin, eğip bükmenin hiçbir anlamı yok.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) - Bizim ömrümüz öyle geçiyor.

MUSTAFA KÖSE (Devamla) - Hiçbir anlamı yok.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) - Bizim ömrümüz öyle geçiyor.

MUSTAFA KÖSE (Devamla) - Dinleyin, dinleyin kıymetli arkadaşlar.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) - Her konuşmadan cımbızla kelime seçiyor.

MUSTAFA KÖSE (Devamla) - Recep Tayyip Erdoğan on dört yıl önce bu hareketin başına geçmiş, bu hareketi, milletin bağrından çıkan bu hareketi isimleştirmiş, Adalet ve Kalkınma Partisini kurmuş, ondan sonra da önüne gelen her seçimde eze eze, milletin desteğini ala ala iktidara gelmiştir. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Bu, iki kere iki dört.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) - “Eze eze” doğru bir dil değil.

ÖZKAN YALIM (Uşak) - O doğru bir terim mi?

MUSTAFA KÖSE (Devamla) - Bu iki kere iki dört, kıymetli arkadaşlar. Bu tarihsel süreci nasıl ortadan kaldıracaksınız? Var olan bu gerçeği nasıl yadsıyacaksınız?

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) - Seçimde ezmiyor da seçimden sonra ezıyor.

MUSTAFA KÖSE (Devamla) - Kıymetli arkadaşlar, bakın, benim ifade ettiğim, geçtiğimiz seçimlerde ortaya konulmuş başarılar sonrasında sizlerin “Recep Tayyip Erdoğan” ismini hazmedemeyerek bugün gelip burada en alakasız hususta bile Recep Tayyip Erdoğan’a hakaret etmenizdir. Sayın Cumhurbaşkanı elbette Cumhurbaşkanı olduktan sonra, milletin büyük çoğunluğunun desteğini aldıktan ve Cumhurbaşkanı seçildikten sonra tarafsızdır.

ÖZKAN YALIM (Uşak) - Senin biraz önceki sözlerin zaten komple yalanlıyor bunu.

MUSTAFA KÖSE (Devamla) - Tarafsızlığını her platformda korumuştur, korumaya da devam ediyordur. Bunu net bir şekilde ortaya koyuyoruz. Ortaya çıkarak, sanki Sayın Cumhurbaşkanı tarafmış gibi, Sayın Cumhurbaşkanı siyasi bir figürmüş gibi...

ÖZKAN YALIM (Uşak) - Şimdi değiştirdiniz tabii, tepkiyi alınca bizden.

MUSTAFA KÖSE (Devamla) - ...burada konuşma yapmanızı son derece yadırgadığımı ifade etmek istiyorum. Dolayısıyla, bizim ortaya koyduğumuz çok nettir kıymetli arkadaşlar: Biz...

ALİM TUNÇ (Uşak) - Cumhurbaşkanlığı seçimlerinde de hepsini alt etti.

MUSTAFA KÖSE (Devamla) - Cumhurbaşkanlığı seçimleri de ortada. Cumhurbaşkanı olmadan önce...

BAŞKAN - Karşılıklı konuşmayalım.

MUSTAFA KÖSE (Devamla) - Sayın Cumhurbaşkanımızın Cumhurbaşkanı olmadan önce de girdiği seçimlerde elde ettiği başarılar ortadadır. Milletimiz bunu takdir etmiştir, ediyordur ve siz kabul etmeseniz de etmeye devam edecektir.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

VIII.- ÖNERİLER (Devam)*A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ (Devam)*

4.- AK PARTİ Grubunun, Genel Kurulun çalışma gün ve saatlerinin yeniden düzenlenmesine; bastırılarak dağıtılan (11/3) ve (11/4) esas numaralı Gensoru Önergelerinin 4 Nisan 2016 Pazartesi günü gündemin “Özel Gündemde Yer Alacak İşler” kısmının 1’inci ve 2’nci sıralarına alınmasına ve Anayasa’nın 99’uncu maddesi gereğince gündeme alınıp alınmayacağı hususundaki görüşmelerinin haftalık çalışma günlerinin dışında 4 Nisan 2016 Pazartesi günü saat 14.00’te toplanarak bu birleşimde yapılmasına ve gensoru önergelerinin görüşmelerinin tamamlanmasına kadar çalışmasına ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN - Adalet ve Kalkınma Partisi Grubunun grup önerisini...

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) - Karar yeter sayısı istiyoruz.

BAŞKAN - ...oylarınıza sunacağım ve karar yeter sayısı arayacağım.

Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir, karar yeter sayısı vardır.

Sayın milletvekilleri, gündemin “Kanun Tasarı ve Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler” kısmına geçiyoruz.

1’inci sırada yer alan, Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu Tasarısı ile Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonu ve İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu raporlarının görüşmelerine kaldığımız yerden başlayacağız.

X.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN**GELEN DİĞER İŞLER***A) KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ*

1.- Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu Tasarısı (1/596) ile Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonu ve İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu Raporları (S. Sayısı: 149) (x)

BAŞKAN – Komisyon? Burada.

Hükümet? Burada.

Geçen birleşimde, İç Tüzük’ün 91’inci maddesine göre temel kanun olarak görüşülen 149 sıra sayılı Kanun Tasarısı’nın birinci bölümünde yer alan 6’ncı maddenin oylamasında kalınmıştı.

Bilindiği üzere, Manisa Milletvekili Özgür Özel ve arkadaşlarının maddenin oylamasında açık oylamayla yapılmasına ilişkin talebi olmuştu, ancak açık oylama işlemi tamamlanamamıştı. Söz konusu talebe ilişkin işlemleri baştan yapacağız.

Şimdi, oylamanın şekli hakkında Genel Kurulun kararını alacağım.

Açık oylamanın elektronik oylama cihazıyla yapılmasını oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Oylama için iki dakika süre veriyorum ve süreyi başlatıyorum.

(Elektronik cihazla oylama yapıldı)

BAŞKAN – Toplantı yeter sayısı ve karar yeter sayısı yoktur.

Birleşime on dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 19.29

(x) 149 S. Sayılı Basmayazı 29/3/2016 tarihli 62’nci Birleşim Tutanağı’na eklidir.

DÖRDÜNCÜ OTURUM**Açılma Saati: 19.41****BAŞKAN: Başkan Vekili Ayşe Nur BAHÇEKAPILI****KÂTİP ÜYELER: Sema KIRCI (Balıkesir), Emre KÖPRÜLÜ (Tekirdağ)**

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 64’üncü Birleşiminin Dördüncü Oturumunu açıyorum.

149 sıra sayılı Tasarı’nın 6’ncı maddesinin açık oylamasında toplantı yeter sayısı bulunamamıştı.

Şimdi açık oylamayı tekrarlayacağım.

Oylama için üç dakika süre veriyorum ve oylama işlemini başlatıyorum.

(Elektronik cihazla oylama yapıldı)

BAŞKAN – 149 sıra sayılı Kanun Tasarısı’nın 6’ncı maddesinin açık oylama sonucu:

“Kullanılan Oy Sayısı : 196

Kabul : 196 (x)

Kâtip Üye
Emre Köprülü
Tekirdağ

Kâtip Üye
Sema Kırcı
Balıkesir”

Böylelikle 6’ncı madde kabul edilmiştir.

Birleşime 20.30’a kadar ara veriyorum.

Kapanma Saati: 19.46

(x) Açık oylama kesin sonuçlarını gösteren tablo tutanağa eklidir.

BEŞİNCİ OTURUM**Açılma Saati: 20.36****BAŞKAN: Başkan Vekili Ayşe Nur BAHÇEKAPILI****KÂTİP ÜYELER : Sema KIRCI (Balıkesir), Emre KÖPRÜLÜ (Tekirdağ)**

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 64’üncü Birleşiminin Beşinci Oturumunu açıyorum.

149 sıra sayılı Kanun Tasarısı’nın görüşmelerine kaldığımız yerden devam ediyoruz.

Komisyon burada.

Hükûmet burada.

Tasarının 7’nci maddesi üzerinde üç adet önerge vardır, okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 149 sıra sayılı İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanun Tasarısının 7. Maddesinin (b) fıkrasının çıkartılmasını ve (d) bendinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz. 30.03.2016

(d)- “Her din ve inanç için bu alandaki istihdamı, o din ve inancın özelliklerine aykırı olamaz.”

Mahmut Tanal	Tacettin Bayır	Mustafa Hüsnü Bozkurt
İstanbul	İzmir	Konya
Dursun Çiçek	Nurhayat Altaca Kayışoğlu	Murat Emir
İstanbul	Bursa	Ankara
Gamze Akkuş İlgezdi	Necati Yılmaz	Özgür Özel
İstanbul	Ankara	Manisa
	Şenal Sarıhan	
	Ankara	

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 149 sıra sayılı Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu Tasarısı’nın 7’nci maddesinin (1)’inci fıkrasının (b) ve (f) bentlerinin tasarı metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Deniz Depboylu	Mehmet Parsak	Zihni Açıba
Aydın	Afyonkarahisar	Sakarya
Arzu Erdem	Ruhi Ersoy	Erkan Haberal
İstanbul	Osmaniye	Ankara

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 149 sıra sayılı Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu Tasarısı’nın 7’nci maddesinin tasarıdan çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

İdris Baluken	Çağlar Demirel	Sibel Yiğitalp
Diyarbakır	Diyarbakır	Diyarbakır
Bedia Özgökçe Ertan	Behçet Yıldırım	Kadri Yıldırım
Van	Adıyaman	Siirt

Mahmut Celadet Gaydalı

Bitlis

BAŞKAN – Okunan son önergeye komisyon katılıyor mu?

İNSAN HAKLARINI İNCELEME KOMİSYONU SÖZCÜSÜ ALİ İHSAN YAVUZ (Sakarya) - Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Hükümet?

BAŞBAKAN YARDIMCISI LÜTFİ ELVAN (Mersin) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde Siirt Milletvekili Kadri Yıldırım konuşacak.

Buyurun Sayın Yıldırım. (HDP sıralarından alkışlar)

KADRİ YILDIRIM (Siirt) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygılarımla selamlıyorum.

Diyarbakır’daki bombalı saldırıda hayatını kaybeden polisler Allah’tan rahmet diliyorum, bütün yaralıları da Cenab-ı Hakk’tan acil şifalar diliyorum ve bu ölümlerin son olmasını temenni ediyorum.

Hakkında söz almış olduğum madde eşitlik ve ayrımcılıkla ilgili bir merkezî konuma sahiptir ve bugün aynı zamanda Kadı Muhammed’in idam edilişinin yıldönümüdür. Onun hem hayatı hem idam edilişi hem yaptığı vasiyet bu maddeyle birebir örtüşmektedir. Ondan birçok dersler, ibretler çıkarılabilir, günümüze de hitap ediyor.

1901 yılında dünyaya gelen Kadı Muhammed’in babası Kadı Âli, dedesi Kadı Kasım’dır yani “İslam yargıcı” manasına gelen kadı bir aileden gelmektedir. Medrese tahsilinden sonra özellikle İslam hukuku ve fıkıh ilimlerinde İhtisas yaptıktan sonra İran’da kadı olarak görev yapmıştır. 1945 yılında “Komeley Jiyanewey Kurd” cemiyetine katılmıştır. Aynı yıl 3 önemli ilkeyi programına almıştır. Bunlardan bir tanesi, İran sınırları içerisinde otonom bir Kürt bölgesi. İkincisi, Kürt mintikalarında Kürtçe ana dille eğitim. Üçüncüsü de Kürt halkıyla birlikte İran’daki öbür halkların özgürlüğü için çalışılması ve devletin de demokratikleşmesi sağlanarak, bunun da bu şekilde başarıya ulaşması.

22 Aralık 1946’da Mahabad’ın Çarçıra Meydanı’nda kendisi tarafından “Mahabad Kürt Cumhuriyeti” ilan edildi. Cumhuriyetin kabinesi 13 bakan ve 1 başbakanından oluşuyordu. Ancak İran Devleti, bu genç otonom cumhuriyeti kuran Kürt vatandaşlarıyla birlikte ve kardeşlik içerisinde yaşamak yerine Sovyetler Birliği’yle yaptığı kirli pazarlıklar sonucu Sovyetler Birliği desteğini çekti ve bu genç cumhuriyet daha doğru dürüst bir yılını doldurmadan yıkıldı. Kurucusu olan Kadı Muhammed de 31 Mart 1947 yılında idam edildi.

Göstermelik bir mahkemeden sonra kendisi, kardeşi Kadı Sadr ve amcasının oğlu Kadı Seyf hakkında idam cezası verilen Kadı Muhammed, idam sehпасına götürülürken son arzusunda kendisine yardımcı olmak üzere mahkeme tarafından görevlendirilen bir Kürt imamına şöyle der: “Kâğıt kalem hazırla ve yapacağım vasiyetimi Kürtçe yaz.” Fakat imam Kütçe bilmediği için vasiyetini Farsça yaptırmak zorunda kalır ve şöyle der: “Rahman ve rahîm olan Allah’ın adıyla. Ey Kürt halkı, değerli kardeşlerim, zulüm gören halkım! Ben ömrümün son saatlerini yaşıyorum. Allah aşkına artık birbirinize düşmanlık etmeyin. Kendinizi bedavaya satmayın. Her ulusun başarı yolu birlik ve beraberlikten geçer. Kendi içinde bu birliği sağlayamayan bir halk her zaman baskılara maruz kalır. Birlik olursanız, birbirinizi çekememezliği bırakırsanız, kendinizi satmazsanız kurtulursunuz. Hangi ulustan olursa olsun sizi sevmeyenler sizi para pulla satın almak isteyeceklerdir, buna asla kanmayınız. Eğer başarıya ulaşmak isterseniz bu birlik kurmaktan asla geri durmayınız.

Allah’a inanın ve dinî vecibelerinizi yerine getirin. Birlik ve beraberliğinizi koruyun. Eğitim seviyenizi yükseltin, bir menfaat uğruna kendinizi satmayın. Birbirinize ihanet etmeyin. İhanet bir gün döner sahibini de vurur. Dünya malını önemsemeyin. Eğer vatanınız varsa, özgür ve serbest iseniz her şey sizin de demektir. Vatanınız yoksa hiçbir şeyiniz yok demektir.”

Ben de eşit ve özgür, ortak bir vatanda hep birlikte yaşama ümidiyle sözlerimi burada bitiriyorum ve hepinize saygılarımı, sevgilerimi arz ediyorum.

Teşekkür ediyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Yıldırım.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 149 sıra sayılı Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu Tasarısı'nın 7'nci maddesinin (1)'inci fıkrasının (b) ve (f) bentlerinin tasarı metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Deniz Depboylu (Aydın) ve arkadaşları

BAŞKAN – Okunan önergeye Komisyon katılıyor mu?

İNSAN HAKLARINI İNCELEME KOMİSYONU SÖZCÜSÜ ALİ İHSAN YAVUZ (Sakarya) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Hükümet?

BAŞBAKAN YARDIMCISI LÜTFİ ELVAN (Mersin) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde Aydın Milletvekili Deniz Depboylu konuşacak.

Buyurun Sayın Depboylu. (MHP sıralarından alkışlar)

DENİZ DEPBOYLU (Aydın) – Sayın Başkan, saygıdeğer milletvekilleri; 149 sayılı Kanun Tasarısı'nın 7'nci maddesiyle ilgili olarak grubum adına söz almış bulunmaktayım, her birinizi saygıyla selamlıyorum.

Konuşmama başlamadan önce, bugün Diyarbakır'da gerçekleşen hain saldırıda şehit düşen polislerimize Allah'tan rahmet, yakınlarına ve yüce Türk milletine başsağlığı, sabır; yaralılara da acil şifalar diliyorum.

Değerli vekiller, Kanun'un 7'nci maddesinin (b) fıkrasında “Sadece belli bir cinsiyetin istihdamını zorunlu kılan durumlar.” ifadesi yer almaktadır. Bu madde, cinsiyet ayrımcılığıyla birlikte işverene suistimal edilebilecek bir alan ve sınırsız bir inisiyatif tanımaktadır. Devlet, gerek kamusal gerekse özel alanda tüm bireylerin özellikle kadınların yaşama hakkının sağlanması ve korunması için gerekli yasal düzenlemeleri yapmak; kadınlara yönelik her türlü ayrımcılığı önlemek üzere yasal ve diğer tedbirleri almakla yükümlüdür. Bunun yanı sıra özellikle Anayasa'nın 10'uncu maddesinde “Kadınlar ve erkekler eşit haklara sahiptir. Devlet, bu eşitliğin yaşama geçmesini sağlamakla yükümlüdür.” hükmüyle devlet, cinsiyete dayalı ayrım yapmamanın ötesinde kadın ve erkeğin her alanda eşit haklara, eşit imkânlarla kavuşması için düzenlemeler yapmak, gerekli tedbirleri almakla yükümlü kılınmıştır.

Başta kamu olmak üzere özel sektör ve sivil toplum kuruluşlarında çalışanların cinsiyete dayalı ayrımcılık ve eşitlik politikaları gibi konularda farkındalıklarını arttıran programlar uygulaması gerekirken bu madde tam tersi amaca hizmet etmektedir. İşe alma kriterleri ve terfi uygulamalarının toplumsal cinsiyet eşitliği bakış açısıyla gözden geçirilmesi konusunda farkındalık geliştirilmesi gerekirken cinsiyet ayrımını desteklemektedir.

Sosyal yardım politikalarının belirlenmesinde toplumsal cinsiyet ayrımının yarattığı geleneksel iş modellerini destekleyen uygulamalardan kaçınılması gerekirken uygulamayı bu kanunda yer alan 7'nci maddenin (b) fıkrasıyla desteklemektedir. Bugün, dünde olmayan bazı mesleklerde, daha

doğrusu cinsiyetlerin çalışmadığı mesleklerde o cinsiyetlerin çalışmaya başladığını görüyoruz. Örneğin hemşirelik. Aslında kısa bir süre önce erkekler hemşirelik mesleğine kabul edilmiyordu, kadın mesleği olarak görülüyordu. Bugün, erkek vatandaşlarımız da bu mesleğe başvurabiliyor, hatta tercih ediyor ve çok iyi bir uygulamayla çok güzel hizmetler verebiliyorlar. Yine, elli yıl önce kadın kaportacı, kadın otobüs şoförü, tren makinisti bulamazdınız ama bu ve buna benzer birçok meslek alanında kadınlar bugün başarıyla görev yapmaktadırlar.

Çok daha zor işlerde, tarlada, bahçede kadınlar tarihin eski dönemlerinden beri çalışıyorlar. Orman işçisi olarak ağır şartlarda çalışan kadınlarımız da mevcut. Mutlaka zorlanacakları şartlar, fiziksel güçlerinin yetmeyeceği meslekler de olacaktır. Bu, sadece kadınlar için değil erkekler için de geçerli. Ama zaten iş alımlarında uygulanan testler, mülakatlar mevcuttur. Personel alınacak işe uygun olmayan adaylar bu aşamalarda zaten eleneceklerdir. Fakat eleme şartlarına cinsiyet ayrımcılığını eklemek, kadınları her alanda desteklediği söylemleriyle övünen AKP'nin iddiasına ters düşmektedir.

7'nci maddenin (b) bendinde belirtilen sadece belli bir cinsiyetin istihdamını zorunlu kılan durumlar, maalesef, kurumlarımızın içerisinde bile kadın ve erkeklerimizin eşit hak ve hürriyetlerden ne kadar uzak kaldığının göstergesi olacaktır.

Aynı maddenin (f) bendi ise, uygulayıcıya çok geniş bir alan bırakmaktadır.

Madde, ayrımcılık yasağı kapsamında belirli hâllerin dikkate alınmamasını düzenlemelidir. Aksi takdirde uygulayıcı, ayrımcılık yasağının dikkate alınacağı ya da alınmayacağı hâlleri subjektif olarak değerlendirme hakkına sahip olurken, art niyetli ve yetersiz bir yöneticinin de bu kanun tasarısının yürütülmesi esnasında ayrımcılık yaptığı durumlar ortaya çıkabilir.

Tüm bu sebepleri dikkate aldığımızda (b) ve (f) bentlerinin yeniden gözden geçirilmesi gerektiği düşüncesindeyim.

Bugün kadın ve erkek eşitliğinin, fırsat eşitliğinin her alanda dile getirildiğini ve birçok ülke tarafından bu konuda özellikle itina gösterildiğini, bizim ülkemizde de bu uygulamaların ön plana alındığını düşünersek bu maddelerin tekrar değerlendirilerek görüşlerinizde o şekilde oylamaya geçilmesini dilemekteyim.

Her birinizi saygıyla selamlıyorum. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Çok teşekkür ederim.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 149 sıra sayılı İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu Tasarısı'nın 7'nci maddesinin (b) fıkrasının çıkarılmasını ve (d) bendinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz. 30.03.2016

(d)- “Her din ve inanç için bu alandaki istihdamı, o din ve inancın özelliklerine aykırı olamaz.”

Nurhayat Altaca Kayışoğlu (Bursa) ve arkadaşları

BAŞKAN – Okunan önergeye Komisyon katılıyor mu?

İNSAN HAKLARINI İNCELEME KOMİSYONU SÖZCÜSÜ ALİ İHSAN YAVUZ (Sakarya) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Hükümet?

BAŞBAKAN YARDIMCISI LÜTFİ ELVAN (Mersin) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde Ankara Milletvekili Şenal Sarıhan konuşacak.

Sayın Sarıhan, buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

ŞENAL SARIHAN (Ankara) – Değerli Başkan, değerli kâtip üye arkadaşlarım, milletvekili arkadaşlarım ve Meclisimizin tüm çalışanları; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Aslında, biraz önce, benden önce burada konuşan değerli milletvekili Depboylu, hemen hemen benim söylemek istediğim düşüncelerin önemli bir bölümünü ifade ettiler. Aslında, ben öyle eminim ki, şimdi AKP sıralarından bir kadın arkadaşımız buraya gelse o da benzer konuda düşüncelerini ifade edecek ve sadece birbirimizi yineleyeceğiz ancak oylama sürecine geldiği zaman, ne yazık ki bu birliktelik, ifadedeki birliktelik, duygudaşıltıdaki birliktelik ortaklığa dönüşmeyecek, özellikle de iktidar partisi tarafından retle karşılanacak. Bu ayrımıtıyı bilmekle birlikte düşüncelerimizi açıklamakta ısrarlı davranıyoruz, ısrarlı davranmaya da devam ediyoruz.

Şimdi, değerli arkadaşlar, bilirsiniz, Anayasa’da da temel hak ve özgürlükler verilir ama hemen arkasında istisnalar maddesi vardır. O istisnalarla temel hak ve özgürlükler yeni baştan sınırlanırlar. Aslında, anımsayın -çünkü konuştuğum zaman burada 2-3 arkadaş dahi yoktu ilk günün akşamında, öyle düşünüyorum- geneline ilişkin düşüncelerimizi ifade ettik, bunları yinelemek istemiyorum, bunlar tutanağa geçti ama bu madde, biraz önce tartıştığımız madde bu konudaki bütün birlikte davranma ve ayrışmayı engelleme önünde, özellikle cinsler arası toplumsal cinsiyet anlayışı yönünden birlikteliği sağlayacak bir düzenleme olmaktan tamamen çıkmış durumda.

Şimdi, bu maddedeki nitelemeleri şöyle izninizle sunmak istiyorum: “Ayrımcılık savının ileri sürülemeyeceği hâller” başlığını taşıyor. Şöyle deniliyor: “İstihdam ve serbest meslek alanlarında, mesleki gereklilikler varsa amaca uygun farklı muamele.” Amaca uygun muamele nedir, farklı muamele nedir, bununla ilgili, yasa tasarısının içinde herhangi bir açıklığa rastlamamız mümkün değil.

Hemen çıkarılmasını önerdiğimiz madde, biraz önce Sayın Depboylu’nun da değindiği madde, salt belli bir cinsiyetin istihdamını zorunlu kılan hâller.

Ben çocuğumdan anımsıyorum, kadınların araba kullanmaları olağanüstü bir şeydi, hep erkeklerle özgü bir meslek gibiydi ve her birimiz bunun kadınlar tarafından yapılamayacağını zannederdik. Şimdi öyle bir noktadayız ki araba kullanma oranında kadın ve erkek sayısı neredeyse eşitlenmiş durumda. Maden mühendisi olmak ya da mühendis olmak, bu tür şeyler kadınlar için bir hayal gibiydi ama bugün kaskını takıp madene inmiş olan kadınlara da rastlıyoruz.

Bu madde, daha çok kadınlar düşünülerek ifade edilmiş bir madde oluşu nedeniyle, bizi yaşamın dışına çeken, bizi ortak iş yapabilme, kadın ve erkek kendi olanaklarımız ve kendi gücümüzle ortak davranabilme, ortak çalışma yaşamına katılma ve istihdamda bir eşitlik sağlama yolunda adım atmamızın önünü kesinlikle kesen bir madde olarak karşımızda duruyor.

Devam ediyorum: Yaş sınırı yine ayırım sayılmayacakmış, amaca uygun ve farklı muamele sayılmayacakmış. Çocuk ve özel yerde tutulanlara özel tedbirler ve koruma önlemlerinin getirilmesi de yine amaca uygun bir sınırlama.

Şimdi, “koruma önlemleri” ile “zorlama önlemleri” ya da “korumama” diye ifade ettiğimiz -dün de ifade etmeye çalışmışım- örneğin son dönemde neredeyse patlamış, neredeyse fışkırmış olan “çocukların korunduğu merkezler” diye düşündüğümüz yurtlardaki istismarlar acaba hangi amaca uygunluğu ifade ediyor, hangi maksadı aşmayan bir düzenleme olarak, koruma tedbiri olarak karşımıza çıkıyor, bunu anlamak mümkün değil.

Şimdi, üzerinde duracağımız, bir dine ait kurumlardaki din hizmeti veren kişilerin ille de o din mensubu olmaları. Bunun, tamamen yine ayrımcı, bizim dinî anlayışlarımıza göre, bizim mezheplerimize

göre, farklı duruşlarımıza göre inançlar yönünden ortak alanlarda çalışmamızı, dinî temelli alanlarda çalışmamızı engelleyen bir düzenleme olduğu net ve açık. Bunlar yönünden, özellikle dernek ve vakıflardaki bazı düzenlemelerin, bazı arayışların da yine bir ayrıkı tutma anlamına gelmeyeceği, ayırım anlamına gelmeyeceği yolundaki düzenleme temel hak ve özgürlüklerden biri olan örgütlenme hakkını yine ayrımcı bir bakışla...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ŞENAL SARIHAN (Devamla) - ...ve tercihli bir bakışla düzenlemeye neden olacak bir yapılanmaya doğru götürecektir.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Sarıhan.

ŞENAL SARIHAN (Devamla) - Bu sebeple biz, ilgili maddelerin kaldırılması gerektiği konusundaki ya da en azından değiştirilerek düzenlenmesi gerektiği konusundaki görüşlerimizi saygıyla sunuyoruz.

Teşekkür ederim. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Karar yeter sayısı.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunacağım ve karar yeter sayısı arayacağım: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Karar yeter yoktur, birleşime on dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 20.56

ALTINCI OTURUM

Açılma Saati: 21.08

BAŞKAN: Başkan Vekili Ayşe Nur BAHÇEKAPILI

KÂTİP ÜYELER: Sema KIRCI (Balıkesir), Emre KÖPRÜLÜ (Tekirdağ)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 64’üncü Birleşiminin Altıncı Oturumunu açıyorum.

149 sıra sayılı Kanun Tasarısı’nın 7’nci maddesi üzerinde Ankara Milletvekili Şenal Sarıhan ve arkadaşlarının önergesinin oylamasında karar yeter sayısı bulunamamıştır.

Şimdi, önergeyi tekrar oylarınıza sunacağım ve karar yeter sayısı arayacağım.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

149 sıra sayılı Kanun Tasarısı’nın görüşmelerine kaldığımız yerden devam ediyoruz.

Komisyon burada.

Hükûmet burada.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 7’nci madde kabul edilmiştir.

8’inci maddede üç adet önerge vardır, okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 149 sıra sayılı Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu Tasarısı’nın 8’inci maddesinin (1)’inci fıkrasında yer alan “Başbakanlıkla ilişkili” ibaresinin tasarı metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Zihni Açıba

Mehmet Parsak

Ruhi Ersoy

Sakarya

Afyonkarahisar

Osmaniye

Arzu Erdem

Erkan Haberal

İsmail Faruk Aksu

İstanbul

Ankara

İstanbul

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 149 sıra sayılı İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanun Tasarısı’nın 8’inci maddesinin (1)’inci fıkrasının aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

(1)- “Bu kanunla ve diğer mevzuatla verilen görevleri yerine getirmek ve yetkileri kullanmak üzere, idari ve mali özerkliğe sahip, özel bütçeli ve kamu tüzel kişiliğine haiz Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu kurulmuştur.”

Mahmut Tanal

Tacettin Bayır

Murat Emir

İstanbul

İzmir

Ankara

Mustafa Hüsnü Bozkurt

Dursun Çiçek

Özgür Özel

Konya

İstanbul

Manisa

Şenal Sarıhan

Veli Ağbaba

Ankara

Malatya

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 149 sıra sayılı Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu Tasarısı'nın 8'inci maddesinin tasarıdan çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

İdris Baluken

Besime Konca

Erol Dora

Diyarbakır

Siirt

Mardin

Dirayet Taşdemir

Filiz Kerestecioğlu Demir

Ağrı

İstanbul

BAŞKAN – Okunan son önergeye Komisyon katılıyor mu?

İNSAN HAKLARINI İNCELEME KOMİSYONU SÖZCÜSÜ ALİ İHSAN YAVUZ (Sakarya) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Hükûmet?

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI NABİ AVCI (Eskişehir) – Katılmıyoruz.

BAŞKAN – Önerge üzerinde, Ağrı Milletvekili Dirayet Taşdemir konuşacak.

Buyurun Sayın Taşdemir. (HDP sıralarından alkışlar)

DİRAYET TAŞDEMİR (Ağrı) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Ben de kanun tasarısının 8'inci maddesi üzerine söz almış bulunmaktayım. Benden önce birçok konuşmacı açıkçası bu yasa tasarısı üzerinde görüşlerini ifade etti, özellikle ayrımcılık üzerinden ayrımcılıkla ilgili birçok şey ifade edildi. Doğrusunu söylemek gerekirse, bu ülkede her gün kadınlar, Kürtler, Ermeniler, Aleviler, farklı mezhep grupları bu yasa tasarısını çıkarmak isteyen iktidarın politikaları sonucu ayrımcılıkla karşı karşıya. Dolayısıyla düşünen, sorgulayan, itiraz eden, rıza göstermeyen herkes ya teröristtir ya da düşmandır. Dolayısıyla böyle bir politik atmosferde böyle bir bakış açısına sahip olan bir iktidarın böylesi bir kurumu kurması çok da bir anlam ifade etmiyor. Daha önceki kurumlar gibi işlevsiz olacağı bugünkü tutumlardan da bellidir.

ABDULLAH BAŞÇI (İstanbul) – Şehitler var şehitler.

DİRAYET TAŞDEMİR (Devamla) – Biliyorsunuz ki, bu politikanın sonucunda, yani herkesin düşman, herkesin terörist görüldüğü ve açıkçası farklı olan herkesin itaate zorlandığı bir ortamda açıkçası Cizre halkı, Sur halkı, Nusaybin halkı ve İdil halkı da benzer bir şekilde bu ayrımcılığı her gün yaşıyor. Kadınlar, çocuklar, hastalar, engelliler, doğa, kültürel varlıklar, ölü bedenler bile bu ayrımcılıktan nasibini alıyor, bundan kurtulamıyor. Dolayısıyla bütün bu yaşananları açıkçası sadece hak ihlali ve ayrımcılık olarak tanımlamak bizler açısından çok hafif kalıyor. Bizim tanık olduğumuz, yaşadığımız, gözlemlediğimiz, duyduğumuz birçok şeyi insan hakkı ihlalinin çok ötesinde, ayrımcılığın çok ötesinde, ifade etmek gerekirse insanlığa karşı suç olarak tanımlamak mümkün. Sizler de bilirsiniz ki insanlığa karşı suç işleyenler, bu emri verenler ve uygulayanlar mutlaka bu suçu işleyenlerin akıbetine de uğramıştır, bunun örnekleri dünyada da çokça vardır, bizler de çokça tanıklık etmişizdir.

Evet, bugün iktidarda olunabilir, hukuk denetim altına alınabilir, ama hiçbir iktidar da sınırsız değildir, hiçbir iktidar da baki değildir, bunun da böyle bilinmesi gerekiyor.

Orada yaşayan halkın bir talebi var -meşru ve demokratik bir taleptir- halk insani varlığının tanınmasını istiyor, kültürüyle, diliyle yaşamak istiyor, ama bu taleplere karşı şiddet, öldürme, tutuklama ve tankla, topla cevap veriliyor, insanların evleri başlarına yıkılıyor.

Aslında, burada, bu kürsüde birçok arkadaşım da bunu ifade etti, ben de tekrar ifade etmek istiyorum, çünkü insanlık onurunu inciten bir görüntüydü. Yüksekova’da sokak ortasında bir cenaze sokak hayvanları tarafından parçalanmış ve bu parçalanma görüntüleri izlenmekle yetinilmiyor, kameralara kaydediliyor, sonra da sanal ortamda paylaşıyor. Açıkçası şunu bir kez daha herkesin kendine sorması gerekiyor: Bu nasıl bir nefrettir ki cenazeye karşı böyle yapılıyor ve izleniyor, üstüne üstlük bir de izlettiriliyor.

İnsanların evlerinin kapıları kırılıyor, içeri giriliyor; insanların en mahrem odalarına, duvarlarına, aynalarına cinsiyetçi, ırkçı sözler yazılıyor.

ABDULLAH BAŞCI (İstanbul) – Aynı şeyler! Aynı şeyleri devamlı konuşun!

DİRAYET TAŞDEMİR (Devamla) – Burada sizler...

ABDULLAH BAŞCI (İstanbul) – “Şehitler var.” diyoruz, hâlâ konuşuyorsunuz ya!

DİRAYET TAŞDEMİR (Devamla) – Burada sözlerime devam ettiğim için rahatsız oluyorsunuz. Rahatsız olduğunuz şeyler de gerçekliktir, hakikattir, siz bu hakikatten kaçamazsınız.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Ne gerçeği? Yalan söylüyorsunuz!

DİRAYET TAŞDEMİR (Devamla) – Biz bunları söylemeye devam edeceğiz, ister dinleyin ister dinlemeyin.

Bakın, burada mesaj verilmek isteniyor. Nasıl bir mesaj verilmek isteniyor? Bu, sadece ev halkına karşı değil, Yüksekova’da yaşayan tüm halka karşıdır. Deniliyor ki “Biz sınırsız, biz hukuk tanımıyoruz.” Bu sınırsızlığın ve hukuk tanımazlığın da faşizmin bir kanunu olduğunu sizler de çok iyi bilirsiniz.

Bakın, üç gün önce...

AYŞE SULA KÖSEOĞLU (Trabzon) – Hukuktan siz mi bahsediyorsunuz? Yapmayın Allah aşkına!

DİRAYET TAŞDEMİR (Devamla) – Bakın, bunlar gerçeklerdir. Ben size hikâye anlatmıyorum, ben size roman okumuyorum. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, lütfen konuşmacının insicamını bozmayın.

DİRAYET TAŞDEMİR (Devamla) – Bakın, siz bunu tahayyül etmek istemiyorsunuz, duymak istemiyorsunuz, gerçekleri duymak istemiyorsunuz. Bunlar benim yazdıklarım değil, sizin yaşattıklarınızdır.

AYŞE SULA KÖSEOĞLU (Trabzon) – Gerçeklerden bahset.

DİRAYET TAŞDEMİR (Devamla) - Ben sizden, sizin çizdiğiniz tablodan söz ediyorum. Ben size romandan söz etmiyorum, ben size hikâye anlatmıyorum. Ben size Cizre’de, Silopi’de, İdil’de yaşananları söylüyorum. Bakın, biz gördük, tanıklık ettik, siz duymaya tahammül edemiyorsunuz ama maalesef, bu sizin eseriniz. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 149 sıra sayılı İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu Tasarısı'nın 8'inci maddesinin (1)'inci fıkrasının aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

(1)- “Bu kanunla ve diğer mevzuatla verilen görevleri yerine getirmek ve yetkileri kullanmak üzere, idari ve mali özerkliğe sahip, özel bütçeli ve kamu tüzel kişiliğine haiz Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu kurulmuştur.”

Mahmut Tanal (İstanbul) ve arkadaşları

BAŞKAN – Okunan önergeye Komisyon katılıyor mu?

İNSAN HAKLARINI İNCELEME KOMİSYONU SÖZCÜSÜ ALİ İHSAN YAVUZ (Sakarya) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Hükûmet?

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI NABİ AVCI (Eskişehir) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde Malatya Milletvekili Sayın Veli Ağbaba konuşacak.

Buyurun Sayın Ağbaba. (CHP sıralarından alkışlar)

VELİ AĞBABA (Malatya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; ben de hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli arkadaşlar, bu kanunla ilgili, bu kurumun kurulmasıyla ilgili birçok eleştirimiz var ancak 8'inci maddeyle ilgili de önemli bir eleştiriyi Sayın Bakanın ve İnsan Haklarını İnceleme Komisyonunun dikkatine sunmak istiyorum.

Madde 8'de, Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu, Başbakanlıkla ilişkili kurum olarak tanımlanıyor. Sayın Bakan, değerli Komisyon üyeleri; “ilişkili” kurum denildiğinde, ilgili kurum gereğince Başbakanlık mali ve idari yönden bu kurumu denetliyor anlamına geliyor. Bu denetim, kurumu idari ve mali olarak özerk olmaktan çıkarıyor ve kurumun ruhuyla, Paris İlkeleri'yle ve evrensel kabul gören tüm değerlerle çelişmektedir, bunu dikkatlerinize sunuyorum. Bu 8'inci madde bile, 8'inci maddede yazan bu ilişki bile bu kanuna, bu kurumun kurulmasıyla ilgili kanuna bizim karşı çıkmakta ne kadar haklı olduğumuzu gösteriyor. Bunu lütfen dikkatlerinize sunuyorum.

Değerli arkadaşlar, görüşülmekte olan kanun tasarısı Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu Tasarısı. Şimdi, ismi bir yana, bakın “eşitlik, eşitlik kanunu” diyor. Dün kulaklarımla duydum Sayın Bakan dedi ki: “Bu kurumda 1 kadın olmasını arzu ediyorum.” Bakın, “1 kadının olmasını arzu ediyorum,” yani “1 kadın olacak.” diyor. Geçmiş kurulda 9 üye var, sadece 1'i kadın, o kadın da olmayabilir diyor. Şimdi, eşitlik konusunda AKP'nin karnesini biliyoruz. Bakanlar Kurulunda 30'a yakın Bakanlar Kurulu üyesi var sadece 2'si kadın. Eğer eşitlik kanunu ise yüzde 50, yüzde 50 kadın-erkek eşitliğini lütfen sağlamanız gerekiyor. (CHP sıralarından alkışlar)

Değerli arkadaşlar, bu Türkiye'de en çok ezilen, en çok mağdur edilen, en çok tecavüze uğrayan, en çok öldürülen kesim kadınlar. Sizlere söylüyorum, eğer bu kurul bir eşitlik kurulu ise kadın-erkek eşitliğinin olması gerekiyor. Orada öldürülen, kadın; tecavüze uğrayan, kadın; dışlanan, kadın; üzerine kuma getirilen, kadın ama kadının kurulda hakkı yok, ismi yok, sadece geçtiğimiz dönemde 1 kadın var. (CHP sıralarından alkışlar)

FATMA BENLİ (İstanbul) – Veli Bey, 11 üyeden 2'si kadın, yanlış anlaşılma olmasın.

VELİ AĞBABA (Devamla) - Yine, değerli arkadaşlar, bakın, bu kurulun işkence ve zalimane muameleyi önleme gibi bir görevi var, bu ayrımcılığın önlenmesiyle ilgili bir görevi var. Bu yasa da işkence ve kötü muameleye maruz kalanlar ve ayrımcılığa tabi tutulanlar için önemli ancak bu

düzenlemede önleme göreviyle ilgili bir tanım yok, lütfen buna da dikkatle bakınız. İşkence ve kötü muamele, değerli arkadaşlar, en çok kapalı kurumlarda yaşanıyor. Cezaevlerinde, yurtlarda, yuvalarda yaşanıyor. Eğer bu kurumlarda kötü muamelenin boyutlarını anlamak istiyorsanız, bir karne görmek istiyorsanız, cezaevlerinde özellikle geçmiş dönemde CHP Cezaevi Komisyonunun hazırlamış olduğu raporlara bakarak cezaevlerinde hangi işkence, hangi kötü muamele, hangi tecavüz yaşanmış bunları görebilirsiniz ancak maalesef bunları önlemekle ilgili bir tanımlama yok bu maddede.

Değerli arkadaşlar, cezaevlerinde keyfiyet almış başını gidiyor. Mahkûmların televizyon izlemesinden okuyacağı gazeteye, okuyacağı kitaba kadar maalesef bir dayatmayla karşı karşıyayız.

Bakın, cezaevleriyle ilgili birçok sorun var, çeşitli şikâyetler var ancak çarpıcı olan bir ikisini sizlerle paylaşmak istiyorum. Bir gazetecinin yazdığı, CHP Cezaevi Komisyonunun dikkatle izleyerek takip ettiği ve ortaya çıkardığı ve hepimizi şiddetle yaralayan, AKP’li, CHP’li, MHP’li, HDP’li herkesi şiddetle yaralayan bir Pozantı Cezaevi gerçeği var. Pozantı Cezaevinde -bizim girişimlerimiz sonucunda kapatıldı o cezaevi- tecavüze göz yuman cezaevi müdürleri maalesef görevlerinden alınmadığı gibi yükseltildi. Orada cezalandırılan iki kişi var, birisi o haberi yapan Zeynep Kuriş, bir diğeri Mersin İnsan Hakları Derneği Başkanı. Zeynep Kuriş devletin mahremiyetini ortaya dökmekten terör örgütü nedeniyle bir yılın üzerinde cezaevinde yattı, biz de o insanı Karataş Cezaevinde ziyaret ettik. Bunları önleyecek bir yol, yöntem var mı? Asla yok.

Değerli arkadaşlar, bakın, bu kanunun yapısı önemli; sivil olması, muhalefetten olması, ilgili insanların olması gerektiğini söylüyoruz. Niye söylüyoruz? Bir daha Karaman’daki gibi çocuklarımıza tecavüz olmasın istiyoruz, bir daha Pozantı yaşanmasın istiyoruz.

ABDULLAH BAŞCI (İstanbul) – Kocaeli’deki, Kocaeli’deki...

VELİ AĞBABA (Devamla) – Eğer bu kurula sizin yandaşlarınızı atarsanız...

ABDULLAH BAŞCI (İstanbul) – Kocaeli’deki gibi!

VELİ AĞBABA (Devamla) - ...eşinizi, dostunuzu, akrabanızı atarsanız bu tecavüzler devam eder. Bakın, bu, Et ve Balık Kurumu değil, bu, Tütün Piyasası Kurulu değil; bu, İnsan Hakları Kurulu. Bu işi en az benim kadar, benden fazla bilen AKP’li milletvekilleri var.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Ağbaba.

VELİ AĞBABA (Devamla) – Elinizi vicdanınıza koyun, başta grup başkan vekiline sesleniyorum, eğer bu kurul dediğiniz gibi olursa bu tecavüzler, bu tacizler devam edecek. Şimdiki yaptığınız gibi bu kurumların ıslah edilmesi yönünde değil, bu kurumları aklamak için çalışacaksınız. Lütfen, bir kez daha bu kurulun yapısını gözden geçirin. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 149 sıra sayılı Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu Tasarısı’nın 8’inci maddesinin (1)’inci fıkrasında yer alan “Başbakanlıkla ilişkili” ibaresinin tasarı metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

İsmail Faruk Aksu (İstanbul) ve arkadaşları

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

İNSAN HAKLARINI İNCELEME KOMİSYONU SÖZCÜSÜ ALİ İHSAN YAVUZ (Sakarya) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Hükümet?

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI NABİ AVCI (Eskişehir) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde İstanbul Milletvekili İsmail Faruk Aksu konuşacak.

Buyurun Sayın Aksu. (MHP sıralarından alkışlar)

İSMAİL FARUK AKSU (İstanbul) – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; 149 sıra sayılı Kanun Tasarısı'nın 8'inci maddesi üzerine Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına söz aldım. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Konuşmamın başında Diyarbakır'daki polis servis aracına yönelik hain ve kalles saldırıyı lanetliyorum. Şehit olan polislerimize Allah'tan rahmet, Türk milletine başsağlığı diliyorum. Yaralı polislerimize ve diğer vatandaşlarımıza acil şifalar diliyorum.

On üç yılı aşkın süredir devam eden iktidarlarında güvenlik güçlerini kışla ve karakola hapseden, terörle mücadele yerine müzakereyi seçen, taviz ve teslimiyet politikaları nedeniyle AKP, terörün azmasından, bölücülüğün ivme kazanmasından ve anaların gözyaşından sorumludur. “Çözüm süreci zarar görmesin.” diye teröristleri görmezden gelen zihniyet bugünkü Türkiye tablosunun mimarıdır.

Değerli milletvekilleri, 8'inci madde idari ve mali özerkliğe sahip, özel bütçeli ve kamu tüzel kişiliğini haiz, Başbakanlıkla ilişkili Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumunun kurulmasını düzenlemektedir. Tasarıyla, 2012 yılında kurulan İnsan Hakları Kurumu lağvedilerek bu kurumun bazı hak ve yetkileri yeni kurulacak kuruma devredilmekte, hizmet birimlerinin ise çıkarılacak yönetmelikle düzenleneceği belirtilmektedir. Oysa ilgili mevzuata göre söz konusu kurumun bünyesinde yer alması planlanan hizmet birimleri ile görevlerinin, yetki ve sorumluluklarının kanunda açıkça gösterilmesi gerekmektedir. İlişkili kuruluş statüsünde bulunan kurumlar her ne kadar merkezi idareden ayrı bir konuma ve özelliğe sahip olsalar da Anayasa'nın 123'üncü maddesi ve 3046 sayılı Kanun uyarınca bütün olarak idare kapsamında yer almaktadır. Tasarı içeriğinden kurumun teşkilatlanmasına ilişkin olarak bir kafa karışıklığı yaşandığı görülmektedir. Her ne kadar 8'inci maddede kurum özel bütçeli ve Başbakanlıkla ilişkili bir kuruluş olarak belirtilmişse de kurulun teşekkülü, görev ve yetkilerine ilişkin diğer hükümler, düzenleyici ve denetleyici bir kurumun kurulmakta olduğuna işaret etmektedir.

Değerli milletvekilleri, kurum kurmanın ve kanun çıkarmanın tek başına bir anlam ifade etmediği bilinmektedir. Şayet gerçekten demokrasi, insan hakları ve hukukun üstünlüğünü esas alan bir yönetim tarzı benimsenmemiş, buna inanan bir zihniyet dönüşümü de sağlanmamışsa kanunlarla verilen yetkiler uygulayıcılar elinde insan hakkını tesise değil hak ihlaline, eşitliğe değil ayrımcılığa, liyakate değil adam kayırmaya, adalete değil adaletsizliğe, yetim hakkını kollamaya değil kamu malını peşkeş çekmeye, demokrasi, insan hakları ve hukuk gibi kavramların değersizleştirilmesine sebep olacaktır. Kamu erki kişisel ya da bir grubun çıkarının korunduğu ve kullanıldığı bir güce dönüşecektir. Nitekim AKP dönemi, Anayasa güvencesi altında olmasına rağmen haberleşme hürriyeti, konut dokunulmazlığı, özel hayatın gizliliği, din ve vicdan özgürlüğü gibi en temel insan hakları ihlallerinin yolsuzluk ve kayırmacılığın gündemden düşmediği bir süreç olmuştur. Böyle olmasa liyakatin yerine yandaşlık almaz, kamu çalışanları iktidar yanlısı sarı sendikalara mahkûm edilmez, devlet memurluğu parti memurluğuna dönüştürülmezdi. İhale ve İmar kanunları istismara açık hâle getirilmez, imar ve kent rantları oluşturularak eşe dosta dağıtılmazdı. Türk milletinin tasarruflarıyla yapılan büyük yatırımlar kasasındaki nakit değerine yandaşlara peşkeş çekilmezdi; “Alo Fatih” hatları kurulmaz, milyonluk hediye saatler bakan koluna takılmazdı; denetim sulandırılmaz, millî ve manevi değerler istismar konusu yapılmazdı; terörle mücadelenin yerini müzakere almaz, siyasi bölücülük güçlenmezdi.

Değerli milletvekilleri, “amaç”ta belirtilen insan haklarının korunması, eşit muamelenin sağlanması ve ayrımcılığın önlenmesi hepimizin kabul edeceği ilkeler olmakla birlikte tarafsızlık ve bağımsızlığa gölge düşüren bazı düzenlemeler ile AKP’nin bugüne kadarki ayrıştırıcı ve kutuplaştırıcı politikaları dikkate alındığında kanun tasarısının kurulun icra bağımsızlığı konusunda bir güvence vermediğini belirtiyor, hepinizi saygıyla selamlıyorum. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

8’inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

9’uncu maddede üç adet önerge vardır, okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 149 sıra sayılı Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu Tasarısı’nın 9’uncu maddesinin (1)’inci fıkrasının (g) bendinde yer alan “resen” ibaresinin ve (k) bendindeki “Cumhurbaşkanlığına” ibaresinin tasarı metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Zihni Açıba

Mehmet Parsak

Ruhi Ersoy

Sakarya

Afyonkarahisar

Osmaniye

Nuri Okutan

Arzu Erdem

Erkan Haberal

Isparta

İstanbul

Ankara

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 149 sıra sayılı Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu Tasarısı’nın 9’uncu maddesinin (j) bendinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini ve (r) bendinin eklenmesini arz ve teklif ederiz.

(j)- “Özgürlüğünden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan kişilerin bulundukları yerler haberli veya habersiz düzenli ziyaretler gerçekleştirmek, bu ziyaretlere ilişkin raporları ilgili kurum ve kuruluşlara iletmek, kurulca gerekli görülmesi durumunda kamu oyuna açıklamak, ceza infaz kurumları ve tutukevlerini insan hakları ile ilgili çalışma bağımsız kurumların denetimine açık tutmak, il, ilçe insan hakları kurumları ile diğer kişi, kurum ve kuruluşların bu gibi yerlere gerçekleştirdikleri ziyaretlere ilişkin raporları incelemek ve değerlendirmek”

(r)- “Türkiye’de göçmen, mülteci ve sığınmacı statüsünde bulunan insanların ayrımcılığa, ırkçılığa, ötekileştirilmeye ve suistimale uğramamaları için düzenli kontrol yapmak, rapor tutmak ve devlet kurumları, demokratik kuruluşlar ile parlamentoda grubu bulunan siyasi parti gruplarını bilgilendirmek”

Erkan Aydın

Candan Yüceer

Mahmut Tanal

Bursa

Tekirdağ

İstanbul

Fatma Kaplan Hürriyet

Hüseyin Çamak

Şenal Sarıhan

Kocaeli

Mersin

Ankara

Bülent Yener Bektaşoğlu

Çetin Arık

Giresun

Kayseri

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 149 sıra sayılı Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu Tasarısı'nın 9'uncu maddesinin tasarıdan çıkartılmasını arz ve teklif ederiz.

İdris Baluken

Çağlar Demirel

Sibel Yiğitalp

Diyarbakır

Diyarbakır

Diyarbakır

Besime Konca

Behçet Yıldırım

Bedia Özgökçe Ertan

Siirt

Adıyaman

Van

BAŞKAN – Okunan son önergeye komisyon katılıyor mu?

İNSAN HAKLARINI İNCELEME KOMİSYONU SÖZCÜSÜ ALİ İHSAN YAVUZ (Sakarya) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Hükûmet?

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI NABİ AVCI (Eskişehir) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde Siirt Milletvekili Besime Konca konuşacak.

Buyurun Sayın Konca. (HDP sıralarından alkışlar)

BESİME KONCA (Siirt) – Sayın Başkan, Genel Kurulu selamlıyorum.

Tekrar tekrar aynı şeyleri konuşuyoruz fakat ben bugün İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumunun oluşturulmasının gerekçeleri üzerine kısaca değinmek istiyorum. Aslında, AKP iktidar olarak Parlamentoyu rehin almış durumdadır ve oluşturduğu bu kurullarla da sivil toplum kurumlarını rehin almak istemektedir. En azından bugüne kadar sivil toplum kurumlarının demokratik, eşit, özgürlükçü haklar açısından verdiği mücadeleler söz konusuydu. Fakat, iktidar, muhalefeti burada esas almadı; muhalefetin önergelerini, önermelerini, konuşmalarını dikkate almadığı gibi toplumsal alandan gelen sesleri de bütünüyle ortadan kaldırmak için esas aldığı, oluşturmak istediği kurullardır.

Yine, bütün bu yasalar ya da oluşturulan kurullar Avrupa Birliğine uyum yasaları çerçevesinde oluşturulmaya çalışılıyor. Keşke AKP Hükûmeti, Avrupa Birliğiyle uyum yasalarını çantalarına koyup, ülke ülke dolaşıp kendilerini kabul ettirmek ve siyasi çıkarlarını korumak için yasa değil, Türkiye’de yaşayan bütün farklılıkların uyum yasalarını buradaki muhalefeti de esas alarak, muhalefetin önergelerini, eleştirilerini dikkate alarak yasa çıkarabilse, kurul oluşturabilse, yeni demokratik bir anayasa çıkarabilse, maalesef bunları yapmıyor. Önümüzdeki süreç açısından değerlendirdiğimizde de bu yaklaşımların, bu politikaların Türkiye’yi çok daha ciddi, çok daha kaotik süreçlere çekeceğini tekrar tekrar belirtmek istiyoruz.

Dün de burada söyledik, yıllardır Türkiye’de tartışılan, Türkiye’nin bölünme fobisiyle günümüze kadar getirilen bir ülke gerçekliği var ve bugün bu iktidar, derin devletin eliyle Türkiye’yi bırakalım bölmeyi, Türkiye’nin bir parçasını haritadan silmeyi esas alarak Cizre’de yaptığını, Sur’da yaptığını, Şırnak’ta yaptığını, Nusaybin’de yaptığını, Mardin’de yaptıklarını tekrar tekrar bir iç savaşı geliştirerek antidemokratik, eşit olmayan, insan haklarını esas almayan, insanlığı reddeden politikalarını tekrar tekrar yürürlüğe koymuş durumdadır.

Biz bunları sürekli dile getiriyoruz. Bize itham edilen eleştiriler, dile getirilen ithamları tekrar tekrar burada açıklamaya çalışacağız. Diyorsunuz ki: “Biz, Sur’u, biz Cizre’yi ayağa kaldıracğız.” 1915’te Ermeni katliamı, soykırımı gerçekleştirildiğinde bu Türkiye Cumhuriyeti iktidar anlayışı yüzleşmemiştir, ayağa kalkmamıştır. 1955’te Rumlar katledildiğinde, mallarına mülklerine, kültürlerine, varlıklarına el konulduğunda ayağa kaldırmadınız. 2015 yılındayız ve bugün burada özgürlük mücadelesi, haklarını, hukukunu, demokrasisini, dilini, adaleti isteyen Kürt halkı üzerine bir

katliam gerçekleştiriyorsunuz (AK PARTİ sıralarından gürültüler) ve periyodik biçimde elli yılda bir gerçekleştirilen faşist bir Türkiye zihniyeti söz konusuyken bunları gerçekleştirmek, kanun çıkarmak, kurul oluşturmak demokratik bir süreci geliştirmeyecektir.

ZEHRA TAŞKESENLİOĞLU (Erzurum) – Şehitlerin adını bir anın ya.

HASAN BASRİ KURT (Samsun) – Ya, bunları git sen HDP toplantılarında anlat.

BESİME KONCA (Devamla) – İkincisi, bütün bunlar yaşanırken 2 milyon göçmeni aldınız sırf Avrupa ülkelerine siyasi hesaplar yapmak için. Bugün her gittiğiniz ülkede size uzatılan mikrofona diyorsunuz ki: “Yalnız bırakıldık.” Ve bugün bu 2 milyon mülteciyi nereye yerleştireceğinizin tartışmasını yapıyorsunuz. Maraş ilinin Pazarcık ilçesinde yedi köyün ortak kullandığı, arazisinin olduğu, ekili olduğu meralarına 30 bin mülteciyi yerleştirmek istiyorsunuz. Maraş’ta kurmak istediğiniz bu kampı Maraş kabul etmedi.

HÜSNÜYE ERDOĞAN (Konya) – Siz hem bu yaptıklarınızla tarih önünde hesap vereceksiniz hem de...

HASAN BASRİ KURT (Samsun) – Gelenlerin içinde Kürtler de var, Kürtler de.

BESİME KONCA (Devamla) – Alevilerin, Maraş katliamının acısını yaşayan insanların arazisinde gidip kamp kurmak istiyorsunuz. İl il geziyorsunuz kamp kurmaya çalışıyorsunuz. Burada, olduğumuz Ankara’da mülteci çocuklar çöp topluyor. Sizin o övündüğünüz Kilis’teki kadın mülteciler her türlü cinsel istismara, cinsel tacize uğruyor. Bütün Türkiye’nin her iline dağılmış, elinde, kucağında çocuğu perişan hâlde dilenen yüzlerce, binlerce kadın var.

HASAN BASRİ KURT (Samsun) – PYD’den kaçıyor onlar.

BESİME KONCA (Devamla) – Hangi eşitlik kurulunu oluşturacaksınız, hangi gerçekliği dile getireceksiniz?

ZEHRA TAŞKESENLİOĞLU (Erzurum) – PKK’nın dağa kaçırdığı Kürt çocuklarından bahsedin!

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri...

BESİME KONCA (Devamla) – 2015 Ekim ayında Adalet Bakanlığının verilerine göre söyleyeyim, 1.655 çocuk hükümlü, 641 çocuk tutuklu, 600 çocuk annesiyle cezaevinde yaşamak zorunda kalıyor dediğiniz bir gerçeklik söz konusudur.

ZEHRA TAŞKESENLİOĞLU (Erzurum) – 2.980 çocuk geçen sene PKK tarafından kaçırıldı.

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri...

BESİME KONCA (Devamla) – Ve hâlen 6 tane cezaevi yapmak istiyorsunuz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Konca, teşekkür ederim.

BESİME KONCA (Devamla) – Yine yılda 91 bin kadın çocuk yaşta çocuk doğuruyor.

BAŞKAN – Sayın Konca, süreniz bitti.

BESİME KONCA (Devamla) – Siz adaleti, hukuku, eşitliği Türkiye için düşünün, Türkiye, Türkiye için düşünün.

HÜSEYİN KOCABİYİK (İzmir) – Sayın Başkanım, bu terörist kadın Türk milletine “soykırımcı” demiştir. Bizzat siz cevaplandırın.

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Sensin terörist! Ne biçim konuşuyorsun? Sensin terörist!

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, lütfen...

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Sayın Başkan, sözünü geri alsın.

BAŞKAN – Ben tutanaklara bakacağım şimdi.

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – “Terörist kadın” diyor.

BAŞKAN – Tutanaklara bakacağım, ondan sonra halledeceğiz.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 149 sıra sayılı Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu Tasarısı’nın 9’uncu maddesinin (j) bendinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini ve (r) bendinin eklenmesini arz ve teklif ederiz.

(j) - “Özgürlüğünden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan kişilerin bulundukları yerler haberli veya habersiz düzenli ziyaretler gerçekleştirmek, bu ziyaretlere ilişkin raporları ilgili kurum ve kuruluşlara iletmek, kurulca gerekli görülmesi durumunda kamuoyuna açıklamak, ceza infaz kurumları ve tutukevlerini insan hakları ile ilgili çalışma bağımsız kurumların denetimine açık tutmak, il, ilçe insan hakları kurumları ile diğer kişi, kurum ve kuruluşların bu gibi yerlere gerçekleştirdikleri ziyaretlere ilişkin raporları incelemek ve değerlendirmek”

(r) - “Türkiye’de göçmen, mülteci ve sığınmacı statüsünde bulunan insanların ayrımcılığa, ırkçılığa, ötekileştirilmeye ve suistimale uğramamaları için düzenli kontrol yapmak, rapor tutmak ve devlet kurumları, demokratik kuruluşlar ile parlamentoda grubu bulunan siyasi parti gruplarını bilgilendirmek”

Çetin Arık (Kayseri) ve arkadaşları

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

İNSAN HAKLARINI İNCELEME KOMİSYONU SÖZCÜSÜ ALİ İHSAN YAVUZ (Sakarya) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Hükûmet?

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI NABİ AVCI (Eskişehir) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde Kayseri Milletvekili Sayın Çetin Arık konuşacak.

Buyurun Sayın Arık. (CHP sıralarından alkışlar)

ÇETİN ARIK (Kayseri) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Birkaç gündür Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu Tasarısı üzerinde konuşuyoruz. Böyle bir kuruma ihtiyacımız var mı? Kesinlikle evet. Ancak bunu salt Avrupa Birliği istiyor diye alelacele, millet ne düşünüyor diye sorgulanmadan, sivil toplum örgütlerinin, üniversitelerin görüşü alınmadan “Ben yaptım oldu.” mantığıyla yapmak doğru değildir.

Değerli milletvekilleri, insan hakları ve eşitlik konusunda ilerleme sağlayabilmek için her şeyden önce çağdaş bir zihniyete sahip olmak gerekir. Çağdaş ülkelerde insan haklarının güvence altına alınmasının ve hukuki eşitliğin temin edilmesinin temeli cumhuriyetimizin kurucularının da öngördüğü ve Anayasa’mıza yerleştirdiği eşit yurttaşlık ilkesine dayanır. Eşit yurttaşlık ilkesi toplum içerisinde yaşayan bireylerin inancına, düşüncesine, cinsiyetine, etnik kökenine ya da siyasi tercihlerine bakılmaksızın haklarının korunmasını ve eşit muamele görmesini teminat altına alır. Oysa AKP Hükûmeti on dört yıllık uygulamaları ve söylemleriyle eşit yurttaşlık ilkesini aşındırmış, âdeta temeline dinamit koymuştur. AKP, Türk milletini eşit yurttaşlardan oluşan ve eşit haklara sahip olan bireyler

topluluğu olarak görmediğini açıkça sergilemektedir. (CHP sıralarından alkışlar) AKP, tam tersine toplumda birbirine yakın siyasi anlayışa sahip her bir toplum kesimini, birbirlerinden farklı haklara sahip olan birer cemaat olarak değerlendirmekte, kendi cemaati olarak gördüğü toplum kesiminin çıkarlarını ise her türlü hukuki ve ahlaki ilkenin üzerinde tutmaktadır. Geldiğimiz noktada yürütülen yeni anayasa tartışmalarında ise Türk vatandaşlığı ilkesini yok ederek, bu gerici zihniyetini Anayasa'ya yerleştirme gayreti içinde olduğunu açıkça göstermektedir. Cemaat toplumu modelini besleyen bu zihniyet terk edilmeden ve eşit yurttaşlık ilkesini sahada tam manasıyla uygulamaya geçirmeden insan hakları ve eşitlik konusunda muasır medeniyetler seviyesini yakalayabileceğimizi düşünmüyorum.

Değerli milletvekilleri, önemli olan sadece yasa yapmak değildir, önemli olan bu yasaları nasıl ve kimlerin uygulayacağıdır, yasanın uygulanabilir olmasıdır. AKP zihniyetinde bir kavram kargaşası var. AKP hükümetlerinin bir tutarlılığı bulunmamakta. AKP mensupları geçtiğimiz yüzyılın mirası köhne ideolojileriyle bugünkü uygar dünyanın ve Türkiye'nin gerçekleri arasında bocalamakta, gelgitler yaşamaktadır.

Bakin, son olarak Karaman'da bir üzücü olay yaşadık. Bir vakfa ait yerlerde -söylerken utanıyorum- 45 çocuk istismar edildi. İşte, size en çarpıcı insan hakları ihlali. Peki, iktidar ne yaptı? Tüm kurumlarıyla, yaşanan bu insan hakları ihlallerini bir tarafa bırakarak olayın geçtiği ve kendi cemaatinin üyesi olarak gördüğü vakfı koruma telaşına düştü. Şimdi Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu Tasarısı'nı görüşüyoruz. Peki, bu kurulu kim belirleyecek? Kriterleri ne olacak? Bu kurul bağımsız ve tarafsız olabilecek mi? Kurul üyelerinin 8'i Bakanlar Kurulu, 3'ü Cumhurbaşkanı tarafından seçilecek. Bize göre 11 üyenin tamamı Cumhurbaşkanı tarafından seçilecek. Anayasa Mahkemesinin kararlarına saygı duymayan bir Cumhurbaşkanı tarafından seçilecek 11 kişi, önlerine Can Dündar ve Erdem Gül'le ilgili bir konu geldiğinde sizce ne karar verecek? Bu üyelerin evrensel insan hakları normlarına göre hareket etmelerini beklemek saflık olacak.

Türkiye'nin yakın tarihindeki davalara bir bakalım. Siyasi iktidarın kontrolündeki yargı ne yaptı? İnsanları yudurma ve kapalı devre ayarlanmış sahte delillerle suçladı.

Sırası gelmişken söylemeden geçemeyeceğim. Kendilerini savcı yerine koyarak ve en temel insan haklarını ihlal ederek -o dönemki malum ortağıyla birlikte- millî ordumuza alenen kumpas kuran AKP'nin, bugün Cumhuriyet Halk Partisini gayrimillî olarak gördürme çabası tam bir komedi örneğidir. (CHP sıralarından alkışlar) Kumpas davalarının ısmarlama savcılarını nasıl ülkeden kaçtıysa, o savcılara talimat verenler de bir gün kendilerine kaçacak ülke arayacaklardır.

Saygıdeğer milletvekilleri, adaletin gün herkese lazım olacağını unutmayalım, insan haklarının bir gün herkese lazım olacağını unutmayalım. Evet, bugünkü sayısal çoğunluğunuzla süt siyahtır diyerek kanun teklifi getirseniz kabul ettirirsiniz ama süt siyah değildir. (CHP sıralarından alkışlar) Sayısal çoğunluk her şey değildir.

Gelin, daha güzel bir Türkiye için bu dayatmacı anlayıştan bir insan hakları ve eşitlik söz konusu olduğunda vazgeçin. Gelin, yurttaşlarımızın daha mutlu, daha huzurlu, daha güvenli bir yaşam sürmesi için el birliğiyle sorunları çözecek adımları atalım.

Yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Arık.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 149 sıra sayılı Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu Tasarısı'nın 9'uncu maddesinin (1)'inci fıkrasının (g) bendinde yer alan “resen” ibaresinin ve (k) bendindeki “Cumhurbaşkanlığına” ibaresinin tasarı metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Nuri Okutan (Isparta) ve arkadaşları

BAŞKAN – Komisyon okunan önergeye katılıyor mu?

İNSAN HAKLARINI İNCELEME KOMİSYONU SÖZCÜSÜ ALİ İHSAN YAVUZ (Sakarya) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Hükûmet?

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI NABİ AVCI (Eskişehir) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde Isparta Milletvekili Nuri Okutan konuşacak.

Buyurun Sayın Okutan. (MHP sıralarından alkışlar)

NURİ OKUTAN (Isparta) – Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; 149 sıra sayılı Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu Tasarısı'nın 9'uncu maddesiyle ilgili Milliyetçi Hareket Partisi adına söz almış bulunmaktayım. Herkesi saygı ve hürmetle selamlıyorum.

Efendim, bugün, yine şehitlerimiz var, ağır yaralılarımız var. Hem bugünkü şehitlerimize hem daha önceki tüm şehitlerimize buradan bir kez daha Allah'tan rahmet diliyoruz. Çok acı yaşıyoruz. Bunların bir kısmı benim mesai arkadaşlarım. Söylenecek çok söz var ama faydası yok, sussak da gönül razı değil. Bize acıyı çekmek düşüyor. İnşallah, hepimiz için, memleketimiz için hayırlar olur, öyle diye dua edelim. Bu duygular içerisinde de burada söz aldım. Belki, notlarım bu süre içerisinde söyleyeceklerime yetmeyecek ama inşallah diğer maddede de geri kalan kısmını tamamlamış oluruz.

Bir kere, bu kanun 3 ana başlığa dayanıyor. Çağdaş ülkelerde bu 3 ana başlık değişik değişik kurumlarda düzenlendiği gibi bir kurumda da düzenleniyor. Bizim bu taslağımızda da bir kurumda düzenleniyor. Bunun bir kurumda düzenlenmesi bizce iyi olmuş, çünkü vatandaşlarımız değişik değişik kurumlarda hakkını aramakta zorlanmakta, dolayısıyla tek kurumda olduğu iyi olmuş. Ama burada birçok görevler sayılmış, görevler sayılırken... 9'uncu madde kurumun görevleriyle ilgili maddeleri ifade ediyor. Birçok görevler sayılmış ama görevler birbiriyle çelişiyor, birbirini kapsıyor.

Bir başka husus, dili çok iyi değil. Son dönemde bir yaklaşımı görüyoruz, belki de bu, Avrupa Birliği uyum süreci içerisinde hızlı hazırlandığı için. Son dönemde bürokrasinin, efendim, biraz da belki tercümeyle hazırladığı kanun tasarılarıyla karşı karşıya kalıyoruz. AK PARTİ Hükûmeti önceleri dar bir grubun aldığı kararlarla Türkiye'yi değişik alanlara savurdu, şimdi bürokrasiyi dinliyor, bürokrasiyle birlikte hareket ediyor ama bu kez bürokrasiye teslimle karşı karşıya olduğunu düşünüyorum, bu tehlikeli bir durumdur.

Burada çok kıymetli arkadaşlarımız var AK PARTİ Grubunda, onların muhakkak bu çalışmalara hem Komisyonunda hem daha önceki hazırlık aşamasında destek vermesini temenni ediyoruz, böyle olursa daha iyi bir sonuç alınacağı kanaatindeyim.

Ama bir madde var ki 9'uncu maddenin (e) fıkrası; mevzuatı izlemek, değerlendirme yapmak; bunlarla ilgili, görüş ve önerilerle ilgili, ilgili mercilere bilgi sunmak ve bildirmek gibi bir husus var. “Mevzuat” dediğimiz şeyde Anayasa, yasa, yönetmelik, genelge, bütün bunlar var. Biz de yasaları çıkarıyoruz, dolayısıyla Meclisin çıkardığı yasaları da izlemek gibi bir görev üstlenmiş. Şöyle mümkün: Bu kanun taslağı hazırlanırken bu kurumun da görüşünün alınması çok normal ve doğal bir şey ama Meclisin çalışmalarını da izleme anlamına gelebilecek bir hususu burada sizin değerlendirmelerinize

sunuyorum. Bu çok yanlış ve bunun muhakkak düzeltilmesi icap eder. Yani, sanki Meclisin üstünde Meclisin de çalışmalarını değerlendiren bir yorum da buradan çıkabilir. Bu hâli muhakkak değerlendirmek icap eder.

İkinci husus: Resen hareket etme hususu var. Orada iki tane ayırım var. Bir tanesi insan haklarıyla ilgili resen hareket etmeyi öngörürken, ayrımcılık ve işkenceyle mücadele hususunda da başvuruları, mağdurların başvurusunu esas alıyor. Hem burada bir çelişki var hem resen hareket edebilme... Türkiye’de bugün böyle ama yarın belki başka bir konuma da gelinme ihtimalini de göz önünde tutmak lazım. Bu kanun herkese lazım.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

NURİ OKUTAN (Devamla) – Evet, ben bu duygularla saygıyla selamlıyorum herkesi.

Yarıda kaldı, inşallah ikinci bölümde de geri kalanına devam edeceğiz.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Okutan.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

9’uncu maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

10’uncu maddede dört adet önerge vardır, okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 149 sıra sayılı Kanun Tasarısı’nın 10’uncu maddesinin ikinci ve mevcut altıncı fıkralarının aşağıdaki şekilde değiştirilmesini ve ikinci fıkradan sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkranın eklenerek diğer fıkraların teselsül ettirilmesini arz ve teklif ederiz.

Coşkun Çakır

Ramazan Can

Abdullah Öztürk

Tokat

Kırıkkale

Kırıkkale

Mehmet Demir

Şahin Tin

Nureddin Nebati

Kırıkkale

Denizli

İstanbul

Osman Aşkın Bak

Rize

“(2) Kurul, biri Başkan, biri İkinci Başkan olmak üzere on bir üyeden oluşur. Kurulun sekiz üyesi Bakanlar Kurulu, üç üyesi Cumhurbaşkanlığı tarafından seçilir. Bakanlar Kurulunca seçilecek bir üye Yükseköğretim Kurulu tarafından insan hakları alanında çalışmalar yapan öğretim üyelerinden önerilecek iki aday arasından; yedi üye ise 4’üncü fıkarda aranan şartları taşımak kaydıyla, insan hakları alanında çalışmalar yapan sivil toplum kuruluşları, sendikalar, sosyal ve mesleki kuruluşlar, akademisyenler, avukatlar, görsel ve yazılı basın mensupları ve alan uzmanlarının göstereceği adaylar veya üyelik başvurusu yapanlar arasından belirlenir.

(3) İkinci fıkraya göre Bakanlar Kurulunca seçilen üyelerin görev süreleri dolmadan iki ay önce durum, Kurum tarafından uygun iletişim araçlarıyla kamuoyuna duyurulur.

Başvurular ve aday bildirimleri Başbakanlığa yapılır. İkinci fıkarda belirtilen usule göre yeni seçilen üyeler, yerlerine seçildikleri üyenin görev süresinin bitiminden itibaren göreve başlar.”

“(6) Başkan ve İkinci Başkan, Kurul tarafından Kurul üyeleri arasından seçilir.”

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 149 sıra sayılı İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu Tasarısı'nın 10'uncu maddesinin (2), (3)/d bendi ve (4)'üncü fıkralarının aşağıdaki şekilde değiştirilmesini, (12)'nci fıkrasının tasarı metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

“2- Kurul, biri başkan, biri ikinci başkan olmak üzere 11 üyeden oluşur.

Kurulun;

İki üyesi Türkiye Barolar Birliği,

İki üyesi insan hakları alanında çalışan örgütler,

Bir üyesi kadın hakları alanında çalışan STK' lar,

Bir üye basın-yayın örgütleri,

Bir üyesi insan hakları ana bilim dalı bulunan üniversiteler tarafından belirlenecek iki kat sayıdaki aday arasından TBMM tarafından 3/4 nitelikle çoğunlukla seçilir.

Ayrıca, kurulun dört üyesi, TBMM'de grubu bulunan, oy oranına göre ilk dört siyasi parti gurubu tarafından önerilecek iki kat sayıdaki aday arasından birer kişi olmak üzere genel kurulca, salt çoğunlukla seçilir.”

“d) İnsan hakları alanında çalışan kamu kurum ve kuruluşlarında, ulusal ya da uluslararası insan hakları kuruluşlarında, sivil toplum kuruluşlarında ve kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarında ya da özel sektörde en az 5 yıl çalışmış olmak”

“4- Üye seçimlerinde kurumun görev alanına giren konularda bilgi ve deneyimleri bulunanların çoğulcu bir şekilde temsiline özen gösterilir.

Seçilecek üyeler ile kurum çalışanlarının yüzde ellisinin pozitif ayrımcılık ilkesi gereği kadınlardan oluşması gerekir.”

Özkan Yalım

Özgür Özel

İbrahim Özdiş

Uşak

Manisa

Adana

Şenal Sarıhan

Tahsin Tarhan

Ankara

Kocaeli

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 149 sıra sayılı Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu Tasarısı'nın 10'uncu maddesinin 4'üncü fıkrasında yer alan “temsiline özen gösterilir” ibaresinin “temsili sağlanır” şeklinde değiştirilmesini, (7)'nci fıkrasının (a) bendinde yer alan “taşımaması” ibaresinin ve (12)'nci fıkrasının tasarı metninden çıkarılmasını ve (2)'nci fıkrasının aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Zihni Açba

Mehmet Parsak

Ruhi Ersoy

Sakarya

Afyonkarahisar

Osmaniye

Arzu Erdem

Erkan Haberal

İstanbul

Ankara

2) “(a) Kurul, biri Başkan, biri İkinci Başkan olmak üzere on üç üyeden oluşur. Kurulun dokuz üyesi Türkiye Büyük Millet Meclisi, iki üyesi Bakanlar Kurulu, iki üyesi Cumhurbaşkanı tarafından seçilir.

(b) Türkiye Büyük Millet Meclisince yapılacak seçim için, siyasi parti gruplarının üye sayısı oranında belirlenecek üye sayısının ikiye katı aday gösterilir ve Kurul üyeleri bu adaylar arasından her siyasi parti grubuna düşen üye sayısı esas alınmak suretiyle Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kurulunca seçilir. Ancak, siyasi parti gruplarında, Türkiye Büyük Millet Meclisinde yapılacak seçimlerde kime oy kullanılacağına dair görüşme yapılamaz ve karar alınamaz.”

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 149 sıra sayılı Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu Tasarısı'nın 10'uncu maddesinin tasarıdan çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Çağlar Demirel	İdris Baluken	Sibel Yiğitalp
Diyarbakır	Diyarbakır	Diyarbakır
Bedia Özgökçe Ertan	Behçet Yıldırım	Kadri Yıldırım
Van	Adıyaman	Siirt
Mahmut Celadet Gaydalı	Erol Dora	
Bitlis	Mardin	

BAŞKAN – Okunan son önergeye Komisyon katılıyor mu?

İNSAN HAKLARINI İNCELEME KOMİSYONU SÖZCÜSÜ ALİ İHSAN YAVUZ (Sakarya) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Hükûmet?

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI NABİ AVCI (Eskişehir) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde Mardin Milletvekili Sayın Erol Dora konuşacak.

Buyurun Sayın Dora. (HDP sıralarından alkışlar)

EROL DORA (Mardin) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu Tasarısı'nın 10'uncu maddesi üzerinde Halkların Demokratik Partisi Grubu adına söz almış bulunuyorum, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

İnsan haklarının korunması ve geliştirilmesi sadece hak ve özgürlüklere ilişkin sözleşmeleri imzalamakla sağlanamamakta, sözleşmelerin işlenmesine imkân verecek mekanizmaların varlığı ve bu mekanizmaların adil ve etkin bir şekilde faaliyet göstermesine de ihtiyaç duyulmaktadır. Bu bağlamda, birey ile devlet arasındaki ilişkiler ekseninde insan haklarının korunması ve geliştirilmesi her devletin bir görevi olduğu kadar bu görevin hangi yöntem ve mekanizmalarla gerçekleştirileceği de büyük önem taşımaktadır.

Değerli milletvekilleri, insan hakları ihlalleri, uluslararası insan hakları standartlarının ulusal düzeyde uygulamaya geçirilmesi, takip edilmesi ve uluslararası koruma mekanizmalarıyla iş birliği yapılması zorunluluğunu ortaya çıkarmıştır. Ulusal insan hakları kurumları, yönetenlerle yönetilenler arasında önemli bir köprü rolü görürken uluslararası standartları ulusal düzeye taşımak için de iyi bir potansiyel sağlamaktadır.

Değerli milletvekilleri, görevleri hakları korumak ve geliştirmek, hak ihlali başvuruları ve şikâyetleri almak, incelemek ve araştırmak olan bu kurumlar, üyelik için çaba gösterdiğimiz Avrupa Birliği tarafından da ilgili karar ve belgelerinde gerekliliği ısrarla vurgulanan, yokluğu da ciddi anlamda

eleştirilen organlar hâline gelmiştir. Bu bağlamda ortaya çıkan Paris Prensipleri, hükûmetleri en uygun ve etkin bir insan hakları kurumu yaratmak yönünde teşvik etmek için geliştirilmiş tavsiyeler ve rehber ilkeler olarak bilinmektedir. Nitekim, Paris Prensipleri, insan hakları kurumlarının bağımsızlığının ve çoğulculuğunun güvence altına alınabilmesi için toplumun farklı kesimlerinin bu kurumlar içinde temsil edilmesine özel bir önem atfetmektedir. Zira, insan hakları kurumlarından beklenen temel işlevlerden birisi de, toplumun farklı kesimleri ile Hükûmet temsilcilerini insan hakları sorunlarına çözümler bulmak üzere bir çatı altında toplamaktır.

Değerli milletvekilleri, insan hakları kurumlarının bağımsızlığının sağlanabilmesi için kurum üyelerinin çoğulcu yöntemlerle göreve getiriliyor olması şarttır. Ayrıca, bu mekanizmalar tarafından yapılacak kurul üyesi seçimlerinde, insan hakları alanında çalışmalar yapan sivil toplum kuruluşları, sendikalar, sosyal ve mesleki kuruluşlar, akademisyenler, hukukçular ve diğer uzmanların çoğulcu bir şekilde temsiline özen gösterilmesi de asgari bir gerekliliktir.

İnsan hakları kurum başkanlarının kurul üyeleri tarafından seçilmesi demokratik bir işleyişin olmazsa olmazıdır ancak geldiğimiz noktada, üzerinde görüştüğümüz bu tasarıda mevcut asgari sembolik çoğulcu görünümlü uygulamalar da ortadan kaldırılmakta ve 11 üyenin 8'i Bakanlar Kurulunca, 3'ü de Cumhurbaşkanınca atanmakta, ayrıca kurulun başkan seçme yetkisi de doğrudan Hükûmete devredilmektedir.

Değerli milletvekilleri, bu durum, sözüm ona Paris Prensipleriyle uyumlu olarak kurulduğu iddia edilen kurumun bağımsızlık hüviyeti taşımadığının açık bir göstergesidir. Kurul üyelerinin neredeyse tamamının ve kurul başkanlarının Hükûmet tarafından atanacak olması gerek Türkiye kamuoyuyla gerekse de evrensel hukuk normlarıyla dalga geçmek anlamına gelmektedir.

Hâlbuki her bir makamın daha az kişi seçeceği biçimde seçim yapacak makam sayısını artırmak, toplumda daha fazla kesimin bu süreçte yer almasını sağlayacak ve bu da kuruma önemli ölçüde şeffaflık ve itibar kazandırabilecektir.

Tasarıda, toplumun dezavantajlı kesimini oluşturan ve hak ihlaline uğrama ihtimali yüksek olan farklı inançta olanların, engellilerin ve kadınların kurulda üye olarak temsili öngören asgari bir düzenlemenin mevcut olmaması da büyük bir eksikliktir. Bizim parti olarak görüşümüz de kurul üyelerinin en az yarısının kadın olması gerektiği yönündedir.

Üye kompozisyonuyla ilgili cinsiyete dayalı olarak dengeli bir dağılımın güvence altına alınmamış olması da kurumun erkek egemen bir yapıya sahip olacağının göstergesidir.

Ülkemizde kadına şiddet vakalarının arttığı, çocukların, her türlü, özellikle de cinsel istismarın neredeyse olağanlaştığı bir dönemden geçerken toplumda mağdur olan bu kesimlerin...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Dora, teşekkür ederim.

EROL DORA (Devamla) - ...kuruldaki temsiliinin güvence altına alınmasına özen gösterilmesi gerekliliğinin altını bir kez daha çiziyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum...

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Karar yeter sayısı istiyoruz.

III.- YOKLAMA

(CHP sıralarından bir grup milletvekili ayağa kalktı)

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Yoklama talebimiz var.

BAŞKAN – Peki.

Sayın Özel, Sayın Sarıhan, Sayın Öz, Sayın Gaytancıoğlu, Sayın Özdiş, Sayın Arık, Sayın Köksal, Sayın Yedekci, Sayın Zeybek, Sayın Demirtaş, Sayın Akın, Sayın Salıcı, Sayın Tanal, Sayın Demir, Sayın Göker, Sayın Akar, Sayın Çamak, Sayın Gökdağ, Sayın Yalım, Sayın Yılmaz.

İki dakika süre veriyorum ve süreyi başlatıyorum.

(Elektronik cihazla yoklama yapıldı)

BAŞKAN – Toplantı yeter sayısı vardır.

X.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN**GELEN DİĞER İŞLER (Devam)****A) KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ (Devam)**

1.- *Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu Tasarısı (1/596) ile Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonu ve İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu Raporları (S. Sayısı: 149) (Devam)*

BAŞKAN - Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 149 sıra sayılı Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu Tasarısı'nın 10'uncu maddesinin 4'üncü fıkrasında yer alan “temsiline özen gösterilir” ibaresinin “temsili sağlanır” şeklinde değiştirilmesini, yedinci fıkrasının (a) bendinde yer alan “taşımaması” ibaresinin ve (12)'nci fıkrasının tasarısı metninden çıkarılmasını ya da (2)'nci fıkrasının aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Ruhi Ersoy (Osmaniye) ve arkadaşları

2) “(a) Kurul, biri Başkan, biri İkinci Başkan olmak üzere on üç üyeden oluşur. Kurulun dokuz üyesi Türkiye Büyük Millet Meclisi, iki üyesi Bakanlar Kurulu, iki üyesi Cumhurbaşkanı tarafından seçilir.

(b) Türkiye Büyük Millet Meclisince yapılacak seçim için, siyasi parti gruplarının üye sayısı oranında belirlenecek üye sayısının ikişer katı aday gösterilir ve Kurul üyeleri bu adaylar arasından her siyasi parti grubuna düşen üye sayısı esas alınmak suretiyle Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kurulunca seçilir. Ancak, siyasi parti gruplarında, Türkiye Büyük Millet Meclisinde yapılacak seçimlerde kime oy kullanılacağına dair görüşme yapılamaz ve karar alınamaz.”

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

İNSAN HAKLARINI İNCELEME KOMİSYONU SÖZCÜSÜ ALİ İHSAN YAVUZ (Sakarya) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Hükümet?

MİLLÎ EĞİTİM BAKANİ NABİ AVCI (Eskişehir) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde Osmaniye Milletvekili Sayın Ruhi Ersoy konuşacak.

ERKAN AKÇAY (Manisa) - Sayın Başkan, herkes ayakta.

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, biraz sessiz olabilirsek konuşmacı kürsüye gelecek ve konuşmasına başlayacak.

Buyurun.

RUHİ ERSOY (Osmaniye) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; şehit haberlerinin çokluğu kadar haberlerin sıradanlaşmış olduğu günler yaşıyoruz. Huzurunuzda, teröre 216 şehit vermiş, 20 Temmuzdan bu tarafa 16’ncı şehidini iki saat önce vermiş Osmaniye ilinin Milletvekili olarak sizlere hitap ediyorum.

Son olmasını umduğumuz Fatih Mehmet Ertuğrul kardeşimiz, hem bir Fatih’tir hem bir Muhammet’tir hem bir Ertuğrul’dur. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar) Bizim kültürümüzde Mehmet adının, Mahmut adının, Ahmet adının Hazreti Peygamberimize atfen konulduğunu biliriz. Adına saygı ve hürmet gereği, onun adının anlamını ifade ettiği için, Muhammed’i önce Mehemmet, sonra Mehmet olarak, daha sonra da “Peygamber ocağı” dedikleri asker ocağına “Mehmetçik” olarak armağan etmiş bir kültürün çocuklarıyız.

Elbette ki şehadet şerbetini içmek bir şereftir. Allah o şerefi nasip etsin diyoruz fakat bu terör olaylarına karşı zemin oluşturma ve gerekli önlemleri alamama konusunda ciddi anlamda tedbirlerin yerinde alınıp alınmadığı konusunda da kaygılar taşıyoruz. Toplumumuzun en gergin olduğu bugünlerde, millî birlik ve beraberliğe en çok ihtiyaç duyduğumuz bugünlerde elbette ki bu hain saldırıya, hain tuzaklamalara karşı biz, can birliğiyle, kan birliğiyle, ruh birliğiyle, gönül birliğiyle beraber olacağız. Ama “Bütün bunların 10’uncu maddeyle ne ilişkisi var?” diyeceksiniz. Bununla ilgisi arkadaşlar, farklılıkların birlikteliğiyle ortak ahlaki ve ortak akli temsil edebilecek kurumlar ancak toplumu bir araya getirebilir. Eğer toplumun kutuplaştırma ve gerilim noktasında siyaset alanını daraltır, oralarda hareket kabiliyetini kısıtlarsanız ve kısıtladığınız bu alanı da sadece sizin sunduğunuz gerçeklik üzerinde yol yürümeye doğru dayatarsanız bir adım sonra değerli arkadaşlar, kara biter, deniz başlar, ondan sonra “Yüzme bilenler devam etsin.” dersiniz, yüzme bilmeyenleri geride bırakırsınız.

Ne demek istiyoruz? Siyasetin alanı daralıyor. İktidar partisi reel, yani gerçeklikten kopuk birtakım politik uygulamaları topluma ciddi anlamda kabul ettirmek için havuz medyası üzerinden algı yönetimleriyle, birtakım komplo teorisi haberlerle, maalesef tarihi de malzeme ettiği dizilerle hayali kurgular üretebiliyor. Ertuğrul Gazi hepimizindir, Fatih Mehmet Sultan Han hepimizindir, Mustafa Kemal hepimizindir ve biz Türkiye Cumhuriyeti gerçekliği üzerinde varız ve bunlar birbirlerinin tamamlayıcısı ve bunların mündemcidir. Bu hakikatle hareket etmek durumundayız. Tarihi, taraftarlıklar üzerinden kurtarma, toplumun genelin mal etmek gibi bir mecburiyetimiz var.

Burada önerilen kurulun içerisinde Parlamentoda siyasi partilerin temsilci vermemesi böyle bir eşitlik kurumunun ruhuna aykırıdır, bunu öncelikle ifade ediyoruz. Gerek kişisel verilerin güncellenmesi gerekse RTÜK gibi oluşturulan kurullarda nasıl ki Parlamento üye vermişse burada da Parlamentoda siyasi grubu bulunan partilerin üye teklif etmeleri kadar doğal bir durum olamaz. Lütfen, bu konuda Hükümet, 10’uncu madde üzerinde birkaç gün önce uzlaşma zeminine doğru yaklaştığını gördüğümüz alana bu kanunu geçirmeden yeniden bir mola istesin ve bunun telafisi yoluna gitsin. Aksi takdirde bu kurul daha önce kuruldu biliyorsunuz ve geri döndü. Bu kurulun uluslararası akreditasyon gibi bir mecburiyeti var. Bu hatadan dönülmezse Meclisin yapmış olduğu bu kadar mesai israf olacaktır ve bunun tekrar geri gönderilmesi söz konusudur. Konuyla ilgili çok uzağa gitmeden Parlamentoda birazcık araştırma yaptığımızda ve bunun örneklerinin gelişmiş toplumlarda, bunu sunacağımız ülkelerde nasıl uygulandığına bakıldığında, bunun ruhuna uygun olan bu farklılıkların birlikteliğinden kaynaklanan yapıdır. Kendinizi, kendiniz olmayanmış gibi gösterip, aynı şekilde size ait olan birisini oraya göndererek sadece bir algı yönetimi yapabilirsiniz, lütfen yeniden meseleyi göz önünde bulundurarak bu konuda bir değerlendirme yapalım diyor, Genel Kurulu saygı ve sevgiyle selamlıyorum. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Ersoy.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Karar yeter sayısı Sayın Başkan.

BAŞKAN – Karar yeter sayısı arayacağım.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Karar yeter sayısı vardır. Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 149 sıra sayılı İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu Tasarısı'nın 10'uncu maddesinin (2), (3)/d bendi ve (4)'üncü fıkralarının aşağıdaki şekilde değiştirilmesini, (12)'nci fıkrasının tasarı metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

“2- Kurul, biri başkan, biri ikinci başkan olmak üzere 11 üyeden oluşur.

Kurulun;

İki üyesi Türkiye Barolar Birliği,

İki üyesi insan hakları alanında çalışan örgütler,

Bir üyesi kadın hakları alanında çalışan STK'lar,

Bir üye basın-yayın örgütleri,

Bir üyesi insan hakları ana bilim dalı bulunan üniversiteler tarafından belirlenecek iki kat sayıdaki aday arasından TBMM tarafından 3/4 nitelikle çoğunlukla seçilir.

Ayrıca, kurulun dört üyesi, TBMM'de grubu bulunan, oy oranına göre ilk dört siyasi parti grubu tarafından önerilecek iki kat sayıdaki aday arasından birer kişi olmak üzere genel kurulca, salt çoğunlukla seçilir.”

“d) İnsan hakları alanında çalışan kamu kurum ve kuruluşlarında, ulusal ya da uluslararası insan hakları kuruluşlarında, sivil toplum kuruluşlarında ve kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarında ya da özel sektörde en az 5 yıl çalışmış olmak”

“4- Üye seçimlerinde kurumun görev alanına giren konularda bilgi ve deneyimleri bulunanların çoğulcu bir şekilde temsiline özen gösterilir.

Seçilecek üyeler ile kurum çalışanlarının yüzde ellisinin pozitif ayrımcılık ilkesi gereği kadınlardan oluşması gerekir.”

Özgür Özel (Manisa) ve arkadaşları

BAŞKAN – Okunan önergeye Komisyon katılıyor mu?

İNSAN HAKLARINI İNCELEME KOMİSYONU SÖZCÜSÜ ALİ İHSAN YAVUZ (Sakarya) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Hükümet?

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI NABİ AVCI (Eskişehir) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde Manisa Milletvekili Özgür Özel konuşacak. (CHP sıralarından alkışlar)

Buyurun Sayın Özel.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlarım.

Günlerdir, hatta haftalardır, aslında Türkiye'nin ihtiyacı olan Avrupa Birliği sınırları içinde vizesiz dolaşım hakkının da ön şartlarından olan ama bizim kendi insanımız, kendi demokrasimiz için yapmamız gereken kanunları peşi sıra görüşüyoruz. Ama, Kişisel Verilerin Korunması Kanunu'nda da burada çok ciddi eleştirilerimiz oldu. Kanunun önemli şekilde değişime uğramasını sağladık ama çıkan kanun Türkiye'nin demokrasisi açısından tatmin edici düzeyde değil. Avrupa Birliği'nin de Türkiye'den beklentisinin o kanunun çıktığı hâli olmadığını daha ilk günlerden Avrupa Birliğinden gelen açıklamalar da doğruladı.

Şimdi, biz 149 sıra sayılı tasarıyla “Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu” diye yeni bir kurum kuruyoruz. Aslında, 6332 sayılı Kanun'la 24'üncü Dönemde biz İnsan Hakları Kurumunu kurmuştuk. İnanın, o Kurum bu Kurumdan, bugün kurulan Kurumdan daha ileridedir. Şu anda o Kurumdan daha geride bir kurum kurmaya çalışıyoruz. O Kurum kurulurken burada çok ciddi eleştirilerimiz olmuş, hatta yine böyle, iktidarın “Ne olursa olsun bu yasa bitecek, öyle de bitecek böyle de bitecek.” baskısıyla, bir sabah beşi yirmi geçe kürsüdeki bir milletvekilimize fiili taarruz sonucunda, 7-8 kişiye -o zamanlar HDP sıralarının önüydü- 200 kişinin taarruzuyla çok tatsız görüntüler olmuş, şimdi aramızda olmayan rahmetli Ferit Mevlüt Aslanoğlu da kavgayı ayırayım derken ayağından yaralanmış -gördüğü tedaviye rağmen- sonra herkes çok üzülmüş, çok utanmıştı. O gece kürsüde bizim hatiplerimiz şunu söylüyordu: “Bu Kurumu böyle kurarsanız Birleşmiş Milletler bu Kurumu akredite etmez. Yapısından dolayı etmez ve özerk olmamasından dolayı etmez.” falan, falan falan. Etti mi arkadaşlar? Etmedi. Birleşmiş Milletler o Kurumu akredite etmedi, şimdi Avrupa Birliği istiyor diye Kuruma “Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu” diyerek yeni bir isim verip o Kurumun da gerisinde bir iş yaparak yola çıktık. Bugün yapacağımız işin Paris Şartı'na, Paris İlkeleri'ne uygun olması lazım. Elimizde iki tane önerge, uymamız gereken de Paris İlkeleri var. Paris İlkeleri diyor ki: “İnsan hakları ve ırk ayrımcılığına karşı mücadeleyle ilgili sivil toplum örgütleri, sendikalar, örneğin hukukçu, hekim ve gazetecilerin meslek örgütleri bu kurumda olacak. Din ve felsefi düşünce akımlarının temsilcileri olacak. Üniversitelerden nitelikli uzmanlar olacak. Ayrıca Parlamento olacak.” Ve (e) bendi olarak da baştan parantezi açmış: “Ancak, istişari mahiyette katılmak koşuluyla yönetimin temsilcileri olacak.”

Arkadaşlar, Bakanlığın getirdiği değişiklik önergesi: “Kurum 11 kişiden oluşur. 8'ini Bakanlar Kurulu, 3'ünü Cumhurbaşkanı atar.” Şartlar burada. Bizim önergemiz biraz önce okundu. Dikkatlerden kaçtıysa söyleyeyim: 2 üyesi Türkiye Barolar Birliği, 2 üyesi insan hakları alanında en az beş yıldır çalışan örgütler, 1 üyesi kadın haklarında çalışan STK'lar, 1 üyesi basın yayın örgütleri, 1 üyesi insan hakları ana bilim dalı bulunan üniversiteler tarafından önerilecek 2 kat sayıdaki adaydan Türkiye Büyük Millet Meclisi tarafından dörtte 3'lük nitelikli çoğunlukla seçilir. Bu kurumlar 2 kat aday gösterecek, dörtte 3'le seçelim diyoruz. Ayrıca, dört partinin önerdiği 1'er aday yer alır diyoruz. Hepsi bu kadar, toplam 11 oluyor.

Şimdi, bakın arkadaşlar, Paris İlkeleri burada. Onu karşılayan önergeyi savunuyorum. Birazdan oylayacaksınız. Ve Paris İlkeleri diyor ki: “Sadece istişare için yönetim temsilcisi...” Üstte saydıklarının hiç birisi yok. Şimdi, siz diyorsunuz ki: “8 tane Hükümetimiz, 3 tane Sayın Cumhurbaşkanımız.”

Arkadaşlar, bu, samimiyetten uzak; bu, Türkiye'nin menfaatlerini savunmaktan uzak; bu, bilimsel gerçeklikten uzak; bu, demokrasi anlayışından uzak; bu, bizim burada muhalefet etme gerekçelerimizi sonuna kadar haklı gösteren temel itiraz noktamız. Bu itirazlarımız dikkate alınabilirdi, bir yerlerden döndü; alınsaydı uzlaşmıştık, şimdi hepimiz evimizdeydik. Ama bu itirazlardan dolayı, biz İç Tüzük'ten kaynaklı haklarımızı kullanmaya...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Özel.

ÖZGÜR ÖZEL (Devamla) - ...siz de maalesef, böyle bir önergeye, bizim Paris Şartı'nı sağlayan önergemize “Hayır” oyu kullanıp 3’e 8, toplam 11 demeye devam edeceksiniz, çok üzülüyoruz.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum, sağ olun. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum...

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Karar yeter sayısı...

BAŞKAN – Karar yeter sayısı arayacağım.

Kabul edenler... Kabul etmeyenler...

Kâtipler arasında anlaşmazlık var, elektronik cihazla yapalım.

İki dakika süre veriyorum.

(Elektronik cihazla oylama yapıldı)

BAŞKAN – Karar yeter sayısı vardır, önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 149 sıra sayılı Kanun Tasarısı'nın 10'uncu maddesinin ikinci ve mevcut altıncı fıkralarının aşağıdaki şekilde değiştirilmesini ve ikinci fıkradan sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkranın eklenerek diğer fıkraların teselsül ettirilmesini arz ve teklif ederiz.

Coşkun Çakır (Tokat) ve arkadaşları

“(2) Kurul, biri Başkan, biri İkinci Başkan olmak üzere on bir üyeden oluşur. Kurulun sekiz üyesi Bakanlar Kurulu, üç üyesi Cumhurbaşkanlığı tarafından seçilir. Bakanlar Kurulunca seçilecek bir üye Yükseköğretim Kurulu tarafından insan hakları alanında çalışmalar yapan öğretim üyelerinden önerilecek iki aday arasından; yedi üye ise 4'üncü fıkroda aranan şartları taşımak kaydıyla, insan hakları alanında çalışmalar yapan sivil toplum kuruluşları, sendikalar, sosyal ve mesleki kuruluşlar, akademisyenler, avukatlar, görsel ve yazılı basın mensupları ve alan uzmanlarının göstereceği adaylar veya üyelik başvurusu yapanlar arasından belirlenir.

(3) İkinci fıkraya göre Bakanlar Kurulunca seçilen üyelerin görev süreleri dolmadan iki ay önce durum, Kurum tarafından uygun iletişim araçlarıyla kamuoyuna duyurulur. Başvurular ve aday bildirimleri Başbakanlığa yapılır. İkinci fıkroda belirtilen usule göre yeni seçilen üyeler, yerlerine seçildikleri üyenin görev süresinin bitiminden itibaren göreve başlar.”

“(6) Başkan ve İkinci Başkan, Kurul tarafından Kurul üyeleri arasından seçilir.”

BAŞKAN – Okunan önergeye komisyon katılıyor mu?

İNSAN HAKLARINI İNCELEME KOMİSYONU SÖZCÜSÜ ALİ İHSAN YAVUZ (Sakarya) – Takdire bırakıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Hükümet?

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI NABİ AVCI (Eskişehir) – Katılıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Gerekçeyi mi okutayım?

COŞKUN ÇAKIR (Tokat) - Gerekçe...

BAŞKAN – Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Kurul yapısının çoğulcu niteliğinin güçlendirilmesi amacıyla üye, Başkan ve İkinci Başkan seçim usulü yeniden düzenlenmektedir.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmiştir.

Şimdi, tasarının 10’uncu maddesinin oylamasında açık oylama şeklinde yapılmasına dair bir istem vardır. Şimdi, istem sahibi sayın milletvekillerinin adlarını tespit edeceğim.

Özgür Özel? Burada.

Şenal Sarıhan? Burada.

Mehmet Gökdağ? Burada

İbrahim Özdiş? Burada.

Çetin Arık? Burada.

Özkan Yalım? Burada.

Okan Gaytancıoğlu? Burada.

Bülent Öz? Burada.

Gülray Yedekci? Burada.

Burcu Köksal? Burada.

Kemal Zeybek? Burada.

Ünal Demirtaş? Burada.

Ahmet Akın? Burada.

Oğuz Kaan Salıcı? Burada.

Kadim Durmaz? Burada.

Namık Havutça?

MURAT BAKAN (İzmir) – Takabbül ediyorum.

BAŞKAN – Takabbül edildi.

Serkan Topal? Burada.

Nihat Yeşil? Burada.

Hüseyin Çamık? Burada.

Haydar Akar? Burada.

Necati Yılmaz? Burada.

Aytuğ Atıcı? Burada.

Mehmet Gökdağ? Burada.

Açık oylamanın şekli hakkında Genel Kurulun kararını alacağım.

Açık oylamanın elektronik oylama cihazıyla yapılmasını oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Alınan karar gereğince açık oylama elektronik cihazla yapılacaktır.

Oylama için iki dakika süre veriyorum ve oylama işlemini başlatıyorum.

(Elektronik cihazla oylama yapıldı)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, 149 sıra sayılı Kanun Tasarısı’nın 10’uncu maddesinin açık oylama sonucunu okuyorum:

“Kullanılan oy sayısı : 199

Kabul : 199 (x)

Kâtip Üye
Emre Köprülü
(Tekirdağ)

Kâtip Üye
Sema Kırıcı
(Balıkesir)”

Böylelikle kabul edilen önerge doğrultusunda 10’uncu madde de kabul edilmiş oldu.

Şimdi 11’inci maddeyi görüşeceğiz, üzerinde üç adet önerge vardır, okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 149 sıra sayılı Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu Tasarısı’nın 11’inci maddesinin (ç) ve (ı) fıkrasının aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz. 31/03/2016

“(ç) Cezaevlerinde tutukevleri, ıslahevleri, rehabilitasyon merkezleri ve gözaltı yerlerinde özgürlüğünden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan kişilerin ulusal önleme mekanizması kapsamındaki başvurularını ve bu kapsamda resen yürütülen incelemeleri karara bağlamak.”

“(ı) Kurumun kullanacağı taşınmazların alımı, satımı ve kiralanması konularındaki önerileri konuşup karara bağlamak.”

Ahmet Akın	Şenal Sarıhan	Mahmut Tanal
Balıkesir	Ankara	İstanbul
Onursal Adıgüzel	Tahsin Tarhan	Mehmet Gökdag
İstanbul	Kocaeli	Gaziantep

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 149 sıra sayılı Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu Tasarısı’nın 11’inci maddesinin (1)’inci fıkrasının (b) bendinin tasarı metninden çıkarılmasını, sonraki bentlerin buna göre teselsül ettirilmesini ve (i) bendinden önce gelmek üzere aşağıdaki bendin eklenmesini arz ve teklif ederiz.

Zihni Açıba	Mehmet Parsak	Ruhi Ersoy
Sakarya	Afyonkarahisar	Osmaniye
Arzu Erdem	Erkan Haberal	Mehmet Erdoğan
İstanbul	Ankara	Muğla

“(ı) Faaliyetleri hakkında kamuoyunu bilgilendirmek.”

(x) Açık oylama kesin sonuçlarını gösteren tablo tutanağa eklidir.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 149 sıra sayılı Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu Tasarısı'nın 11'inci maddesinin tasarıdan çıkartılmasını arz ve teklif ederiz.

Çağlar Demirel

İdris Baluken

Sibel Yiğitalp

Diyarbakır

Diyarbakır

Diyarbakır

Bedia Özgökçe Ertan

Behçet Yıldırım

Mahmut Celadet Gaydalı

Van

Adıyaman

Bitlis

BAŞKAN – Okunan son önergeye komisyon katılıyor mu?

İNSAN HAKLARINI İNCELEME KOMİSYONU SÖZCÜSÜ ALİ İHSAN YAVUZ (Sakarya) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Hükûmet?

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI NABİ AVCI (Eskişehir) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde Bitlis Milletvekili Mahmut Celadet Gaydalı konuşacak.

Buyurun Sayın Gaydalı. (HDP sıralarından alkışlar)

MAHMUT CELADET GAYDALI (Bitlis) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; partim ve grubum adına görüşülmekte olan 149 sıra sayılı Kanun Tasarısı'nın 11'inci maddesi üzerinde söz almış bulunuyorum. Genel Kurulu ve bizleri takip eden kamuoyunu saygıyla selamlarım.

Değerli milletvekilleri, öncelikle görüşülmekte olan kanun tasarısıyla ile birlikte uluslararası anlamda eşitliğin ve insan haklarının standart ölçülerini bir kez daha gözden geçirmemiz gerekmektedir. Uluslararası standart diyorum çünkü insan hakları ve eşitlik ilkeleri AKP iktidarıyla birlikte gittikçe evrensel normlardan uzaklaştırılmıştır. Kapalı ve yanlı bir hukuk sistemi adım adım inşa edilmektedir. Eşitliğin, insan hak ve özgürlüklerinin tamamen AKP ve saray tarafından yorumuna dayalı olduğu bir sistemle karşı karşıyayız. İnsan hakları ve eşitlik gibi hayati bir konuyu görüşürken bile sivil toplum örgütlerinin komisyon sürecine dâhil edilmemesi büyük eksikliktir. Ayrımcılık yapıp yapılmadığına dair çalışma yapılması hususunda karar verecek olan kurumun bağımsız ve özerk bir yapıya sahip olması çok önemlidir.

Değerli milletvekilleri, ayrımcılık, güçlü olan kesimin ona göre daha az güce sahip olan kesime uyguladığı baskı şeklidir. Yani, çoğunluğa ve buna bağlı olarak siyasi güce sahip olan AKP iktidarının ayrımcılığı yine kendinin belirlemesi, ayrımcılığa uğrayan kesime göre değil, siyasi güce güvenerek ayrımcılık yapan yandaşların menfaatine olur. Gerçekten, ayrımcılıkla mücadele öngörülüyorsa, sivil toplum örgütlerinin de eleştiri ve önerilerinin alınacağı bağımsız ve özerk kurumlar tarafından değerlendirilmeler yapılmalıdır.

Ortak bir hukuk sisteminin ve adalet anlayışının olmadığı bir yönetim biçiminde nasıl ayrımcılığı önleyebileceğinizi gerçekten bir vatandaş olarak çok merak ediyorum.

Ayrımcılık, kişilerin ırk, renk, dil, din, inanç, cinsiyet, ulusal ve sosyal köken, etnik köken, felsefi ve siyasi görüş gibi aidiyet kavramlarını tanımadan yapılan her türlü engelleme ve baskı yöntemidir. Aslında bizlerin ilk ve öncelikli görevlerinden biri, her alanda ve her anlamda ayrımcılığın önlenmesi ve buna bağlı olarak sağlıklı bir yaşam alanının oluşturulmasıdır. Belki bugün içinde bulunduğumuz siyasi koşullar göz önüne alındığında, hukuktan sağlığa, üniversite ve lise eğitiminden devlet dairelerine, işverenlerden işçiye birçok alanda, özellikle siyasi ayrımcılık kendini belirgin bir şekilde göstermektedir.

Değerli milletvekilleri, tabii ki ayrımcılıkla mücadele etmek, önlemeye çalışmak, bu yönlü kanun tasarılarını Meclise taşımak önemli fakat muhtarı mahalleliye, işçiyi işçiye, memuru memura düşürerek ispiyonlamayı teşvik ettiren, buna bağlı olarak birçok iş ve toplumsal yaşam alanında bir korku furyası doğuran iktidar, kanun tasarılarıyla etnik köken felsefi ve siyasi görüş üzerinden nasıl ayrımcılığı önleyebilir?

Unutmamamız gereken en önemli özelliklerden biri de bu coğrafyayı güzel yapanın, özel yapanın, yaşanabilir yapanın çok kültürlü, çok inançlı, çok dilli toplumsal ve kültürel yapımız olduğudur; her dinden ve her inançtan insanların yer alıyor olmasıdır; her dilin ve her düşüncenin her türlü siyasi baskıya rağmen hayat bulabilme olasılığıdır. Birçok toplumun sahip olamadığı bu ender yapıyı siyasi menfaatler uğruna kurban etmek doğru değildir.

Sayın Bakanım buradayken bu mevzuyu konuşuyoruz. Vekili bulunduğum Bitlis ilinde 6 tane öğretmenimiz halay çekerken söylenen bir türkü yüzünden suçlanarak sürgüne gönderilmişlerdir. İşin enteresan tarafı, bazı öğretmenler söylenen türkünün anlamını bile bilememektedir, sadece tempo tuttukları için ceza almışlardır.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Gaydalı.

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Karar yeter sayısı...

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunacağım, karar yeter sayısı arayacağım.

Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir, karar yeter sayısı vardır.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 149 sıra sayılı Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu Tasarısı'nın 11'inci maddesinin (1)'inci fıkrasının (b) bendinin tasarı metninden çıkarılmasını, sonraki bentlerin buna göre teselsül ettirilmesini ve (i) bendinden önce gelmek üzere aşağıdaki bendin eklenmesini arz ve teklif ederiz.

Mehmet Erdoğan (Muğla) ve arkadaşları

“(1) Faaliyetleri hakkında kamuoyunu bilgilendirmek.”

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

İNSAN HAKLARINI İNCELEME KOMİSYONU SÖZCÜSÜ ALİ İHSAN YAVUZ (Sakarya) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Hükûmet?

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI NABİ AVCI (Eskişehir) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde Mehmet Erdoğan konuşacak, Muğla Milletvekili.

Buyurun Sayın Erdoğan. (MHP sıralarından alkışlar)

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 149 sıra sayılı Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu Tasarısı'nın 11'inci maddesinde vermiş olduğumuz değişiklik önergesi hakkında söz almış bulunmaktayım. Bu vesileyle yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Görüşmekte olduğumuz 11'inci madde kurulun görevlerini düzenlemektedir. Biz de vermiş olduğumuz önergeyle kurulun kamuoyunu bilgilendirmesini istemekteyiz. Eğer önergemizi kabul ederseniz kurulun kamuoyunu bilgilendirmesini hep birlikte sağlamış olacağız.

Ülkemizde yargı bağımsızlığını sağlayamadığımız, bu kurulun görev alanındaki eşitsizlikleri giderebileceğine ya da insan hakları ihlallerini engelleyebileceğine nasıl inanabileceğiz? Kurulun oluşumu da bizim endişemizi haklı kılmaktadır. Bir önceki maddede oluşturulan kurulun, tamamen iktidarın güdümünde olan bir kurulun bu konulardaki sıkıntıları nasıl gidereceğini anlamak gerçekten çok zor. Bunu, bu kanun tasarısını hazırlayanlar acaba bunu nasıl savunup, hâlâ bu kuruldan somut bir şey beklemektedirler, onu da merak etmekteyim.

Maalesef, Sayın Cumhurbaşkanı Anayasa Mahkemesinin kararını tanımıyor, Anayasa Mahkemesinin kendisini de tanımıyor, Anayasa Mahkemesine saygı da duymuyor. Anayasa'yı tanımayan bakanlarımız var. Mahkeme kararlarını uygulamayan bakanlarımız var. Böyle bir ortamda bu kurul gerçekten insan hakları ve eşitlik meselesine hangi çözümleri bulabilecek? Yoksa, bu kurumun ve kurulun görevi, yukarıda saydığımız hukuksuzlukları meşrulaştırmak mı olacaktır?

Biliyorsunuz kanun, insan hakları ve eşitlik kurumu kurmaktadır. Şimdi dikkatlerinizi çok önemli bir hususa çekmek istiyorum. Bugün 9 şehidimiz var, Allah onlara ve bugüne kadar devletimizin birliği ve bekası için can vermiş bütün şehitlerimize rahmet eylesin. Yine, GATA gazilerimizle dolu, Cenab-ı Allah gazilerimize şifa versin. Malumlarınız üzere, 7 Hazirandan bu yana verdiğimiz şehit sayısı 400'ü geçti. Bunlar geride ana bıraktı, baba bıraktı, bacı bıraktı, kardeş bıraktı, eş bıraktı, çocuk bıraktı, hatta geriye doğmamış bebekler kaldı. Bütün bu olanlardan sonra hâlâ ne olduğunu bir türlü öğrenemediğimiz, neyi nasıl çözeceğini bilmediğimiz, “çözüm” adlı çözülme sürecini savunanlar, size soruyorum: Şehitlerimizin geriye bıraktığı emanetlerinin diğer çocuklarla eşitliğini bu kurum nasıl sağlayacak? O çocukların bir gün kapı çalındığında babalarının boynuna sarılması konusundaki eksikliğini kim, nasıl giderecek?

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Tamam da bu mücadele verilmesin mi, ne olsun?

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Onlar insan değil mi?

MEHMET ERDOĞAN (Devamlı) – Buraya kadar, o 1,5 ton bomba Mermer Karakolunun önüne gelinceye kadar niye seyrettiniz?

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – HDP de aynı şeyleri söylüyor.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Utanmıyor musun laf atmaya? Sus da dinle bari!

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri...

MEHMET ERDOĞAN (Devamlı) – Hiç olmazsa dinleyin ya, hiç olmazsa dinleyin. Memleketi yangın yerine çeviriyorsunuz, ondan sonra iki dakika dinlemeye sabredemiyorsunuz.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Ne bağırıyorsun? Dinliyoruz.

BAŞKAN – Sayın Erdoğan, lütfen Genel Kurula hitap eder misiniz.

MEHMET ERDOĞAN (Devamlı) – Laf atmak göreviniz. E, gel kendin konuş, kendin ne isteyeceksen onu konuş burada.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Sayın Erdoğan, devam et, devam et.

BAŞKAN – Sayın Erdoğan, lütfen, rica ediyorum Genel Kurula doğru konuşun.

MEHMET ERDOĞAN (Devamlı) – O çocukların bir gün babasıyla birlikte pikniğe gidememesinin eksikliğini kim, nasıl giderecek? Bunları herkesin düşünmesini istiyoruz.

Yine, eskiden ülkemizde bir aileden bir delikanlı asker ise o terhis oluncaya kadar diğer kardeşleri askere alınmazdı. Son günlerde emniyetin normal zamanda bir araya getirmediği aynı aileden birden çok polis memuru, emniyet görevlisi aynı noktaya görevlendirilerek aynı noktada hedef hâline gelmesi sağlanmaktadır. Emniyetin de bu uygulamasını gözden geçirmesini temenni ediyor, yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Önergeyi oylarınıza sunacağım...

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Karar yeter sayısı efendim...

BAŞKAN – Karar yeter sayısı arayacağım.

Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Karar yeter sayısı vardır, önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 149 sıra sayılı Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu Tasarısı'nın 11'inci maddesinin (ç) ve (ı) fıkrasının aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz. 31/03/2016

“(ç) Cezaevlerinde tutukevleri, ıslahevleri, rehabilitasyon merkezleri ve gözaltı yerlerinde özgürlüğünden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan kişilerin ulusal önleme mekanizması kapsamındaki başvurularını ve bu kapsamda resen yürütülen incelemeleri karara bağlamak.”

“(ı) Kurumun kullanacağı taşınmazların alımı, satımı ve kiralanması konularındaki önerileri konuşup karara bağlamak.”

Mehmet Gökdağ (Gaziantep) ve arkadaşları

BAŞKAN – Komisyon okunan önergeye katılıyor mu?

İNSAN HAKLARINI İNCELEME KOMİSYONU SÖZCÜSÜ ALİ İHSAN YAVUZ (Sakarya) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Hükûmet?

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI NABİ AVCI (Eskişehir) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde Gaziantep Milletvekili Mehmet Gökdağ konuşacak.

Buyurun Sayın Gökdağ. (CHP sıralarından alkışlar)

MEHMET GÖKDAĞ (Gaziantep) – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; görüşülmekte olan Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu Tasarısı'nın 11'inci maddesine ilişkin söz almış bulunmaktayım. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Tasarının 11'inci maddesi kurulun görev ve yetkilerini düzenleyen bir maddedir.

Sayın milletvekilleri, böyle bir kurulun görevini yapabilmesi için, yetkilerini kullanabilmesi için öncelikle insan haklarının korunmasını samimi olarak isteyen, savunan bir siyasi iradenin iktidar olması gerekir. Ayrımcılığa karşı duran, ırkı, dini, felsefi ve siyasi görüşü, etnik kökeni, cinsiyeti, inancı, mezhebi ne olursa olsun herkesin eşit olduğuna inanan ve bunu pratikte gösteren bir siyasi anlayışın, samimi bir siyasi iradenin iktidarda olması gerekir ve bu samimi iradeye uygun bağımsız bir kurulun oluşması gerekir. Böyle bir irade yoksa değerli arkadaşlar, kurum oluşmuş, kurul oluşmuş, kurulun görev ve yetkilerini düzenleyen kanun çıkarmışız, bunların hiçbirinin anlamı yoktur.

Bakın sayın milletvekilleri, tasarının 11'inci maddesi görev ve yetkilerini sayarken (c) fıkrasında “İnsan hakları ve ayrımcılık yasağı ihlallerine ilişkin yargı kararlarının uygulanmasına ilişkin sorunları izlemek ve değerlendirmek.” olduğunu söyler. Peki, bir ülkenin Cumhurbaşkanı “Anayasa Mahkemesinin kararına uymuyorum, tanımıyorum.” derse; yetmedi, davanın görüldüğü mahkemeye yönelik olarak “Direnin bakalım, çok çok Avrupa İnsan Hakları Mahkemesine giderler, oradan çıkacak para cezasını da Türkiye olarak öderiz.” diyerek, peşinen kabul ettiği bir hak ihlalini önemsemeyecek bir davranış geliştirirse bu kurulun bir anlamı, bir önemi kalabilir mi değerli arkadaşlar?

Sayın milletvekilleri, hepimiz insanız. İnsan haklarının korunması ihtiyacını gün gelir hepimiz çok yakıcı olarak hissedebiliriz. İşte, o zaman bugünkü tercihlerimiz, kararlarımız “keşke” diyeceğimiz tercihler ve kararlar olmamalı.

Sevgili Erdal Atabek “Sözüm Sanadır” kitabında insan olana şöyle sesleniyor değerli arkadaşlar:

“Gün gelir, her şey değişir.” (CHP sıralarından alkışlar)

“Gün gelir, hapisteki insan çıkar, dışarıdaki hayata karışır.

Gün gelir, kürsüde oturup kararlar veren yargıç emekli olur, avukatlığa başlar.

Gün gelir, güvenlik komutanı emekli olur.

Gün gelir, gardiyan işinden ayrılır, başka işe girer.

Hapishane zor geçittir.

Kimse hapishaneye girdiği gibi çıkmaz.

Ya büyür, ya küçülür.

Büyüse de insandır, küçülse de insandır.

İnsan bu dünyanın insanıdır.

Gün gelir, suç sayılan erdem, erdem sayılan suç olur.

Gün gelir, seni bulur.

Sen ki insansın.

Sözüm sanadır.

Genç olduğu için suçlanan insanı gördüm.

İnandığı için suçlanan insanı gördüm.

İnsanlıktan sorumluluk duyduğu için suçlanan insanı gördüm.

Ülkesini düşündüğü için suçlanan insanı gördüm.

Onları suçlayanların sevgiyi bilmediklerini gördüm.” (CHP sıralarından alkışlar)

“Onları suçlayanların kimlere hizmet ettiğini gördüm.

Onları suçlayanların korkularını, telaşlarını gördüm.

Sen de göresin istedim.

Sen de bütün bunları göresin istedim.

Sözüm sanadır.

Yaşamak bir duvar resmi yapmaktır.

O duvar insanlığın duvarıdır.

İlk insan ilk taşı koydu, duvar sürüp gidiyor.

Sen önündeki boşluğa hangi taşları koyacaksın?

Ördüğün duvara neyin resmini çizeceksin.

Karar senindir,

Seçim kendi seçimindir.

Kimden yanasın, sen seçiyorsun.

Emekten, insandan, hayattan yana mısın?

Çıkardan, korkudan, ölümden yana mısın?

Çizgi senin, renk senin, yön senin.

Düşünmen gerekiyor.

Yalnız kendini değil bütün insanlığı.

Yalnız bugünü değil bütün zamanları.

Yalnız bilinenleri değil bütün bilinenleri.

Seçim senin, karar senin.

Sen ki insansın, sözüm sanadır.”

Ben Genel Kurulu saygılarımla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederiz.

Önergeyi oylarınıza sunacağım...

III.- YOKLAMA

(CHP sıralarından bir grup milletvekili ayağa kalktı)

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Yoklama istiyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Yoklama talebi var.

Sayın Özel, Sayın Sarıhan, Sayın Ağbaba, Sayın Yılmaz, Sayın Öz, Sayın Gaytancıoğlu, Sayın Gökdağ, Sayın Özdiş, Sayın Arık, Sayın Köksal, Sayın Yedekci, Sayın Zeybek, Sayın Demirtaş, Sayın Akın, Sayın Yeşil, Sayın Salıcı, Sayın Çamak, Sayın Topal, Sayın Göker, Sayın Akar.

Yoklama için iki dakika süre veriyorum ve süreyi başlatıyorum.

(Elektronik cihazla yoklama yapıldı)

BAŞKAN – Toplantı yeter sayısı vardır.

X.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN

GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ (Devam)

1.- Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu Tasarısı (1/596) ile Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonu ve İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu Raporları (S. Sayısı: 149) (Devam)

BAŞKAN - Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

12’nci maddede 3 adet önerge vardır, okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 149 sıra sayılı Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu Tasarısı’nın 12’nci maddesinin (3)’üncü fıkrasında yer alan “yedi” ibaresinin “altı” olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Zihni Açıba

Mehmet Parsak

Ruhi Ersoy

Sakarya

Afyonkarahisar

Osmaniye

Kamil Aydın

Erkan Haberal

Arzu Erdem

Erzurum

Ankara

İstanbul

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 149 sıra sayılı Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu Tasarısı'nın 12'nci maddesinin (8)'inci fıkrasının aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

“(8) Aksi kararlaştırılmadıkça kurul toplantılarındaki müzakereler herkese açıktır.”

Ahmet Akın	Şenal Sarıhan	Mahmut Tanal
Balıkesir	Ankara	İstanbul
Onursal Adıgüzel	Tahsin Tarhan	Bülent Öz
İstanbul	Kocaeli	Çanakkale

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 149 sıra sayılı Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu Tasarısı'nın 12'nci maddesinin tasarıdan çıkartılmasını arz ve teklif ederiz.

Çağlar Demirel	İdris Baluken	Sibel Yiğitalp
Diyarbakır	Diyarbakır	Diyarbakır
Bedia Özgökçe Ertan	Behçet Yıldırım	
Van	Adıyaman	

BAŞKAN – Okunan son önergeye Komisyon katılıyor mu?

İNSAN HAKLARINI İNCELEME KOMİSYONU SÖZCÜSÜ ALİ İHSAN YAVUZ (Sakarya) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Hükûmet?

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI NABİ AVCI (Eskişehir) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde Diyarbakır Milletvekili İdris Baluken konuşacak.

Buyurun Sayın Baluken. (HDP sıralarından alkışlar)

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Teşekkür ediyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 149 sıra sayılı Kanun Tasarısı'yla ilgili 12'nci maddede verdiğimiz önerge üzerine söz aldım. Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Tabii, burada yapılacak olan düzenleme aslında yürütme erkini ya da devletin yapmış olduğu uygulamaları denetleme üzerine; insan hakları, ayrımcılık ve işkence konusunda bir denetim mekanizmasını oluşturma ve insan hakları ihlallerini de önleme üzerine bu kanun tasarısı getirilmiş durumda.

Ancak, kanun tasarısının en kritik maddesine baktığımız zaman, işte demin de oylarınızla onay verdiniz, 10'uncu maddede insan haklarıyla ilgili oluşturulan bir kurulda bile tamamen Bakanlar Kurulu ve Cumhurbaşkanının yetkilendirdiği üyeler üzerinden bir düzenleme yaptınız. Dolayısıyla, tarafsız, bağımsız olması gereken, devlete ya da Hükûmete karşı toplumu ya da bireyi koruması gereken bir kurulun şimdiden bu niteliklerden uzak olduğu açık bir şekilde ortaya çıkmıştır. Bunu Avrupa Birliği standartları ve vize muafiyeti üzerinden yapmış olmakla birlikte, sizin yapmış olduğunuz bu düzenlemeyle birlikte o amaca hizmet etmeyen bir maddeyi, bir düzenlemeyi yine Meclisten geçirmiş durumdasınız. Oysa ki gerek Komisyon sürecinde, gerekse de Genel Kurul sürecinde istişareye başvurmuş olsaydınız, muhalefetin söylediklerine dikkat etmiş olsaydınız, biraz oradan yararlanmaya çalışmış olsaydınız, hiç olmazsa uluslararası standartlara uygun bir yasal düzenlemenin buradan geçmesi için ortak bir çabanın burada ortaya konmasına vesile olurdu. Yani, burada Genel Kurul görüşmeleri devam ederken bile

arkada bazı istişareler yapıldı, Hükûmet adına orada bulunan Başbakan Yardımcısı, bu kurulda 5 Meclis üyesinin olması gerektiğini, bunu olumlu bir düzenleme olarak değerlendirdiğini ifade etti ama bugün geldiğimiz aşamada bu olumlu olarak belirtilen hususu bile yine, maalesef, bir yerlerden alınan bir direktifle rafa kaldırmış oldunuz. Biz o düzenlemeyi de yeterli görmemiştik. Yani, Meclis 5 üye verecek, bu, işte RTÜK benzeri bir sayısal sistem üzerinden tüm muhalefet partilerini kapsayacak şekilde burada seçilecek ama bunun üzerine sivil toplum kurumlarının yani insan hakları konusunda yıllardır çalışma yapan İnsan Hakları Derneği benzeri birtakım örgütlerin mutlaka üye belirleme hakkına sahip olması gerektiğini savunduk. Yani şimdi Cumhurbaşkanından 1 üye seçme hakkını alsanız, Başbakan'dan 1 üye seçme hakkını alsanız, bunları insan hakları derneklerine, kurumlarına verseniz demokrasi adına, katılımcılık adına ne kaybedersiniz? Tam tersine kazanırsınız.

Bakın, burada, biz bazı itirazlar dile getirirken, Sayın Bakan, işte birçok ülkede üyelerin bakanlar kurulu ya da hükûmetler tarafından belirlendiğini söyledi. Örnek verdiği ülkelerin tamamına baktığımızda, insan hakları konusunda, ayrımcılık konusunda ya da işkence konusunda Türkiye'yle kıyaslanmayacak bir tabloyla karşı karşıya kalıyoruz. Yani İskandinav ülkelerini ya da Avrupa ülkelerini insan hakkı ihlali ya da işkence ya da ayrımcılık konusunda getirip Türkiye'yle kıyaslamak ve "Biz buna göre bir düzenlemeyi esas aldık." demek her şeyden önce inandırıcılıktan uzaktır. Diğer taraftan, o ülkelerin tamamında hükûmet atamış olsa bile çoğunluğu yine bu konuda denetim yetkisini kullanacak olan muhalif kesimlerden, bu konuda liyakati olan insan hakları ve işkence konusunda uzmanlaşmış kişilerden belirler. Ama şimdi, bizim ülkemizde, Cumhurbaşkanının ya da Bakanlar Kurulunun seçeceği üyeler içerisinde bırakın muhaliflerin ağırlıklı olmasını, muhaliflerin yer almasını bile herhangi bir şekilde bize inandırmanız mümkün değil. O nedenle, siz, bu yapmış olduğunuz yasal düzenlemeyle ne ayrımcılığa karşı ne işkenceyi önlemeye karşı ne de insan hakları ihlallerine karşı uluslararası standartlara uyan, AB kriterlerini karşılayan ya da vize muafiyetinde bazı akreditasyonlarla ilgili temel önünüze konan ev ödevlerini yerine getiren bir düzenleme yapmaktan son derece uzak davranıyorsunuz. Umarım, bu yanıltan vazgeçersiniz. Hâlâ bütün bu kurulu bile...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

İDRİS BALUKEN (Devamla) – Kurul içeriği başta olmak üzere bütün maddeleri tekrar müzakere etme şansına sahibiz. İç Tüzük buna cevaz veriyor. Umarım bundan sonraki süreçte buna dikkat edersiniz diyorum.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Baluken.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Karar yeter sayısı talep ediyoruz.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunacağım ve karar yeter sayısı arayacağım: Kabul edenler... Kabul etmeyenler...

Kâtip üyeler arasında bir anlaşmazlık var.

Elektronik cihazla oylama yapalım.

İki dakika süre veriyorum.

(Elektronik cihazla oylama yapıldı)

BAŞKAN – Karar yeter sayısı vardır, önerge kabul edilmemiştir.

Sayın milletvekilleri, on beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 22.56

YEDİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 23.40

BAŞKAN: Başkan Vekili Ayşe Nur BAHÇEKAPILI

KÂTİP ÜYELER: Sema KIRCI (Balıkesir), Emre KÖPRÜLÜ (Tekirdağ)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 64’üncü Birleşiminin Yedinci Oturumunu açıyorum.

149 sıra sayılı Kanun Tasarısı’nın görüşmelerine kaldığımız yerden devam ediyoruz.

Komisyon burada.

Hükûmet burada.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 149 sıra sayılı Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu Tasarısı’nın 12’nci maddesinin (8)’inci fıkrasının aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

“(8) Aksi kararlaştırılmadıkça kurul toplantılarındaki müzakereler herkese açıktır.”

Bülent Öz (Çanakkale) ve arkadaşları

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

İNSAN HAKLARINI İNCELEME KOMİSYONU BAŞKAN VEKİLİ FATMA BENLİ (İstanbul)
– Kabul etmiyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Hükûmet?

BAŞBAKAN YARDIMCISI LÜTFİ ELVAN (Mersin) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde Çanakkale Milletvekili Sayın Bülent Öz konuşacak.

Buyurun Sayın Öz. (CHP sıralarından alkışlar)

BÜLENT ÖZ (Çanakkale) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; öncelikle, Diyarbakır’da yine haince bir saldırıda şehit olan polislerimize Allah’tan rahmet, yaralı vatandaşlarımıza acil şifalar diliyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu Tasarısı’nın maddesi üzerinde Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına söz almış bulunuyorum. Bu vesileyle yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, Hükûmetin uyguladığı dış politikayla ülkemiz, Suriye’de devam eden savaşın hem tarafı hem de hedefi hâline geldi. Bu savaş ülkemizi ve AB ülkelerini, sayıları milyonlarla ifade edilen bir göç dalgasıyla karşı karşıya bıraktı. AB’yle yapılan mülteci pazarlığı neticesinde vize muafiyeti için bu tasarıyı konuşuyoruz.

Şimdi ismini değiştirdiğiniz kurum 6332 sayılı Kanun’la kurulurken Cumhuriyet Halk Partisi Grubunun o dönem yaptığı eleştirilerin ne kadar yerinde olduğu çok kısa bir sürede getirdiğiniz bu düzenlemeyle görülmüştür. (CHP sıralarından alkışlar)

Dünyanın bütün ülkelerinde zaman zaman insan hakkı ihlalleri yaşanır. Yaşandığı ülkelerin demokrasilerinin gelişmişlik düzeyleriyle orantılı olarak bu ihlallere ilişkin çeşitli yaptırımlar uygulanır ya da örtbas edilir. Peki, bizim ileri demokrasilerimizde durum nedir? Şöyle kısaca yakın tarihimize

bakacak olursak; 6-7 Eylül 1955 İstanbul’da gayrimüslimlere yönelik katliam girişimi, saldırılar; 1 Mayıs Taksim katliamı; Çorum, Maraş, Sivas’ta, Başbağlar’da yaşanan insanlık suçu katliamlar; Suruç’ta, Reyhanlı’da, Ankara’da ve İstanbul’da yaşanan katliamlar; Gezi olaylarında destan yazarların katlettiği gençlerimiz gibi onlarca insan hakkı ihlalinin sayabiliriz.

Değerli milletvekilleri, AKP Hükümeti olarak bugün “paralel” dediğiniz ve dün kol kola yürüdüğünüz ekiple, bu ülkede terörle mücadelede görev yapmış ne kadar komutan varsa, ne kadar cumhuriyet aydını varsa Ergenekoncu ilan ederek Silivri toplama kampına doldurdunuz. Dün, insanları Ergenekoncu ilan edenlerle eş savcılık makamında oturanlar bu defa, birlikte görev yaptıkları eş savcılar terör örgütü üyesi ilan ettiler. “Paralel” dediler, “Pensilvanya” dediler; “faiz lobisi”, “vaiz lobisi” diyerek algıyı ters yüz ettiler. Şimdi ben soruyorum: Caiz mi arkadaşlar? Şimdi o savcıların bir kısmı kaçak, bir kısmı tutuklu. Bakanlarınızın önünde kuyruğa girdiği zat ABD’de tutuklu, gençlerimizi sokak ortasında katleden destancılar ise sokaklarda özgür.

Değerli milletvekilleri, bugün ülkede paralel örgütlenme modeli Türkiye Cumhuriyeti’nin merkezine oturdu. Bugün Türkiye’de seçimle işbaşına gelmiş 64’üncü AKP Hükümeti hukuken işbaşında olmasına rağmen, Beştepe’ye atanmış danışmanlardan oluşan bir paralel hükümet Türkiye Cumhuriyeti Anayasası hilafına iş ve eylemlerde bulunmaktadır. (CHP sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar)

Arkadaşlar, hak ihlalleri, insan hakları mevzubahis olduğunda devlet varestede tutularak bu hak ihlalleri konuşulamaz. Şimdi, dostlar alışverişte görsün kabilinden ismini değiştirdiğiniz kurum Hükümetin ikizi. Ne yapacak vatandaş? Hakkını ihlal eden kişinin ikizine “Benim hakkımı koru” mu diyecek? Bunu beklemek saflık olur.

Bu tasarıya göre, oluşacak kurulun 8 üyesini Bakanlar Kurulu, 3’ünü Cumhurbaşkanı seçecek. Bu kurulun üyelerinin tamamını iktidarın seçmesi kabul edilemez. İktidar grubu Avrupa ülkelerinden örnekler verdi ancak Avrupa ülkeleri, demokrasi standardı yüksek, hak ihlallerinin minimum düzeyde gerçekleştiği ve ihlal edenin cezalandırıldığı yer. O ülkelerde devleti yönetenler mahkemelere talimat vermiyor. O ülkelerde cumhurbaşkanları yerel mahkemeler için “Anayasa Mahkemesi kararına uymak zorunda değiller.” demiyor. (CHP sıralarından alkışlar) Yani “Parası neyse veririz, hak ihlali de yaparız.” diyen bir Sayın Cumhurbaşkanı yok o ülkelerde.

Değerli milletvekilleri, bütün bu anlattıklarımızın ışığında, bu tasarıyla ihdas edilen kurumun ülkemizde cereyan eden hak ihlallerini önleme adına etkili olabileceğine inanmadığımızdan, bu şekilde bu tasarıya ret oyu vereceğimizi belirtir, yüce heyetinizi saygıyla selamlarım. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 149 sıra sayılı Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu Tasarısı’nın 12’nci maddesinin (3)’üncü fıkrasında yer alan “yedi” ibaresinin “altı” olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Kamil Aydın (Erzurum) ve arkadaşları

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

İNSAN HAKLARINI İNCELEME KOMİSYONU BAŞKAN VEKİLİ FATMA BENLİ (İstanbul)
– Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Hükûmet?

BAŞBAKAN YARDIMCISI LÜTFİ ELVAN (Mersin) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde Erzurum Milletvekili Sayın Kamil Aydın konuşacak.

Buyurun Sayın Aydın. (MHP sıralarından alkışlar)

KAMİL AYDIN (Erzurum) – Sayın Başkan, çok değerli milletvekilleri; öncelikle hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Gecenin bu geç vaktinde maalesef, aldığımız haberler çok da iç açıcı değil. Yine şehit haberleri, yine yüreğimiz burkuluyor, canımız yanıyor. 7 yavrumuz yine, şehadet şerbetini içmiş. Bunlardan bir tanesi de benim çok kıymetli hemşehrim, yavrumuz -daha yeni bir bebeği var- Mustafa Karakaya. Allah'tan rahmet diliyorum bütün şehitlerimize.

Bunu söylerken, bütün şehitlerimizin ruhaniyeti burada bizimle beraber. Bizim kişilere değer ya da ruhaniyet ya da kutsiyet atfetmemiz, onların bu milletin, bu devletin, bu değerlerin hatırı için yaptıkları hizmetleridir. Yoksa bireysel hiçbir özellikleri yoktur, bireysel özellikleri kendi nevi şahsına münhasırlara atfedilen değerler de geçicidir, buz dağı gibidir, erir giderler. Dolayısıyla biz sadece bugün toprağa düşen yavrularımız için değil, aynı zamanda onlarla beraber geçmişte de bu toprakları vatan yapan bütün şehitlerimizin ruhaniyetine sahip çıkıyoruz.

Geçen sene bugünlerde, nisan ayı başlayınca bir heyecan sarmıştı yetkilileri, resmî organlarımızı. Niye? 2015; 1915'in 100'üncü yılı, efendim, sözde Ermeni soykırım tasarısının uluslararası platforma taşınıp kabul edilip edilmemesi konusuydu. Bir sürü lobi faaliyetlerimiz oldu, Hükûmet bu konuda bir sürü faaliyette bulundu, hatta sivil kitle örgütleri bunu Avrupa'nın birçok kentine taşıdı. O gün Avrupa parlamentolarında, Avrupa'daki sokaklarda dahi sözde soykırım iddialarında bulunamayanlar maalesef, ne çelişkidir ki, bugün bu yüce Mecliste çok rahat bir şekilde "Efendim, 1915'te Ermeni soykırımı yapıldı, 1955'te Rumlar katledildi, Rum soykırımı yapıldı ve her elli yılda bir bu ülkede soykırım yapılıyor..." Ve maalesef üzülerken gördük ki, bu konudaki duyarlılığımız hemen hemen hiç yok, sadece kişilere endeksli.

Çok sevmiş olabiliriz, çok değer vermiş olabiliriz. Bir şahısla ilgili en ufak bir eleştiride yer yerinden oynuyor.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Cumhurbaşkanı, Cumhurbaşkanı...

KAMİL AYDIN (Devamlı) – Ama şu anda bütün maneviyatını, kutsiyetini hissettiğimiz o şehadet şerbetini içen şehitlerimizin kemiklerini sızlatan bu söylemlere en ufak bir tepkimiz olmuyor.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Kös kös dinliyorlar, yeter ki Cumhurbaşkanına bir şey söylenmesin.

KAMİL AYDIN (Devamlı) – Değerli milletvekilleri, bakın, Türk milletinin geçmişinde soykırım yoktur. Soykırım arayanlar lütfen başka yerlere baksın

Bir adres vereceğim. Zori Balayan diye, Youtube'a girin de Allah rızası için bir bakın. Bakın, o Hınçak ve Taşnakların yaptığı yetmemiş gibi bizim ecdadımıza... Özellikle, ben, buradan, Kars, Ağrı, Iğdır, Erzurum, Bingöl, Elâzığ, Mardin, Diyarbakır ve Adana'ya kadar, Maraş'a kadar uzanan, o Hınçak ve Taşnak çetelerinin yaptığı zulümde şehadet şerbetini içenlerin hatırası önünde eğiliyorum, onlardan özür diliyorum bugün suskunluğumuzu bozmadığımız için. Bizim ecdadımızda soykırım yoktur.

Sayın Iğdır milletvekilim burada. Neden yaptınız o anıtı? Iğdır'da bir anıt yaptık, soykırım anıtı değil mi sayın vekilim? Neyin anıydı bu? Ecdadımızın yok edilmesinin anlamlı bir şekilde kuşaktan kuşağa aktarılması için değil miydi? Niye bugün burada suskunuz?

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Baş sallayacağına çık, kürsüden konuş.

KAMİL AYDIN (Devamla) – Bizim Allah’a şükür...

Bakın, “2023 vizyonu” diyoruz, “2071”, “2053” diyorsunuz; Allah aşkına, nedir bu tarihler, bu tarihler size bir şey hatırlatıyor mu? 2023’ü anlamak için 1923’e iyi sahip çıkmak lazım. (MHP sıralarından alkışlar)

Tarihine sahip çıkmayan, geçmişini bilmeyen, geçmişine sahip çıkmayan geleceğine yön veremez. Vizyonunuzu kâğıt üzerinde o kadar yazın ki ne olduğunu önce öğrenmemiz lazım, o müktesebata sahip çıkmamız lazım, çünkü 1923’teki müktesebat şuydu: Ya istiklal, ya ölümdü. 1071’deki ya Anadolu’ydu, ya ölümdü. 1453’te ya İstanbul’du, ya bendim. Bugün de aynı şeyleri diyebiliyorsak böyle vizyonlar koyalım uzun vadede önümüze; ama, maalesef yakın geçmişimize dahi sahip çıkamıyoruz, ecdadımızın kemiklerini sızlatıyoruz. Onun için, Tarih Kurumundaki Ermeni masası kapatıldı, ben şimdi iyi anlıyorum.

Bakın, lütfen, tekrar uyarıyorum. Bu yüce Mecliste bu tür şeylere, bu tür iftiralara, bu tür ön yargılara, hep beraber, teröre karşı nasıl dimdik duruyorsak, geçmişte yapılanlara da ...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

KAMİL AYDIN (Devamla) – Allah’a şükür bizim yüzümüzü karatacak hiçbir şeyimiz yoktur.

Soykırım varsa soydan söz edilemez, soy varsa soykırım yoktur.

Teşekkür ederim. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Aydın.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

13’üncü maddede iki adet önerge vardır, okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 149 sıra sayılı Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu Tasarısı’nın 13’üncü maddesinin (3)’üncü fıkrasının aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

“(3) Başkanın yokluğunda ikinci başkan, başkana vekalet eder. Kurul üyeleri arasında yapılacak oylamada en çok oyu alan kişi, ikinci başkan olarak görev yapar. Oylama, kurulun ilk toplantısında gerçekleştirilir.”

Ahmet Akın	Şenal Sarıhan	Mahmut Tanal
Balıkesir	Ankara	İstanbul
Onursal Adıgüzel	Tahsin Tarhan	Oğuz Kaan Salıcı
İstanbul	Kocaeli	İstanbul

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 149 sıra sayılı Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu Tasarısı’nın 13’üncü maddesinin tasarıdan çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Çağlar Demirel	İdris Baluken	Sibel Yiğitalp
Diyarbakır	Diyarbakır	Diyarbakır
Bedia Özgökçe Ertan	Behçet Yıldırım	Erol Dora
Van	Adıyaman	Mardin

BAŞKAN – Okunan son önergeye Komisyon katılıyor mu?

İNSAN HAKLARINI İNCELEME KOMİSYONU BAŞKAN VEKİLİ FATMA BENLİ (İstanbul)
– Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Hükümet?

BAŞBAKAN YARDIMCISI LÜTFİ ELVAN (Mersin) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde Mardin Milletvekili Erol Dora konuşacak.

Buyurun Sayın Dora. (HDP sıralarından alkışlar)

EROL DORA (Mardin) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu Tasarısı’nın 13’üncü maddesi üzerinde Halkların Demokratik Partisi adına söz almış bulunuyorum. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, tasarının bu maddesi İnsan Hakları Kurumunun başkanlık yetkilerini düzenlemektedir. Bağımsız olması gereken bir kurumun başkanının kurul üyelerince seçilmesine izin verilmiyor olması, başkanın bizatihi iktidar tarafından atanıyor olması AKP Hükümetinin insan haklarına bakış açısının evrensel ilkelerden ne denli uzak olduğunu gözler önüne sermektedir. Bu bağlamda, konuşmamı, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesine değinerek sürdürmek istiyorum.

Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi, kurduğu Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi mekanizması üzerinden vatandaşların kendi devletlerini şikâyet edebilmelerini mümkün kılacak, yalnızca Avrupa’nın değil, insanlığın bugüne dek geliştirdiği en ileri uluslararası hak arama sistemini temsil ediyor diyebiliriz. Türkiye Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi’ni 1954’te onayladı ancak Türkiye vatandaşlarının sözleşmenin tanıdığı en önemli imkân olan bireysel başvuru hakkından yararlanabilmeleri 1987’den itibaren mümkün olabilmıştır. O günden bu zamana kadar geçen süre içerisinde Avrupa İnsan Hakları Mahkemesine Türkiye aleyhine açılan davalardan sonuçlananların yüzde 88’i Türkiye’nin herhangi bir alanda ihlal yaptığını karara bağlamış.

Değerli milletvekilleri, Türkiye 2015 sonunda Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinde hakkında en fazla dava başvurusu bulunan 3’üncü ülke. Türkiye bu rakamla Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin iş yükünün yüzde 13’ünü oluşturuyor. Türkiye Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi önünde 2014 yılını 9.500 dava başvurusuyla kapatmıştı. Şu an Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin önünde Türkiye’ye ait 8.500 civarında dava bulunuyor. Türkiye, geçtiğimiz yıllarda olduğu gibi 2015’te de Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin, hakkında en fazla ifade özgürlüğü ihlaline hükmettiği ülke olmuştur.

Değerli milletvekilleri, şimdi, bu verileri önümüze koyup bir değerlendirme yaptığımızda, son derece aşikârdır ki, Türkiye âdeta bir hak ihlalleri ülkesi konumundadır. Buradan hareketle, üzerinde görüşmeler sürdürdüğümüz ulusal insan hakları ve eşitlik kurumuna büyük işler düşmektedir. Yani, bu kurum vasıtasıyla öyle bir mekanizma oluşturmalıyız ki ülkemizde cereyan eden hak ihlalleri en asgari düzeye inebilsin ve Türkiye uluslararası zeminde itibar kaybetmekten kurtulabilsin. Ancak kurumun oluşumunu ve çalışma esaslarını düzenleyen bu kanun tasarısına ve özel olarak da üzerinde görüştüğümüz 13’üncü maddede yer verilen kurum başkanlığına ilişkin düzenlemelere baktığımızda, kurumun ilgili uluslararası metinlere ne kadar uzak bir anlayışla oluşturulduğu ortadadır.

Değerli milletvekilleri, tasarıda, karar organı olan insan hakları kurulu üye seçimlerinde çok ortaklı ve çoğulcu temsile özen gösterilmemiştir. Başkan ve ikinci başkanın kurul üyeleri tarafından seçilmesi engellenmekte, başkanlık makamı hükümetin atanmış bir memuru olma vasfının ötesine geçememektedir. Üyelerin tamamının yürütme erki tarafından belirlenmesi, seçim sürecinin nasıl işletileceğine yönelik herhangi bir düzenlemenin olmaması, sivil toplum örgütlerinin, üniversitelerin, baroların sürece dâhil edilmemesi, üye kompozisyonuna baktığımızda toplumun dezavantajlı kesimlerinin temsilinin güvence altına alınmaması kurumun iktidarın güdümünde çalışacağına dönük ciddi emarelerdir. Bu hâliyle kurumun alacağı kararların saygınlığı daima tartışmalı olacaktır.

Değerli milletvekilleri, diğer taraftan, kurumun tavsiye ve görüş yetkisinin yasa değişikliği veya yeni yasa çıkarılması görüş ve tavsiyesini kapsamaması ise kurumun yetki güvencesine yönelik eksik yönleri olarak karşımıza çıkmaktadır.

Nitekim, mevcut İnsan Hakları Kurumunun bağımsızlığı bakımından Birleşmiş Milletler Paris Prensipleriyle uyumlu olmadığı Avrupa Birliği'nin Türkiye ilerleme raporlarında da açıkça ifade edilmiştir. Ancak, nitelikli bir insan hakları kurumu kurulabilirse Avrupa Birliği üyelik sürecinde kayda değer bir adım atılmış olacak ve hak ihlallerinin gerçekten önüne geçileceğine dair ciddi anlamda umutlar yeşerebileceğine inanmaktayız. Bu hâliyle bu tasarının Avrupa Birliği ve Paris Prensiplerini karşılamadığı da açıkça ortaya çıkmaktadır.

Bu duyularla tekrar Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Dora.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 149 sıra sayılı Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu Tasarısı'nın 13'üncü maddesinin (3)'üncü fıkrasının aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

“(3) Başkanın yokluğunda ikinci başkan, başkana vekalet eder. Kurul üyeleri arasında yapılacak oylamada en çok oyu alan kişi, ikinci başkan olarak görev yapar. Oylama, kurulun ilk toplantısında gerçekleştirilir.”

Oğuz Kaan Salıcı (İstanbul) ve arkadaşları

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

İNSAN HAKLARINI İNCELEME KOMİSYONU BAŞKAN VEKİLİ FATMA BENLİ (İstanbul)
– Katılmıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Hükûmet?

BAŞBAKAN YARDIMCISI LÜTFİ ELVAN (Mersin) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde İstanbul Milletvekili Sayın Oğuz Kaan Salıcı konuşacak.

Buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

OĞUZ KAAN SALICI (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu Tasarısı'nın 13'üncü maddesi üzerine söz almış bulunuyorum.

Adalet ve Kalkınma Partisi döneminde insan hakları konusunda ciddi sorunlar yaşanmıştır, yaşanmaya da devam etmektedir. Bu sorunların üzerine gitmek yerine iktidar partisi sürekli olarak savunma pozisyonunda kalmış, olayların Büyük Millet Meclisinde araştırılması konusunda Cumhuriyet Halk Partisi tarafından verilen araştırma önergelerinin istikrarlı olarak reddedilmesini sağlamıştır. Hatta konuyu derinden etkileyecek ve kutuplaştıracak bir boyuta götürmüş, farklı toplumsal kesimlerin birbirine güven duymasına engel olacak çabalar içine girmiştir.

Konuşulan kanunla ilgili olarak da Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumunun oluşumunda yönetim erkini doğrudan kendisi belirleyerek, muhalefetle uzlaşmayarak, aslında iktidardan bağımsız olarak işletilebilse, muhalefetin uyarıları dikkate alınsa ülkemize yararı olacak bir yasaya kurulun sadece kendi kontrolünde olmasını ısrarla talep ettiği için bizi muhalefet etme noktasına itmiştir. (CHP sıralarından alkışlar)

Sayısal çoğunluğunuza güvenerek yasaları toplumu kutuplaştırma pahasına geçirme alışkanlığınız maalesef iktidarınız boyunca sürmüştür. Vicdanı olan, demokrasiye inanan, ülkesini seven bir iktidar milletvekili çıksa da keşke şöyle bir konuşma yapsa: “Türkiye’nin temel meselelerinden Kürt sorunu konusunda gizli kapaklı bir süreç başlattık. Ana muhalefet partisinin açtığı krediyi kabaca reddettik. Konuyu Parlamente’ye getirip milletin gözü önünde, samimi olarak çözmek yerine, tutamayacağımız sözler verdik. (CHP sıralarından alkışlar) Yollar yaptık, yapılan yollara el yapımı bombalar tuzaklandı, görmedik, denetlemedik. Cizre’ye, Sur’a, Nusaybin’e, Yüksekova’ya, birçok şehrimize silah yığınağı yapıldığını bile bile ‘İktidarımıza seçim öncesi zarar gelmesin.’ diye göz yumduk. Bu yanlış politikayla güvenlik güçlerimizin, sivillerin hayatını kaybetmesine neden olduk. Güvenlik güçlerine sızmış, kendisine ‘esedullah timi’ diyen, duvarlara ‘Türk’sen övün yoksa itaat et.’ diye yazan kendini bilmezleri hoş gördük. Türkiye’nin Süleyman Şah Türbesi’ni taşıyabilmesi için PYD’den yardım istedik, sonra döndük PYD’yi terör örgütü ilan ettik. Terör örgütü ilan ettikten bir ay sonra Salih Müslim’i Ankara’ya davet edip görüşme yaptık. Milletvekilimiz Galip Ensarioğlu dahi bilmiyordu PYD’yi terör örgütü ilan ettiğimizi. Taziye’ye gitti ‘PYD terör örgütü değildi o tarihte.’ dedi, mahcup oldu. PKK’yla, PYD’yle görüşen, IŞİD’e ‘kızgın gençler’ diyen, cemaatin her istediğini veren, içtiği su ayrı gitmeyen bizdik, ana muhalefeti teröre destek vermekle suçladık. (CHP sıralarından alkışlar)

Bazen ultra milliyetçi olduk, bazen milliyetçiliği ayaklar altına aldık.

Karaman’da çocuklar taciz edildi, Sayın Bakanımız ‘Bir kereden bir şey olmaz.’ dedi, sonra öğrendik ki Rize’de çocuk tacizinden yargılanan Mehmet Nuri Gezmiş de Rize Ensar Vakfı Başkanlığı yapmış. FBI’nın verdiği istihbaratla evindeki bilgisayara çocuk pornosu indirdiği tespit edilen İlahiyat Profesörü Trakya Üniversitesi Rektör Yardımcısı Hüseyin Sarıoğlu’nun kitapları da Ensardan basılmış, biz yine de Ensar Vakfını korumaya devam ettik.

Öyle bir dış politika izledik ki koca dünyada yalnız kaldık, yalnızlığımızı da kıymetlidir diye sattık.

Genelkurmay Başkanını terör örgütü üyeliğinden yargıladık, medyayı tarumar ettik, talimatla gazeteci attırdık, yazılmamış kitapları yasaklatacak kadar ileriye gittik.

Habercilik peşinde koşanlara bazen ‘Ergenekoncu’, bazen ‘darbeci’, bazen ‘casus’ dedik, sonuçta hepsini cezaevine gönderdik.

Bizim gençlik kolları Hürriyet gazetesini bastı, basanların başını ödüllendirdik, bakan yardımcısı yaptık.

Havuz medyamızı yarattık, o kadar sadakat sahibi oldular ki bazen kendi Başbakanımızı bile sansür ettik. (CHP sıralarından alkışlar) Bizim havuz medyasını takip edenler Reza Zarrab’ı hâlâ hayırsever bir iş adamı zannediyorlar.

17, 25 Aralık da bildiğiniz yolsuzlukta aslında, meselenin nereye gidebileceğini erken gördük, darbe yapılıyor dedik, tedbir aldık. Aslında, dört bakanımızın yaptığı işlerin dinde, imanda yeri olmadığını bizim taban da anladı ama muhalefeti öyle şeytanlaştırdık ki tabanımızı zar zor kendimize tekrardan razı ettik. Şimdi, Reza Zarrab Amerika’da tekrar konuşursa diye uykularımız kaçıyor. Bu yaşıttıklarımızdan dolayı tüm Türkiye’den özür diliyorum.” dese bir iktidar milletvekili belki bu saatten sonra Türkiye normalleşmeye başlayabilir.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

COŞKUN ÇAKIR (Tokat) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Çakır, buyurun.

COŞKUN ÇAKIR (Tokat) – Sayın Başkan, sadece kayıtlara geçsin diye müsaadenizle bir cümle sarf etmek istiyorum. Değerli konuşmacının konuşmasında zikretmiş olduğu Profesör Hüseyin Sarioğlu -Edirne’de Trakya Üniversitesindeki bir rektörlük yarışmasında üzerine adice atılmış bir çamur ve kimin attığı da belli olan, paralel çeteler tarafından bugün, ibra olmuştur ve rektör adaydır şu anda.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

14’üncü maddede dört adet önerge vardır, okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 149 sıra sayılı Kanun Tasarısı’nın 14’üncü maddesinin (1)’inci fıkrasının aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Erkan Akçay	Erhan Usta	Nuri Okutan
Manisa	Samsun	Isparta
Deniz Depboylu	Zihni Açıba	Kamil Aydın
Aydın	Sakarya	Erzurum
	Ruhi Ersoy	
	Osmaniye	

“(1) Başkanlık, Başkan Yardımcıları, daire başkanlıkları şeklinde teşkilatlanmış hizmet ve destek birimleri ile çalışma gruplarından oluşur. Hizmet birimlerinin sayısı onu geçemez. Başkanlık, Kurul kararlarını uygulamakla ve diğer konularda Başkana ve Kurula yardımcı olmakla görevlidir.”

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 149 sıra sayılı Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu Tasarısı’nın 14’üncü maddesinin (3)’üncü fıkrasının aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

31/03/2016

“(3) Hizmet birimleri, nitelikleri ve seçilme yöntemleri ilgili yönetmelikte belirtilen kişiler arasından başkan tarafından atanan koordinatörlerin eşgüdümünde faaliyet gösterir.”

Ahmet Akın	Şenal Sarıhan	Mahmut Tanal
Balıkesir	Ankara	İstanbul
Onursal Adıgüzel	Tahsin Tarhan	Murat Bakan
İstanbul	Kocaeli	İzmir

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 149 sıra sayılı Kanun Tasarısı’nın 14’üncü maddesinin (4)’üncü fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkranın eklenmesini; mevcut (5)’inci fıkra da yer alan “ile bu birimlerin” ibaresinin “ve büroların” şeklinde değiştirilmesini ve diğer fıkranın teselsül ettirilmesini arz ve teklif ederiz.

Coşkun Çakır	Ramazan Can	Abdullah Öztürk
Tokat	Kırıkkale	Kırıkkale
Şahin Tin	Mehmet Demir	Osman Aşkın Bak
Denizli	Kırıkkale	Rize
	Nureddin Nebati	
	İstanbul	

“(5) Gerek görülmesi halinde, Kurumun teklifi üzerine Bakanlar Kurulu kararıyla Kuruma bağlı bürolar kurulabilir.”

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 149 sıra sayılı Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu Tasarısı’nın 14’üncü maddesinin tasarıdan çıkartılmasını arz ve teklif ederiz.

İdris Baluken

Çağlar Demirel

Sibel Yiğitalp

Diyarbakır

Diyarbakır

Diyarbakır

Bedia Özgökçe Ertan

Behçet Yıldırım

Hüda Kaya

Van

Adıyaman

İstanbul

BAŞKAN – Okunan son önergeye Komisyon katılıyor mu?

İNSAN HAKLARINI İNCELEME KOMİSYONU BAŞKAN VEKİLİ FATMA BENLİ (İstanbul)

– Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Hükümet?

BAŞBAKAN YARDIMCISI LÜTFİ ELVAN (Mersin) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde İstanbul Milletvekili Hüda Kaya konuşacak.

Buyurun Sayın Kaya. (HDP sıralarından alkışlar)

HÜDA KAYA (İstanbul) – Sayın Başkan, sayın vekiller; 149 sıra sayılı Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanun Tasarısı hakkında 14’üncü madde noktasında konuşuyorum.

Değerli arkadaşlar, bugün Tahir Elçi’yle ilgili bazı konuşmalar yapılırken grup sözcüsü sayın arkadaşlarımızın ve bazı milletvekili arkadaşlarımızın inanılmaz tepkilerine şahit oldum ve inanmadım. Arkadaşımız son derece yalın ve net bir şekilde, bunun sorumlusu kimse hiçbir taraf gözetmeden ortaya çıkarılması noktasında “Gelin, birlikte bir iş yapalım, bir adım atalım.” dedi. Fakat grup sözcüsü değerli arkadaşımız “Neden böyle telaşlanıyorsunuz, neden böyle etekleriniz tutuşuyor, niyedir bu telaşe?” İşte “Sizsiniz sorumlu.” gibi hedef göstermelerle ithamlarda bulundu. “Bizim derdimiz bağcıyı dövmek değil, üzüm yemek.” dedi fakat partiden olan, bu konu hakkında konuşan arkadaşlarımız çok net bir şekilde bunu ifade etmiş olmalarına rağmen hâlâ asıl telaşlananın kim olduğunu bizi izleyen seyirciler de, halkımız da, burada Mecliste bulunan arkadaşlar da gördüler. Bu kadar net bir çağrıya hâlâ hayır demenin telaşını ben de anlayabilmiş değilim.

İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanun Tasarısı’nda 11 üyeden oluşması öngörülen kurum üyelerinin 8’i hükümet tarafından, 3’ü Cumhurbaşkanı tarafından atanması, insan haklarının ve eşitlik alanlarının daraltılması, sivil alandan çıkarılıp egemenlik alanına hapsedilmesi demektir, bunu günlerdir arkadaşlarımız anlatıyorlar. Bakın, öyle bir ülkede yaşıyoruz ki Türkiye Cumhuriyeti Sayın Cumhurbaşkanı Amerika’da “İnsan hakları, ifade özgürlüğü noktasında en ileri derecede olan ülkelerden birisi Türkiye’dir.” diye konuşma yaptığı saatlerde bu akşam İstanbul’da, dün ifade vermeye gelen bir kadın akademisyen arkadaşımız, Meral Camcı tutuklandı. Neden? Sadece barış istediği için, barışa imza verdiği için.

NURETTİN ARAS (İğdır) – Elinizde silah, dilinizde barış.

HÜDA KAYA (Devamlı) - Şimdi, 11 üyenin hepsi böylesine bir egemen, böylesine bir zihniyetin tekeli altında toplanırsa, sivil alandan muaf tutulursa dünyanın her bir tarafında, dünya haklarının, vicdanının gözünün önünde, Türkiye’nin ne kadar ileri insan hakları derecesinde olduğunu anlatırsak anlatalım, Türkiye’de yaşamakta olan insan hakları eşitsizlikleri, mağdurlukları, her türlü haksızlıklar

nasıl giderilecek? Bu kafayla, bu zihniyetle biz kime neyi anlatacağız? Zulmeden, haksızlık yapan, en tepeden, üst akıldan en alt kademelere kadar bir devlet organının hepsi, tamamı darbe yönetimlerini bile geçen bir zulmü yaşatırken insanlar mağdur bırakıldığına nereye başvuracaklar?

Sevgili arkadaşlar, Bakara Suresi 2'nci ayetikerime var: “Hakikati bildiğiniz hâlde doğruyu yanlışla karıştırmayın ve bile bile gerçeği gizlemeyin.” der Allah. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Sana söylüyor.

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Ayetten niye rahatsız oluyorsunuz ya? Ayetten de mi rahatsız oluyorsunuz?

HÜDA KAYA (Devamla) - Tahir Elçi'nin katilini Diyarbakır'da savcı da biliyor, devlet görevlileri de biliyor, içinizden bilenler de çok iyi biliyor ama hakkı gizlemeyelim arkadaşlar.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Sayın Vekil, tekrarlar mısınız? Tekrarlar mısınız, anlamadık.

HÜDA KAYA (Devamla) – Ne olur, hakkı gizlemeyelim.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Tekrarlar mısınız, anlamadık.

HÜDA KAYA (Devamla) – Evet, evet.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Karşılıklı konuşmayalım lütfen.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Lütfen tekrarlayalım, anlamadım.

HÜDA KAYA (Devamla) – Evet, tutanaklardan bakarsınız.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Beraber anlayalım, tekrarlayın da.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Kaya.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 149 sıra sayılı Kanun Tasarısının 14'üncü maddesinin 4'üncü fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkranın eklenmesini; mevcut 5'inci fıkra da yer alan “ile bu birimlerin” ibaresinin “ve büroların” şeklinde değiştirilmesini ve diğer fıkranın teselsül ettirilmesini arz ve teklif ederiz.

Coşkun Çakır (Tokat) ve arkadaşları

“(5) Gerek görülmesi halinde, Kurumun teklifi üzerine Bakanlar Kurulu kararıyla Kuruma bağlı bürolar kurulabilir.”

BAŞKAN – Okuduğum son önergeye Komisyon katılıyor mu?

İNSAN HAKLARINI İNCELEME KOMİSYONU BAŞKAN VEKİLİ FATMA BENLİ (İstanbul)

– Takdire bırakıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Hükümet?

BAŞBAKAN YARDIMCISI LÜTFİ ELVAN (Mersin) – Katılıyoruz Sayın Başkan.

COŞKUN ÇAKIR (Tokat) – Gerekçe...

BAŞKAN – Gerekçeyi okutuyorum.

Gerekçe:

Kurumun yerel düzeyde etkin şekilde faaliyet gösterebilmesi amacıyla, bürolar kurulabilmesi amaçlanmaktadır.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 149 Sıra Sayılı Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu Tasarısı’nın 14’üncü Maddesinin 3’üncü fıkrasının aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz. 31/03/2016

“(3) Hizmet birimleri, nitelikleri ve seçilme yöntemleri ilgili yönetmelikte belirtilen kişiler arasından başkan tarafından atanan koordinatörlerin eşgüdümünde faaliyet gösterir.”

Ahmet Akın (Balıkesir) ve arkadaşları

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

İNSAN HAKLARINI İNCELEME KOMİSYONU BAŞKAN VEKİLİ FATMA BENLİ (İstanbul)
– Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Hükümet?

BAŞBAKAN YARDIMCISI LÜTFİ ELVAN (Mersin) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde İzmir Milletvekili Murat Bakan konuşacak.

Buyurun Sayın Bakan. (CHP sıralarından alkışlar)

MURAT BAKAN (İzmir) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Diyarbakır’da şehit olan şehitlerimizi saygı ve rahmetle anıyorum.

Sevgili arkadaşlar, burada bir kurumun kuruluş yasasını konuşuyoruz. Öncelikle şunu sorgulamamız gerek: Bu kurumun oluşmasına neden ihtiyaç var? Bir kurumun kurulma ihtiyacı ne kadar fazla ise o konuda o kadar sorun var demektir. Türkiye’de uzun yıllardır insan hakları ve ifade özgürlüğü ihlalleri bakımından Uluslararası İnsan Hakları Örgütü tarafından yakın incelemeye alınmış bir ülkedir. Uluslararası Af Örgütü, İnsan Hakları İzleme Komitesi ve Freedom House gibi uluslararası insan örgütleri nezdinde Türkiye’nin sicili hep sorunlu olmuştur ancak bu iktidar döneminde insan hakları ihlalleri zirve yapmıştır.

Düşünce özgürlüğü, toplumsal barış için en önemli insan haklarından birisidir. Peki, ülkemizde düşünce özgür müdür? Eğer iktidar gibi düşünüyorsanız özgürsünüz, aksi takdirde ülkemizde düşünce özgürlüğünden söz etmek mümkün değildir.

Sayın milletvekilleri, ben hukukçu bir arkadaşınızım. Odamda sadece son on beş yılda “Avrupa İnsan Hakları Türkiye Kararları” adıyla yayınlanan 2.300 sayfalık cilt cilt kitaplar var ve bu kitaplar aysbergin suyun üzerinde kalan kısmıdır sadece. Bu çok acıdır, ülkemiz adına çok da ayıptır. “Bu kadar kısa zamanda bu kadar insan hakkı ihlalini nasıl başardık?” diye kendi kendimize sormamız gerekir. “İnsan hakkı” kavramını kavrayamayan yöneticiler yüzünden ülkemizde bu ayıbı yaşamak zorunda mıydık? Korkarım ki bu ayıpları daha da yaşayacağız bu gidişle.

İnsan Hakları Evrensel Beyannamesi’nin 30 maddesini kendimce özetlemek istiyorum: İnsan hakları, her şeyden önce özgürlük ve demokrasi demektir, hak, hukuk, hakkaniyet, hakikat demektir. Onurdur, vicdandır, hoşgörüdür insan hakları. Sendikadır, alın terinin karşılığıdır, hakça bölüşümdür insan hakları. Eğitimde eşitlik, sağlıktaki esenliktir, çocukların tecavüze uğramamasıdır, kadının şiddet

görmemesidir insan hakları. (CHP sıralarından alkışlar) Ülkede kan, barut kokusunun, ölüm korkusunun olmamasıdır. Dicle, Fırat, Kızılırmak, Meriç'in kan revan içinde, ağıtlarla değil, barış ve kardeşlik türkülerıyla engin okyanuslara akmasıdır. (CHP sıralarından alkışlar) İyi komşuluk ilişkileridir, barıştır, huzurdur, doğaya saygıdır. İnsan hakları bireyin özgürlüğüdür, laikliktir, yaşam hakkıdır, zalimin karşısında, mazlumun yanında olmaktır.

Şimdi, değerli milletvekili arkadaşlarım, yukarıda saydığım hususların ülkemizdeki durumunu kendi vicdanınızda değerlendiriniz lütfen. İnsan hakları, Yaradan'dan ötürü yaratılanı sevmektir. Yunus'un bu sözünü Sayın Cumhurbaşkanı neredeyse her konuşmasında söylüyor; söylüyor söylemesine ama Sayın Cumhurbaşkanının dili ötekileştiriyor, ayrıştırıyor, kutuplaştırıyor, çatıştırıyor, kin ve nefret tohumlarının ekilmesine fırsat veriyor. Sayın Cumhurbaşkanına da bu kürsüden insan hakları adına Yunus'un şu dizeleriyle seslenmek istiyorum: "Söz ola kese savaşı, söz ola bitire başı,

Söz ola ağılı aşı, bal ile yağ ede bir söz."

İnsan hakları dillerin, dinlerin, inançların, kültürlerin kardeşliğinde, insanlığın acıda, umutta, barışta, soylu bir demokraside birlikteliğidir. İnsan hakları etnik ve inançsal kimlikler üzerinden siyaset yapmamaktır. İnsanın doğuştan gelen şerefi olan etnik, inançsal ve cinsiyet kimlikleri üzerinde tepinilmesine izin vermemektir.

Sevgili arkadaşlar, sözün özü, Türkiye'de böyle bir kurumun varlığına şiddetle ihtiyaç vardır. Eğer gerçekten bağımsız olursa vardır, eğer gerçekten özerk olursa vardır. Eğer bu kurum bizzat yürütmenin kontrolünde olursa bu tip bir kuruma bu ülkenin ihtiyacı yoktur arkadaşlar. Eğer kanun tasarısı kurulun oluşumunda herhangi bir değişiklik olmadan yasalaşırsa bu kurumun varlığının da, yokluğunun da herhangi bir anlamı yoktur. "Dostlar alışverişte görsün." "Avrupa Birliğine hoş görünelim." diye kanun yapmaya ihtiyacımız olmamalı. Bu Meclis bu kanunu yapacaksa kendi yurttaşının insan hakkı için, tecavüze uğrayan çocuklar için, şiddet gören kadınlar için yapmalı ve bunu yaparken elbette dünyada insan hakları konusundaki gelişmeleri de gözetmeli.

Ancak, bu yasaya baktığımızda insan haklarının geliştirilmesi ve korunması için kurulan ulusal kuruluşların statüsüne ilişkin Paris Prensipleri'ne uymadığını görüyoruz. Hatta bu ilkelerde ne varsa bu yasada o yok arkadaşlar. İnsanın değeri ve onuru, ahlak, vicdan ve erdemle korunur. (CHP sıralarından alkışlar) Yapacağınız her işte, her eylemde erdem olmazsa yapacağınız her işin sonucu utanç ve şer olur. Veysel'in deyiimiyle "Dava insanlık davası." Yönetimin adamlarından değil, davası insanlık davası olan bilge insanlardan oluşacak bir kurum derdimize deva olur inancındayım.

Yüce Meclisi saygıyla selamlarım. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Bakan.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 149 sıra sayılı Kanun Tasarısı'nın 14'üncü maddesinin (1)'inci fıkrasının aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Erkan Akçay (Manisa) ve arkadaşları

"(1) Başkanlık, Başkan Yardımcıları, daire başkanlıkları şeklinde teşkilatlanmış hizmet ve destek birimleri ile çalışma gruplarından oluşur. Hizmet birimlerinin sayısı onu geçemez. Başkanlık, Kurul kararlarını uygulamakla ve diğer konularda Başkana ve Kurula yardımcı olmakla görevlidir."

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

İNSAN HAKLARINI İNCELEME KOMİSYONU BAŞKAN VEKİLİ FATMA BENLİ (İstanbul)
– Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Hükûmet?

BAŞBAKAN YARDIMCISI LÜTFİ ELVAN (Mersin) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde Osmaniye Milletvekili Sayın Ruhi Ersoy konuşacak.

Buyurun Sayın Ersoy. (MHP sıralarından alkışlar)

RUHİ ERSOY (Osmaniye) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; büyük Türk milleti Maveraünnehir’de mayaladığı medeniyetiyle kararlı bir şekilde yoluna devam etmekte. Alp ruhu Anadolu’yla bütünleşip Yesevi ocağında pişerek alperen oldu. Alperen gaziler önce gönülleri fethederek kılıçlarla gönülleri birleştirdi. Pek çok coğrafya Türk’ten adaleti beklemek için kendi iradesiyle çağrıda bulundu. Mayalanan bu medeniyet insanlığa yeni bir nefes getirdi. Bu getirilen nefesin adı bir dönem Şeyh Edebali ile Osman Gazi oldu, bir dönem Fatih ile Akşemseddin oldu. Kesilmeden bu süreç devam etti Anadolu’da Mustafa Kemal olarak varlığını sürdürdü. Fakat temel anlayış dinin kendi coğrafyası ve iklimi içerisinde yaşam alanına saygı duyarken ne zaman ki din siyasallaşıp devlet organizasyonunun içerisine değişik niyetlerle girmeye kalktıysa onların âdeta haddini bildirdi. Baba İshak da böyle oldu, Şeyh Bedrettin de böyle oldu, başka türlü dinî karakterli isyanlar da böyle oldu. Devlet otoritesine karşı başlayan isyan hareketleri Karlofça’yla birlikte her yüz yılda bizim coğrafyamızdan canımızı, bedenimizi, medeniyetimizi kopartanlara karşı mücadeleyle geçti. Ta ki Çanakkale’ye kadar. Çanakkale’deki o ruh, bu yenilmişliğe karşı son yüz elli iki yüz yılın yaralarına merhem olarak, bir heyecan yaratarak cumhuriyeti kurdurdu ve cumhuriyet bu heyecan üzerinde âdeta aydınlanmış Türk aklıyla, birtakım uygulamalarla bu günleri var etti. Bugünlerde de tarihin arka planındaki olaylar dinî karakterli veyahut da bölücü karakterli olarak karşımıza çıkmaya başladı. Bu Kürt Teali Cemiyetlerinden Etniki Eteryalara kadar postmodern bir süreçle, vekâlet savaşlarıyla karşı karşıya bizim önümüzde durmakta.

Bugün üzerinde tartıştığımız konular her ne olursa olsun memleket darda, zorda ve sıkıntıda. Artık, her gün gelen şehit haberlerinin hepimizi sıradanlaştırma eğilimine doğru gittiğini görüyoruz, ta ki teröre inat birlik, beraberlik programınızı bozmayın, devam edin çocuklar diyoruz. Evet, bir noktada haklıyız ama beraberinde de bir arınmaya, durulmaya, şuurlanmaya ihtiyacın olduğunu düşünüyoruz. “Hep birlikte o şehit cenazesine katılmazsak ne olur acaba? Siyaseten birileri not eder de olumsuz mu yazılır?” kaygısıyla mı hareket etmeliyiz, yoksa iliklerimize kadar bunu hissederek “Nereye gidiyor bu memleket?” şuuruyla o şehide vazifemizi yapmak için mi oradayız?

Bu düşünceden hareketle, yarınki, Kocatepe Camisi’nden kaldırılacak 6 şehidimize bu ruhla,

“Ey şehit oğlu şehit, isteme benden makber,

Sana ağışunu açmış duruyor Peygamber.” anlayışıyla, Peygamber Efendimiz’e yol arkadaşı olmak üzere manevi âleme irtihal eden bu şehitlerimizin cenazesinde Türkiye Büyük Millet Meclisinin tüm üyeleri olarak varmaya ne diyorsunuz? Milliyetçi Hareket Partisi Grubu yüce Parlamentoyu yarın Kocatepe Camisi’nde cuma namazına ve şehidimizi birlikte kaldırarak; teröre, teröristlere, bölücülere, hainlere Türkiye Büyük Millet Meclisinin ruhunu ifade etmeye, Anadolu insanımıza, aziz Türk milletine de büyük ailemize de “Bakın, sizin temsilcilerinizle siz ve şehitleriniz bir arada, sizin önünüzde hiçbir irade duramaz.” demeye davet ediyor ve sevgi ve saygılarını sunuyoruz.

Şehitlerimize Allah’tan rahmet, yakınlarına, ailelerine ve tüm Meclisimize ve aziz Türk milletine başsağlığı diliyoruz.

Saygılarımla efendim. (MHP, AK PARTİ ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Ersoy.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilen önerge doğrultusunda 14'üncü madde kabul edilmiştir.

15'inci maddede 4 adet önerge vardır, okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 149 sıra sayılı Kanun Tasarısı'nın 15'inci maddesinin (4)'üncü fıkrasında yer alan "Başbakan veya görevlendireceği Bakan" ibaresinin "Kurul" şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Coşkun Çakır	Ramazan Can	Abdullah Öztürk
Tokat	Kırıkkale	Kırıkkale
Osman Aşkın Bak	Şahin Tin	Nureddin Nebati
Rize	Denizli	İstanbul
	Mehmet Demir	
	Kırıkkale	

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 149 sıra sayılı Kanun Tasarısı'nın 15'inci maddesinin (4)'üncü fıkrasının (a) bendinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

İsmail Faruk Aksu	Mustafa Mit	Nuri Okutan
İstanbul	Ankara	İsparta
Ruhi Ersoy	Arzu Erdem	Mehmet Parsak
Osmaniye	İstanbul	Afyonkarahisar
Deniz Depboylu	Mehmet Erdoğan	Zihni Açıba
Aydın	Muğla	Sakarya

"a) Hukuk, siyasal bilgiler, idari bilimler, kamu yönetimi, iktisat ya da işletme dallarında eğitim veren en az dört yıllık yükseköğrenim kurumlarından mezun olmuş olma,"

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 149 sıra sayılı Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu Tasarısı'nın 15'inci maddesinin (3)'üncü fıkrasının tasarı metninden çıkartılmasını arz ve teklif ederiz.

Ahmet Akın	Şenal Sarıhan	Mahmut Tanal
Balıkesir	Ankara	İstanbul
Aytuğ Atıcı	Tahsin Tarhan	Onursal Adıgüzel
Mersin	Kocaeli	İstanbul

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 149 sıra sayılı Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu Tasarısı'nın 15'inci maddesinin tasarıdan çıkartılmasını arz ve teklif ederiz.

İdris Baluken	Çağlar Demirel	Sibel Yiğitalp
Diyarbakır	Diyarbakır	Diyarbakır
Bedia Özgökçe Ertan	Behçet Yıldırım	
Van	Adıyaman	

BAŞKAN – Okunan son önergeye Komisyon katılıyor mu?

İNSAN HAKLARINI İNCELEME KOMİSYONU BAŞKAN VEKİLİ FATMA BENLİ (İstanbul)

– Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Hükümet?

BAŞBAKAN YARDIMCISI LÜTFİ ELVAN (Mersin) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde Diyarbakır Milletvekili Sayın Çağlar Demirel konuşacak.

Buyurun Sayın Demirel. (HDP sıralarından alkışlar)

ÇAĞLAR DEMİREL (Diyarbakır) – Teşekkürler.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 149 sıra sayılı Kanun Tasarısı, İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanun Tasarısı olarak geçmesine rağmen ne yazık ki ne insan haklarına ne de eşitlik ilkesine uygun hazırlanmamıştır. Bu yüzden, bu kanun tasarısında yapılacak değişikliklerde muhalefetin önerileri de dikkate alınmamıştır.

Bu kanun tasarısında en önemli ayrımcılığın kadınlara yönelik yapılan ayrımcılık olduğunu bir kez daha ifade etmek istiyoruz. Sayın Bakan kanun tasarısıyla oluşacak kurumda “1 kadın olabilir.” dedi, sonra buna ilişkin de ifadelerini dile getirdi ama biz bunun takipçisi olacağız. Sayın Bakana, özelde, bunun garantiye alınması için 10’uncu maddeye en az yarısından fazlasının kadın olması gerektiği eklenmelidir diye önerimizi sunduk. Çünkü, birçok kurum kurulduğunda ne yazık ki içerisinde ya 1, ya 2 kadın yer alıyor ya da yer almıyor. Onun için, bunun eğer eşitlik ilkesine uygun hareket edilmesi gerektiğini düşünüyorsak, insan haklarına uyumlu bir kurum olacağını düşünüyorsak en az yarısının kadınlardan oluşması gerektiğini bir kez daha öneriyoruz ve bu kanun tasarısı içerisinde de bir ek madde olarak yer alması gerektiğini düşünüyoruz.

İkincisi: Bu kurum içerisinde yer alacak istihdama ilişkin de yine, çalışacak, orada işe alınacak insanların en az yarısının kadın olması gerektiğini bir kez daha ifade ediyoruz. Çünkü, en fazla ayrımcılığa uğrayanlar, en fazla insan hakları ihlallerinden nasibini alanlar kadınlardır. Bu yüzden, siz bu ayrımcılığı bu kanun tasarısında da uygularsanız o zaman bunun insan hakları ve kadın-erkek eşitliği adına kurulmuş bir kurum olduğunu hiçbir şekilde ifade edemezsiniz.

Şimdi, şunu da çok net ifade edelim ki bu kanun tasarısında 7 bölgeden oluşacak büroların gerçekleşmesi söz konusu ama kim tarafından? Başbakan ya da onun görevlendireceği bir bakan eğer ihtiyaç duyarsa bürolar kurulacaktır ya da kurulmuş büroların kaldırılmasına bile sadece onlar karar verecektir. Ama bunun neresi eşitlik ilkesine uygun bir durumdur bunu sormak gerekiyor. Çünkü, bu kurum insan haklarını savunan bir kurum hâline gelmekten öte; direkt sivil toplumdan uzak, muhalefetin içinde yer almadığı, halkın içine dâhil olmadığı bir kurumdan, direkt Hükümetin sorumluluk aldığı ve Hükümete bağımlı olarak yürütülen bir kurum hâline dönüşmüş. Bunun tamamen Hükümete bağımlı olarak hareket eden bir kurumdan farkı olmadığını bir kez daha ifade etmek istiyoruz. İşte bu, ayrımcılığın tam da kendisidir. İşte bu, insan haklarına uyumun tam da önüne geçilen en büyük eksikliğidir.

Üçüncüsü, bu kanun tasarısında yer alması gereken ve bunun maddelerinde yer alması gereken bir diğer önerimiz de yine eğitimde. Bütün kurum üyeleri ve çalışacak, istihdam edilecek personelin hepsine insan haklarıyla ilgili, kadına yönelik şiddetle mücadeleyle ilgili, eşitlik ilkesine ilişkin ve toplumsal cinsiyete ilişkin eğitimin mutlaka müfredatlarda ve eğitim müfredatının bu kanun tasarısı içerisinde kanunlaşmasında yer alması gerektiğini düşünüyoruz. Çünkü bu, eğitim müfredatında yer almadığı sürece, kanun tasarısında yer almadığı sürece eğitimin yenilenmesi ve toplumsal cinsiyet eğitimlerinin gerçekleşmesinde büyük bir eksiklik yaşanacaktır. O yüzden bu kuruma eğitim konusunun, istihdam

konusunun da bir kez daha ele alınması gerektiğini düşünüyoruz ve bu kurumun insan hakları alanında çalışan bütün sivil toplum örgütlerinin de içinde yer alacağı ve karar mekanizmasında yer alması gerektiğini bir kez daha öneriyoruz.

Bu tasarının bu şekilde kanunlaşmasıyla birlikte, aslında, Türkiye’de insan hakları ihlallerinin bir kez daha yaşanmış olacağını gözlerimizle göreceğiz. Çünkü bir formaliteden öteye geçmeyecektir. Çünkü kendisi zaten insan haklarına, eşitlik ilkesine aykırıdır. Tamamen ayrımcılığı içeren bir kanun tasarısı hâlinde yürürlüğe girecektir diyorum. Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Demirel

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 149 sıra sayılı Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu Tasarısı’nın 15’inci maddesinin (3)’üncü fıkrasının tasarı metninden çıkartılmasını arz ve teklif ederiz.

Aytuğ Atıcı (Mersin) ve arkadaşları

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

İNSAN HAKLARINI İNCELEME KOMİSYONU BAŞKAN VEKİLİ FATMA BENLİ (İstanbul) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Hükûmet?

BAŞBAKAN YARDIMCISI LÜTFİ ELVAN (Mersin) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde Mersin Milletvekili Aytuğ Atıcı konuşacak.

Buyurun Sayın Atıcı. (CHP sıralarından alkışlar)

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli arkadaşlar, Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu Tasarısı’nın 15’inci maddesi üzerine verdiğimiz önerge üzerine söz almış bulunuyorum; insan haklarına saygılı bütün milletvekillerini saygıyla selamlıyorum.

Değerli arkadaşlar, bugün 1 Nisan. Bugün önemli bir gün. Bugün İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu için bir yasa görüşmeye devam ederken saatler sonra bir dava görülecek. Cumhurbaşkanı bir gazeteciye yaptığı bir haber nedeniyle “Bu haberi yapan kişi bedelini ağır ödeyecek. Öyle bırakmam onu.” diye tehdit ettiği için tutuklanan gazeteciler yargılanacaklar. Garip bir tesadüf değil mi?

Bu da yetmez. Anayasa Mahkemesinin verdiği karara rağmen, mahkemenin savcısı değiştirilerek, bizim Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu kanununu görüştüğümüz saatlerde bu gazetecilerin tutuklanması için yeni gerekçeler icat edilmeye çalışılacak. 1 Nisan şakası gibi değil mi? Keşke öyle olsaydı.

İşte, biz, bugün bu şartlarda, bu kadar ağır koşullarda İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumunu konuşuyoruz.

Bu tasarıda “Ayrımcılık yasağı ihlalden zarar gördüğü iddiasında bulunan gerçek ve tüzel kişiler kuruma başvurabilir.” deniliyor. Yani bir ayrımcılıkla karşı karşıya kalındığında gerçek ve tüzel kişi başvurabilir.

Peki, soru şu: Eğer bir toplum veya topluluk ayrımcılığa uğrarsa ne olacak? Bu toplum veya bu topluluk bu kurula başvurabilecek mi? Hayır başvuramayacak. Örneğin “52 Sünni vatandaşımız öldü.”

diyerek ayrımcılık, hatta nefret suçu işleyen eğer bir Cumhurbaşkanı olursa, o Cumhurbaşkanının kendisinin ve emrindeki Bakanlar Kurulunun atadığı kurul acaba bu başvuruyu kabul edebilecek mi, böyle bir cesareti gösterebilecek mi? Ayrıca, acaba bu kurul, ayrımcılığa muhatap olan topluluk ise bu topluluğun başvurusunu kabul etme cesareti gösterecek mi? Ben göstereceğini düşünmüyorum doğrusu. Eğer “Gösterecektir.” diyen varsa da dinlemeye hazırım gerçekten.

Peki, herhangi bir hak için veya onurlu Gezi direnişinde direnen halkın üzerine en şiddetli şekilde gelen, gençleri öldüren güvenlik güçlerine “Emri ben verdim.” diyen otorite hakkında acaba hangi babayığit bu kurula başvuru yapabilecek? İşte, bu tasarı bu yüzden samimiysizdir. Bu tasarı, sadece ve de sadece Avrupa Birliğine üyelik için şekil şartını yerine getirmek üzere yapılmış bir işlemdir ve biz bundan utanç duyuyoruz. Keşke, Avrupa Birliğine girmek için değil de gerçekten yüreğimizde insan sevgisini besleyebilseydik ve insan haklarına saygı duyabilseydik de böyle bir tasarımı oturup tartışabilseydik. (CHP sıralarından alkışlar)

“Ben bu davanın savcısıyım.” diyerek birçok insanın işkence görmesine, hakkının yenmesine, hatta ölümüne sebep olanlar hakkında bu kurula acaba hangi babayığit başvurabilecek, başvursa bile acaba kim kabul edecek bu kurul içerisinde? (CHP sıralarından alkışlar) O nedenle, biz, bu tasarının samimiysiz olduğunu anlatıyoruz.

Basın açıklamasına katıldı diye Türk Tabipleri Birliği yöneticisi bir uzman doktor açığa alındı ve ifade özgürlüğünü kullanamadığı için de bu insan acaba bu kurula başvurabilecek mi?

Evet, insan hakkı ihlalleri çok ciddi şekilde benim ülkemde devam ediyor. Bakınız, Mersin Valiliği İl Millî Eğitim Müdürlüğü ile Müftülük arasında yapılan bir anlaşma, bir proje. Haftanın 4 günü çocuklar okula gidecekler, 1 günü camiye gidecekler. Camilerin etrafındaki okulları camilere bağladınız ve en büyük insan hakkı ihlalinin işliyorsunuz.

Bu yasayı burada görüşmeye kimsenin yüzü olmamalı. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Atıcı.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 149 sıra sayılı Kanun Tasarısı’nın 15’inci maddesinin (4)’üncü fıkrasının (a) bendinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Mehmet Parsak (Afyonkarahisar) ve arkadaşları

“a) Hukuk, siyasal bilgiler, idari bilimler, kamu yönetimi, iktisat ya da işletme dallarında eğitim veren en az dört yıllık yükseköğrenim kurumlarından mezun olmuş olma,”

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

İNSAN HAKLARINI İNCELEME KOMİSYONU BAŞKAN VEKİLİ FATMA BENLİ (İstanbul)

– Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Hükümet?

BAŞBAKAN YARDIMCISI LÜTFİ ELVAN (Mersin) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde Afyonkarahisar Milletvekili Mehmet Parsak konuşacak.

Buyurun Sayın Parsak. (MHP sıralarından alkışlar)

MEHMET PARSAK (Afyonkarahisar) – Aziz Türk milleti, saygıdeğer milletvekilleri; sözlerimin başında hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Benden önceki tüm milletvekillerimizin de ifade ettiği gibi, bugün şehit olan 9 güvenlik görevlimize Cenab-ı Allah'tan rahmet diliyorum, aileleri başta olmak üzere aziz milletimize başsağlığı ve sabır niyaz ediyorum.

Biz sürekli olarak bu kürsülerden bunlara lanet okuyoruz. Hakikaten bir defa daha söylüyorum: O bombaları tuzaklayanlardan başlamak üzere buna sebep olan, sorumluluğu olan kim varsa, yüce Allah bu mübarek cuma gecesi “kahhar” ismiyle kahrı perişan eylesin.

Ama buradan şunu da özellikle bir kere daha ifade etmek istiyorum: Bu mesele basitçe bir siyasi mesele değil. Hepimizin bu noktada ortak yaklaşmamız gereken terörle mücadele çerçevesinde bir millî meseledir ve bu noktada milletimizin birliğini, devletimizin bütünlüğünü, vatanımızın parçalanmazlığını ve bin yıllık kardeşlik hukukumuzu zedeleme niyetinde olan hiç kimse bu hedeflerine asla ve asla ulaşamayacaktır. Bunu bir kere daha kararlılıkla ifade ediyorum.

İkinci olarak, bugün gene, bir hukukçu milletvekili olarak, bir meslektaşım şehit Cumhuriyet Savcımız Mehmet Selim Kiraz'a da şehadetinin yıl dönümünde bir kere daha rahmet diliyorum.

Aynı şekilde, bugün, bu biraz önce ifade ettiğim terör örgütlerinin üniversitelerdeki uzantıları Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesinde gene bir terör saldırısı gerçekleştirdiler ve Fırat Yılmaz Çakıroğlu gibi sonunun olacaklarını ifade ettiler. Buradan ifade ediyorum: Fırat Yılmaz Çakıroğlu hepimizin, bizim şehidimizdir ve hiç kimsenin, burada üniversite eğitimini devam ettirmek niyetinde olan öğrencilerimizi bu yönde tehdit etmek gibi bir hakkı yoktur. Dolayısıyla, siyasi sorumluluğu elinde bulunduranların da özellikle üniversitelerde bu tarz olaylara meydan vermemek gibi bir sorumluluğunu da yeniden hatırlatıyorum ve bu noktada yeni acılara tahammülümüzün olmadığını da bir kere daha ifade etmek istiyorum.

Saygıdeğer milletvekilleri, 149 sıra sayılı Kanun Tasarısı üzerine vermiş olduğumuz önerge çerçevesinde söz almış bulunuyorum. İnsanlarımızın anayasal haklarını gerçekten kullanıp kullanamadığı bu çerçevede önem arz etmekte. Bu kadar dinleme ve izlemenin olduğu bir dönemde haberleşme hürriyetinden söz edilemeyeceğini düşünüyorum. Polis devleti kurma heveslilerinin yönettiği bir ülkede konut dokunulmazlığından, toplanma ve gösteri yapma hürriyetinden bahsedilemeyeceğine inanıyorum. İnsanların Alevi-Sünni diye ötekileştirildiği, mezhep farklılıkları üzerinden kutuplaştırıldığı bir ortamda din ve vicdan hürriyetinin varlığından söz edilemeyeceğine inanıyorum. Liyakatin hiçe sayıldığı, iktidar yandaşlarının devlet kadrolarına doldurulduğu gerçeği bir tarafta dururken kamu görevine girme hakkından herkesin yararlanabildiğinin iddia edilmesinin mümkün olmadığını düşünüyorum. Yandaş sendikaların yüz binlerce üye yaptığı, toplu görüşmelerin iki günde sonuçlandığı bir iş ortamında sendikalara üye olma özgürlüğünün sağlıklı bir şekilde kullanılamayacağına inanıyorum.

Kıymetli milletvekilleri, tasarının hazırlanması sürecinde adalet yerine eşitlik kavramının tercih edilmesi; çocukların, yaşlıların, özürliülerin, gaziler ve şehit ve gazi yakınlarına yapılan pozitif ayrımcılık uygulamaları açısından Anayasa'yla gerekli uyumu yakalayamadığına inanıyorum. Ülkemizde insan hakları konusundaki ihlaller rekora yürürken, insan hakları ihlalleri konusunda en yüksek şikâyet adalet üzerinden gerçekleşirken, ülkemizde konuyla ilgili hâlihazırda görev yapan bir Türkiye İnsan Hakları Kurumu varken, yeniden Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu kurmanın, tek kelimeyle, yeni kadrolar, yeni koltuklar ve yeni bir kadrolaşma hareketi olarak algılanabileceğine inanıyorum.

Milliyetçi Hareket Partisi olarak Anayasa Uzlaşma Komisyonu çalışmaları esnasında ifade ettiğimiz, insan şeref ve haysiyetine yaraşır bir yaşamı, sadece yazı üzerinde değil hayatta da uygulanabilir insan haklarını ve eşitlikten ziyade adaleti savunduğumuzu tekrar ifade ediyor, sözlerimin sonunda Gazi Meclisi ve yüce heyetinizi bir defa daha saygıyla selamlıyorum. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 149 sıra sayılı Kanun Tasarısı'nın 15'inci maddesinin (4)'üncü fıkrasında yer alan "Başbakan veya görevlendireceği Bakan" ibaresinin "Kurul" şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Coşkun Çakır (Tokat) ve arkadaşları

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

İNSAN HAKLARINI İNCELEME KOMİSYONU BAŞKAN VEKİLİ FATMA BENLİ (İstanbul)

– Takdire bırakıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Hükûmet?

BAŞBAKAN YARDIMCISI LÜTFİ ELVAN (Mersin) – Katılıyoruz Sayın Başkan.

COŞKUN ÇAKIR (Tokat) – Gerekçe...

BAŞKAN – Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Kurumun personel ve yönetim yapısının belirlenmesinde Kurula daha fazla yetki tanınması amaçlanmıştır.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmiştir.

Kabul edilen önerge doğrultusunda maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

16'ncı maddede üç adet önerge vardır, okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 149 sıra sayılı Kanun Tasarısı'nın 16'ncı maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Deniz Depboylu

Mustafa Mit

Nuri Okutan

Aydın

Ankara

Isparta

Zihni Açıba

İsmail Faruk Aksu

Arzu Erdem

Sakarya

İstanbul

İstanbul

Kamil Aydın

Mehmet Erdoğan

Ruhi Ersoy

Erzurum

Muğla

Osmaniye

Madde 16 – “(1) Hukuk, siyasal bilgiler, idari bilimler, kamu yönetimi, iktisat ya da işletme dallarında eğitim veren en az dört yıllık yükseköğretim kurumlarından mezun olmuş olmak şartıyla Kurumda, İnsan Hakları ve Eşitlik Uzmanı ve İnsan Hakları ve Eşitlik Uzman Yardımcısı istihdam edilebilir.”

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 149 sıra sayılı Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu Tasarısı'nın 16'ncı maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

“Madde 16-1 Kurumda, İnsan Hakları ve Eşitlik Uzmanı ve İnsan Hakları ve Eşitlik Uzman Yardımcısı istihdam edilebilir. İstihdam edilecek uzman ve uzman yardımcılarının seçilme usulleri ve sahip olması gereken nitelikler ilgili yönetmelik ile düzenlenir.”

Ahmet Akın	Şenal Sarıhan	Mahmut Tanal
Balıkesir	Ankara	İstanbul
Onursal Adıgüzel	Tahsin Tarhan	Hüseyin Çamak
İstanbul	Kocaeli	Mersin

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 149 sıra sayılı Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu Tasarısı'nın 16'ncı maddesinin tasarıdan çıkartılmasını arz ve teklif ederiz.

İdris Baluken	Çağlar Demirel	Sibel Yiğitalp
Diyarbakır	Diyarbakır	Diyarbakır
Ayhan Bilgen	Behçet Yıldırım	Bedia Özgökçe Ertan
Kars	Adıyaman	Van

BAŞKAN – En son okunan önergeye Komisyon katılıyor mu?

İNSAN HAKLARINI İNCELEME KOMİSYONU BAŞKAN VEKİLİ FATMA BENLİ (İstanbul)
– Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Hükümet?

BAŞBAKAN YARDIMCISI LÜTFİ ELVAN (Mersin) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde Kars Milletvekili Ayhan Bilgen konuşacak.

Buyurun Sayın Bilgen. (HDP sıralarından alkışlar)

AYHAN BİLGİN (Kars) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; galiba bu maddeyle birlikte birinci bölüm bitecek. Kısım de olsa kimi değişikliklerin en azından Genel Kurulda gerçekleşmesi sevindirici ama kanunun esasını iyileştirecek ve amaca hizmet edecek nitelikte değişiklik ne yazık ki yok. Çok kısmi, işte, sivil toplum örgütlerinin de öneride bulunması ve kurulun hiç olmazsa kendi başkan ve başkan yardımcısını seçmesi gibi bir-iki iyi değişiklik var. Ama keşke bu uyarılarımız, bugün Genel Kurulda yapılan değişiklikler ve yapılmayanlar Komisyonadaki itirazlarımızla birlikte dikkate alınsaydı, belki daha arkasında durabileceğimiz, sadece bizim değil, siyaseten değil ama bu alanda on yıllardır çalışan insan hakları örgütlerinin arkasında durabileceği bir yasa yapsaydık ve bu doğrultuda bir kurum oluşturabilseydik.

Önceki gün aslında yayınladılar ama dün basına yansıdı, 28 sivil örgüt, içlerinde Kafkas Dernekler Federasyonu gibi Türkiye’de çok yaygın ve insan hakları alanında ciddi çalışmalar yapmış yapılardan tutun, Türkiye İnsan Hakları Vakfına, Uluslararası Af Örgütü Türkiye şubesine kadar, 28 örgüt, “Bu kanunla böyle bir kurul kurulmaz.” diye deklarasyon yayınladılar.

Şimdi, bu örgütlerin uluslararası arenadaki saygınlığı -kusura bakmayın ama- hiç hafife alamayacağımız düzeyde. Böyle örgütler bir deklarasyonu imzaladığında, bir kere o kurul peşinen ölü doğmuştur. Hadi, sivil toplum örgütlerini bir tarafa koyduk, yani zaten eldeki insan hakları örgütleri bundan ibaret, birkaç örgüt sadece imza atmamış, onlar da muhtemelen benzer eleştirilerini başka zeminlerde zaten dile getirmişlerdi.

Türkiye’de üniversitelerde insan hakları bölümleri var. Mesela Bilgi Üniversitesi var, çok saygın ve yüzlerce kitap çıkardı. Mesela Ankara Üniversitesi var, Hacettepe Üniversitesi var. Bu üniversitelerde yüksek lisans yapılıyor insan haklarıyla ilgili. Buralarda insan hakları alanındaki değerli akademisyenlerden hiç şimdiye kadar bu kanunla ilgili olumlu bir cümle duyan var mı? Vakit yetmez ama ben en az 5-6 akademisyenin ciddi, ağır eleştiriler yaptığını biliyorum.

Şimdi, üniversiteleriniz onaylamıyor, saygın bilinen insan hakları örgütleriniz onaylamıyor, ama biz burada her şeyin iyisini biliyoruz, her şeyin doğrusunu yapma gücünü, yetkisini kendimizde görüyoruz.

8 Bakanlar Kurulu, 3 Cumhurbaşkanı... Ama biliyoruz ki Cumhurbaşkanı onaylamadan zaten Bakanlar Kurulu kararlarının bir karşılığı yok. Yani aslında 8 artı 3; 3’ü doğrudan Cumhurbaşkanı tarafından belirlenecek, diğer 8’i de Cumhurbaşkanının hoşuna giden isimleri Bakanlar Kurulu önüne götürürse onaylayacak. Yani aslında bizim İnsan Hakları Kurulumuz, yürütmenin sorumsuz başı -Anayasa’daki tarifle söylüyorum- sorumsuz muhatabı tarafından belirleniyor.

Şimdi, sorumsuz bir makamın belirlediği bir heyetten oluşan bir insan hakları kurulunda, uzman ve uzman yardımcılarının nitelikleri ne olursa olsun ne fark eder ki? Yani Napolyon’un malum barut hikâyesi gibi bu. Zaten savaşı barut yoksa kaybetmişsiniz, diğer ayrıntıları konuşmaya, tartışmaya ihtiyaç bile yok.

Bugün, Sayın Cumhurbaşkanı -biraz önce başka hatipler de söyledi- Brookings Institute’de ilginç bir konuşma yaptı. Ben insan haklarıyla ilgili, özgürlüklerle ilgili Türkiye’nin dünyadaki en iyi ülke olduğu cümlesini bir tarafa bırakıyorum ama gazetecilerle ilgili cümlesi bence çok ilginçti. Tutuklu gazeteciler iddiasına “Hayır, tutuklu gazeteci yok, hükümlü gazeteciler var.” dedi. Yani mahkûmiyet cezası almışlar. Böyle bir savunma neyi ifade ediyor bilmiyorum ama hani bu, aslında tutuklu olmaktan daha iyi bir şey mi? Hani, benim insan hakları bilgim buna yetmiyor. Dahası, devam ediyor, diyor ki: “Bunlar gazeteci değil, bunlar terör örgütü üyesi.” Örgütü de sayıyor. Özellikle “FETÖ terör örgütü nedir siz biliyor musunuz?” diyor. Muhtemelen muhataplarının şimdiye kadar duymadığını düşünüyor. “Millî Güvenlik Siyaset Belge’mizde var.” diyor. Şimdi Millî Güvenlik Siyaset Belgesi evrensel standartlar açısından, uluslararası hukuk açısından zaten meşruiyeti tartışmalı yani şeffaf olmadığı için, Meclisten geçmediği için zaten tartışmalı bir belge. Şimdi, bu mantıkla yaklaşp da bir insan hakları mekanizması oluştursanız biraz bu işin içinden zor çıkarsınız.

Herkesi saygıyla selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Bilgen.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 149 sıra sayılı Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu Tasarısı’nın 16’ncı maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

“Madde 16-1 Kurumda, İnsan Hakları ve Eşitlik Uzmanı ve İnsan Hakları ve Eşitlik Uzman Yardımcısı istihdam edilebilir. İstihdam edilecek uzman ve uzman yardımcılarının seçilme usulleri ve sahip olması gereken nitelikler ilgili yönetmelik ile düzenlenir.”

Hüseyin Çamak (Mersin) ve arkadaşları

BAŞKAN –Komisyon önergeye katılıyor mu?

İNSAN HAKLARINI İNCELEME KOMİSYONU BAŞKAN VEKİLİ FATMA BENLİ (İstanbul)
– Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Hükümet?

BAŞBAKAN YARDIMCISI LÜTFİ ELVAN (Mersin) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde Mersin Milletvekili Sayın Hüseyin Çamak konuşacak.

Buyurun Sayın Çamak (CHP sıralarından alkışlar)

HÜSEYİN ÇAMAK (Mersin) – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; 149 sıra sayılı Kanun Tasarısı üzerinde grubum adına söz almış bulunuyorum. İnsan haklarına saygılı olması dileğiyle yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

Bildiğiniz üzere, İkinci Dünya Savaşı’nın ortaya çıkardığı büyük insani yıkımlar sonrasında 1949’da Birleşmiş Milletler İnsan Hakları Evrensel Beyannamesi kabul edildi. Bu bildirinin imzalanmasında, İkinci Dünya Savaşı’ndan sonra devletlerin bireylere tanınan hak ve özgürlüklerin güvence altına alınması konusunda birleşmesi etkili oldu. Ülkelerin artık savaşarak bir yere varamayacaklarını anlamaları, maalesef, milyonlarca insanın hayatını kaybetmesinden sonra anlaşıldı.

O zamanın şartlarında yaşanan sürece bakılacak olursa, şu anda tüm dünyada, maalesef, çok benzeri bir süreci tekrar yaşamaktayız. Orta Doğu’daki işin içinden çıkılmaz hâlin nedeni de, ülke olarak memleketimizin her köşesinde yaşanan acıların temelinde de insan kavramının özüne odaklanmama sorunu vardır. Aşırı söylemlerle her geçen gün biraz daha düşmanlaşmak yerine insanlık paydasında bir arada yaşama iradesini göstermeliyiz. Farklılıklarımızı artık birbirimize karşı tehdit olarak görmekten kurtulmalıyız.

Değerli arkadaşlar, artık acılarımızı yarıştırmayı bırakıp acılarımızı ortaklaştırmayı öğrenmeliyiz. (CHP sıralarından “Bravo!” sesleri, alkışlar) Görülemeyen her acıyı göremeyenlere de yaşattırılarak hissettirme arayışına son vermeliyiz. Bu noktada, bir hekim olarak vurgulamak istediğim: Bu acı hissinin sorunlara çözüm bulmaktaki insani özelliğidir. Bildiğiniz gibi, metabolizmada bir sorun olduğunun ilk sinyalleri acı hissiyle anlaşılır. Bu acıyı hisseden hastalar, buna bir çözüm bulabilmek için ilk olarak biz hekimlerden yardım isterler. İşte, bu acının bir de toplumsal boyutu söz konusu. Bu acının kendi varlığını hissettirme şekilleri de, maalesef, başka acılara da yol açabilen sorunlara neden olmaktadır.

Şu anda hepimiz, şehitlerimizin acısını yüreğimizde hissediyoruz. Şehitlerimizi rahmetle anıyor, yaralılara acil şifa, yakınlarına sabırlar diliyorum.

Bu toplumsal boyuttaki acı hissi, fizyolojik yansımaları olan şiddet sarmalının tetikleyicisidir. Buna bir son verebilmek için sadece insan odaklı düşünmeyi öğrenmeliyiz. Sayın milletvekilleri, işte, bu toplumsal acının hekimleri de biz siyasetçileriz. Gelin, bu acıları daha da işin içinden çıkılmaz bir hâle getirip, insanı özündün uzaklaştırıp -canavarlaştırmadan- daha fazla insani yıkımlara neden olmayalım.

İnsan hakları bugün de yarın da, sana da bana da lazım olan bir yaşam prensibidir. Kendimden örnek vermek gerekirse “İncinsen de incitme.” ve “Düşmanınızın bile insan olduğunu unutmayınız.” sözlerini kılavuz edinen birisi olarak bir karıncayı bile incitmememe rağmen öğrenciliğimde, meslek yaşamımda, devlet memurluğumda hatta siyasi yaşamımda defalarca haksızlığa uğradım fakat bu durum asla temel yaşam felsefemden sapmama hiçbir zaman neden olmamıştır. (CHP sıralarından alkışlar) Ancak, insan haklarını yaşam felsefem hâline getirmemin bana çok şey kazandırdığını da inkâr edemem.

Bu anlamda son derece önemli bir niteliği olan insan hakları ve eşitlik konusunda uzmanların çalıştırılması önemli bir gelişmedir fakat umarız ki kâğıt üzerindeki bu gelişmeler uygulamaya da yansır. Bu kurumda çalışacak uzmanların, insan haklarını tüm benliğinde ve ruhunda hisseden, insan hakları felsefesine vâkıf, liyakat sahibi –vurguluyorum- tarafsız kişilerden seçilmesi arzumuzdur.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Çamak.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 149 sıra sayılı Kanun Tasarısı'nın 16'ncı maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Kamil Aydın (Erzurum) ve arkadaşları

Madde 16 – “(1) Hukuk, siyasal bilgiler, idari bilimler, kamu yönetimi, iktisat ya da işletme dallarında eğitim veren en az dört yıllık yükseköğretim kurumlarından mezun olmuş olmak şartıyla Kurumda, İnsan Hakları ve Eşitlik Uzmanı ve İnsan Hakları ve Eşitlik Uzman Yardımcısı istihdam edilebilir.”

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

İNSAN HAKLARINI İNCELEME KOMİSYONU BAŞKAN VEKİLİ FATMA BENLİ (İstanbul) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Hükûmet?

BAŞBAKAN YARDIMCISI LÜTFİ ELVAN (Mersin) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde Erzurum Milletvekili Sayın Kamil Aydın konuşacak.

Buyurun Sayın Aydın. (MHP sıralarından alkışlar)

KAMİL AYDIN (Erzurum) – Saygıdeğer Başkan, değerli milletvekilleri; ilgili kanunun 16'ncı maddesi hakkında konuşmak üzere Milliyetçi Hareket Partisi adına söz almış bulunmaktayım. Yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

Efendim, geçen hafta bir arkadaşımız, George Orwell'un bir romanına atıfta bulundu, “1984.” Aslında o ikili bir seridir, ideolojik romanlardır, onun birincisi var, onu unuttuk. “Hayvanlar çiftliği” diye onun birinci versiyonu vardır, ikincisi de “1984.”

COŞKUN ÇAKIR (Tokat) – Kamil Hocam söyledim, söyledim.

KAMİL AYDIN (Devamla) – Siz değildiniz, CHP Eskişehir milletvekili söylemişti.

COŞKUN ÇAKIR (Tokat) – Cevaben söyledim, cevaben.

KAMİL AYDIN (Devamla) – Bu Hayvanlar Çiftliği için eleştirmenler der ki: “Ütopyadır, ütöpik bir romandır.” Yani yeryüzü cenneti kurmayı hedefler. Oradan hareketle nedir bu yeryüzü cenneti? Marksizm'in o zirve noktası, komünizmin hayata dönüştürülmesiyle bir ağaç gibi hür, insanlar gibi kardeşçesine ama tabii daha sonra 1984'te bu hayal kırıklığı çok açık bir şekilde yaşanıyor. Orada, bu 2 romanda hem 1984'te hem de Hayvanlar Çiftliği'nde 2 tane çok önemli, daha sonra siyasi bir söylem hâline gelmiş söz var. 1984'te der ki: “Büyük Birader bizi gözetliyor.” Buna, hakikaten, biri bizi gözetliyor deyin, artık bir güç bizi işte kontrol ediyor falan... Allah korusun, biz bunu kötü bir tecrübeyle yaşadık değil mi? Birileri bizi gözetledi, birilerinin görmezlikten gelmesiyle ya da “İstediğin her şeyi verdik.” demesiyle daha sonra ortaya çıktı ki biri bizi gözetliyor. Hayvanlar Çiftliği romanında ise çok önemli bir ideolojik söyleme dönüşen bir şey var. “Herkes eşittir ama birileri daha çok eşittir.”

Şimdi, gerçekten, geçen hafta bu Mecliste yaşananlar ışığında bir şeylere şahit olduk. Burada, gerçekten, yüce Türk milletinin iradesinin çok net bir şekilde yansıması var. Yani her grubu temsilen milletvekilleri var. Bu bir iradenin tezahürüdür. Dolayısıyla, burada herhangi bir oluşum, herhangi

bir kurum kurulmak istendiği zaman bu iradenin yansımaları çok net bir şekilde demokratik yapı ve demokratik yapının olmazsa olmazı seçmenler ister. Ama, maalesef, geçen hafta iki tartışmalı görüşme sonucunda bir maddede... Doğru tektir. Bazen herkes doğruya birleşir, bazen de birilerinin gözünden kaçır ama birisi doğruyu hatırlattığı zaman diğerleri der ki: “Evet, bu doğrudur, bunda birleşmekte yarar var.” Gerçekten bu erdemlilik gösterildi geçen hafta. Özellikle istismar konusunda, çocuk istismarı konusunda –biraz da kamuoyu baskısıyla- bu yüce Meclis bu erdemlilik örneğini gösterdi ve Milliyetçi Hareket Partisinin vermiş olduğu önergeyi daha sonra dönüştürerek ortak bir önergeyle verdi.

Bir ikincisi ise Kişisel Verileri Koruma Kuruluyla ilgiliydi ve maalesef, burada bir hayal kırıklığı yaşadık. Sayın Başbakan mütemadiyen diyor ki: “Meclisi çalıştıracakız, çalıştırmamız lazım. Muhalefet bize destek olmuyor, bize destek vermiyor.” Allah aşkına, “Ülke beka sorunu yaşıyor.” dediği zaman biz destek olmadık mı? Terör söz konusu olduğu zaman biz çok net bir şekilde destek olduk çünkü “Doğru tek.” dedik. “Doğru, terörle müzakere değil, mücadeledir; zaman, mücadele zamanıdır.” dedik ama niyeyse bu kişisel verilerin kurumsallaşması, kurullaşması noktasında Milliyetçi Hareket Partisinin iradesi hiç yok sayıldı. Bu Mecliste biz yok muyuz? Milliyetçi Hareket Partisi yok mu? 5 milyon 691 bin oyun temsili... Burada kurul söz konusu olunca bu insanların kişisel verilerinin korunması noktasında niye bu iradeyi yok sayıyoruz? Zaten, Cumhurbaşkanı, bakanlar, Başbakan, sırayla koyduğunuz zaman iktidar partisiyle beraber geriye bir şey kalmıyor ki. 1 tane HDP’ye, 1 tane de CHP’ye lütfedilmiş, bir üyelik verilmiş ama Milliyetçi Hareket Partisine... Ben de buradan Adalet ve Kalkınma Partisine oy verenler başta olmak üzere, onlara da, Milliyetçi Hareket Partisine oy veren seçmenlerime de şikâyet ediyorum. Bu haksızlığı bir an önce gidererek -şu anda görüşmekte olduğumuz kurulda- insan hakları konusunda bir kurumsallaşmada aynı hataya düşmemelisiniz. Demokratik bir şekilde, hep beraber, eşit bir şekilde ya da nispi bir şekilde ama birini varsayıp birini yok sayarak değil, bu kurulların oluşturulması lazım. Demokratik süreç ancak böyle kadük kalmaz, böyle ilerler diyorum.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

İyi geceler diliyorum. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

Birinci bölümde yer alan maddelerin oylamaları tamamlanmıştır.

Birleşime beş dakika ara veriyorum.

Kapanma saati: 01.03

SEKİZİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 01.09

BAŞKAN: Başkan Vekili Ayşe Nur BAHÇEKAPILI

KÂTİP ÜYELER: Sema KIRCI (Balıkesir), Emre KÖPRÜLÜ (Tekirdağ)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 64’üncü Birleşiminin Sekizinci Oturumunu açıyorum.

149 sıra sayılı Kanun Tasarısı’nın görüşmelerine kaldığımız yerden devam ediyoruz.

Komisyon? Yok.

Ertelenmiştir.

2’nci sırada yer alan, 170 sıra sayılı Türkiye İş Kurumu Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu Raporu’nun görüşmelerine başlayacağız.

2.- İş Kanunu ile Türkiye İş Kurumu Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı (1/597) ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 170)

BAŞKAN- Komisyon? Yok.

Ertelenmiştir.

Bundan sonra da komisyonun bulunamayacağı anlaşıldığından, alınan karar gereğince kanun tasarısı ve teklifleri ile komisyonlardan gelen diğer işleri sırasıyla görüşmek için 1 Nisan 2016 Cuma günü saat 14.00’te toplanmak üzere birleşimi kapatıyorum.

Teşekkür ediyorum, iyi geceler diliyorum.

Kapanma Saati: 01.11

XI.- OYLAMALAR

1.- (S. Sayısı: 149) Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu Tasarısının 6'ncı Maddesine verilen oyların sonucu :

2.- (S. Sayısı: 149) Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu Tasarısının 10'uncu Maddesine verilen oyların sonucu :

Sıra Sayısı : 149
Oylama Saati : 19:41
Üye Sayısı : 550
Kabul Edenler : 197
Reddedenler : 0
Çekimserler : 0
Geçersiz Oylar : 0
Mükerrer Oylar : 1
Toplam : 198
Açık Üyelikler : 1

Sıra Sayısı : 149
Oylama Saati : 22:21
Üye Sayısı : 550
Kabul Edenler : 199
Reddedenler : 0
Çekimserler : 0
Geçersiz Oylar : 0
Mükerrer Oylar : 0
Toplam : 199
Açık Üyelikler : 1

Kabul Edilmiştir

Kabul Edilmiştir

İli	Soyadı	Adı	Parti	S. Sayısı: 149	S. Sayısı: 149
Adana	Çelik	Ömer	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı
Adana	Dağlı	Tamer	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı
Adana	Danış Beştaş	Meral	HDP	Katılmadı	Katılmadı
Adana	Erdoğan	Mehmet Şükrü	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Adana	Karakaya	Mevlüt	MHP	Katılmadı	Katılmadı
Adana	Küçükcan	Talip	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Adana	Özdiş	İbrahim	CHP	Katılmadı	Katılmadı
Adana	Sarı	Fatma Güldemet	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı
Adana	Tümer	Zülfikar İnönü	CHP	Katılmadı	Katılmadı
Adana	Türkmen	Elif Doğan	CHP	Katılmadı	Katılmadı
Adana	Uslupehlivan	Aydın	CHP	Katılmadı	Katılmadı
Adana	Ünür	Necdet	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Adana	Varlı	Muharrem	MHP	Katılmadı	Katılmadı
Adana	Yılmaz	Seyfettin	MHP	Katılmadı	Katılmadı
Adıyaman	Aydın	Ahmet	AK PARTİ	Kabul	Katılmadı
Adıyaman	Boynukara	Adnan	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Adıyaman	Fırat	İbrahim Halil	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Adıyaman	Fırat	Salih	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Adıyaman	Yıldırım	Behçet	HDP	Katılmadı	Katılmadı
Afyonkarahisar	Eroğlu	Veysel	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı
Afyonkarahisar	Köksal	Burcu	CHP	Katılmadı	Katılmadı
Afyonkarahisar	Özkal	Hatice Dudu	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Afyonkarahisar	Özkaya	Ali	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Afyonkarahisar	Parsak	Mehmet	MHP	Katılmadı	Katılmadı
Ağrı	Gökçe	Cesim	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Ağrı	Öztürk	Berdan	HDP	Katılmadı	Katılmadı
Ağrı	Taşdemir	Dirayet	HDP	Katılmadı	Katılmadı
Ağrı	Zana	Leyla	HDP	Katılmadı	Katılmadı
Amasya	Bostancı	Mehmet Naci	AK PARTİ	Katılmadı	Kabul
Amasya	İpek	Haluk	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı
Amasya	Tuncer	Mustafa	CHP	Katılmadı	Katılmadı
Ankara	Akdoğan	Yalçın	AK PARTİ	Katılmadı	Kabul

İli	Soyadı	Adı	Parti	S. Sayısı: 149	S. Sayısı: 149
Ankara	Alparslan	Murat	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Ankara	Arslan	Ali İhsan	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı
Ankara	Aydın	Ertan	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı
Ankara	Babacan	Ali	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı
Ankara	Bilgehan	Ayşe Gülsün	CHP	Katılmadı	Katılmadı
Ankara	Bilgin	Vedat	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı
Ankara	Bingöl	Tekin	CHP	Katılmadı	Katılmadı
Ankara	Ceylan	Nevzat	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Ankara	Çam	Lütfiye Selva	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı
Ankara	Çetin	Şefkat	MHP	Katılmadı	Katılmadı
Ankara	Çiçek	Cemil	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı
Ankara	Emir	Murat	CHP	Katılmadı	Katılmadı
Ankara	Gök	Levent	CHP	Katılmadı	Katılmadı
Ankara	Gündoğdu	Ahmet	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Ankara	Haberal	Erkan	MHP	Katılmadı	Katılmadı
Ankara	Hakverdi	Ali Haydar	CHP	Katılmadı	Katılmadı
Ankara	İşler	Emrullah	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı
Ankara	İyimaya	Ahmet	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı
Ankara	Koç	Ahmet Haluk	CHP	Katılmadı	Katılmadı
Ankara	Kuşoğlu	Bülent	CHP	Katılmadı	Katılmadı
Ankara	Mit	Mustafa	MHP	Katılmadı	Katılmadı
Ankara	Nazlıaka	Aylin	CHP	Katılmadı	Katılmadı
Ankara	Önder	Sırrı Süreyya	HDP	Katılmadı	Katılmadı
Ankara	Sarıeroğlu	Jülide	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Ankara	Sarıhan	Şenal	CHP	Katılmadı	Katılmadı
Ankara	Şahin	Fatih	AK PARTİ	Kabul	Katılmadı
Ankara	Topcu	Zühal	MHP	Katılmadı	Katılmadı
Ankara	Türkeş	Yıldırım Tuğrul	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı
Ankara	Ünal	Aydın	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı
Ankara	Yeşil	Nihat	CHP	Katılmadı	Katılmadı
Ankara	Yılmaz	Necati	CHP	Katılmadı	Katılmadı
Antalya	Akaydın	Mustafa	CHP	Katılmadı	Katılmadı
Antalya	Aydın	İbrahim	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı
Antalya	Baykal	Deniz	CHP	Katılmadı	Katılmadı
Antalya	Budak	Çetin Osman	CHP	Katılmadı	Katılmadı
Antalya	Çavuşoğlu	Mevlüt	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı
Antalya	Çelik	Sena Nur	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Antalya	Günel	Mehmet	MHP	Katılmadı	Katılmadı
Antalya	Kara	Niyazi Nefi	CHP	Katılmadı	Katılmadı
Antalya	Kök	Devrim	CHP	Katılmadı	Katılmadı
Antalya	Köse	Mustafa	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Antalya	Özdoğan Enç	Gökcen	AK PARTİ	Kabul	Katılmadı
Antalya	Samani	Hüseyin	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Antalya	Uslu	Atay	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Antalya	Yurdakul	Ahmet Selim	MHP	Katılmadı	Katılmadı
Artvin	Bayraktutan	Uğur	CHP	Katılmadı	Katılmadı

İli	Soyadı	Adı	Parti	S. Sayısı: 149	S. Sayısı: 149
Artvin	Kışla	İsrafil	AK PARTİ	Katılmadı	Kabul
Aydın	Baydar	Metin Lütü	CHP	Katılmadı	Katılmadı
Aydın	Depboylu	Deniz	MHP	Katılmadı	Katılmadı
Aydın	Erdem	Mehmet	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Aydın	Öz	Abdurrahman	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Aydın	Savaş	Mustafa	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı
Aydın	Tezcan	Bülent	CHP	Katılmadı	Katılmadı
Aydın	Yıldız	Hüseyin	CHP	Katılmadı	Katılmadı
Balıkesir	Akın	Ahmet	CHP	Katılmadı	Katılmadı
Balıkesir	Aydınoğlu	Ali	AK PARTİ	Kabul	Katılmadı
Balıkesir	Bostan	Kasım	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı
Balıkesir	Havutça	Namık	CHP	Katılmadı	Katılmadı
Balıkesir	Kırcı	Sema	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Balıkesir	Ok	İsmail	MHP	Katılmadı	Katılmadı
Balıkesir	Poyrazlı	Mahmut	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Balıkesir	Tüm	Mehmet	CHP	Katılmadı	Katılmadı
Bilecik	Eldemir	Halil	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Bilecik	Tüzün	Yaşar	CHP	Katılmadı	Katılmadı
Bingöl	Fehmioğlu	Enver	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Bingöl	Özsoy	Hişyar	HDP	Katılmadı	Katılmadı
Bingöl	Yılmaz	Cevdet	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı
Bitlis	Demiröz	Vedat	AK PARTİ	Katılmadı	Kabul
Bitlis	Gaydalı	Mahmut Celadet	HDP	Katılmadı	Katılmadı
Bitlis	Irgat	Mizgin	HDP	Katılmadı	Katılmadı
Bolu	Ercoskun	Ali	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı
Bolu	Küpçü	Fehmi	AK PARTİ	Katılmadı	Kabul
Bolu	Özcan	Tanju	CHP	Katılmadı	Katılmadı
Burdur	Göker	Mehmet	CHP	Katılmadı	Katılmadı
Burdur	Özçelik	Bayram	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı
Burdur	Petek	Reşat	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Bursa	Ala	Efkan	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı
Bursa	Altaca Kayışoğlu	Nurhayat	CHP	Katılmadı	Katılmadı
Bursa	Aydın	Erkan	CHP	Katılmadı	Katılmadı
Bursa	Aydın	İsmail	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Bursa	Aydın	Muhammet Müfit	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Bursa	Birkan	Zekeriya	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Bursa	Büyükataman	İsmet	MHP	Katılmadı	Katılmadı
Bursa	Çavuşoğlu	Hakan	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Bursa	İrgil	Ceyhun	CHP	Katılmadı	Katılmadı
Bursa	Karabıyık	Lale	CHP	Katılmadı	Katılmadı
Bursa	Karaburun	Bennur	AK PARTİ	Kabul	Katılmadı
Bursa	Koçdemir	Kadir	MHP	Katılmadı	Katılmadı
Bursa	Mesten	Osman	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Bursa	Müezzinoğlu	Mehmet	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı
Bursa	Sarıbal	Orhan	CHP	Katılmadı	Katılmadı
Bursa	Şahin	Hüseyin	AK PARTİ	Kabul	Kabul

İli	Soyadı	Adı	Parti	S. Sayısı: 149	S. Sayısı: 149
Bursa	Torun	Cemalettin Kani	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı
Bursa	Yavuz Gözgeç	Emine	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Çanakkale	Erkek	Muharrem	CHP	Katılmadı	Katılmadı
Çanakkale	Gider	Ayhan	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Çanakkale	Öz	Bülent	CHP	Katılmadı	Katılmadı
Çanakkale	Turan	Bülent	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı
Çankırı	Akbaşıoğlu	Muhammet Emin	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Çankırı	Filiz	Hüseyin	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Çorum	Ceritoğlu Kurt	Lütfiye İlkse	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Çorum	Ceylan	Ahmet Sami	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Çorum	Köse	Tufan	CHP	Katılmadı	Katılmadı
Çorum	Uslu	Salim	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Denizli	Arslan	Kazım	CHP	Katılmadı	Katılmadı
Denizli	Ayhan	Emin Haluk	MHP	Katılmadı	Katılmadı
Denizli	Basmacı	Melike	CHP	Katılmadı	Katılmadı
Denizli	Özkan	Cahit	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı
Denizli	Ramazanoğlu	Sema	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı
Denizli	Tin	Şahin	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Denizli	Zeybekci	Nihat	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı
Diyarbakır	Aydoğan	Nursel	HDP	Katılmadı	Katılmadı
Diyarbakır	Bal	Ebubekir	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı
Diyarbakır	Baluken	İdris	HDP	Katılmadı	Katılmadı
Diyarbakır	Demirel	Çağlar	HDP	Katılmadı	Katılmadı
Diyarbakır	Ensarioğlu	Mehmet Galip	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı
Diyarbakır	Erdoğan	Nimetullah	HDP	Katılmadı	Katılmadı
Diyarbakır	Pir	Ziya	HDP	Katılmadı	Katılmadı
Diyarbakır	Tan	Altan	HDP	Katılmadı	Katılmadı
Diyarbakır	Taşçer	İmam	HDP	Katılmadı	Katılmadı
Diyarbakır	Uca	Feleknas	HDP	Katılmadı	Katılmadı
Diyarbakır	Yığıtalp	Sibel	HDP	Katılmadı	Katılmadı
Edirne	Bircan	Erdin	CHP	Katılmadı	Katılmadı
Edirne	Gaytancıoğlu	Okan	CHP	Katılmadı	Katılmadı
Edirne	Sezen	Rafet	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Elazığ	Açıkkapı	Ejder	AK PARTİ	Katılmadı	Kabul
Elazığ	Bulut	Metin	AK PARTİ	Kabul	Katılmadı
Elazığ	Öztürk	Tahir	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Elazığ	Serdar	Ömer	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı
Erzincan	Bayram	Serkan	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Erzincan	Karakelle	Sebahattin	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Erzurum	Akdağ	Recep	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı
Erzurum	Aydemir	İbrahim	AK PARTİ	Katılmadı	Kabul
Erzurum	Aydın	Kamil	MHP	Katılmadı	Katılmadı
Erzurum	Deligöz	Orhan	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı
Erzurum	İlcalı	Mustafa	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Erzurum	Taşkesenlioğlu	Zehra	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Eskişehir	Avcı	Nabi	AK PARTİ	Katılmadı	Kabul

İli	Soyadı	Adı	Parti	S. Sayısı: 149	S. Sayısı: 149
Eskişehir	Çakırözer	Utku	CHP	Katılmadı	Katılmadı
Eskişehir	Günay	Emine Nur	AK PARTİ	Katılmadı	Kabul
Eskişehir	Karacan	Harun	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Eskişehir	Usluer	Gaye	CHP	Katılmadı	Katılmadı
Eskişehir	Yüksel	Cemal Okan	CHP	Katılmadı	Katılmadı
Gaziantep	Candemir Çelik	Canan	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Gaziantep	Ekici	Akif	CHP	Katılmadı	Katılmadı
Gaziantep	Erdoğan	Mehmet	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Gaziantep	Gökdağ	Mehmet	CHP	Katılmadı	Katılmadı
Gaziantep	Gül	Abdulhamit	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Gaziantep	Koçer	Abdullah Nejat	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı
Gaziantep	Özdağ	Ümit	MHP	Katılmadı	Katılmadı
Gaziantep	Şimşek	Mehmet	AK PARTİ	Katılmadı	Kabul
Gaziantep	Tayyar	Şamil	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Gaziantep	Toğrul	Mahmut	HDP	Katılmadı	Katılmadı
Gaziantep	Uzer	Ahmet	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Gaziantep	Yüksel	Abdulkadir	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Giresun	Bektaşoğlu	Bülent Yener	CHP	Katılmadı	Katılmadı
Giresun	Canikli	Nurettin	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı
Giresun	Öztürk	Cemal	AK PARTİ	Katılmadı	Kabul
Giresun	Öztürk	Sabri	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Gümüşhane	Akgül	Hacı Osman	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Gümüşhane	Pektaş	Cihan	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Hakkari	Akdoğan	Nihat	HDP	Katılmadı	Katılmadı
Hakkari	Irmak	Selma	HDP	Katılmadı	Katılmadı
Hakkari	Zeydan	Abdullah	HDP	Katılmadı	Katılmadı
Hatay	Ahrazoğlu	Mehmet Necmettin	MHP	Katılmadı	Katılmadı
Hatay	Dudu	Mevlüt	CHP	Katılmadı	Katılmadı
Hatay	Ertem	Birol	CHP	Katılmadı	Katılmadı
Hatay	Karasayar	Orhan	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Hatay	Öntürk	Mehmet	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Hatay	Şanverdi	Fevzi	AK PARTİ	Kabul	Katılmadı
Hatay	Topal	Serkan	CHP	Katılmadı	Katılmadı
Hatay	Türkoğlu	Hacı Bayram	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Hatay	Yarayıcı	Hilmi	CHP	Katılmadı	Katılmadı
Hatay	Yeşildal	Adem	AK PARTİ	Kabul	Katılmadı
Isparta	Bakır	İrfan	CHP	Katılmadı	Katılmadı
Isparta	Bilgiç	Süreyya Sadi	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı
Isparta	Okutan	Nuri	MHP	Katılmadı	Katılmadı
Isparta	Yüce	Sait	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Mersin	Atıcı	Aytuğ	CHP	Katılmadı	Katılmadı
Mersin	Çamak	Hüseyin	CHP	Katılmadı	Katılmadı
Mersin	Elvan	Lütfi	AK PARTİ	Kabul	Katılmadı
Mersin	Fırat	Dengir Mir Mehmet	HDP	Katılmadı	Katılmadı
Mersin	Kuyucuoğlu	Serdal	CHP	Katılmadı	Katılmadı
Mersin	Özkan	Hacı	AK PARTİ	Kabul	Kabul

İli	Soyadı	Adı	Parti	S. Sayısı: 149	S. Sayısı: 149
Mersin	Öztürk	Oktay	MHP	Katılmadı	Katılmadı
Mersin	Sağlar	Durmuş Fikri	CHP	Katılmadı	Katılmadı
Mersin	Şimşek	Baki	MHP	Katılmadı	Katılmadı
Mersin	Taşkın	Ali Cumhur	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Mersin	Tezcan	Yılmaz	AK PARTİ	Kabul	Kabul
İstanbul	Adan	Celal	MHP	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Adıgüzel	Onursal	CHP	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Akkaya	Yakup	CHP	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Akkuş İlgezdi	Gamze	CHP	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Aksu	İsmail Faruk	MHP	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Albayrak	Berat	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Altay	Engin	CHP	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Ataş	Mustafa	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Ataş	Erdal	HDP	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Ayata	Süleyman Sencer	CHP	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Babuşcu	Aziz	AK PARTİ	Kabul	Kabul
İstanbul	Bahçekapılı	Ayşe Nur	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Başcı	Abdullah	AK PARTİ	Kabul	Kabul
İstanbul	Bekaroğlu	Mehmet	CHP	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Benli	Fatma	AK PARTİ	Katılmadı	Kabul
İstanbul	Berberoğlu	Kadri Enis	CHP	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Boyraz	Osman	AK PARTİ	Kabul	Kabul
İstanbul	Bozkır	Volkan	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Buldan	Pervin	HDP	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Bürge	Hüseyin	AK PARTİ	Kabul	Katılmadı
İstanbul	Cihaner	İlhan	CHP	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Çamlı	Ahmet Hamdi	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Çiçek	Dursun	CHP	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Çonkar	Ahmet Berat	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Dalkılıç	Halis	AK PARTİ	Kabul	Kabul
İstanbul	Demirtaş	Selahattin	HDP	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Doğan	Selina	CHP	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Doğan	Celal	HDP	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Eker	Mehmet Mehdi	AK PARTİ	Kabul	Kabul
İstanbul	Ekinci	Azmi	AK PARTİ	Kabul	Kabul
İstanbul	Emre	Zeynel	CHP	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Engin	Didem	CHP	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Erdem	Arzu	MHP	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Erdem	Eren	CHP	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Erdem	Ekrem	AK PARTİ	Kabul	Kabul
İstanbul	Erdoğan	Aykut	CHP	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Eseyan	Markar	AK PARTİ	Kabul	Kabul
İstanbul	Hamzaçebi	Mehmet Akif	CHP	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	İhsanoğlu	Ekmeleddin Mehmet	MHP	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Kahraman	İsmail	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Kandemir	Erkan	AK PARTİ	Kabul	Kabul

İli	Soyadı	Adı	Parti	S. Sayısı: 149	S. Sayısı: 149
İstanbul	Karaca	Harun	AK PARTİ	Katılmadı	Kabul
İstanbul	Kavakçı Kan	Ravza	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Kaya	Atila	MHP	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Kaya	Erol	AK PARTİ	Kabul	Kabul
İstanbul	Kaya	Hüda	HDP	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Kaynarca	Tülay	AK PARTİ	Kabul	Kabul
İstanbul	Kerestecioglu	Filiz	HDP	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Kesici	İlhan	CHP	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Kıyıklık	Feyzullah	AK PARTİ	Katılmadı	Kabul
İstanbul	Kubat	Mehmet Doğan	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Kuzu	Burhan	AK PARTİ	Kabul	Katılmadı
İstanbul	Külünk	Metin	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Metiner	Mehmet	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Muş	Mehmet	AK PARTİ	Kabul	Kabul
İstanbul	Nebati	Nureddin	AK PARTİ	Katılmadı	Kabul
İstanbul	Özcan	Ali	CHP	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Özdemir	Sibel	CHP	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Pavey	Şafak	CHP	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Paylan	Garo	HDP	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Pulcu	Mehmet Ali	AK PARTİ	Kabul	Kabul
İstanbul	Salıcı	Oğuz Kaan	CHP	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Sarıkaya	Durmuş Ali	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Satır	Mihrimah Belma	AK PARTİ	Kabul	Katılmadı
İstanbul	Sayan Kaya	Fatma Betül	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Seferinoğlu	Yıldız	AK PARTİ	Kabul	Kabul
İstanbul	Sert	Hasan	AK PARTİ	Kabul	Kabul
İstanbul	Şeker	Ali	CHP	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Şentop	Mustafa	AK PARTİ	Kabul	Kabul
İstanbul	Şentürk	Hulusi	AK PARTİ	Kabul	Kabul
İstanbul	Tamaylıgil	Bihlun	CHP	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Tanal	Mahmut	CHP	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Tanrıkulu	Mustafa Sezgin	CHP	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Tekin	Gürsel	CHP	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Toprak	Erdoğan	CHP	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Turan	Hasan	AK PARTİ	Kabul	Katılmadı
İstanbul	Uçma	İsmet	AK PARTİ	Kabul	Kabul
İstanbul	Ünal	Şirin	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Yalçın	Edip Semih	MHP	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Yarkadaş	Barış	CHP	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Yaşar	Serap	AK PARTİ	Kabul	Kabul
İstanbul	Yazıcı	Hayati	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Yedekci	Gülây	CHP	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Yeneroğlu	Mustafa	AK PARTİ	Kabul	Katılmadı
İstanbul	Yıldırım	Hurşit	AK PARTİ	Kabul	Kabul
İstanbul	Yıldız	Haydar Ali	AK PARTİ	Kabul	Kabul
İstanbul	Yönter	İzzet Ulvi	MHP	Katılmadı	Katılmadı

İli	Soyadı	Adı	Parti	S. Sayısı: 149	S. Sayısı: 149
İstanbul	Zengin	Mürteza	AK PARTİ	Kabul	Kabul
İzmir	Altıok	Zeynep	CHP	Katılmadı	Katılmadı
İzmir	Bakan	Murat	CHP	Katılmadı	Katılmadı
İzmir	Balbay	Mustafa Ali	CHP	Katılmadı	Katılmadı
İzmir	Bayır	Tacettin	CHP	Katılmadı	Katılmadı
İzmir	Çam	Musa	CHP	Katılmadı	Katılmadı
İzmir	Çıray	Aytun	CHP	Katılmadı	Katılmadı
İzmir	Dağ	Hamza	AK PARTİ	Kabul	Kabul
İzmir	Doğan	Müslüm	HDP	Katılmadı	Katılmadı
İzmir	Hotar	Fatma Seniha Nühket	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı
İzmir	Kalkan	Necip	AK PARTİ	Kabul	Kabul
İzmir	Kaya	Mahmut Atilla	AK PARTİ	Kabul	Kabul
İzmir	Kılıçdaroğlu	Kemal	CHP	Katılmadı	Katılmadı
İzmir	Kocabıyık	Hüseyin	AK PARTİ	Katılmadı	Kabul
İzmir	Kürkcü	Ertuğrul	HDP	Katılmadı	Katılmadı
İzmir	Özkan	Ahmet Tuncay	CHP	Katılmadı	Katılmadı
İzmir	Purçu	Özcan	CHP	Katılmadı	Katılmadı
İzmir	Sayek Böke	Selin	CHP	Katılmadı	Katılmadı
İzmir	Sertel	Atila	CHP	Katılmadı	Katılmadı
İzmir	Sındır	Kamil Okyay	CHP	Katılmadı	Katılmadı
İzmir	Sürekli	Kerem Ali	AK PARTİ	Kabul	Kabul
İzmir	Tanrıkulu	Ahmet Kenan	MHP	Katılmadı	Katılmadı
İzmir	Temizel	Zekeriya	CHP	Katılmadı	Katılmadı
İzmir	Turhan	İbrahim Mustafa	AK PARTİ	Katılmadı	Kabul
İzmir	Vural	Oktay	MHP	Katılmadı	Katılmadı
İzmir	Yıldırım	Binali	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı
İzmir	Yiğit	Ali	CHP	Katılmadı	Katılmadı
Kars	Arslan	Ahmet	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Kars	Beyribey	Yusuf Selahattin	AK PARTİ	Katılmadı	Kabul
Kars	Bilgen	Ayhan	HDP	Katılmadı	Katılmadı
Kastamonu	Çelik	Metin	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Kastamonu	Demir	Murat	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Kastamonu	Köylü	Hakkı	AK PARTİ	Kabul	Katılmadı
Kayseri	Arık	Çetin	CHP	Katılmadı	Katılmadı
Kayseri	Dedeoğlu	Sami	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Kayseri	Elitaş	Mustafa	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı
Kayseri	Halaçoğlu	Yusuf	MHP	Katılmadı	Katılmadı
Kayseri	Karayel	İsmail Emrah	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Kayseri	Nergis	Hülya	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Kayseri	Özhaseki	Mehmet	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı
Kayseri	Tamer	İsmail	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Kayseri	Yıldız	Taner	AK PARTİ	Kabul	Katılmadı
Kırklareli	Gündoğdu	Vecdi	CHP	Katılmadı	Katılmadı
Kırklareli	Kayan	Türabi	CHP	Katılmadı	Katılmadı
Kırklareli	Minsolmaz	Selahattin	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Kırşehir	Arslan	Mikail	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı

İli	Soyadı	Adı	Parti	S. Sayısı: 149	S. Sayısı: 149
Kırşehir	Çetinkaya	Salih	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Kocaeli	Akar	Haydar	CHP	Katılmadı	Katılmadı
Kocaeli	Aygün	Zeki	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Kocaeli	Çakır	Sami	AK PARTİ	Katılmadı	Kabul
Kocaeli	Işık	Fikri	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı
Kocaeli	Kaplan Hürriyet	Fatma	CHP	Katılmadı	Katılmadı
Kocaeli	Katırcıoğlu	Radiye Sezer	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Kocaeli	Sancaklı	Saffet	MHP	Katılmadı	Katılmadı
Kocaeli	Şeker	İlyas	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Kocaeli	Tarhan	Tahsin	CHP	Katılmadı	Katılmadı
Kocaeli	Yaman	Cemil	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Kocaeli	Yılmaz	Mehmet Akif	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Konya	Ağralı	Abdullah	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Konya	Altunyaldız	Ziya	AK PARTİ	Kabul	Katılmadı
Konya	Babaoğlu	Mehmet	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Konya	Baloğlu	Mustafa	AK PARTİ	Kabul	Katılmadı
Konya	Bozkurt	Mustafa Hüsnü	CHP	Katılmadı	Katılmadı
Konya	Davutoğlu	Ahmet	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı
Konya	Erdoğan	Hüsnüye	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Konya	Etyemez	Halil	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Konya	Kalaycı	Mustafa	MHP	Katılmadı	Katılmadı
Konya	Kaleli	Muhammet Uğur	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Konya	Özdemir	Hacı Ahmet	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Konya	Sorgun	Ahmet	AK PARTİ	Kabul	Katılmadı
Konya	Şahin Usta	Leyla	AK PARTİ	Kabul	Katılmadı
Konya	Ünal	Ömer	AK PARTİ	Kabul	Katılmadı
Kütahya	Gazel	İshak	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Kütahya	Kavuncu	Vural	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Kütahya	Nazlı	Mustafa Şükrü	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Kütahya	Tan	Ahmet	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Malatya	Ağbaba	Veli	CHP	Katılmadı	Katılmadı
Malatya	Çalık	Öznur	AK PARTİ	Kabul	Katılmadı
Malatya	Özhan	Taha	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı
Malatya	Şahin	Mustafa	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Malatya	Tüfenkci	Bülent	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı
Malatya	Yaşar	Nurettin	AK PARTİ	Katılmadı	Kabul
Manisa	Akçay	Erkan	MHP	Katılmadı	Katılmadı
Manisa	Aydemir	Uğur	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Manisa	Baybatur	Murat	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Manisa	Berber	Recai	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Manisa	Bilen	İsmail	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Manisa	Nurlu	Mazlum	CHP	Katılmadı	Katılmadı
Manisa	Özdağ	Selçuk	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı
Manisa	Özel	Özgür	CHP	Katılmadı	Katılmadı
Manisa	Yıldız Biçer	Tur	CHP	Katılmadı	Katılmadı
Kahramanmaraş	Çitil	Mehmet İlker	AK PARTİ	Kabul	Kabul

İli	Soyadı	Adı	Parti	S. Sayısı: 149	S. Sayısı: 149
Kahramanmaraş	Dilipak	Mehmet Uğur	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Kahramanmaraş	Güvenç	Celalettin	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı
Kahramanmaraş	Kaynak	Veysi	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Kahramanmaraş	Kılıç	İmran	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Kahramanmaraş	Reyhanlıoğlu	Nursel	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Kahramanmaraş	Tor	Fahrettin Oğuz	MHP	Katılmadı	Katılmadı
Kahramanmaraş	Ünal	Mahir	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı
Mardin	Atalan	Ali	HDP	Katılmadı	Katılmadı
Mardin	Bölünmez Çankırı	Ceyda	AK PARTİ	Kabul/Mük.	Kabul
Mardin	Dora	Erol	HDP	Katılmadı	Katılmadı
Mardin	Miroğlu	Orhan	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı
Mardin	Sancar	Mithat	HDP	Katılmadı	Katılmadı
Mardin	Yıldırım	Gülser	HDP	Katılmadı	Katılmadı
Muğla	Aldan	Ömer Suha	CHP	Katılmadı	Katılmadı
Muğla	Demir	Nurettin	CHP	Katılmadı	Katılmadı
Muğla	Erdoğan	Mehmet	MHP	Katılmadı	Katılmadı
Muğla	Öztürk	Nihat	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Muğla	Özyer	Hasan	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı
Muğla	Üstündağ	Akın	CHP	Katılmadı	Katılmadı
Muş	Çelik Özkan	Burcu	HDP	Katılmadı	Katılmadı
Muş	Şimşek	Mehmet Emin	AK PARTİ	Kabul	Katılmadı
Muş	Yıldırım	Ahmet	HDP	Katılmadı	Katılmadı
Nevşehir	Açıkgöz	Mustafa	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Nevşehir	Gizligider	Ebubekir	AK PARTİ	Katılmadı	Kabul
Nevşehir	Göktürk	Murat	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Niğde	Gürer	Ömer Fethi	CHP	Katılmadı	Katılmadı
Niğde	Kavaklıoğlu	Alpaslan	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Niğde	Özegen	Erdoğan	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Ordu	Çanak	Oktay	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı
Ordu	Gündoğdu	Metin	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Ordu	Kurtulmuş	Numan	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı
Ordu	Taşcı	Ergün	AK PARTİ	Kabul	Katılmadı
Ordu	Torun	Seyit	CHP	Katılmadı	Katılmadı
Rize	Ayar	Hikmet	AK PARTİ	Katılmadı	Kabul
Rize	Bak	Osman Aşkın	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı
Rize	Karal	Hasan	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı
Sakarya	Açba	Zihni	MHP	Katılmadı	Katılmadı
Sakarya	Dişli	Şaban	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı
Sakarya	İsen	Mustafa	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Sakarya	Özkoç	Engin	CHP	Katılmadı	Katılmadı
Sakarya	Uncuoğlu	Recep	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Sakarya	Üstün	Ayhan Sefer	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı
Sakarya	Yavuz	Ali İhsan	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Samsun	Demircan	Ahmet	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Samsun	Karaaslan	Çiğdem	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı
Samsun	Kılıç	Akif Çağatay	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı

İli	Soyadı	Adı	Parti	S. Sayısı: 149	S. Sayısı: 149
Samsun	Kırcalı	Orhan	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Samsun	Köktaş	Fuat	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı
Samsun	Kurt	Hasan Basri	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Samsun	Tekin	Hayati	CHP	Katılmadı	Katılmadı
Samsun	Usta	Erhan	MHP	Katılmadı	Katılmadı
Samsun	Zeybek	Kemal	CHP	Katılmadı	Katılmadı
Siirt	Aktay	Yasin	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Siirt	Konca	Besime	HDP	Katılmadı	Katılmadı
Siirt	Yıldırım	Kadri	HDP	Katılmadı	Katılmadı
Sinop	Karadeniz	Barış	CHP	Katılmadı	Katılmadı
Sinop	Maviş	Nazım	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Sivas	Akyıldız	Ali	CHP	Katılmadı	Katılmadı
Sivas	Bilgin	Hilmi	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Sivas	Dursun	Selim	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Sivas	Soluk	Mehmet Habib	AK PARTİ	Katılmadı	Kabul
Sivas	Yılmaz	İsmet	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı
Tekirdağ	Akgün	Metin	AK PARTİ	Katılmadı	Kabul
Tekirdağ	Doğan	Ayşe	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Tekirdağ	Köprülü	Emre	CHP	Katılmadı	Katılmadı
Tekirdağ	Öztrak	Faik	CHP	Katılmadı	Katılmadı
Tekirdağ	Yel	Mustafa	AK PARTİ	Katılmadı	Kabul
Tekirdağ	Yüceer	Candan	CHP	Katılmadı	Katılmadı
Tokat	Aslan	Zeyid	AK PARTİ	Kabul	Katılmadı
Tokat	Beyazıt	Yusuf	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Tokat	Çakır	Coşkun	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Tokat	Durmaz	Kadim	CHP	Katılmadı	Katılmadı
Tokat	Göçer	Celil	AK PARTİ	Kabul	Katılmadı
Trabzon	Balta	Muhammet	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Trabzon	Cora	Salih	AK PARTİ	Katılmadı	Kabul
Trabzon	Günnar	Adnan	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Trabzon	Köseoğlu	Ayşe Sula	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Trabzon	Pekşen	Haluk	CHP	Katılmadı	Katılmadı
Trabzon	Soylu	Süleyman	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı
Tunceli	Erol	Gürsel	CHP	Katılmadı	Katılmadı
Tunceli	Önlü	Alican	HDP	Katılmadı	Katılmadı
Şanlıurfa	Akyürek	Mehmet	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı
Şanlıurfa	Ayhan	İbrahim	HDP	Katılmadı	Katılmadı
Şanlıurfa	Baydemir	Osman	HDP	Katılmadı	Katılmadı
Şanlıurfa	Cevheri	Mehmet Ali	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Şanlıurfa	Çelik	Faruk	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı
Şanlıurfa	Fakıbbaba	Ahmet Eşref	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Şanlıurfa	Gülpınar	Mehmet Kasım	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı
Şanlıurfa	Kaçar	Mahmut	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı
Şanlıurfa	Öcalan	Dilek	HDP	Katılmadı	Katılmadı
Şanlıurfa	Özcan	Halil	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Şanlıurfa	Yıldız	İbrahim Halil	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı

İli	Soyadı	Adı	Parti	S. Sayısı: 149	S. Sayısı: 149
Şanlıurfa	Yılmaztekin	Kemalettin	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Uşak	Altay	Mehmet	AK PARTİ	Katılmadı	Kabul
Uşak	Tunç	Alim	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Uşak	Yalım	Özkan	CHP	Katılmadı	Katılmadı
Van	Atalay	Beşir	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı
Van	Botan	Lezgin	HDP	Katılmadı	Katılmadı
Van	Geveri	Adem	HDP	Katılmadı	Katılmadı
Van	Hezer Öztürk	Tuğba	HDP	Katılmadı	Katılmadı
Van	Kayatürk	Burhan	AK PARTİ	Kabul	Katılmadı
Van	Özgökçe Ertan	Bedia	HDP	Katılmadı	Katılmadı
Van	Yıldırım	Nadir	HDP	Katılmadı	Katılmadı
Van	Yüksekdağ Şenoğlu	Figen	HDP	Katılmadı	Katılmadı
Yozgat	Akgül	Abdulkadir	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı
Yozgat	Başer	Yusuf	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Yozgat	Bozdağ	Bekir	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı
Yozgat	Soysal	Ertuğrul	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı
Zonguldak	Çaturoğlu	Faruk	AK PARTİ	Katılmadı	Kabul
Zonguldak	Demirtaş	Ünal	CHP	Katılmadı	Katılmadı
Zonguldak	Özbakır	Hüseyin	AK PARTİ	Katılmadı	Kabul
Zonguldak	Turpcu	Şerafettin	CHP	Katılmadı	Katılmadı
Zonguldak	Ulupınar	Özcan	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Aksaray	Aydoğdu	Cengiz	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Aksaray	İnceöz	İlknur	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı
Aksaray	Serdengeçti	Mustafa	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Bayburt	Ağbal	Naci	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı
Bayburt	Kavcıoğlu	Şahap	AK PARTİ	Katılmadı	Kabul
Karaman	Konuk	Recep	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Karaman	Şeker	Recep	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Kırıkkale	Can	Ramazan	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Kırıkkale	Demir	Mehmet	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Kırıkkale	Öztürk	Abdullah	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Batman	Acar Başaran	Ayşe	HDP	Katılmadı	Katılmadı
Batman	Aslan	Mehmet Ali	HDP	Katılmadı	Katılmadı
Batman	Becerekli	Saadet	HDP	Katılmadı	Katılmadı
Batman	Hamidi	Ataullah	AK PARTİ	Kabul	Katılmadı
Şırnak	Birlik	Leyla	HDP	Katılmadı	Katılmadı
Şırnak	Encu	Ferhat	HDP	Katılmadı	Katılmadı
Şırnak	İrmez	Aycan	HDP	Katılmadı	Katılmadı
Şırnak	Sarıyıldız	Faysal	HDP	Katılmadı	Katılmadı
Bartın	Tunç	Yılmaz	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Bartın	Yalçinkaya	Muhammet Rıza	CHP	Katılmadı	Katılmadı
Ardahan	Atalay	Orhan	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Ardahan	Yılmaz	Öztürk	CHP	Katılmadı	Katılmadı
İğdir	Adıyaman	Mehmet Emin	HDP	Katılmadı	Katılmadı
İğdir	Aras	Nurettin	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Yalova	Demirel	Fikri	AK PARTİ	Kabul	Kabul

İli	Soyadı	Adı	Parti	S. Sayısı: 149	S. Sayısı: 149
Yalova	İnce	Muharrem	CHP	Katılmadı	Katılmadı
Karabük	Şahin	Mehmet Ali	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı
Karabük	Uysal	Burhanettin	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Kilis	Dülger	Mustafa Hilmi	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Kilis	Polat	Reşit	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Osmaniye	Bahçeli	Devlet	MHP	Katılmadı	Katılmadı
Osmaniye	Durmuşoğlu	Mücahit	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Osmaniye	Ersoy	Ruhi	MHP	Katılmadı	Katılmadı
Osmaniye	Önal	Suat	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Düzce	Arslan	Fevai	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı
Düzce	Keşir	Ayşe	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Düzce	Özlü	Faruk	AK PARTİ	Kabul	Kabul

DÖNEM: 26

YASAMA YILI: 1

64'ÜNCÜ BİRLEŞİM

31 MART 2016 PERŞEMBE

SAAT: 14.00

DANIŞMA KURULU ÖNERİSİ

Genel Kurulun toplantı günlerinden Salı gününün denetim konularına (Anayasanın süreye bağladığı konular hariç), Çarşamba ve Perşembe günlerinin de kanun tasarı ve teklifleri ile komisyonlardan gelen diğer işlerin görüşülmesine ayrılması, Salı ve Çarşamba günlerinde birleşimin başında bir saat süre ile sözlü soruların görüşülmesi, “Sunuşlar” ve işaret oyu ile yapılacak seçimlerin her gün yapılması önerilmiştir.

(Genel Kurulun 15.12.2015 tarihli 14’üncü Birleşiminde kabul edilmiştir.)

GRUP ÖNERİSİ

Genel Kurulun;

5, 12, 19 ve 26 Nisan 2016 Salı günkü birleşimlerinde Sözlü Sorular ve diğer denetim konularının görüşülmeyle Gündemin “Kanun Tasarı ve Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler” kısmında yer alan işlerin görüşülmesi,

6, 13, 20 ve 27 Nisan 2016 Çarşamba günkü birleşimlerinde Sözlü Soruların görüşülmemesi,

31 Mart 2016 Perşembe günkü Birleşiminde 39 Sıra Sayılı Kanun Tasarısına kadar olan işlerin görüşmelerinin tamamlanmasına kadar;

Genel Kurulun haftalık çalışma günlerinin dışında 1 Nisan 2016 Cuma günü saat 14.00’te toplanarak; bu günkü Birleşiminde Gündemin “Kanun Tasarı ve Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler” kısmında yer alan işlerin görüşülmesi ve 44 Sıra Sayılı Kanun Tasarısına kadar olan işlerin görüşmelerinin tamamlanmasına kadar;

Yukarıda belirtilen birleşimlerde gece 24.00’te günlük programın tamamlanamaması halinde günlük programın tamamlanmasına kadar,

Yukarıda belirtilen Çarşamba ve Perşembe günkü birleşimlerde Genel Kurulun saat 14.00’te toplanması,

Yukarıda belirtilen birleşimlerin dışında, 26’ncı Dönem 1’inci Yasama Yılı sonuna kadar Salı günleri 15.00 – 24.00, Çarşamba ve Perşembe günleri 14.00 – 24.00 saatleri arasında;

Çalışmalarını sürdürmesi,

149 ve 170 Sıra Sayılı Kanun tasarılarının İçtüzüğün 91’inci maddesine göre Temel Kanun olarak görüşülmesi,

149 Sıra Sayılı Kanun Tasarısının birinci bölümünün 1 ila 16’ncı maddelerden, ikinci bölümünün 28’inci maddesinin birinci, ikinci, üçüncü, dördüncü ve beşinci fıkraları ile Geçici Madde 1 dâhil olmak üzere 17 ila 30’uncu maddelerden oluşması,

170 Sıra Sayılı Kanun Tasarısının birinci bölümünün 1 ila 5’inci maddelerden, ikinci bölümünün 6 ila 12’nci maddelerden oluşması,

Önerilmiştir.

(Genel Kurulun 22.3.2016 tarihli 59’uncu Birleşiminde kabul edilmiştir.)

KOMİSYON TOPLANTILARI

*** Meclis Araştırması Komisyonu**
(Aile Bütünlüğünün Korunması)
31.3.2016 Perşembe - Saat: 10.00

*** Adalet Komisyonu**
31.3.2016 Perşembe - Saat: 10.30

*** Milli Savunma Komisyonu**
31.3.2016 Perşembe - Saat: 11.00

*** Avrupa Birliği Uyum Komisyonu**
1.4.2016 Cuma - Saat: 10.30

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ GÜNDEMİ

64'ÜNCÜ BİRLEŞİM

31 MART 2016 PERŞEMBE

SAAT: 14.00

1 – BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

2 – ÖZEL GÜNDEMDE YER ALACAK İŞLER

3 – SEÇİM

4 – OYLAMASI YAPILACAK İŞLER

5 – MECLİS SORUŞTURMASI RAPORLARI

6 – GENEL GÖRÜŞME VE MECLİS ARAŞTIRMASI YAPILMASINA DAİR ÖNGÖRÜŞMELER

7 – SÖZLÜ SORULAR

8 – KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

1.- **(S. Sayısı: 149)** Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu Tasarısı (1/596) ile Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonu ve İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 25.02.2016) (*) (**) (X)

2.- **(S. Sayısı: 170)** İş Kanunu ile Türkiye İş Kurumu Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı (1/597) ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.03.2016) (**) (X)

3.- **(S. Sayısı: 87)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Yemen Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Gümrük Konularında İşbirliği ve Karşılıklı Yardım Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/419) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 05.02.2016) (X)

4.- **(S. Sayısı: 5)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ruanda Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askeri Alanlarda Eğitim, Teknik ve Bilimsel İş Birliği Çerçeve Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/308) ile Milli Savunma Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 24.12.2015) (X)

5.- **(S. Sayısı: 10)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Nijer Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/316) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 24.12.2015) (X)

6.- **(S. Sayısı: 24)** Türkiye Cumhuriyeti ile Afganistan İslam Cumhuriyeti Arasında Stratejik Ortaklık ve Dostluk Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/325) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 05.01.2016) (X)

7.- **(S. Sayısı: 26)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Endonezya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Deniz Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/332) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 05.01.2016) (X)

8.- **(S. Sayısı: 29)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Belçika Fransız Toplumu Hükümeti, Valonya Hükümeti ve Brüksel-Başkent Bölgesi Fransız Toplumu Komisyonu Heyeti Arasında Kültür, Eğitim ve Bilimsel Araştırma Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Hakkında Kanun Tasarısı (1/324) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.01.2016) (X)

9.- **(S. Sayısı: 30)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Birleşmiş Milletler İnsani İşler Eşgüdüm Ofisi Arasında Türkiyede Bir Ülke Ofisi Kurulmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/327) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.01.2016) (X)

10.- **(S. Sayısı: 31)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ekvator Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Turizm Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/330) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.01.2016) (X)

11.- **(S. Sayısı: 32)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ekvator Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kültürel ve Eğitsel İşbirliği Çerçeve Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/333) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.01.2016) (X)

12.- **(S. Sayısı: 33)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Singapur Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kültür, Bilim, Eğitim, Basın-Yayın ve Spor Alanlarında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/334) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.01.2016) (X)

(*) *Görüşmeleri yarım kalan kanun tasarı ve tekliflerini gösterir.*

(**) *İçtüzüğün 91'inci maddesine göre Temel Kanun olarak görüşülmesi kabul edilmiştir.*

(X) *Açık oylamaya tâbi işleri gösterir.*

13.- (S. Sayısı: 34) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Suudi Arabistan Krallığı Hükümeti Arasında Gençlik ve Spor Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/335) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.01.2016) (X)

14.- (S. Sayısı: 35) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Surinam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Dostluk ve İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/337) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.01.2016) (X)

15.- (S. Sayısı: 36) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Hindistan Cumhuriyeti Hükümeti Gençlik Faaliyetleri ve Spor Alanlarında İşbirliği Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/338) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.01.2016) (X)

16.- (S. Sayısı: 37) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuveyt Devleti Hükümeti Arasında Kültür ve Sanat Alanında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/340) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.01.2016) (X)

17.- (S. Sayısı: 38) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sırbistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Gençlik ve Spor Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/341) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.01.2016) (X)

18.- (S. Sayısı: 39) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Benin Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kültür, Eğitim, Bilim, Basın-Yayın, Gençlik ve Spor Alanlarında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/342) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.01.2016) (X)

19.- (S. Sayısı: 40) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Gana Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kültür, Eğitim, Bilim, Basın-Yayın, Gençlik ve Spor Alanlarında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/343) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.01.2016) (X)

20.- (S. Sayısı: 41) Türkiye Cumhuriyeti Milli Eğitim Bakanlığı ile Cibuti Cumhuriyeti Milli Eğitim ve Yükseköğretim Bakanlığı Arasında Teknik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/346) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.01.2016) (X)

21.- (S. Sayısı: 42) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Karadağ Hükümeti Arasında Eğitim Alanında İşbirliği Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/347) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.01.2016) (X)

22.- (S. Sayısı: 43) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Moldova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Eğitim Alanında İşbirliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/348) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.01.2016) (X)

23.- (S. Sayısı: 44) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Pakistan İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Eğitim Alanında İşbirliği Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/349) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.01.2016) (X)

24.- (S. Sayısı: 45) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Venezuela Bolivar Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Enerji Alanında İşbirliği ile İlgili Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/355) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.01.2016) (X)

25.- (S. Sayısı: 48) Türkiye Cumhuriyeti Milli Eğitim Bakanlığı ile Cibuti Cumhuriyeti Milli Eğitim ve Yükseköğretim Bakanlığı Arasında Teknik İşbirliği Anlaşmasında Değişiklik Yapılmasına Dair Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/360) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.01.2016) (X)

26.- (S. Sayısı: 46) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Sudan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hidrokarbon Alanında İşbirliğine İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/358) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 12.01.2016) (X)

27.- (S. Sayısı: 47) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sudan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Elektrik Alanında İşbirliğine İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/359) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 12.01.2016) (X)

28.- (S. Sayısı: 49) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Cibuti Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Enerji Alanında İşbirliğine İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/365) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 12.01.2016) (X)

29.- (S. Sayısı: 50) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kenya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Enerji ve Hidrokarbon Alanında İşbirliğine İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/369) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 12.01.2016) (X)

30.- (S. Sayısı: 54) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Kosta Rika Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/376) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 13.01.2016) (X)

31.- (S. Sayısı: 55) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Uruguay Doğu Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/378) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.01.2016) (X)

32.- (S. Sayısı: 56) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve El Salvador Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/379) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.01.2016) (X)

33.- (S. Sayısı: 57) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Belize Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/380) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.01.2016) (X)

34.- (S. Sayısı: 58) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Peru Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/381) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.01.2016) (X)

35.- (S. Sayısı: 59) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Panama Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/382) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.01.2016) (X)

36.- (S. Sayısı: 62) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kore Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kültür Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/345) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.01.2016) (X)

37.- (S. Sayısı: 88) Avrupa Konseyi Bakanlar Komitesinin Kültür Yollarına İlişkin Genişletilmiş Kısmi Anlaşmayı Tesis Eden Kararına Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/373) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 29.01.2016) (X)

38.- (S. Sayısı: 69) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kosova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Diplomatik Misyon ve Konsolosluk Mensuplarının Bakmakla Yükümlü Oldukları Kişilerin Kazanç Getirici Bir İşte Çalışmaları Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/351) Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.02.2016) (X)

39.- **(S. Sayısı: 70)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Almanya Federal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Diplomatik Temsilcilik veya Konsolosluk Mensuplarının Aile Fertlerinin Gelir Getirici İşlerde Çalışmaları Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/352) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.02.2016) **(X)**

40.- **(S. Sayısı: 71)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tanzanya Birleşik Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/362) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.02.2016) **(X)**

41.- **(S. Sayısı: 72)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Cibuti Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kapsamlı İşbirliğine Dair Mutabakat Muhtrasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna İlişkin Kanun Tasarısı (1/364) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.02.2016) **(X)**

42.- **(S. Sayısı: 73)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Somali Federal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/366) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.02.2016) **(X)**

43.- **(S. Sayısı: 74)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Pakistan İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/374) ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu ile Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 05.02.2016) **(X)**

44.- **(S. Sayısı: 75)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Pakistan İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Pakistan İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına Yönelik Anlaşmaya İlişkin Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/298) ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu ile Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 05.02.2016) **(X)**

45.- **(S. Sayısı: 76)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sudan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/371) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 05.02.2016) **(X)**

46.- **(S. Sayısı: 77)** Kültürel İfadelerin Çeşitliliğinin Korunması ve Geliştirilmesi Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/372) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 05.02.2016) **(X)**

47.- **(S. Sayısı: 78)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Birleşik Meksika Devletleri Hükümeti Arasında Örgütlü Suçlar ve Terörizmle Mücadelede İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/383) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 05.02.2016) **(X)**

48.- **(S. Sayısı: 79)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kolombiya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/384) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 05.02.2016) **(X)**

49.- **(S. Sayısı: 80)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Birleşik Meksika Devletleri Hükümeti Arasında Uyuşturucu ve Psikotrop Maddelerin Yasadışı Uluslararası Ticaretiyle Mücadele Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/385) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 05.02.2016) **(X)**

50.- **(S. Sayısı: 81)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Guyana Kooperatif Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/389) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 05.02.2016) **(X)**

51.- **(S. Sayısı: 82)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Tanzanya Birleşik Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/394) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 05.02.2016) **(X)**

52.- **(S. Sayısı: 83)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Çin Halk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ulaştırma Altyapısı ve Denizcilik Alanında İşbirliği Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/407) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 05.02.2016) **(X)**

53.- **(S. Sayısı: 84)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Fas Krallığı Hükümeti Arasında Karayoluyla Uluslararası Yolcu ve Yük Taşınmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/410) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 05.02.2016) **(X)**

54.- **(S. Sayısı: 89)** Denizcilik Çalışma Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/456) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 05.02.2016) **(X)**

55.- **(S. Sayısı: 90)** Uluslararası Sivil Havacılığa İlişkin Yasadışı Eylemlerin Önlenmesi Hakkında Sözleşmenin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/457) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 05.02.2016) **(X)**

56.- **(S. Sayısı: 91)** Uçakların Kanundışı Yollarla Ele Geçirilmesinin Önlenmesi Hakkında Sözleşmeye Ek Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/458) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 05.02.2016) **(X)**

57.- **(S. Sayısı: 92)** Akdeniz ve Karadeniz İçin Sanal Bölgesel Deniz Trafik Merkezi Kurulmasına Dair Operasyonel Düzenlemenin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/463) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 05.02.2016) **(X)**

58.- **(S. Sayısı: 93)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Saint Vincent ve Grenadinler Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/375) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 05.02.2016) **(X)**

59.- **(S. Sayısı: 94)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Dominik Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/377) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 05.02.2016) **(X)**

60.- **(S. Sayısı: 96)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Fas Krallığı Hükümeti Arasında Denizcilik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/464) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 05.02.2016) **(X)**

61.- **(S. Sayısı: 98)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ruanda Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kapsamlı İşbirliğine Dair Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/395) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.02.2016) **(X)**

62.- **(S. Sayısı: 99)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Yemen Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Teknik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/416) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.02.2016) **(X)**

63.- **(S. Sayısı: 100)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile İtalya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Başta Terörizm ve Örgütlü Suçlar Olmak Üzere Ağır Suçlarla Mücadelede İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/436) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.02.2016) **(X)**

64.- **(S. Sayısı: 101)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Fransız Cumhuriyeti Hükümeti Arasında İç Güvenlik Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunmasına Dair Kanun Tasarısı (1/437) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.02.2016) **(X)**

65.- **(S. Sayısı: 102)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti Adına Jandarma Genel Komutanlığı ile Moğolistan Hükümeti Adına Moğolistan İç Kuvvetler Komutanlığı Arasında Eğitim ve Öğretim Alanında İşbirliğine İlişkin Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/438) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.02.2016) **(X)**

66.- **(S. Sayısı: 103)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kongo Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/439) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.02.2016) **(X)**

67.- **(S. Sayısı: 104)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Moğolistan Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/440) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.02.2016) **(X)**

68.- **(S. Sayısı: 105)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tunus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Polis Eğitimi İşbirliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/441) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.02.2016) **(X)**

69.- **(S. Sayısı: 106)** Gemilerin İhtiyati Hazine İlişkin Milletlerarası Sözleşmeye Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/443) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.02.2016) **(X)**

70.- **(S. Sayısı: 108)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tunus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik Alanında Eğitim İşbirliğine İlişkin Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/445) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.02.2016) **(X)**

71.- **(S. Sayısı: 109)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/446) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.02.2016) **(X)**

72.- **(S. Sayısı: 107)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Lübnan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Değiştirilmiş Şekliyle 1978 Tarihli Gemi Adamlarının Eğitim, Belgelendirilme ve Vardiya Standartları Uluslararası Sözleşmesi Kural 1/10 Uyarınca Belgelerin Karşılıklı Tanınması Hakkında Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/444) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 25.02.2016) **(X)**

73.- **(S. Sayısı: 110)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Maldivler Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/447) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 25.02.2016) **(X)**

74.- **(S. Sayısı: 112)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kamerun Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/449) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 25.02.2016) **(X)**

75.- **(S. Sayısı: 111)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Gana Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Başta Terörizm ve Örgütlü Suçlar Olmak Üzere Ağır Suçlarla Mücadelede İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/448) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.03.2016) **(X)**

76.- (S. Sayısı: 113) Türkiye Cumhuriyeti İçişleri Bakanlığı Jandarma Genel Komutanlığı ve Kazakistan Cumhuriyeti Milli Muhafız Birlikleri Genel Komutanlığı Personelinin Eğitim ve Öğretimi Alanında Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kazakistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/450) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.03.2016) (X)

77.- (S. Sayısı: 114) Türkiye Cumhuriyet Hükümeti ile Macaristan Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/451) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.03.2016) (X)

78.- (S. Sayısı: 115) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Senegal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/452) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.03.2016) (X)

79.- (S. Sayısı: 116) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Yunanistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Denizcilik Alanında İşbirliğine İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/454) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.03.2016) (X)

80.- (S. Sayısı: 120) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Polonya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Deniz Ulaştırması Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/465) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.03.2016) (X)

81.- (S. Sayısı: 121) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kosova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Suçluların İadesi Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/479) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.03.2016) (X)

82.- (S. Sayısı: 122) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kosova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hükümlü Nakli Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/480) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.03.2016) (X)

83.- (S. Sayısı: 124) Türkiye Cumhuriyeti ile Sırbistan Cumhuriyeti Arasında Cezai Konularda Karşılıklı Adli Yardımlaşma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/483) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.03.2016) (X)

84.- (S. Sayısı: 125) Türkiye Cumhuriyeti ile Sri Lanka Demokratik Sosyalist Cumhuriyeti Arasında Suçluların Geri Verilmesi Andlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/484) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.03.2016) (X)

85.- (S. Sayısı: 126) Türkiye Cumhuriyeti Adalet Bakanlığı ile Portekiz Cumhuriyeti Adalet Bakanlığı Arasında Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/485) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.03.2016) (X)

86.- (S. Sayısı: 127) Türkiye Cumhuriyeti Adalet Bakanlığı ile Yunanistan Cumhuriyeti Adalet Bakanlığı Arasında İşbirliği Konusunda Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/486) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.03.2016) (X)

87.- (S. Sayısı: 128) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Yunanistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Nüfus İşleri Alanında İşbirliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/488) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.03.2016) (X)

88.- (S. Sayısı: 129) Türkiye Cumhuriyeti ile Sırbistan Cumhuriyeti Arasında Hukuki ve Ticari Konularda Karşılıklı Adli Yardımlaşma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/489) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.03.2016) (X)

8 – KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

89.- **(S. Sayısı: 130)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Karadağ Hükümeti Arasında Konsolosluk Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/491) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.03.2016) **(X)**

90.- **(S. Sayısı: 131)** Kıta Sahanelğinde Bulunan Sabit Platformların Güvenliğine Karşı Yasadışı Eylemlerin Önlenmesine Dair Protokole Ait 2005 Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/459) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.03.2016) **(X)**

91.- **(S. Sayısı: 132)** Türkiye Cumhuriyeti ile Bosna Hersek Arasında İade Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/500) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.03.2016) **(X)**

92.- **(S. Sayısı: 133)** Türkiye Cumhuriyeti ile Bosna Hersek Arasında Cezai Konularda Karşılıklı Adli Yardımlaşma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/501) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.03.2016) **(X)**

93.- **(S. Sayısı: 135)** Türkiye Cumhuriyeti Dışişleri Bakanlığı ile Karadağ Dışişleri Bakanlığı Arasında İşbirliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/512) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.03.2016) **(X)**

94.- **(S. Sayısı: 138)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuveyt Devleti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İşbirliği Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/350) ile Milli Savunma ve Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 04.03.2016) **(X)**

95.- **(S. Sayısı: 142)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Büyük Britanya ve Kuzey İrlanda Birleşik Krallığı Hükümeti Arasında Askeri İş Birliği Çerçeve Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/509) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.03.2016) **(X)**

96.- **(S. Sayısı: 143)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile İspanya Krallığı Arasında Savunma Sanayi Konusunda Gizlilik Dereceli Bilginin Korunması Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/511) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.03.2016) **(X)**

97.- **(S. Sayısı: 147)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti (KKTC) Hükümeti Arasında Türkiye-KKTC İkili Sualtı Taarruz (SAT)/Özel Harekât Timleri Müşterek Tatbikatlarının İcrasına İlişkin Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/528) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.03.2016) **(X)**

98.- **(S. Sayısı: 134)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Pakistan İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hükümlülerin Nakli Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/502) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 11.03.2016) **(X)**

99.- **(S. Sayısı: 137)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Endonezya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı (1/331) ile Milli Savunma ve Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 11.03.2016) **(X)**

100.- **(S. Sayısı: 139)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tanzanya Birleşik Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askeri Alanda Eğitim, Teknik ve Bilimsel İş Birliği Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/357) ile Milli Savunma ve Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 11.03.2016) **(X)**

101.- **(S. Sayısı: 141)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Karadağ Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/493) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 11.03.2016) **(X)**

102.- (S. Sayısı: 153) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tunus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Nüfus İşleri Alanında İşbirliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/490) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 11.03.2016) (X)

103.- (S. Sayısı: 156) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bangladeş Halk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Tarım Alanında Bilimsel ve Teknik İşbirliği Konulu Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/412) ve Tarım, Orman ve Köy İşleri Komisyonu ile Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 11.03.2016) (X)

104.- (S. Sayısı: 158) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kamerun Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Denizcilik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/477) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 11.03.2016) (X)

105.- (S. Sayısı: 159) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Yemen Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/473) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 11.03.2016) (X)

106.- (S. Sayısı: 160) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Kamboçya Krallığı Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/467) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 11.03.2016) (X)

107.- (S. Sayısı: 172) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuveyt Devleti Hükümeti Arasında Hayvancılık ve Hayvan Sağlığı Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/423) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 11.03.2016) (X)

108.- (S. Sayısı: 173) Türkiye Cumhuriyeti ile Fas Krallığı Arasında Deniz Balıkçılığı ve Kültür Balıkçılığı İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/442) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 11.03.2016) (X)

109.- (S. Sayısı: 174) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Yunanistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Tarım Alanında İşbirliği Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/497) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 11.03.2016) (X)

110.- (S. Sayısı: 177) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kenya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Sağlık Alanında İşbirliğine Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı (1/392) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 11.03.2016) (X)

111.- (S. Sayısı: 179) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bangladeş Halk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Sağlık ve Tıp Bilimleri Alanlarında İşbirliğine Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı (1/409) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 11.03.2016) (X)

112.- (S. Sayısı: 181) Türkiye Cumhuriyeti Sağlık Bakanlığı ile Çin Halk Cumhuriyeti Sağlık Bakanlığı Arasında Sağlık Alanında İşbirliğine Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/507) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 11.03.2016) (X)

113.- (S. Sayısı: 140) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Cibuti Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/368) ile Milli Savunma Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 16.03.2016) (X)

114.- (S. Sayısı: 144) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Portekiz Cumhuriyeti Arasında Askeri Alanda İş Birliği Çerçeve Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/513) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 16.03.2016) (X)

115.- (S. Sayısı: 145) Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti ile Karadağ Hükûmeti Arasında Askerî Alanda Eğitim, Teknik ve Bilimsel İş Birliği Çerçeve Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/515) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 16.03.2016) (X)

116.- (S. Sayısı: 150) Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti ile Lübnan Cumhuriyeti Hükûmeti Arasında Tarımsal İşbirliği Konulu Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/404) ve Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonu ile Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 16.03.2016) (X)

117.- (S. Sayısı: 151) Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti ile Bahreyn Krallığı Hükûmeti Arasında Tarım Alanında İşbirliği Konusunda Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/400) ve Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonu ile Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 16.03.2016) (X)

118.- (S. Sayısı: 154) Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti ve Tunus Cumhuriyeti Hükûmeti Arasında Sürücü Belgelerinin Karşılıklı Kullanımı ve Değişimi Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/503) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 16.03.2016) (X)

119.- (S. Sayısı: 155) Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti ile Karadağ Hükûmeti Arasında Yolcu ve Eşyanın Karayoluyla Uluslararası Taşınmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/495) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 16.03.2016) (X)

120.- (S. Sayısı: 166) Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti ile Vietnam Sosyalist Cumhuriyeti Hükûmeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/426) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 16.03.2016) (X)

121.- (S. Sayısı: 182) Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti ile Birleşmiş Milletler Gıda ve Tarım Örgütü Arasında Hükümetlerarası Tahıl Grubu 31 inci Oturumu ve Hükümetlerarası Pirinç Grubu 42 nci Oturumu Ortak Toplantısına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/524) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 16.03.2016) (X)

122.- (S. Sayısı: 183) Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti ile Ürdün Haşimi Krallığı Hükûmeti Arasında Kalkınma İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/527) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 16.03.2016) (X)

123.- (S. Sayısı: 146) Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti ile Makedonya Cumhuriyeti Hükûmeti Arasında Makedonya Cumhuriyetinin Kazakistan Cumhuriyetindeki Temsilinin Türkiye Cumhuriyeti Astana Büyükelçiliği İmkanlarından Yararlanılarak Gerçekleştirilmesine İlişkin Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/519) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 17.03.2016) (X)

124.- (S. Sayısı: 157) Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti ile Ukrayna Bakanlar Kurulu Arasında Türkiye Cumhuriyetinin Demiryolu Bağlantısı Olan Limanları ile Ukrayna Limanları Arasında Uluslararası Doğrudan Yük Demiryolu Feri Hizmetinde Yük Taşımacılığına İlişkin Kurallar ve Ekleri ile Yük Vagonlarının İşletiminin Organizasyonuna İlişkin Kuralların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/492) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 17.03.2016) (X)

125.- (S. Sayısı: 162) Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti ile Honduras Cumhuriyeti Hükûmeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/390) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 17.03.2016) (X)

126.- (S. Sayısı: 163) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Birleşik Meksika Devletleri Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/388) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 17.03.2016) (X)

127.- (S. Sayısı: 164) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Nikaragua Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/391) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 17.03.2016) (X)

128.- (S. Sayısı: 165) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Filistin Devleti Hükümeti Arasında Ekonomik İşbirliği Konseyi Kurulmasına Dair Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/425) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 17.03.2016) (X)

129.- (S. Sayısı: 169) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Büyük Britanya ve Kuzey İrlanda Birleşik Krallık Hükümeti Arasında Savunma Sanayi Alanında İşbirliği Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı (1/510) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 17.03.2016) (X)

130.- (S. Sayısı: 171) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tanzanya Birleşik Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Tarım Alanında Teknik, Bilimsel, Ekonomik ve Ticari İşbirliği Konulu Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/393) ve Tarım, Orman ve Köyişleri ile Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 17.03.2016) (X)

131.- (S. Sayısı: 178) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Lübnan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Sağlık Alanında İşbirliğine Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/402) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 17.03.2016) (X)

132.- (S. Sayısı: 161) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Kuveyt Devleti Hükümeti Arasında İkili Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/466) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 18.03.2016) (X)

133.- (S. Sayısı: 167) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bangladeş Halk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/428) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 18.03.2016) (X)

134.- (S. Sayısı: 175) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Endonezya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında İşgücünün Geliştirilmesi Hakkında Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/521) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 18.03.2016) (X)

135.- (S. Sayısı: 180) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında 24 Mart 2008 Tarihinde İmzalanan Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Arasında Sağlık Alanında İşbirliğine İlişkin Anlaşmanın Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılmasına Dair Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/498) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 18.03.2016) (X)

136.- (S. Sayısı: 184) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Fas Krallığı Hükümeti Arasında Sürücü Belgelerinin Karşılıklı Tanınmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/482) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 18.03.2016) (X)

137.- (S. Sayısı: 186) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Pakistan İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında İzinsiz İkamet Eden Şahısların Geri Kabulüne Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/619) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 18.03.2016) (X)

138.- (S. Sayısı: 190) Türkiye Cumhuriyeti, Yunanistan Cumhuriyeti ve İtalya Cumhuriyeti Arasında Türkiye-Yunanistan-İtalya Gaz Nakil Koridorunun Geliştirilmesine İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/615) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 18.03.2016) (X)

139.- (S. Sayısı: 192) Türkiye Cumhuriyeti Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı ile Hindistan Cumhuriyeti Petrol ve Doğal Gaz Bakanlığı Arasında Petrol ve Doğal Gaz Alanında İşbirliğine Dair Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/624) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 22.03.2016) (X)

140.- (S. Sayısı: 185) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kenya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/579) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 23.03.2016) (X)

141.- (S. Sayısı: 187) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Nijerya Federal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Göç Konularına Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı (1/620) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 23.03.2016) (X)

142.- (S. Sayısı: 188) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Yemen Cumhuriyeti Hükümeti Arasında İzinsiz İkamet Eden Şahısların Geri Kabulüne Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/622) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 23.03.2016) (X)

143.- (S. Sayısı: 189) Türkiye Cumhuriyeti ile Nijer Cumhuriyeti Arasında Madenler Alanında İşbirliğine İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/545) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 23.03.2016) (X)

144.- (S. Sayısı: 191) Türkiye Cumhuriyeti ile Nijer Cumhuriyeti Arasında Enerji ve Hidrokarbonlar Alanında İşbirliğine İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/616) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 23.03.2016) (X)

145.- (S. Sayısı: 193) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Fransa Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Enerji Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/625) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 23.03.2016) (X)

146.- (S. Sayısı: 194) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Norveç Krallığı Hükümeti Arasında Enerji Alanında İşbirliğine İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/626) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 23.03.2016) (X)

147.- (S. Sayısı: 195) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Pakistan İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Enerji Alanında İşbirliğine İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/627) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 23.03.2016) (X)

